הארץ

1.10 ש"ח יום ב' כ"ג בכסלו תשמ"ח, 14 בדצמבר 1987 VOL.68/20858 DECEMBER 14 1987

בעל עסק. תן שיקים דחויים! קח מיד כסף מזומן!!!
ניכיון שיקים מסחריים בתנאים מצויינים ובאופן מידי
טל. 03-622435-6
03-622450
דרך יפו 45 ת"א
פתוח מ-9.00 עד 19.00 בערב
המרכז לפיננסים והשקעות

מערכת הבטחון במאמץ קדחתני לצמצם היקף המהומות בשטחים

מקור צבאי בכיר: החשש הוא ממצב שבו הציבור בגדה יחוש שאין לו עוד מה להפסיד וייצא לרחובות; זה בהחלט יתכן בעתיד, ולכן יש להימנע מפגיעה בתושבים שלווים ● אושרה רכישת מיכליות מים לפיזור הפגנות

מאת אורי ניר ואיתן רבין סופרי "הארץ"

ראשי מערכת הביטחון בשטחים משקיעים מאמצים קדחתניים כדי לצמצם את היקפו של גל המהומות בגדה המערבית וברצועת עזה, ודוחים בתוקף את הטענות שהועלו, כאילו גל המהומות הנוכחי מתקרב למצב של מרי אזרחי.

אתמול הסתמנה ירידה מסויימת בהיקף ובחומרה של המהומות בשטחים, אך עדיין לא נראה שהסערה הפוקדת את השטחים שככה.

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, אמר אתמול שהמצב ביהודה ושומרון אינו מתקרב אפילו לתחילתו של מרי אזרחי. בשיחה עם ראשי המתיישבים בגדה אמר כי אין כלל לדבר על מצב כזה, חרף חומרת האירועים האחרונים באזור.

(סוף בעמוד 6)

עדות ראיה / אורי ניר

זגוגיות מנופצות ורהיטים שבורים בבלאטה

"שוטרי מג"ב דרוזים התדפקו על דלתי ואמרו שמחפשים ילדים; אמרתי שאין — אך בכל זאת 12 נכנסו, 3 היכו אותי ו־3 כיוונו את הרובים אל דודתי בת ה־70 והשאר ערכו חיפוש. כשלא מצאו התחילו לשבור ולהרוס בלי אבחנה. כשהתחננתי שיפסיקו הם המשיכו להכות אותי" — סיפר מחמוד תאופיק אבו־נקיה, סוחר ירקות מבלאטה ● מקור צבאי בכיר ביותר: הטענות נבדקות היטב, אני מתייחס אליהן בחומרה, ונעשה כל שביכולתנו כדי שלא יישנו

רהיטים וכלי בית הרוסים, פריטי רכוש שהושחתו ונותצו, זגוגיות מנופצות של מכוניות ושל בתים, ואנשים רבים שעל גופם חבלות וחבורות. מראות קשים אלה נראו אתמול בכמה בתים במחנה הפליטים בלאטה שליד שכם. סופר "הארץ", שסייר אתמול במחנה, שמע מפי מספר רב של תושבים עדויות על התגרויות ועל פגיעות מכוונות של שוטרי משמר הגבול ברכושם ובגופם של תושבים.

בביתו של מחמוד תאופיק אבו נקיה (55), כל זגוגיות החלונות היו מנופצות, מסגרות־עץ של כמה חלונות נותצו, רשמקול חדש נשבר, שולחן טואלט ושני ארונות מווה נופצו, וכלי הקריסטאל שהיו בהם נותצו לרסיסים, תמונות עם פסוקי קוראן נופצו, שני שעוני קיר הושחתו, ונותצו כלי חרסינה רבים.

על נסיבות המקרה סיפר בעל הבית, סוחר ירקות בשוק של בלאטה: "ביום שישי התדפקו על הדלת שלי שוטרי משמר הגבול, ואמרו שמחפשים ילדים. אמרתי שאין אצלי ילדים. בכל זאת דרשו להיכנס. פתחתי להם ונתתי להם להיכנס פנימה. נכנסו כ־12. שלושה היכו אותי, ושלושה כיוונו את קני הרובים לדודה של רודתי, בת 70, רק שנינו היינו בבית. השאר ערכו חיפוש בבית. ואחרי שלא מצאו כלום, התחילו לשבור ולהרוס בלי אבחנה.

(סוף בעמוד 6)

חיילים בשכם מותחים מנעולי חנות שבעליה שבתו. (צילום: אהרן מאירי, "חדשות")

שמיר: בשטחים אין מרי אזרחי, יש רק השתוללות של "שבאב" פה ושם

הממשלה דנה במצב בשטחים ודעת השרים היתה: התקשורת אחראית לניפוח גל חולף של מהומות, שלא יצאו משליטת גורמי הבטחון ● שרון: במשך כל 7 החודשים של הפעולות לביעור הטרור בעזה שניהלתי כאלוף היו פחות נפגעים בקרב האוכלוסיה האזרחית ממספרם בשבוע האחרון

מאת עקיבא אלדר

ממשלת ישראל החליטה אתמול כי אין מרי אזרחי בשטחים המוחזקים, וכי אמצעי התקשורת אחראים לניפוח גל חולף של מהומות, אשר לא יצאו משליטתם של גורמי הבטחון. הממשלה אינה סבורה שיש מקום לשנות את המדיניות הנהוגה בשטחים אלה. ראש הממשלה יצחק שמיר הממלא את מקומו של שר הבטחון אמר שארגוני הטרור נכשלו בנסיונותיהם לפגוע בבטחון ה־

(סוף בעמוד 2)

חרות: הראש הקטן של מפלגת העבודה מוליד מדיניות הטרור הגדול

העבודה: רק מו"מ תוך נכונות לוותר על איזורים צפופי אוכלוסיה ערבית יוביל לפתרון האמיתי

מאת אילן שחורי

בצמרת תנועת החרות האשימו אתמול את ראשי מפלגת העבודה בליבוי התסיסה ביהודה שומרון ועזה, דבר שמביא להגברת הטירור של אירגוני החבלה, למהומות ולאבדות בנפש.

בהודעה רישמית של תנועת החרות נאמר אתמול בין היתר, כי מדיניות הראש הקטן של ראשי מפלגת העבודה שנועדה לצרכי פנים, היא שמולידה את

(סוף בעמוד 6)

אורי פורת מתח ביקורת על הסיקור הטלוויזיוני של האירועים בשטחים

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, מתח אתמול ביקורת על הסיקור הטלוויזיוני של האירועים בשטחים בסוף השבוע. במפגש של פורום הרשות, המכנס את בכירי עובדי הרשות ברשות, אמר פורת כי לערבים יש עשרות תחנות טלוויזיה ורדיו, ואילו לעם ישראל יש טלוויזיה אחת, שאינה צריכה לסייע לתעמולה הערבית.

עיקר ביקורתו של פורת התייחסה לקטעים בכתבה ששודרה במוצאי השבת, ובה הובאו, מצד אחד, דבריו של מרואיין ערבי שטען כי "הצבא אשם בכל", ושאלה החוזרת שהציג המראיין לקצין צה"ל שרואיין, "אם אי אפשר היה למנוע את האירועים". פורת טען, כי בשיחה

(סוף בעמוד 6)

חותמי השמיניסטים כותבים שוב לרבין: לא רוצים לשרת בשטחים

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

חותמי מכתב השמיניסטים האחרון לשר הבטחון קראו אתמול ליצחק רבין לפעול מיידית להפסקת שפיכות הדמים בשטחים. בפנייתם החוזרת לשר אומרים חברי קבוצת תלמידי השמיניות: "אנו, חותמי מכתב השמיניסטים מהחרף בשטחים, אנו קוראים לשר הבטחון שיפעל מיידית להפסקת שפיכות הדמים, ולממשלת ישראל שתפעל לפתיחת משא ומתן מיידי לפתרון הבעיה הפלשתינית. מעשים כמו של אריק שרון, שהביא עלינו את אסון לבנון רק מחריפים את המצב הנוכחי. היא לביתו החדש של שרון בעיר העתיקה. מה שקורה בשטחים מוכיח שוב את עמדתנו לא לשרת בשטחים".

המלצה בהסתדרות: עיסקת חבילה חדשה — להבטחת המשך היציבות

כלכלני ההסתדרות מדברים על "שיווי משקל חדש" בין מחירים, שער החליפין ושכר ● הוועדה המרכזת חוזרת על התנגדותה לתשלומים עבור חינוך ובריאות

מאת יהודית וינקלר סופרת "הארץ"

כלכלני ההסתדרות ממליצים על עיסקת חבילה חדשה במשק להבטחת המשך היציבות על ידי "שיווי משקל חדש" בין מחירים שער חליפין ושכר.

נידה שמאי, ראש המכון הכלכלי בוועד הפועל הגישה אתמול לוועדה המרכזת נייר עמדה בו קבעה כי הנסיון להורדה נוספת של האינפלאציה צריך להתבסס על הסכמת "הגורמים הנוגעים בדבר" ליצור את שיווי המשקל החדש, לרבות עדכון מחירים, שהממשלה מפקחת עליהם תוך הקפאתם לאור זמן השוואת תנאי האשראי בארץ

(סוף בעמוד 6)

רבין יחתום היום בארה"ב מזכר־הבנה בנושא הרכש

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר הבטחון יצחק רבין מתחיל היום את ביקור העבודה שלו בוואשינגטון בפגישה עם שר ההגנה פרנק קרלוצ'י ובחתימה על מזכר ההבנה החדש עם הממשל האמריקאי.

על פי מזכר ההבנה תוכל ישראל להשתתף בשורה ארוכה של מכרזים לעבודות תחזוקה באירופה עבור צבא ארה"ב וכן במכרזי רכש של הצבא האמריקאי על זרועותיו השונות, לאחר שסייגים רבים שאפיינו את מזכר ההבנה הקודם הושמטו מן המזכר החדש. מזכר זה תוקפו לעשר שנים אך אין פירושו מסירה ישירה של עבודות לישראל אלא רשות מורחבת להתחרות בחברות אחרות כמקובל גם עם מדינות נאט"ו.

רבין יבקש גם להגיע לסכום סופי על חלקה של ישראל בפתוח טילי ה"חץ". הקונגרס אישר אמנם 75 מליון דולר בעבור פרויקט זה והממשל מצידו מוכן עקרונית להשתתף עד 90 אחוזים מסך עלות הפרויקט אך עד כה לא סוכמה החלוקה בכתב. נושא אחר שיעלה בדיונים יהיה עלות מחיר מטוסי האף 16 ודרך שתוף הפעולה בבנייתו. כאשר נראה, לפי שעה, כי עקב קשיים תקציביים לא יהיה הממשל מוכן לוותר על ההוצאות הבלתי חוזרות (הוצאות פתוח ותכנון) עבור מטוסים אותם רכשה ישראל בעבר.

יום שלם יקדיש רבין לפגישות עם חברי קונגרס בהם ראשי הועדות לשירותים מזויינים של בית הנבחרים והסנט וכן עם חברי קונגרס תומכי ישראל בשני הבתים. כן יפגוש רבין את שר ההגנה לשעבר כספר וינברגר ואת מנכ"ל חברת ג'נרל דיינמיקס הבונה את מטוס האף 16.

פרשנות צבאית /זאב שיף

הצהרת שר ההגנה הסורי על ליל הגלשנים — חמורה ביותר

אם יתברר כי הסורים אמנם עמדו מאחורי ההתקפה — עלולה בסופו של דבר ההתנגשות עימה להיות בלתי־נמנעת

אחת ההצהרות החמורות והמתגרות ביותר בישראל — כך הוגדרו אתמול דבריו של שר ההגנה הסורי מוסטפה טלאס, שהכריז בפומבי כי סוריה הגישה סיוע להתקפת הגלשנים שבה נהרגו ששה מחיילי צה"ל במחנה צבאי בישראל, וכי הדבר נעשה בידיעתה של דמשק. במקביל להצהרה זו הזהירו כלי תקשורת רשמיים בדמשק כי תגובה ישראלית על ההתקפה עלולה לגרור למלחמה עם סוריה.

ההצהרה שבדבר היא בכך ששר סורי בכיר מצהיר כי סוריה סייעה ונתנה גיבוי, כלומר אחריות ישירה, להתקפות צבאיות על מטרות בתוך ישראל. בעבר נזהרה סוריה מהצהרות כאלה. היא הסתפקה בטענה כי היא תומכת בהתקפות של גורמים לבנונים ופלשתינאים הד

(סוף בעמוד 6)

סמל גדעון בשארי, שהרג את המחבל ב"ליל הגלשנים":

"אחרי המקרה פגשתי את הש"ג — אמרתי לו שלום ולא יותר"

"בזמן ההתקפה התמקמתי במצב של כריעה וראיתי את המחבל רץ ויורה גם לעברי; התחלתי לירות וראיתי שהכדורים שלי פוגעים בו, אך הוא המשיך לרוץ ורק כשהגיע למרחק 4 מטר ממני — נפל. המכנסיים שלי התמלאו בדם" ● "אני לא גיבור, פשוט עשיתי מה שלמדתי"

מאת ראובן פדהצור סופרו הצבאי של "הארץ"

"אחרי המקרה ראיתי את רוני השין־גימל בתחנה המרכזית. אמרתי לו שלום ולא יותר". כך מספר ביום ל"הארץ" סמל גדעון בשארי, שהרג את המחבל במחנה הנח"ל ב"ליל הגלשנים".

בקול כמעט־מונוטוני הוא משחזר את אירוע "ליל הגלשנים" מנקודת המבט האישית שלו. מנולוג ארוך, המסר כדרכו תכליתי של חייל מקצועי. ניכר בו כי אינו מצטנע, והוא תמה באמת כששואלים אותו אם לדעתו ביצע מעשה גבורה. "אני לא גיבור. פשוט יצא לי לתקוע אותו. הפעולה שלי לא יוצאת דופן. עשיתי פשוט את מה שלמדתי".

גדעון בשארי (20), תושב נתניה, הגיע לנח"ל מ"בית הספר למלאכה" בכפר חב"ד. הוא מספר כי בניגוד למה שנכתב עליו, הוא אינו סמל אפסנאות, וכי עבר הכשרה של לוחם נח"ל המיועד לתפקידי פיקוד. במקצועו הנוכחי הוא רס"פ תחזוקה.

"ישבתי באוהל. ופתאום שמעתי יריות. היה נדמה לי בתחילה שזה מעבר לגבול. כאילו יורים שם במקלע. המפקד שלי, שהיה אתי באוהל, צילצל למבצעים לברר מה

(סוף בעמוד 2)

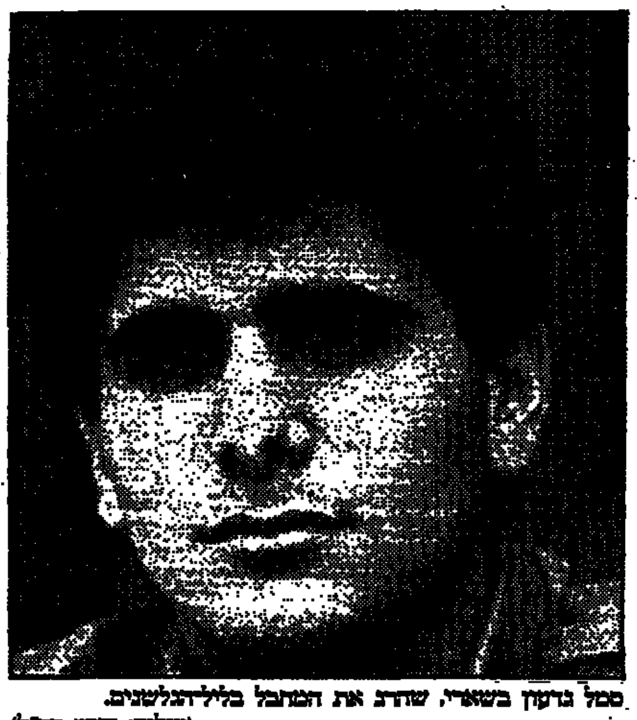

סמל גדעון בשארי, שהרג את המחבל בליל־הגלשנים. (צילום: דובר צה"ל)

סניפי בל"ל סגורים היום

דירקטוריון בל"ל החליט על השבתת מגן בעקבות עיצומי העובדים

מאת אריה לביא

סניפי בנק לאומי יהיו סגורים היום בעקבות החלטת מועצת המנהלים של בל"ל, שהגיבה בכך על שורה של עיצומים שנקטו העובדים בימים האחרונים.

מועצת המנהלים של בל"ל, שהתכנסה אמש לישיבה מיוחדת לדיון בעיצומי העובדים, הגיעה למסקנה שאין היא יכולה במצב שנוצר להיות אחראית לניהול התקין של הבנק, והורתה להנהלת הבנק לא לפתוח את סניפי הבנק הבוקר.

הנהלת בנק לאומי הודיעה אמש שסניפי הבנק ייפתחו מחדש רק לאחר התחייבות מצד העובדים להימנע מעיצומים והפרעות, ולהבטיח את הניהול התקין של הבנק.

מועצת המנהלים של בל"ל התכנסה אמש, לאחר שאתמול החליט הוועד הארצי של עובדי הבנק לסגור את הסניפים בשעות אחר־הצהריים, בדומה לצעד שנקטו ביום חמישי שעבר.

עיצומי העובדים בבל"ל החלו מיד לאחר שבשבוע שעבר נחתם הסכם שכר לשנתיים ל־1987 ו־88'. בהסכם בין הנהלה לעובדים סוכם שלהסכם יצורף נספח שיקבע מי מהצדדים רשאי לפתוח את ההסכם ל־88', אם הנסיבות במשק יחייבו זאת.

הנהלת בל"ל הציעה ששני יושבי־ראש הוועד, ביחד עם ראש חטיבת המינהלה, יוסמכו לפתוח את ההס־

(סוף בעמוד 6)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: העיתונאי יו סקפילה, כתב הבי.בי.סי.
על: הויכוח האם המהומות בשטחים הגיעו למרי אזרחי (עמ' 2)

*

פרס וג'יהאן סאדאת הופיעו יחד בניו־יורק (עמ' 2)

*

תושב קריית שמונה שנפצע ב־1981 זכה ב־700,000 בטוטו (עמ' 2)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: בהיר עד מעונן חלקית. טמפרטורה נמוכה.
- ירושלים: 11—6.
- תל־אביב: 18—13.
- חיפה: 17—10.
- באר־שבע: 16—10.

הגולן 12—6, צפת 10—4, טבריה 20—10, שומרון 13—9, נתב"ג 17—11, יריחו 22—13, אילת 21—16.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בנ"ה
יציג	1.5525	—
נוסעים	1.8453	—
שחור	1.6860	—

שער הסל

יציג	1.7087	—

בגליון זה 14 עמודים

היום מושבתות כיתות א' וי"ב

מאת נילי מנדלר

הלימודים בכל כיתות א' בבתי הספר היסודיים ובכל כיתות י"ב בעל־יסודיים, מושבתים היום. את ההשבתה יזמו הסתדרות המורים וארגון המורים העל־יסודיים, במחאה על מה שהגדירו כ"סירוב האוצר לקיים התחייבות המעוגנת בהסכמים".

נהגיהם של ארבעה שרים — בשלילת רשיון

הארבעה: דוד לוי, מודעי, נחמקין ושפירא ● ביקורת על שרים המתירים לנהוג במהירות מופרזות

מאת צבי זרחיה

רשיונות הנהיגה של ארבעה נהגי־שרים נשללו באחרונה עקב עבירות תנועה, בעיקר עבירות מהירות.

(סוף בעמוד 6)

שוק ההון

שפל בבורסה

מאת יהודה שרוני

הודעת הבנקים הגדולים על הורדת ריבית החובה, לא תרמה להמשך תהליך ההתאוששות בשוק המניות, והיקף הפעילות במניות החופשיות הסתכם ב־6.2 מיליון שקל בלבד. שערי המניות המצפיות נשחקו בדרך כלל בין 2—3 אחוזים.

ערך את העמוד: בועז שפירא

רק ב"פק"מ עולה" של בנק לאומי מובטחת לך ריבית מינימום לשנה:
17.7% לא פחות ולכן יותר!
פקדון ל־3 חודשים ועד שנה
בסכומים של 2000 ש"ח ומעלה
הריבית מבוססת על תשואת המק"מ + 1% לשנה
למפקידים 100,000 ש"ח ומעלה - 18.7% ריבית שנתית
הריבית מבוססת על תשואת המק"מ + 2% לשנה
הפקדון מתחדש מידי 3 חודשים עד למקסימום שנה.
אם הריבית תעלה בתום כל שלושה חודשים, אתה נהנה בתקופת החסכון הנוספת.
אם הריבית תרד אתה נשאר בריבית הגבוהה יותר.
הריבית נכונה ליום הפרסום.
הבנק רשאי לשנות את תנאי התוכנית או להפסיקה בכל עת.
בנק לאומי - רווח יומי

صورة عن الاصل

פרס וג'יהאן סאדאת הופיעו יחד ב"ישיבה־יוניברסיטי" בניו־יורק

פרס: עלינו לשוב אל המוסר שהטיף משה רבנו, לתבונה המדינית של שלמה המלך ולגניוס המדעי של הרמב"ם ● מ"מ ראש הממשלה נועד עם ראשי הקונגרס היהודי והנרי קיסינג'ר

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). משרדי החוץ של ישראל וארה"ב יבחנו במשותף דרכים למניעת קיפאון מדיני במזרח התיכון, ונשקלת הצעה כי פקיד אמריקאי בכיר יצא בקרוב לסיור פגישות במדינות האזור — אמרו אתמול מקורות דיפלומטיים בניו־יורק.

מקורות אלה הדגישו כי פקידים במחלקת המדינה שותפים להערכתו של שר החוץ שמעון פרס כי קיפאון מתמשך עלול לגרום להידרדרות המצב באזור.

בנאום שנשא אתמול פרס בטקס קבלת תואר דוקטור כבוד מטעם "ישיבה־יוניברסיטי", הוא קרא לארה"ב שלא לחדול ממאמציה לקידום השלום. "אנו מקווים שארה"ב לא תתעייף ותמשיך בתפקידה לקידום השלום במזרח התיכון. ארה"ב סייעה לשלום בין ישראל למצרים, היא יכולה לסייע לשלום בין ישראל לירדן, וכך יימצא גם פתרון לשאלה הפלסטינית".

בטקס החגיגי, שבמהלכו נאמה גם ג'יהאן סאדאת, שיבח פרס במלים חמות את הנשיא סאדאת המנוח, וסיפר כי הנשיא המצרי אמר לו פעם: "הבה נדבר כאנשי תרבות", והוא צדק משום שאין קיום לתרבות בלי שלום".

שר החוץ אמר כי כל עוד בריה"מ מספקת נשק למדינות ערביות, אין לה הזכות להתלונן על שישראל מפתחת אמצעי־מגן. "אנו לא מבקשים נשק מבריה"מ, אלא תובעים ממנה שתעניק ליהודים זכויות בסיסיות".

את החלק העיקרי בנאומו הקדיש פרס בקריאה לאחדות, לסובלנות ולקיום משותף בין דתיים ללא דתיים. "אין מה לחשוש מחילוקי־דיעות", אמר, "ויש לכבד השקפות שונות, תוך השבת מקום כל יהודי והענקת לו הזכות לבטא את השקפותיו".

"משה רבנו, שלמה המלך והרמב"ם"

פרס אמר כי עלינו לשוב אל המוסר שהטיף משה רבנו, לתבונה המדינית של שלמה המלך ולגניוס המדעי של הרמב"ם. הוא הציע לראשי הישיבה להקים סניף בירושלים או בשדה־בוקר.

פרס דיבר אמש בפני ראשי הקונגרס היהודי האמריקאי וקבוצה מצומצמת של חברי מועדון הנשיאים. הוא נפגש עם הנרי קיסינג'ר לשיחה שנערכה בארבע עיניים ונמשכה שעה. בערב המריא בדרכו לברזיל.

שר הביטחון, יצחק רבין, שנאם בכנס התרומה של עסקני מפעל הבונדס, אמר כי הגידול במספר פיגועי הטרור בלבנון והמהומות בשטחים הם תוצאה מן האכזבה והתסכול של פלשתינים רבים שקיוו שהפיסגה הערבית בעמן תביא לתזוזה בפתרון הסכסוך הישראלי־ערבי. ארגוני הטרור, אמר רבין, מגבירים את הפיגועים כדי להסיט את תשומת־לבם של מנהיגים ערביים מן הבעיות המעסיקות אותם, ולהעמיד במרכז את הסכסוך הישראלי־ערבי.

תושב קרית שמונה שנפצע ב־1981 מקטיושה זכה 700,000 ש"ח בטוטו

לאחר שנות סבל רבות כתוצאה מפציעה מטיל קטיושה יכול היה אמש ראובן צולקר תושב קרית־שמונה לחייך. ראובן, שעלה ארצה מתורכיה ב־1957, זכה לבדו בפרס הראשון בטוטו בסך 700,000 ש"ח. צולקר נפצע לפני שש שנים בעת שטיל קטיושה נפל ליד המוסך שבו עבד בקרית־שמונה. שנים רבות לא עבד עקב הפציעה. כמה ימים לאחר פציעתו ביקר אצלו נשיא המדינה דאז, יצחק נבון, שהבטיח לסייע לו. "הזכיה של היא פיצוי על הסבל הרב שנגרם לי. 20 שנה אני ממלא טופס קבוע של חבורת עשרה מורים, והפעם אחד מהמורים הללו הביא לי את הזכיה הגדולה", אמר צולקר. בתמונה: ראובן צולקר לאחר שנפצע ברגלו מטיל קטיושה ב־1981 ובתו על ברכיו.
(כתב מנחם הורוביץ)

פרשנות / אורי ניר

דינמיקה של בערה פנימית

אין לתלות סיבת ההתלקחות בגורמים חיצוניים או בנסיונות התססה של אש"ף

ראשי הממשל הצבאי נאנחו שלשום בערב אנחת רווחה, כשנפתחו ארובות השמים וגשם החל לרדת. אחד מהם אמר בסוף השבוע שעבר, שנראה כי רק גשם יוכל לצנן עכשיו את האווירה בשטחים. אבל הגשם בא מאוחר מדי, ולא נמשך די זמן. הידיעות על שש התושבים מהשטחים שנהרגו מאש כוחות הביטחון, ועל עשרות הפצועים, הלהיטו את האווירה ברצועת עזה, ואחר כך גם בגדה.

אין לתלות את קולר ההתלקחות הנוכחית בגורמים חיצוניים, בנסיונות התססה של אש"ף, או בקריאות של מנהיגיו להסלמת המאבק בשלטונות הביטחון בשטחים. גל המהומות בשטחים הוא דוגמה מובהקת לדינמיקה של בערה פנימית, שתורשת של שמועות ודם של הרוגים ופצועים ליבו אותה.

גל המהומות החל ברצועת עזה, לאחר דקירתו של האזרח הישראלי שלמה סקל במרכז עזה, כשברקע עדיין לא נשכח מותה של אינתיסאר אל־עטאר, תלמידת התיכון שנורתה לפי החשד מאש מתנחלי גוש קטיף. תגובות מערכת הביטחון ותגובותיהם של התושבים יצרו סערה בכל רחבי הרצועה, וזו התפשטה בסוף השבוע שעבר לגדה המערבית.

ההתרחשויות האחרונות אמנם אינן מהוות ביטוי למרי אזרחי, אך לא נעדרו מהן סממנים מסוימים, מובילים של תהליך כזה: רמת סולידאריות גבוהה מבעבר בין הגדה המערבית לרצועת עזה, המתבטאת בעת האחרונה ב"הקרנה" מיידית של אירועים בין שני האזורים; השתתפות של מגזרי אוכלוסיה רחבים יותר בהתפרעויות שהיו בכמה מוקדים, בכלל זה יציאתם של נשים וגברים מבוגרים להפגנות אלימות בעזה ובמחנה הפליטים בלאטה; היענות רחבה והחלטית מהרגיל לקריאות להשבתת המסחר והלימודים בערי הגדה והרצועה, והיעדרותם של רבים מפועלי רצועת עזה מעבודה בישראל.

בצד כל אלה ניכרת הסלמה של ממש ברמת התעוזה של המשתתפים בהפגנות האלימות בשטחים, וכן מקרים לא מעטים של תגובה בלתי־מבוקרת של כוחות הצבא ומשמר הגבול, לפחות בדרגים הזוטרים בשטח.

אין להקל בחשיבות תרומתה של שאיפת פעילי אש"ף בשטחים להוכיח את עצמתם, לאחר היחלשות הארגון בעת האחרונה, במיוחד בעקבות ועידת הפיסגה של מדינות ערב ברבת־עמון.

ההתפרצות האלימה ביותר התרחשה בימים האחרונים במקומות שבהם החיכוך בין כוחות הביטחון לבין האוכלוסיה המקומית רב במיוחד — בראש ובראשונה במחנות הפליטים הצפופים של רצועת עזה והגדה המערבית. הסיבה העיקרית להתפרצויות היא תגובת זעם על הריגתם של תושבים מקומיים מאש כוחות הביטחון, ועל שמועות שונות — מכוונות ובלתי־מכוונות — שנשמעו סביב נסיבות מותם של אחרים.

אבני המשחק של העימות המתמשך בשטחים לא השתנו, אך החריפו כמה מרכיבי המאבק וההתנגדות של התושבים הפלשתינים, מול מה שנראה בעיניהם כמצב של כיבוש ודיכוי מתמיד, בלא שיראה פתרון מדיני באופק.

ערפאת: במהומות האחרונות בשטחים נהרגו 22 אנשים

בגדד (ע"ח). מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אמר אתמול כי חיילי צה"ל הרגו 22 ופצעו 196 פלשתינאים במהלך המהומות שפקדו בימים האחרונים את הגדה והרצועה, בעוד שלטונות ישראל דיווחו על חמישה הרוגים במהומות.

הוא הגדיר תקריות אלו "טבח", והאשים את ישראל שאימצה "מדיניות של אגרוף ברזל". לטענתו, צה"ל העביר פצועים רבים מבתי־חולים לבתי־כלא, ו"טנקים בהאריות רמסו את גופות כמה מהמפגינים".

ערפאת תיאר את המצב כ"התקוממות גדולה של העם הפלשתיני נגד כוחות הכיבוש הישראליים". ערפאת קרא רשימה ארוכה של שמות ההרוגים והפצועים מהשטחים על־פי ידיעתו.

עוד אמר מנהיג אש"ף כי נפגש עם שגרירי צרפת, בריה"מ וסין בבגדד, וקרא להם לשלוח איגרות דחופות למנהיגיהם, "כדי שאלה יסייעו להפסקת מעשי האכזריות הישראליים נגד הפלשתינים בגדה המערבית וברצועת עזה".

סיפורו של סמל בשארי

(סוף מעמוד 1)

קורה. אמרו לו שיש התרעה על חדירה, ושידווחו לו אם יהיו שינויים.

"מיד לאחר מכן שמעתי יריות מכוון הש.ג. לא שאלתי אף אחד ולא חיכיתי לאף אחד. לקחתי את הנשק שלי, רובה גלילון, יצאתי מהאוהל והתחלתי לרוץ לכוון הש.ג. לא ידעתי אמנם מה קורה, אך הבנתי שאם יורים — יתכן שיש נפגעים וצריך לעזור. ליד עמדת הש.ג. לא ראיתי אף אחד, רק את העשן המתאבך של הרימון שנזרק באזור.

"תוך כדי ריצה שמעתי יריות מכיוון האוהלים של הפלוגה. הסתכלתי לשם וראיתי אנשים מתרוצצים בפניקה. המשכתי לרוץ לכיוון שממנו נשמעו היריות, כשהנשק דרוך והניצרה פתוחה. בדרך עברתי על־פני הטנדר שנסע לאחור. אחר כך התברר לי שבתוכו ישב הקצין שנהרג".

קוראים לזה "משחק המוות"

"צעקתי לכוון החיילים שנמצאו בשטח שיפתחו באש במקום לצעוק לעזרה. איש מהם לא שמע אותי. כשהגעתי לשטח הפתוח היו שם ההרוגים, הפצועים ואני. כששכבתי על הרצפה, עדיין לא ראיתי מי יורה. הייתי בשטח פתוח ומואר, והיה ברור לי, לפי התורה שלמדתי, שאסור להשאר בשטח כזה.

"קמתי על־מנת לדלג קדימה, ואז בדיוק התפוצץ רימון שנזרק לעבר ארבעה חיילים ששכבו ליד אחד האוהלים. דילגתי שמאלה, כדי להסתער לכיוון המשוער שבו נמצא המחבל. בשלב זה עדיין לא ראיתי אותו. התמקמתי במצב של כריעה, ואז ראיתי את המחבל רץ ויורה לעבר ארבעת החיילים ששכבו על הרצפה. התחלתי לירות לעברו כשהיה במרחק 15–20 מטר ממני.

"הוא רץ וירה לעברי. ראיתי שהכדורים שלי פוגעים בו, אך הוא ממשיך לרוץ. אחר כך התחיל להתעוות, וכשהגיע למרחק ארבעה מטר ממני — נפל. הוא נתן קפיצה באוויר ונפל. הסבירו לי שקוראים לזה 'משחק המוות', כאשר האברים בגוף מתעוותים בלי שליטה.

לא הרגשתי כאב

"כשיריתי הרגשתי שהכדורים שלו פוגעים בי. נפגעתי ביד שמאל, בשוק שמאל, כדור אחד שיפשף את שוק ימין ורסיסים פגעו בי מאחור. לא הרגשתי כאב. אחרי שנפל, חשבתי להמשיך לירות בו, אך אז חשבתי שיכול להיות שהוא ממולכד, ואם יירה בו מטווח קצר — הוא יתפוצץ יחד אתי. הגעתי אליו בריצה. הוא שכב והיה ברור לי שהוא מת. בינתיים המכנסיים שלי התמלאו בדם. רצתי קדימה ונשכבתי. לא ידעתי אם יש עוד תוקפים.

"החלפתי מחסנית, וצעקתי לחיילים שיתחילו בסריקות. ראיתי שרק שניים או שלושה חיילים קמו והחלו להתקדם. עשיתי מספר צעדים ונפלתי. הרגשתי חולשה גדולה. הייתי בהכרה מלאה, ועדיין לא הרגשתי כאבים. אחר כך פינו אותי באמבולנס לקריית־שמונה, שם חבשו אותי, והעבירו אותי לבית החולים בצפת. בערך בשלוש בלילה נכנסתי לחדר הניתוחים".

גדעון בשארי מספר כי מאז המקרה חזר פעמיים אל המחנה. הלך לראות את זירת האירועים, אך לא ניסה לשחזר אותם. היום הוא חוזר לחטיבה, "לאותו תפקיד ולאותו אוהל".

אין לו סיוטים והוא אינו חולם על אירועי הלילה ההוא. "הדבר היחיד שעשיתי בעקבות המקרה היה קניית אקדח. פניתי אל המפקדים שלי, והם עזרו לי לקצר את הזמן של קבלת הרשיון לאקדח. זהו אקדח מסוג רוגר מאגנום, עם תוף מסתובב שיהיה אתי".

טירת שבע
HOTEL TIRAT BAT-SHEVA
מלון טירת בת־שבע

ראיתי שמעתי

גם גל"צ מואשמים ב"ניפוח"

ישיבת הממשלה הצטיינה אתמול בהסכמה רחבה בין השרים בביקורתם על סיקורה של העיתונות באירועים בשטחים. בתגובה לטענה שגם גלי צה"ל היו שותפים למה שהשרים כינו "ניפוח", אמר הרמטכ"ל דן שומרון, כי לדעתו אכן היו התבטאויות מזיקות של התחנה הצבאית והוא הבטיח לשרים לטפל בתופעה.

א. לם

לא רק אור נרות בחנוכה בבית שרון

בסקירה שמסר אתמול שר האנרגיה, משה שחל, על העברת הזיכיון מחברת החשמל הירדנית לחברה הישראלית, ביקש אחד השרים לדעת מה מתכוון משרד האנרגיה לעשות בעניין חיבור ביתו החדש של השר אריאל שרון ברובע המוסלמי אל הרשת. שחל הבטיח כי עד אמצע השבוע, מועד חנוכת הבית ומסיבת החנוכה שעורך השר, יהיה חשמל בבית שרון.

א. לם

מינוי בסקוריטס תמורת מינוי במשרד האנרגיה

עו"ד יצחק ברמן, לשעבר יו"ר הכנסת ושר האנרגיה וכעת יו"ר חברת דובק, הוזמן להצטרף למועצת המנהלים של חברת סקוריטס, המייצגת בארץ את ענק הביטוח האמריקאי סיגנה, השולט ב־24 חברות ביטוח.

יצחק ברמן: שלח לחמך

פורמלית, הוזמן ברמן להצטרף לסקוריטס על־ידי הד"ר יעקב הראון, יו"ר מועצת המנהלים של סקוריטס ובעל השליטה בחברה, אך מי שיזם את המינוי הוא הד"ר אדריאל לין, המשמש סגן יו"ר סקוריטס. יש בכך משום "סגירת חשבון", שכן בעת שברמן כיהן כשר האנרגיה, הזמין את לין לכהן כמנכ"ל משרד האנרגיה ועתה פרע לין, לפחות חלקית, את החוב.

אריה לביא

המועדון שב"מיינהאטן"

העיר פרנקפורט היתה בשבועות האחרונות למרכז של שליחים ישראלים ממוסדות כלכליים אחרים. עתה התאגדו שליחים אלה להקמת מועדון שיעודו פיתוח קשרים חברתיים ועסקיים, ואירוח לפרקים אישים גרמנים.

בבירת הכספים של גרמניה, המכונה גם "מיינהאטן" (על שם הנהר מיין), נמצאים שליחים של הבנקים, המגבית, הסוכנות, משרד התיירות, אגרקסקו, סה"ר, כור, אל־על, בנקים, חברות אלקטרוניקה ועוד. חברה חדשה היא ציפורה רויטמן, שפתחה באחרונה משרד קשר של בנק הפועלים.

גם "כוח המשימה", שבמינויו הרנה של שר הכלכלה גד יעקבי, התכנס בפרנקפורט כדי לחפש דרכים לצמצם את הגירעון ההולך וגדל במאזן המסחרי עם גרמניה המערבית. אחד מאנשי "כוח המשימה", איש העסקים איגנאץ בוביס, הזהיר את השר וישראלים אחרים לבל ישגו באשליות. הוא אמר שהרחבת הסחר איננה יכולה להיות חד־סטרית, ועם כל הרצון הטוב לא יהיה אפשר להתרכז אך ורק בהגברת הייצוא הישראלי לגרמניה.

דניאל דגן
בון

אפשר כבר לקנות את גורבצ'וב באנגלית בישראל

אחד הלהיטים המו"ליים של השנה המסתיימת הוא ספרו של היו"ר מיכאיל גורבצ'וב, "פרסטרויקה", שבצורה לא אופיינית ליוצאי מוסקבה, אך אופיינית אולי לדרכו של היו"ר בתקשורת העולמית, יצא באותה עת בהוצאת "הארפר אנד ראו" האמריקאית ובבריה"מ.

חסידי גורבצ'וב הקוראים רק עברית, יצטרכו להמתין עוד חודש או יותר עד שיצא לאור הספר בעברית, בתרגומו של אהרן אמיר. בינתיים הגיעו לארץ, לחנויות סטימצקי, עותקי הספר באנגלית, בהוצאת "קולינס" האנגלית. בגרסה האנגלית לא צוין שמו של המתרגם לאנגלית. הזכויות לפרסום הספר במערב נמכרו על־ידי הוצאת "הארפר אנד ראו" האמריקאית.

ב.ש.

40 שנות "טי.וו.איי" בארץ

שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, היה אמש אורח הכבוד בקבלת־פנים שערכה חברת התעופה "טי.וו.איי", במלון הילטון בתל־אביב, במלאות 40 שנה לשיתוף הפעולה עם ישראל. שר התיירות, אברהם שריר, אמר כי בישיבת הממשלה אתמול עמד על הצורך בהקצאת משאבים כדי להגדיל את תנועת התיירות לישראל בשנה הקרובה ועל שיתוף הפעולה עם חברות התעופה הזרות בכלל וחברת טי.וו.איי. בפרט. גם החברה צופה צורך בתוספת טיסות מיוחדות לארץ לקראת אירועי שנת הארבעים למדינה.

זוהר בלומנקרנץ

"בלון לחופש הגדול" לסאן־רמו

"בלון לחופש הגדול", סרטם של הבימאי דני שורה, התסריטאי דורון נשר והמפיק אילן דה־פריס, התקבל לתחרות הרשמית בפסטיבאל סאן־רמו. הפסטיבאל, המתקיים בסוף מארס, הוא הוותיק ביותר באיטליה. בשנת 1965 זכה בסאן־רמו סרטו של אורי זוהר "חור בלבנה".

עד עתה ייצג "בלון לחופש הגדול" את ישראל בפסטיבלים בארה"ב, קנדה וגרמניה.

בעריכת עידית רוזנבלום

שמיר: שבאב פה ושם

(סוף מעמוד 1)

מדינה וערבית תושבי השטחים אינם מעוניינים בהפרות הסדר והמהומות. שמיר אמר כי בנגוד לדיווחים, המצב בשליטה מלאה של צה"ל ואין מקום להגדיר את ההשתוללות של "שבאב" פה ושם כמרי אזרחי. הוא הביע ביטחון שצה"ל ושאר זרועות הביטחון יוסיפו לפעול לשמירה על הסדר והביטחון בשטחים.

הרמטכ"ל דן שומרון, מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן וגורמים בכירים במערכת הביטחון תמכו בדיווחים ובהערכות שהושמעו באוזני השרים בדברי ראה"מ. הרמטכ"ל אמר כי הוא צופה דעיכת המהומות בתוך זמן קצר והעריך כי הן תוצאה של מספר גורמים ובהם תאונת הדרכים שבה נהרגו אזרחים מעזה ואשר פורשה כפעולת תגמול ישראלית, הדיונים באו"ם בעניין המזה"ת וסיפוח ההפגנות לציון כ"ט בנובמבר.

מועדים ומניעים

השר אריאל שרון מתח ביקורת על אלה המחפשים את מועדים ומניעים להתפרעויות ואמר כי יש לחדול מכך, שכן "זהו טרור הפועל מזה 100 שנה, עוד מימי התורכים, וכל מטרתו לרצוח יהודים". הוא דרש פעם נוספת לקיים דיון כולל בממשלה או בקבינט בדבר הדרכים למאבק בטרור והפעילות הפוליטית והצבאית של אש"ף. שרון ציין כי חיילי צה"ל פועלים על פי ההוראות בהגינם על חייהם. בהתייחסו לאיזכור התדיר בכלי התקשורת של מדיניות "היד החזקה" שהוא הנהיג בעזה בראשית שנות השבעים כשהיה אלוף הפיקוד אמר שרון "על מה מדברים? במשך כל שבעת החודשים של הפעולות לביעור הטרור בעזה, אשר הביאו לרגיעה ולחיסול 120 מראשי המחבלים היו פחות נפגעים בקרב האוכלוסיה האזרחית ממספרם בשבוע האחרון באותו איזור". שרון אמר כי הדבר נעשה גם על ידי אבטחת פועלים היוצאים לעבודה בישראל.

השר יוסף שפירא מהמפד"ל קרא לגרש מיידי אבנים וטען שאין להשלים עם המצב שבו חיילי צה"ל שרויים בפחד מול תוקפיהם. שפירא האשים את שר החוץ שמעון פרס, אשר בדבריו על פירוז עזה עודד את התושבים לפעולות מחאה נגד ישראל.

השר יצחק מודעי הצטרף אף הוא למבקרי התקשורת, אשר הפריזה לדעתו בתיאור האירועים בשטחים. הוא ציין במיוחד את הסיקור בטלוויזיה וטען כי לא ניתן ביטוי לשיפורים בתנאי החיים ברצועה מאז 1967.

שר האנרגיה משה שחל דיווח לממשלה כי חברת החשמל הירדנית מסרבת לחתום על מסמכים הקשורים לזיכיון החדש המוצע לה, לאחר שהזיכיון לאספקת החשמל לשכונות היהודיות בירושלים והאיזור הועברו לחברה הישראלית.

האהובים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו

יהושע (אוסקר) אלטשטוק

איננו

הלוויה תתקיים היום יום שני כ"ג כסלו תשמ"ח 14.12.87
בשעה 14.00 בבית העלמין בהרצליה
נפגשים בבית העלמין
אוטובוס ייצא בשעה 13.00 מרח' וילנא 2, תל־אביב

המתאבלים:
בנו וכלתו: סני וקרול אלטשטוק
בנו וכלתו: יגאל וחביבה אייל
נכדיה: רם, דורית, תליה, רני, עדי וגיא
ניניה: ליאת וירדן
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

מלכה שרם

הלוויה תצא היום יום שני כ"ג כסלו תשמ"ח 14/12/87 בשעה 1.15 אחה"צ
מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בחולון

אבלים:
בתה: אביבה שפירא ומשפחתה
בתה: עטרה מני ומשפחתה
בנה: יצחק שרם ומשפחתו

נא להמנע מביקורי תנחומים

שיחת היום / ירח טל

עם: העיתונאי יו סקופילד מאירלנד, כתב הבי־בי־סי (רדיו) בישראל
על: הוויכוח אם המהומות בשטחים הגיעו למימדים של מרי אזרחי

זה לא כמו בצפון־אירלנד

כמי שגדל באירלנד וכיום מסקר את המהומות בגדה וברצועת עזה, אתה אולי האיש שיוכל לקבוע אם את מה שקורה כיום בשטחים ניתן להגדיר "מרי אזרחי".

אני חושב שההגדרה "מרי אזרחי" מגזמת. המהומות הפעם אולי חריפות יותר בעוצמתן ובהיקפן בהשוואה לעבר. ואף יש יותר נפגעים והרוגים, אבל זה עדיין לא מרי אזרחי מאורגן, כפי שהיה בזמנו בצפון אירלנד ובמקומות אחרים.

מה עוד צריך לקרות בשטחים כדי שלמה שיקרה שם ייקרא מרי אזרחי?

המפגינים בגדה ובעזה אינם מחזיקים כיום בנשק. זה עושה את כל ההבדל. הם משליכים אבנים ומבעירים צמיגים. כדי שיהיה מרי אזרחי הם צריכים לאחוז איש איש בנשק, ושיהיו מאורגנים היטב. וזה לא קיים כיום בשטחים.

דומני שגם בצפון־אירלנד המרי החל בהשלכת אבנים ובהבערת צמיגים, והגיע לכלל התקוממות מזויינת היטב.

בהבדל מהשטחים — באירלנד הממשלה הבריטית נאבקת באירגון מחתרתי קיצוני, קטן אך חמוש היטב, ממש צבא בזעיר אנפין, שלעיתים מפעיל לוחמה מתוחכמת. בשטחים לא ניתן להגדיר את המון המפגינים כטרוריסטים — אין להם נשק. הם פועלים בגלוי ולא במחתרת, אפילו לעיני מצלמות. אני לא צופה שבטווח הקרוב יתפתחו המהומות בשטחים למרי אזרחי, מסיבה פשוטה: צה"ל פועל כנראה היטב כדי שנשק לא יגיע למתפרעים, שכיום נאלצים להסתפק בהשלכת אבנים ובהבערת צמיגים. להערכתי, כבעבר, בתוך זמן קצר יירגעו הרוחות שוב לפרק זמן מסויים, שלאחריו ישובו ויתחדשו. יתכן מאוד שאי התקדמות במציאת פתרון לבעיה הפלשתינית, תביא בעקבותיה לתכיפות גדולה יותר של גלי המהומות. אני צופה שמציאות כזו תחמיר את המצב, אולי בעזה יותר מביהודה ושומרון.

על־פי צילומי הטלוויזיה מרבית המפגינים בשטחים הם צעירים, בהם תלמידי בתי־ספר.

גם בצפון־אירלנד הצעירים הם הדומיננטים בתנועת המחתרת ובמרי האזרחי. זה כרגע אולי אחד המאפיינים היחידים המשותף לנעשה באירלנד ובשטחים.

האם ממשלת ישראל יכולה ללמוד משהו מממשלת בריטניה לגבי הדרך לבלום מרי אזרחי?

לא דומה מצבם של תושבי צפון־אירלנד למצבם של תושבי השטחים. תושבי צפון־אירלנד, קתולים כפרוטסטנטים, נהנים ממלוא זכויות האזרח, כולל זכות הבחירה וההיבחרות למוסדות השלטון. תושבי השטחים משוללי זכויות לחלוטין, דבר שלדעתי מחריף את מצבה של ישראל במאבק נגדם.

לאור מספר ההרוגים והנפגעים במהומות הפעם בקרב הפלשתינים, דומה שישראל הפעם נוקטת יד קשה כלפי המתפרעים. לדעתך זה יעזור בבלימת המהומות?

לדעתי התגובה הפעם חריפה מדי. ראיתי חיילים ישראלים יורים לעבר מפגינים, מיידי אבנים. גם הריסת בתים וגירוש מנהיגים פלשתינים לא יפתרו את הבעיה, אלא יחריפו אותה.

חסידי התגובה החריפה בשטחים מביאים כעדות את מדיניות היד החזקה שהפעיל, מי שהיה אלוף פיקוד דרום, אריאל שרון, בעזה — מדיניות שהביאה לדבריהם לחיסול הטרור ברצועה. מניסיונך באירלנד, יד חזקה מביאה לחיסול טרור?

זה אפשרי כשמולך עומד גוף מאורגן, אבל לא כשמדובר בהמון שפועל בספונטניות. כבר לא מדובר בשאריות של הפתח שנותרו ברצועה לאחר מלחמת ששת הימים, שצה"ל שבר בסוף שנות השישים.

בטוחני כי המהומות אינן ספונטניות אלא מתקיימות על־פי הוראות שמעבירות מפקדות אש"ף מעבר לגבול.

איני יודע אם המהומות נערכות על־פי פקודות שמעביר ערפאת. גם אם זה נכון אני משער כבר שהפעם המהומות היו פורצות גם ללא הוראות מבחוץ.

באיזו מידה מעוררות המהומות בשטחים עניין אצל עורכי החדשות בבי־בי־סי?

עניין רב. משתיים־שלוש כתבות בשבוע על עניינים שוליים בדרך־כלל, הגענו בימים אלה לשתיים־שלוש כתבות ביום, בראש המהדורות. הלחץ מהעורכים הוא לעוד ועוד דיווחים.

אפשר לדווח על האירועים בשטחים באורח אובייקטיווי מלא?

מובן מאליו שאני, כעיתונאי, משתדל לסקר האירועים באובייקטיוויות מלאה, כמתחייב מהמקצוע — לדווח על הקורה ותגובת הצדדים המעורבים. נכון שבאורח טבעי נוצרת סימפטיה לחלש, לנפגע, למוכה, אך מאידך בכתבותי אני מנסה גם להבין ולהסביר לקהל מאזיני את בעיותיה של ישראל ומאמציה להגיע לפתרון שיבטיח את ביטחונה.

רויטר: עצרו כתב שלנו בעזה; דובר צה"ל: רק זימנו לבירור

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

פול טיילר ראש דסק הכתבים בסוכנות רויטר בישראל הגיש בסוף השבוע לאבי פזנר, יועץ ראש הממשלה לענייני תיקשורת, קובלנה על מה שהוא מכנה מעצר בלתי חוקי של אחד מכתבי רויטר בידי צה"ל והמשטרה בעזה משך 48 שעות.

לדבריו קציני הממשל הצבאי עצרו ביום חמישי את תייר שריטה בן 21 בעת שהתלווה לצוותים זרים. תייר סרב ככל הנראה להתלוות וקילל את הקצינים. תייר הציג מכתב של סוכנות הידיעות רויטר כאשר הובא לבניין הממשל אך למרות זאת הוא נעצר.

פול טיילר אמר כי מדובר בכתב מן המניין שעשה עבודה טובה ברצועה והם רואים את מעצרו בחומרה.

דובר צה"ל אמר בתגובה כי שלטונות צה"ל לא עצרו שום כתב אלא זימנו לבירור צעיר מקומי מעזה שהתלווה לצוות כתבי רויטר והבי־בי־סי ושיש חשד שהוא אמר לצעירים לירות אבנים על חיילי צה"ל ולסגור את הצירים על מנת שצוות הטלוויזיה יוכל לצלמם.

שודנובסקי: עלה אמש לבד; בווינה התברר לו שגם אשתו וילדיו יעלו

45 עולים מבריה"מ הגיעו אמש לישראל

(עת). 40 עולים מבריה"מ הגיעו אמש לישראל בטיסה מוינה. עוד שתי משפחות בנות חמש נפשות הגיעו דרך בוקארשט לנמל התעופה בן־גוריון — יחד 45 עולים מבריה"מ.

זה המספר הגדול של עולים שהגיע בחודשים האחרונים בבת־אחת.

העולים הגיעו מבאקו, רלצי, צרנוביץ, לנינגראד, קייב, קלאיפדה (נמל) וקישינב.

בין הבאים אלכסנדר שודנובסקי מלנינגראד, שהגיע בגפו, ואשתו סופיה ושני ילדיהם נשארו בלנינגראד. ברגע שהגיע לווינה נודע לו כי אשתו קיבלה היתר יציאה.

הוא הודה בשם העולים לכל אלה שנאבקו למענם כדי שיוכלו לעלות לישראל, והביע גם תמיהה על התנהגות שלטונות בריה"מ — מדוע גרמו לזעזוע של פירוד בין אשתו וילדיה, כשאפשר היה לתת להם לצאת יחד.

מנהל מחלקת ההסברה של המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, שמואל בן־צבי, הקביל את פני העולים בברכה ועם [illegible].

אמש בקונצרט / אורי אפשטיין

צליל חדש בזמרי קאמרן

זמרי קאמרן בניצוח ג'ון אולדיס, ביצירות מאת ברד, ברהמס, בריטן ומאורש, בקונצרט למנויים מס' 2 בתיאטרון ירושלים.

בניצוחו של ג'ון אולדיס מאנגליה נשמע צליל חדש ושונה בזימרתם של זמרי קאמרן: משהו מתרבות הזימרה הבריטית המפוארת כפי שהיא באה לביטוי בעירנות, בגון, בקלילות האוורירית, בשקיפות ובדייקנות המקצועית והמלוטשת כבר מיד בראשיתה של היצירה הפותחת. פתיחתה וסיומה של התוכנית ביצירות אנגליות — מיסה חמישה קולות של ברד והמוטט לסאנטה צ'יציליה של בריטן — שימשו גולת כותרת של הקונצרט באיכותם הקסומה, בעירנותן הדקה ובקירבה האינטימית שחש המנצח למוסיקה זאת ומצליח למוסרה לזמרים הנענים לו בקשיבות מירבית.

"טורבה" של המלחין ההונגרי מיקלוש מאורש היא נסיון משעשע בפעלולים אונומטופיאיים: הברות פשפשניות חסרות משמעות מאלתרות בהברה לזימרה מלודית השואפת כמעט אל "בל קאנטו" — עד לקטיעת החבלים ההומוריסטיים ב"הללויה" הבהרתי ובעל כוח שכנוע.

תהילים י"ג, שלושה מוטטים אופוס 110 ושיר קודש אופוס 30 מאת ברהמס נשמעו כגופים זרים בתוכנית זאת — הן מבחינה הרגשנית הרומנטית, ששאר היצירות היו נקיות ממנה, הן בריחוקן מעולמו המוסיקלי של המנצח. אולי בגלל זאת נחשפה ביצירות אלה חולשתם היחסית של קולות הסופראן. המנגינה באיטיותה, והוסר צלילות בהלכת הקולות.

ערך את העמוד: ברוך שפירא

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה יהודה, הופקד ביחד עם תשריט המצורף אליו שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקראת תכנית מס' מי/647 שינוי לתכנית מס' מי/340 א'.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: התכנית משתרעת על כ־1145 ממ"ר במבשרת ציון גוש 30463 חלקה 69, הכל לפי הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית: (1) חלוקת מגרש 69 מגרש לשני מגרשים: 69 א' ו־69 ב'. (2) שינוי בקוי בנין צדדיים וקדמי לפי המצויין בתשריט בקו נקודה בצבע אדום. כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, מנומקת, ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא מסתמכת (מטה יהודה רח' אהליאב 7 הכנסה, ירושלים).

אלי פויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	−1	5	מ"ח	1	4
אתונה	8	11	גשם	8	11
בוקרשט	−3	1	מ"ח	—	—
בריסל	−2	2	בהיר מ"ח	−5	4
וינה	−4	−1	מ"ח	−2	2
ז'נבה	−5	−1	מ"ח	−2	2
לונדון	3	5	מ"ח	3	6
ליסבון	11	14	גשום	12	16
מדריד	9	11	מ"ח	9	12
ניו־יורק	4	11	מ"ח	5	11
פאריס	−3	−1	מ"ח	−1	1
פרנקפורט	−8	−1	מ"ח	−2	3
ציריך	−4	−1	מ"ח	—	—
קהיר	12	19	מ"ח	−2	1
קופנהאגן	0	2	מ"ח	−2	2
רומא	7	9	גשם	−2	9
שטוקהולם	0	2	בהיר	−2	−4

ELAL אל על

מתארגנת שדולה שתפעל אצל שרים וחכ"ים למנוע סגירתו של סולתם

בעוד כשבועיים עומדים 830 פועלי המפעל לחזור לעבודה לאחר חופשה מאונס בת כארבעה חודשים

מאת יהית טל
סופר "הארץ" בחיפה

ראשי עיריות, מועצות מקומיות ומועצות פועלים מצפון הארץ התארגנו אתמול בוועדה משותפת שתפעל כשדולה ("לובי") אצל שרי הממשלה וחברי-הכנסת למניעת סגירתו של מפעל "סולתם" ביקנעם.

ביוזמת ועד פועלי "סולתם", המועצה המקומית יקנעם ומועצת הפועלים במקום, כונס אתמול במפעל "סולתם" כינוס הזדהות של ראשי הרשויות המקומיות ומועצות הפועלים בצפון הארץ עם מפעל "סולתם" ועם מאבקם של פועלי המפעל, המהלכו ותושבי יקנעם, על עתיד המפעל.

בעוד כשבועיים עומדים 850 פועלי המפעל לחזור לעבודה, לאחר חופשה-מאונס בת כארבעה חודשים, אליה הוצאו בשל הקשיים אליהן נקלע המפעל, ועדיין לא מובטחת להם תעסוקה בשל העדר הזמנות ממערכת הביטחון ומגורמים בחו"ל.

משתתפי כינוס ההזדהות קראו לממשלה שלא לחזור על "הטעות הטראגית שנעשתה בהקשר לביה"ר 'אתא'", ודרשו ממערכת-הביטחון וממשרד-האוצר לשחרר תקציבים למימון רכישת תחמושת ונשק מתוצרת "סולתם" בעבור צה"ל.

מזכיר ועד פועלי "סולתם", יוסי צמח, אמר כי פועלי "סולתם" נתנו כבר את חלקם בתהליך ההבראה של המפעל, כאשר הסכימו בתוך שנה אחת לפיטורי כמחצית מכלל העובדים (כ-800 איש) ולהורדה בשכרם של הנותרים.

"לא להחמיר את האבטלה בצפון"

ח"כ עובדיה עלי, ראש עיריית עפולה, קרא להתלכד כדי למנוע את סגירת מפעל הנשק הצפוני ולמנוע מכת אבטלה נוספת לצפון הארץ. עם זאת, קרא ח"כ עלי להנהלת "סולתם" ולעובדים לתרום את חלקם בהתייעלות ובהגדלת הפריון, כדי שהמפעל לא יהיה סמוך תמיד אל שולחן הממשלה והקופה הציבורית.

יעקב בדרנאל, ראש עיריית קריית-אתא, התריע כי סגירת "סולתם" תחריף את בעיית התעסוקה באזור חיפה, מוכה האבטלה.

מנחם אריאב, ראש עיריית נצרת עילית, טען כי פיתוח הארץ אליבא דממשלת ישראל, הוא היזם פיתוח האזור שבין נתניה לחדרה. בעוד שבגליל כולו נבנות 150 יחידות-דיור, במרכז הארץ נמצאים בבנייה למעלה מ-12 אלף יחידות-דיור, טען הדובר. בשנה האחרונה, גילה אריאב, קטנה האוכלוסיה היהודית בגליל באלף נפש.

עמיר בדדרו, ראש מועצת קריית-טבעון, קרא להנהלת "סולתם" להמיר את הרגישתה לקבלת מכאבים מהממשלה, בהגברת מאמצי השיווק בארץ ובחו"ל.

יוחנן מעוז, ראש המועצה האזורית מגידו, אמר כי "ישראל זקוקה לסולתם כמפעל ביטחוני... האבטלה לא הולכת ביחד עם ציונות..." מעוז הבטיח לסייע בקליטת מפוטרים מ"סולתם" במפעלי תעשיה קיבוצים באזור.

"האוצר מחסל את עיירות-הפיתוח"

שאול עמור, יו"ר ראשי עיירות-הפיתוח וראש מועצת מגדל-העמק, תקף את משרד-האוצר על מה שהגדיר, "המסע לחיסול עיירות-הפיתוח". הוא קרא להנהלת "כור", המחזיקה בעיקר הבעלות על "סולתם", למצוא פתרון תעסוקה חילופי לעובדי "סולתם" עד למציאת פתרון תעסוקתי שיבטיח המשך קיום המפעל.

ראש המועצה המקומית יקנעם, אילן גבריאלי, ומזכיר מועצת הפועלים בעיירה, רפי טולדנו, מסרו כי שיעור האבטלה ביוקנעם מגיע כיום ל-13%-20, שהם כ-460 מובטלים. הם ציינו כי הפרסומים על הזמנת ייצוא לצבא גרמניה, ש"תציל את סולתם", היו מוגזמים, שכן מדובר בכ-20 מיליון דולר בשלוש שנים, שיכולים להבטיח תעסוקה לכ-2–3 חודשים בלבד בכל אחת משנות החוזה.

גבריאלי טען, כי משרד-הביטחון הביע נכונות לרכוש בעבור צה"ל תחמושת מ"סולתם" בסך 30 מיליון דולר, וכך להקטין את המלאי שהצטבר במחסני המפעל ושמסתכם בשווי של יותר מ-80 מיליון דולר, אך מימוש ההסכם מתעכב משום שמשרד-האוצר אינו נכון לממן כמחצית מהסכום מתקציב המדינה.

מנכ"ל "סולתם", ד"ר אלעזר ברק, הסביר כי הריבית הרצחנית, כהגדרתו, שגובים הבנקים בארץ, לא מאפשרת ל"סולתם" להתחרות בשוקי-חוץ בתנאים שווים עם יצרנים מתחרים מארצות אחרות, הנהנים מעידוד ממשלתי המאפשר להם להעניק ללקוחותיהם תנאי אשראי נוחים במיוחד. ד"ר ברק הדגיש, כי גם עלויות השכר ב"סולתם" מקשות על התחרות, והוא הדגיש כי גם אם יבוא סיוע ממשלתי למפעל, לא יהיה מנוס מפיטורים וקיצוצים נוספים.

זקן הצירים לקונגרס היהודי הל"א, שלמה זלמן שרגאי (מימין), מברך את דיניץ עם כניסתו לתפקיד. צילום: יצחק אלהרר, סקופ 80

מועצת דליית אל־כרמל נוטה לעתור לבג"ץ נגד שר האוצר

על אי מילוי התחייבותו להשוות בין תנאי המועצות המקומיות היהודיות והדרוזיות

מאת נורית בהנא

מועצת דליית אל-כרמל נוטה להגיש תביעה לבג"ץ על אי-מילוי התחייבותם של שר האוצר והממשלה להשוות בין תנאיהן של מועצות מקומיות דרוזיות ויהודיות.

על כך מסר אמש ראש-המועצה, שייך נוף חלבי, הטוען כי הצימצומים הולכים ומתפשטים עד כדי אי-יכולת לתפקד. לדבריו, הגרעון המשך של המועצה מגיע למיליון ש"ח.

הבוקר ישבתו שירותי ניקוי האשפה במועצה המקומית, המשרתת 12 אלף תושבים. רק טרקטור אחד מופעל על-ידי ארבעת עובדי המועצה, ואלה לא קיבלו את משכורות החודש שעבר. מורי בית הספר התיכון בכפר עומדים להשבית את הלימודים בימים הקרובים — בנפרד מצעדי השביתה של הסתדרות המורים התיכוניים הארצית — במחאה על אי-תשלום משכורותיהם.

רקע / ראובן פדהצור

טרור ימי מאז שנות ה־60

ארגון חיזבאללה, שאנשיו פגעו בספינת חיל-הים, הוא בין האחרונים מארגוני הטרור שבנה זרוע ימית – רק בשלהי 1985. מרבית ארגונים אלה כוללים רכ"ב ימי. ארגון פתח בראשות ערפאת הוא בעל הזרוע הימית הוותיקה והמפותחת ביותר. אחריו בולטת הזרוע הימית של ארגון החזית של אחמד ג'יבריל, שאנשיה פועלים בחסות סוריה. בראש הזרוע הימית של ארגון החזית עומד ח'אלד ג'יבריל, בנו של אחמד ג'יבריל, מנהיג הארגון. הכוח הימי של ג'יבריל מרוכז בבסיסים באזור טריפולי, בצפון לבנון, הנמצא בשליטה סורית. הכוח של ג'יבריל מבוסס בעיקר על סירות-גומי מהירות.

הרעיון לנצל את הים כדרך להחדרת חוליות טרור ולביצוע פיגועים ביעדים לאורך החוף, הועלה בראשונה באמצע שנות ה-60, אך מימושו בא רק לאחר מלחמת ששת הימים. מאז נעשו עשרות ניסיונות לבצע פיגועים בדרך הים.

ב-9 השנים האחרונות לא הצליחו הארגונים לבצע אף פיגוע דרך הים.

בין הסיבות שהביאו את הארגונים לעשות שימוש בדרך הים לביצוע פיגועים ולהעברת אמל"ח, היו הקשיים בחציית הגבולות היבשתיים, וההערכה כי חופי ישראל אינם ניתנים לסגירה מוחלטת.

לאחר מלחמת לבנון וגירוש אנשי ארגון הפתח של ערפאת מלבנון, המשיכו ארגוני הטרור בניסיונות לביצוע פיגועים מהמדינות אליהן הגיעו, באמצעות "אניות-אם".

כמו כן, פועל ארגונו של ערפאת להעברת מפקדים ואמצעי-לחימה ללבנון במסגרת "שיבה לבנון" של הארגון. מפקדים ואמל"ח מגיעים בדרך הים באופן קבוע מלרנקה שבקפריסין למעגן ג'וניה, מצפון לביירות. פעולות אלה נמשכות בידיעה ובהסכמה של "הכוחות הלבנוניים" של סמיר ג'עג'ע, למרות האזהרות שהעבירה ישראל לג'עג'ע.

לאחר הפוגה קצרה, בעקבות המלחמה בלבנון, החל ב-1984 גל ניסיונות חדש, שכלל בעיקר ניסיונות להחדרת חוליות פיגוע לחופי הארץ ופגיעה ביעדים ימיים ישראליים. בין הניסיונות האלה ניתן למנות את:

● ניסיון הפיגוע באמצעות אניית-האם "אולה", שיצאה מטריפולי שבלבנון ביולי 1984, והובילה חוליית פיגוע שהיתה אמורה להיות משוגרת בסירות-גומי לחופי ישראל, לביצוע פיגוע-ראווה. הפיגוע השתבש בעקבות גילוי החוליה באזור מרוחק מנקודת ההורדה המתוכננת.

● ניסיון פיגוע באמצעות אניית-האם "אטבירוס", באפריל 1985. הספינה יצאה מאלג'יר במטרה לשגר 3 חוליות-פיגוע בסירות-גומי שהיו אמורות לנחות בחוף בת-ים ובהמשך לבצע פיגוע במשרד הביטחון. הפיגוע סוכל על-ידי חיל-הים, שטיבע את ספינת-האם.

● רצח שלושת הישראלים ביאכטה "פירסט" בלרנקה שבלבנון. הרצח בוצע באוקטובר 1985 על-ידי 3 חברי ארגון הפתח.

ארגוני הטרור מפעילים מגוון רחב של כלי-שיט ואמצעי-לחימה ימיים שנרכשו על ידם באופן עצמאי או הועברו על ידי מדינות ערביות. הציוד כולל ספינות משמר, אניות סוחר חד פיות, סירות פיברגלס מהירות, סירות גומי ועץ, סירות נפץ ואמצעי לחימה תת-ימיים. במלחמת לבנון נמצאו במחסני הפתח צוללות-כיס.

ארגוני הטרור מכשירים קציני-סוחר בפקיסטן, בנסיכויות המפרץ, במצרים ובמדינות מזרח אירופה. הם מכשירים גם קציני צי בחילות-הים של מדינות ערב, במסגרת מכללות ובתי-ספר ימיים. מרבית הארגונים מכשירים גם אנשי צפרדע. הכשרות מתבצעות בעיקר בפקיסטן, בלוב, באלג'יריה, בסוריה, באיראן ובלבנון.

המפקדה הימית של ארגון ערפאת נמצאת בצפון תימן, ואנשי הזרוע הימית שלו מתאמנים במדינות צפון אפריקה, ומשתמשים בקפריסין כתחנת מעבר.

חיל-הים פועל לסכל גם את הניסיונות של הארגונים להעביר ללבנון כוח-אדם. כך סוכלו ניסיונות שבוצעו באמצעות האניות "גנרה" ו"קאסלרדי". חיל-הים אינו מאשר לבצע דייג מהגבול ועד לאזור צור. מצפון לצור אין מיגבלות לפעולתן של סירות הדייג. ישראל שומרת לעצמה את הזכות, בהתאם לחוק הימי הבינלאומי, לתשאל כלי-שיט גם מחוץ לגבול המים הטריטוריאליים שלה. ספינות חיל-הים מקיימות סיורי ביטחון שוטף מול חופי לבנון, אך אינן מקיימות סגר של נמלי דרום לבנון.

פרשנות / ראובן פדהצור

פעילותו של חיל־הים נגד הטרור — הגנתית והתקפית

פעילותו של חיל הים נגד ארגוני הטרור מתנהלת בשני מישורים — הגנתי והתקפי.

הפעילות ההגנתית כוללת בעיקרה סיורים של כלי-שיט, סיורים אוויריים ורשת של תחנות מכ"ם על החוף. הפעילות הזאת היא רצופה ושוטפת לאורך כל ימות השנה.

בנוסף לשיטת הפעולה הזאת, מאתרות ספינות חיל הים את כל התנועות הימיות באזור שיוטן, מנתחות את נתיבן, מזהות את סוג כלי השיט, ובמקרה שמתעורר חשד, מתקרבות על-מנת לבצע זיהוי ודאי. כזה היה המקרה בשבוע שעבר.

— הדבור איתר את תנועת הסירה שנראתה חשודה. לצורך הזיהוי של הסירה נאלץ הדבור להתקרב לסירה. אנשי החיזבאללה [illegible] להדליק את הזרקור שעל הסיפון. התקרבות זו מעמידה של הדבור בעמדת נחיתות מסויימת, שאותה ניצלו אנשי החיזבאללה שפתחו באש ברגע שהודלק הזרקור.

ספינות חיל הים מקיימות נוהל קבוע של התקרבות לסירות ואניות חשודות, והחיילים על הסיפון נמצאים בעמדות ירי. הכוונה היא להקדים את חוליות הטרור במקרה שינסו לפתוח באש לעבר ספינת חיל הים.

הכוונה של חיל הים היא להעביר את זירת הסיכול אל לב-ים, ולא להמתין לטרוריסטים בקו החוף. עם זאת, עושה חיל הים מאמצים שלא לפגוע בדייגים תמימים, הפועלים מול חופי דרום לבנון, ולאפשר ככל האפשר את שיגרת החיים.

חיל הים הכריז על אזור חיץ, מהגבול עם לבנון ועד לצור, כאזור האסור לדייג.

באחרונה בוצעו שיפורים בספינות הדבור והוחלפו מנועיהן בחזקים יותר, המאפשרים לפתח מהירות גדולה יותר.

ספינות אלו הן מהירות יותר מהדבורים. את ה"דבורה" מייצר מפעל "רמתא" בבאר-שבע, המפעל שייך לתעשיה האווירית.

חיל הים נעזר גם בסיורים אוויריים. אלה מתבצעים על-ידי מטוסי חיל האוויר, שבהם מוצבים אנשי חיל הים, המנסים לגלות מהאוויר תנועות חשודות. כשיש חשד לתנועה כזאת, מועבר המידע לספינת חיל הים, היוצאת לכיוון כלי השיט החשוד, על-מנת לבדוק אותו.

לאורך החוף הישראלי מוצבים במספר נקודות מכשירי מכ"ם, שיעודם הוא גילוי תנועות של כלי-שיט הנעים לכוון החוף. לתחנות המכ"ם קשר ישיר עם הספינות של חיל הים, וכשמתגלית תנועה חשודה, מקבלות הספינות דיווח.

במקביל "מתעבר" בזוק לכוחות היבשה, על-מנת שאלה ייצאו לאזור המשוער של הנחיתה על החוף. בנוסף לפעילות הגנתית זו, מקיים חיל הים גם פעילות התקפית.

מזכ"ל ההסתדרות לא ניסה למנוע את התפטרות דורון

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ" בחיפה

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ידע על כוונת התפטרותו של פרופ' חיים דורון מראשות קופת-חולים שלושה ימים לפני הודעתו הפומבית של דורון, ולא עשה נסיון למנוע אותה. קיסר אמר לדורון כי הוא משאיר לו את העיתוי והדרך להודיע על התפטרותו.

בתוך כך נודע כי איש מרכזי בהנהלת קופ"ח כתב ספר על תקופתו של דורון במשרד, וזה יראה אור לקראת ועידת קופ"ח בראשית השנה הבאה. בצמרת ההסתדרות הובעה אתמול תביעה למנות לאלתר מנכ"ל קופת-חולים, הואיל שהתפטרותו של דורון יוצרת הלכה למעשה מצב של העדר ניהול מרכזי, אף-על-פי שהיא תיכנס לתוקף רק לקראת מאי 1988.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות לא התייחסה אתמול להתפטרותו של דורון, אף שהנושא העסיק אותה בחודשים האחרונים במספר ישיבות, שבהן התנהל ויכוח קשה בין מתנגדי דורון למצדדיו. בחלק מהישיבות השתתף דורון עצמו, וכן הצוות הבכיר של קופ"ח. ההתעלמות של הוועדה המרכזת מהודעת ההתפטרות מצביעה במידה מסויימת על מבוכה שנגרמה לצמרת ההסתדרות. הצמרת טרם בררה לחילופי הגברי בראשות קופ"ח, שכן טרם הושלמו ההכנות למועצת ההסתדרות האמורה לדון בינואר בשינוי החוקה, שתיתן בידי הדרג הפוליטי יותר השפעה על המתרחש בקופה.

עד כה הוזכר בעיקר שמו של ד"ר אפרים סנה (לשעבר ראש המינהל האזרחי בשטחים) כמועמד אפשרי להחליף את דורון, אך עד כה דחה סנה את ההצעה, וטרם נוקב בשמם של מועמדים נוספים.

גדעון שגיא, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, שעמד בראש המסע לערוך שינוי יסודי בקופ"ח, הגיב אתמול על התפטרות דורון באומרו כי אין בכך פתרון לבעיות קופ"ח, שכן הבעיה לא היתה ואיננה אישית. לדבריו, קופת-חולים זקוקה לשינוי יסודי במבנה הארגוני. לדעת שגיא מתבקשת החלפתו של הצוות המנהל. הוא דוחה רמזים כאילו ניהל את המסע נגד דורון וההנהלה על-מנת לזכות בתפקיד, ואמר כי אינו רואה עצמו מועמד.

ערכה את העמוד: עדה ארשמיד

שיש שנהב
מוצר יוקרה במחירי הפתעה.

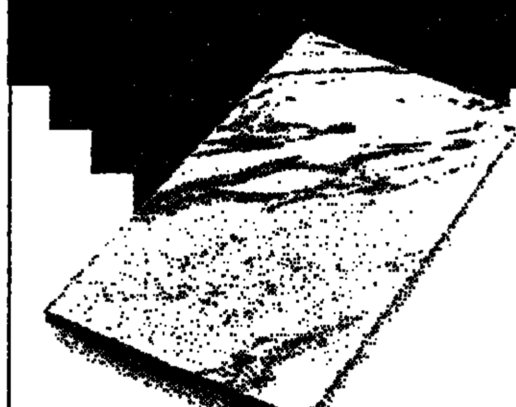

שיש טבעי ומרצפות שיש ROVER מתוצרת איטליה – עכשיו, במבצע שיווק ארצי של שנהב:
■ שיש שנהב מצטיין באיכות מושלמת, עומד בביקורת מ"ב קפדנית וארוז באריזת מגן ייחודית.
■ מיגוון ענק של סוגים ודוגמאות. ■ מידות מיוחדות לקבלנים. ■ אספקה מיידית מהמלאי במחירי תחרות מפתיעים.
סופר תקשורת
מרכז הזמנות וסוכנות ראשית: "שנהב", רח' המרץ 9 קרית־אריה, פתח־תקוה. טל. 03־9221663, 03־9245095/6.
סוכנים מורשים ברחבי הארץ: ■ ירושלים - סופר יחזקאל בע"מ, רח' הסדנא בנין ג', תלפיות, י־ם, טל. 02־713646 ■ באר-שבע - ותאריר צבי בע"מ, מרכז רסקו, ב"ש, טל. 057־36424 ■ חולון - אבי וקים בע"מ, כיכר ויצמן 8, חולון, טל. 03־882246 ■ עפולה - רצפריה עפולה, אזור התעשיה עפולה, טל. 065־22207 ■ נתניה - רצף בהם, רח' הארגז 1, נתניה, טל. 053־22161 ■ פתח-תקוה - שחפים בע"מ, רח' ז'בוטינסקי 96, פ"ת, טל. 03־9223718 ■ תל-אביב - קרמיקה הירמי, מגרשי התערוכה הישנים סוף רח' דיזנגוף, ת"א, טל. 03־5460406 ■ אשקלון - קרמיקה הדרום בע"מ, רח' רמז על יד השוק, אשקלון, טל. 051־27549 ■ ראשון לציון - גוטשטיין צבי ובניו בע"מ, רח' עין הקורה 11, ראשל"צ, טל. 03־91114 ■ אילת - מרכז הבניה, רח' המסגר איזור התעשיה, אילת, טל. 059־78114.
שנהב - ריצופים לבתים יפים

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים.
קו פתוח לבריאות הציבור
בנושא:
נזקי קור
אצל תינוקות וילדים
כיצד לשמור על חום גוף תקין, כיסוי וחימום נכונים ועוד.
צוות מומחים ישיב טלפונית
בטלפון: 03-433500
לפניות הציבור במבצע מיוחד, שיערך
היום יום שני 14.12.87
בין השעות 16.00-19.00
ד"ר נחום סדן - מחוז חפר
ד"ר פרדריקה דולניצקי - בייח השרון
ד"ר ברוך ולך - בייח מאיר
ד"ר ציפורה דולפין - בייח מאיר
ד"ר ג'פרי לדרר - מרפאת כפר-הס
לשכת הדובר/קפ"ח
קופת חולים
עם יותר בריאות!
מבצע 46
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

RITZ ריץ
מסעדה צרפתית
אקסקלוסיבית כשרה
ארוחה עסקית - 25 ש"ח הירקון 82 ת"א 03-653638

המכללה הפיננסית

לא תמיד יש זמן לקרוא ספרות מקצועית

קלטת המנויים עם הפתרונות העסקיים
שירות חדש למנהלים ולאנשי עסקים עסוקים: "התדר העסקי" - קלטת חודשית מעודכנת, ערוכה ע"י צוות המכללה הפיננסית בראשותו של אשר קניפל, המשמש כיועץ לארגונים כלכליים ולחברות מובילות במשק.

בקלטת סקירה חודשית של חידושים בתחומי המיסים, הפיננסים, המשפט המסחרי, הסחר הבינלאומי והשלכותיהם על ההתארגנות העסקית.
רק מנוי ל"תדר העסקי" יאפשר לך להאזין לסקירות וניתוחים אלו בביתך במשרדך ואפילו ברכבך בכל שעה ומקום הנוחים לך.

ניתן לבטל את המנוי בכל עת ולקבל בחזרה את יתרת התשלום.

הצטרף גם אתה למנויי "התדר העסקי" באמצעות הספח המצ"ב.
שם ______
מקום עבודה ______
כתובת ______
מעוניין במנוי □ שנתי 285 שקל (כולל מע"מ)
□ חצי שנתי 159 שקל (כולל מע"מ)
רצ"ב המחאה ע"ס ______
המכללה הפיננסית, ת.ד. 22361, תל־אביב
מיקוד 61223, טלפונים: 249390, 03-5449603.

פקסימיליה
MURATA
מוּרָטָה
קומפקטית
גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל 69
רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ
רח' יפו 46 04-524680

יש גבינות -
ויש גבינות תנובה!

לא כל מי שיש לו פרה או כבשה יכול להכין גבינה לבנה אמיתית וטובה: לצורך ייצור גבינה איכותית יש להקפיד על מגוון תהליכים עדינים ומורכבים. הגבינות הלבנות של תנובה עשויות מחלב משובח, מיוצרות בתהליכים חדשניים ומשוכללים, עוברות פיסטור מתאים ובדיקות איכות גבוהות ונמצאות בפיקוח משרד הבריאות.
אל תסכן את בריאותך באכילת גבינות שלא עומדות ברמת האיכות וההיגיינה הנדרשת.
עכשיו יותר מתמיד – לגוף שלך מגיע גבינות לבנות תנובה.

לגוף שלך מגיע תנובה

صكنا من الاصل

הצעת חוק מתירה למימשל רייגן למכור 60 טילי סטינגר לבחריין כחלק מפשרה

על פי הסכמה חשאית בין המימשל לסינאט לא יועלו יותר בקשות למכור טילי סטינגר למדינות המפרץ

מאת צבי בראל

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בני־גוד למה שהחליט בית הנבחרים לפני מספר ימים, קיבלה מליאת הסנאט הצעת חוק המתירה למימשל האמריקאי למכור טילי קרקע–אוויר מסוג "סטינגר" לבחריין.

עלפי הצעת הפשרה, שהפכה לחלק מהצעת חוק התקציב החדש (החלטת ההמשך), יוכל המימשל למכור 60 טילי סטינגר לבחריין בסכום של כ־7 מיליון דולר, בתנאי שלאחר 18 חודשים תמכור בחריין למימשל בחזרה את כל הטילים שלא נעשה בהם שימוש. עלפי הסכמה חשאית אחרת בין המימשל לסנאט, לא יבקש מימשל רייגן למכור עוד טילי סטינגר למדינות המפרץ עד תום תקופת כהונתו. בתחילה סירב המימשל להצעת הפשרה הזאת, אולם לאחר שהתברר כי בקשתו למכור את הטילים עומדת לנחול תבוסה, הודיע נציג המימשל ביום שישי בלילה כי הוא מוכן להצעה.

ל"הארץ" נודע כי הפשרה התאפשרה בעקבות מגעים רחופים בין נציגי הלובי היהודי איפ"אק, המקיימים מגע עם המימשל. האחרונים הצליחו לשכנע את ראשי הארגון ללכת לפשרה עם המימשל, על אף שקודם לכן התנגד איפ"אק למכירת הטילים, ואף הצליח לקבל החלטה כזו במליאת בית הנבחרים. ההבדל בהחלטות בין בית הנבחרים לסנאט יחייב עתה דיון נוסף בוועדה משותפת לבית הנבחרים ולסנאט, וככל הנראה תקבל הוועדה המשותפת את ההחלטה הסופית למכור את הטילים לבחריין במגבלות שעליהן הוסכם.

הצעת התקציב של הסנאט, המכילה כבר את הקיצוצים הדרושים עלפי ההסכמה בין המימשל לקונגרס, אינה מקצצת בסיוע לישראל, שיעמוד השנה על שלושה מיליארד דולר. ההצעה כוללת עוד 75 מיליון דולר עבור פיתוח טילי "חץ" והתקציב נוסף עבור טילי פופאי.

רב"ט טים אלן, איש חיל־הנחתים האמריקאי, מאייש מקלע כבד במסוק ימי של נושאת־המסוקים "אוקינאווה", בעת סיור ליד האי פארסי במפרץ הפרסי. (תצלום: איי־פי).

שלוש תקריות בגיטאות השחורים בדרא"פ

שני שחורים נרצחו בלינץ' על ידי המון במחוז נאטאל

שני שוטרים שחורים הומתו במארב בסווטו

פרטוריה (ע"צ). ארבעה שחורים — שני שוטרים שנפלו קורבן למארב בסווטו, ושני גברים שנרצחו בלינץ' עלידי המון במחוז נאטאל — מתו שלשום בשלוש תקריות נפרדות בגיטאות השחורים בדרום־אפריקה. שישה אנשים, מהם חמישה שוטרים, נפצעו.

התקרית אירעה בחצות ליל שבת בסווטו, כאשר אלמונים פתחו מתוך מכונית באש על רכב שבו נסעו שבעה שוטרים שחורים. שניים מהם נהרגו וארבעה אחרים נפצעו.

נמסר כי השוטרים השחורים משמשים יעד מועדף לאנשי הקונגרס האפריקאי הלאומי, הרואים בהם "משתפי פעולה" עם השלטון הלבן.

שני שחורים אחרים נהרגו בדקירות סכין עלידי קבוצות של שחורים בשני גיטאות בחבל נאטאל.

"פראוודה" פרסם מספר הקורבנות שבועיים לאחר התאונה

מוסקווה (ע"ר וע"צ). 30 אנשים נהרגו ו־66 נפצעו כאשר רכבת משא התנגשה ברכבת אקספרס שעמדה בתחנתה, ברפובליקה הסובייטית גרוזיה — על כך דיווח אתמול ביטאון המפלגה הקומוניסטית "פראוודה".

העיתון פירסם את רשימת הקורבנות בדיוק שבועיים לאחר האסון, שאירע ב־29 בנובמבר.

הטלוויזיה הסובייטית דיווחה שלשום שמנהל רשת הרכבות הטרנס־קווקזית, ג. מאיסורדזה, וסגנו, י. קאסאבידזה, פוטרו בעקבות האסון.

שלשום דיווח עיתון סובייטי, תוך הפעלת הזכויות החדשות המוענקות לעיתונים, בעקבות מדיניות הגלסנוסט של גורבצ'וב, על חטיפת מטוס בבריה"מ לפני קרוב ל־14 שנים. בטאון המשרד לתעופה אזרחית, "תעופה אזרחית", כתב כי איש הצוות תוטס נפצע, בעת שארבעה חוטפים המשיגים השתלטו על המטוס שהיה בטיסה ממוסקווה, ודרשו כופר בסך 1.5 מיליון דולר, ונתיב בריחה בטוח למערב.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

מחקר מטעם הארגון האמריקאי "פרידם האוס":

34 עיתונאים נרצחו, 188 נעצרו ו־10 נחטפו ב־87'

השנה חל גידול בהתנכלויות לעיתונאים באיזורי מתיחות

ניו־יורק (ע"צ). ב־1987 גברה רדיפת העיתונאים באזורי מתיחות, כולל הטרדות, רציחות, מעצרים וגירושם ממקומות שונים — נאמר במחקר שהכין אירגון אמריקאי פרטי בשם "פרידם האוס".

המחקר מציין גם כי באותה שנה התרחבו הגבלות הצנזורה על דיווחיהם של העיתונאים ברחבי העולם.

בדו"ח השנתי, שפורסם שלשום בניו־יורק, קובע "פרידם האוס" כי הצנזורה הפכה ל"אופנתית". המחקר מגלה כי במהלך 1987 נרצחו 34 עיתונאים, ביניהם עשרה בהאיטי, לעומת 19 ב־1986 ו־31 ב־1985. 188 עיתונאים נעצרו ב־1987, לעומת 178 אשתקד. 15 גורשו לעומת 40 ב־1986 ועשרה נחטפו לעומת 13 בשנה הקודמת, מגלה המחקר.

המחקר מדווח גם על 136 מקרים אחרים של הטרדת עיתונאים, שהוכו ונפצעו. בקטגוריה זו נכללו גם התנקשויות במערכות עיתונים, סגירת עיתונים ופעולות אחרות שנרשמו ב־57 מדינות.

המחקר המתייחס לשנת 1986 דיווח על 214 מקרים 'בלבד' של הטרדת עיתונאים.

"פרידם האוס" מציין כי הגבלות חמורות על חופש העיתונות הוטלו במאלזיה, בפאנמה, בדרום־אפריקה, באיי פיג'י ובבנגלהדש, וכי מתכוונים להטיל הגבלות נוספות על העיתונות בדרום־אפריקה ובצ'ילה.

הקואליציה בבלגיה איבדה מכוחה

בריסל (איי־פי). תוצאות ראשונות של הבחירות בבלגיה מורות כי הקואליציה שחברות בה ארבע מפלגות, אותה מנהיג ראש הממשלה וילפריד מרטנס, איבדה מעט מכוחה, אך היא מחזיקה עדיין ברוב תחוקתי.

לאחר מניין חלקי של הקלפיות התברר כי האופוזיציה הסוציאליסטית התחזקה מעט.

מן התוצאות הראשוניות ברור כי לקואליציה השלטת יהיו כ־109 מושבים מתוך 212 המושבים בפרלמנט הבלגי — אובדן של שישה מושבים מאלה שהיו לה עד כה בפרלמנט.

בקיעים בחרם הרשמי של טייוואן על סין

הסחר הבלתי ישיר בין שתי המדינות עלה ב־60% בחצי הראשון של השנה

פקין (איי־פי). הסחר הבלתי־ישיר בין סין הקומוניסטית ובין טייוואן עלה ב־60 אחוזים בחצי הראשון של השנה, והוא צפוי להסתכם השנה ב־2 מיליארד דולר — כך מסר אתמול דו"ח רשמי שפורסם ביומון המופיע בפקין.

היומון הסיני מייחס זאת לבקיעים בחרם הרשמי שטאייוואן מטילה על סין הקומוניסטית וכן כתוצאה מבעיות שיש לה בשווקים העולמיים. כתוצאה מכך, צופים אנשי עסקים טאייוונים בתקווה לעבר השוק הסיני, המונה מיליארד בני־אדם.

מזה 38 שנים מתריסה סין הלאומנית את שכנתה ביבשת, לאחר שהובסה במלחמת האזרחים. בעשור האחרון, התרבו הקשרים המסחריים הבלתי־ישירים, והם מתנהלים בעיקר באמצעות הונג־קונג. היומון הסיני הוסיף כי בעקבות נתוני הסחר, צופים אנשי עסקים משתי המדינות את חידושו הקרוב של הסחר הישיר בין טאייוון וסין הקומוניסטית.

שר החוץ ההונגרי הביע תקווה לחידוש יחסים עם ישראל

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ ההונגרי הביע תקוותו לחידוש יחסים דיפלומטיים עם ישראל, והבטיח שממשלת הונגריה תמשיך לסייע לקהילה באיסוף עדויות נגד פושעי מלחמה, מוסר שבועון יהודי קנדה בגליונו האחרון.

"קנדיין ג'ואיש ניוז" מספר כי משלחת של בני־ברית מקנדה נפגשה בבודפשט עם שר החוץ פטר ואקוני, ושוחחה עימו שעה וחצי.

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

המומים בהיקטף מאתנו בטרם עת
רוני חוצ'נר
אשר אהבנו
רותי, הדי ואדם חוצ'נר
משפחות:
שקד, דורון, חוצ'נר
ההלויה תתקיים היום, יום שני, כ"ג בכסלו תשמ"ח, 14.12.87, בשעה 13.00 בבית העלמין, רחוב פינסקר, הרצליה

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובד
ישראל צמח והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למשפטים
למר **ליונל אריה קסטנבאום**
משתתפים בצערך במות
אשתך ז"ל
דיקאן הפקולטה, מוריה והסגל המנהלי

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
רבקה שרף קלוגר
ההלויה תתקיים היום יום שני 14.12.87 בבית העלמין בכפר סמיר בשעה 11.30
נפגשים בשער הראשי בשעה 11.00
המתאבלים:
בעלה ובנו: יחזקאל קלוגר ונעמי נש
אחותה: לאה קרסל
בנות דודתה דודה: לאה קולמן וחנה מלמד
בני ובת אחותה: גדעון, מיכל, אבנר ודני וב"ב

על מותה של
ורדה איתי ז"ל
מתאבלים
מנהל קול־ישראל וחבר העובדים

הננו מודיעים בצער רב על פטירתה של
ורדה איתי (קלג)
ההלויה תתקיים היום יום שני כ"ג בכסלו תשמ"ח 14.12.87
בשעה 13.00 בבית העלמין ברמת השרון (צומת מורשה)
משפחתה וחבריה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר
שמואל ליבליך
ההלויה תצא היום יום שני כ"ג כסלו תשמ"ח 14.12.87 בשעה 10.30
לפני הצהרים מבית ההלויות העירוני רחוב רפנה 5 תל אביב
לבית העלמין בחולון (שער חדש)
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
אבלים: אשתו: בלהה ליבליך
בנו: שלמה ליבליך ומשפחתו
בתו: מרים גבריאלוב, רחובות
נכדיו: רונית, חנן ואורנה
וילדיהם
משפחת: ברונצייג
עקב מחלת האלמנה נא להמנע מבקורי תנחומים טלפון: 03–280471

לעו"ד **שלמה ליבליך** ומשפחתו
משתתפים בצערכם עם פטירת האב
שמואל ליבליך ז"ל
נילי ומיבי מוזר
צפורה ואברהם גולדברג
יורם קדרון
ועובדי המשרד

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
ברנרד ספירו ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי המצבה היום יום שני 14.12.87
כ"ג בכסלו תשמ"ח בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בסגולה בפ"ת
לכל מנחמינו בע"פ ובכתב בארץ ובחו"ל נתונה תודתינו
אשתו: שושנה ספירו
בנו וכלתו: ערן וטינה ספירו ג'אמיקה
בנו וכלתו: יעקב ורגינה ספירו
בתו וחתנה: תמר ויצחק שורצברג
אחותו וגיסה: רחל ויוסף בן פורת
אחיה: נתן ספירו וכל המשפחה
הנכדים: מיכאל, בנימין, יסמין, אורי, ליהי וגדי

לצפורה ודוד שומרון
אתכם באבלכם במות האב
אברהם גפני
ברינקס (ישראל) בע"מ
מועצת המנהלים
וחבר העובדים

על מותו ללא עת של
יעקב ליאור ז"ל
מנכ"ל חטיבת סולתם
אבלים: הנהלת פוקל ארה"ב

לחברנו **משה בדאלי** ומשפחתו
משתתפים בצערך במות
אחותך ז"ל
מנהלי ועובדי חלו"א —
חברה למדידות והנדסה אזרחית (1985) בע"מ

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
ידידיה לוין ז"ל
תתקיים אזכרה ביום רביעי כ"ה כסלו תשמ"ח (16.12.87)
בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
נפגשים בשעה 3.30 (שלוש וחצי) אחה"צ ליד השער הראשי
אשתו: מלכה
בתו: רות
נכדתו: היללה
ויתר בני המשפחה

בהילקח ידידתנו האהובה
ורדה איתי
אנו אבלים עם
מיקי והמשפחה
פיני ובנימין אורן
עזה ודוד ברודסקי
ציפי ודוד ויצטום
תמר ויוסי ירושלמי

לישי עמרמי ולמשפחתו
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
צוות תיאטרון ירושלים
ופסטיבל ישראל

לישי עמרמי והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד עם מות
האב
תיאטרון החאן
הוועד המנהל
ההנהלה והעובדים

לאוריאל לין
אנו משתתפים בצערך על מות
אמך
החניכים וההנהלת ביה"ס
לניהול של בור

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
המנהל הכללי, חברי הנהלת המשרד והעובדים
אבלים במות
אליעזר פטקין ז"ל
ממחוללי מערכת ההכשרה של המורים בישראל
ומביעים תנחומים למשפחה

לרות חוצ'נר והמשפחה
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד על מותו ללא עת של
רוני ז"ל
הנהלת להי"ב — לימודי הכשרה בניהול
קורס תל"מ ניהול כללי
אוניברסיטת תל־אביב

לסריגי הלן בע"מ
אתכם באבלכם הכבד
מ.ר.ב. מחשבים בע"מ

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למשפטים
אבלה על מותו של
השופט **א. שינבוים** ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

דחפון
שרות מודעות מלבוי של דחוף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611 001

הנהגת רומניה תתכנס היום לדיון בתסיסה הגוברת נוכח משבר המזון

צ'אושסקו יקרא ככל הנראה לדבוק במדיניות צנע כלכלית כדי לפרוע את חובות החוץ הגדולים של רומניה ● ועידת המפלגה תדון בתכנית לניהול עצמי של המפעלים ע"י פועלים ● נמשכות הפגנות פועלים ● מפגינים פגעו בפסל לנין וכתבו עליו סיסמאות: השיבו לנו את מדינתנו

וינה (ע"ד). הנהגת המפלגה הקו־מוניסטית הרומנית מתכנסת היום למושב חירום על רקע ידיעות בדבר תסיסה גוברת והולכת בקרב האוכלוסיה, נוכח המחסור הכרוני במזון ובחשמל, וסימנים בדבר חילוקי־דעות בתוך ההנהגה, לגבי הצעדים שיש לנקוט.

קרוב לוודאי שהנשיא ניקולאי צ'אושסקו, השולט ברומניה זה 22 שנה, ישוב ויכריז על דבקותו במ־דיניות צנע חריפה, שנועדה לאפשר לרומניה לפרוע את חובות־החוץ הכבדים שלה.

מדיניות זו, שלתקלה ביבולים ולים ובליקויים בשיווק, הובילה למחסור במצרכי מזון בסיסיים ולי־קיצוצים משמעותיים בהספקת ה־חשמל וההסקה, בשעה שהממשלה מקדישה את רוב משאבי המדינה לייצוא.

מורת הרוח נוכח המחסור ונוכח תנאי העבודה הירודים במפעלים, גרמה בחודש שעבר להפגנות רחוב בעיר בראשוב שבמרכז המדינה. נמסר גם על התפרצויות במקומות אחרים במדינה.

סוכנות הידיעות הרומנית מסרה כי ועידת המפלגה, שתימשך שלו־ 7 ימים, תדון בשלושה מסמכים שאושרו אתמול בוועד המרכזי של המפלגה. מסמך אחד נוגע לניהול־ עצמי במפעלים, למימון־עצמי ולד־מוקרטיה בקרב הפועלים. השני דן בתכניות להגברת היעילות, והשי־לישי — בשיפור רמת החיים.

ביום שישי אישר הפוליטביורו של המפלגה תוכנית להעניק לפועלים בונוסים בתום השנה, מתוך "הקרן לחלוקת רווחים" במפעליהם. שכר הפועלים כבר היה קשור בהשגת היעדים של תוכניות העבודה, עלפי תוכנית שהונהגה לפני שנתיים, אולם לא היו תשלומים מתוך רווחים בשנה שעברה. גם אין סימנים כי השנה השיגו הפועלים את יעדי הייצור.

המהומות בבראשוב פרצו בעק־בות ההודעה בדבר קיצוצים בשכר במפעל גדול לייצור משאיות, על שלא השיג את יעדי־הייצור המתוכ־ננים.

בפאריס מסרה אתמול קבוצת גו־לים, כי משטרת רומניה עצרה שני מתנגדי־משטר ואת אחד הבנים שלהם, במאמץ לשים קץ לביקורת על הנשיא.

(איי־פי). בינתיים נמסר כי מפגי־נים רומנים פגעו בשבוע שעבר בפסל לנין המוצב בעיר. בבוקארשט מוצבים כעת כוחות ביטחון רבים. ולדעת מקורות דיפלומטיים מע־רביים המעשה מבטא אי־שקט, כפי שלא זכור להם זמן רב.

המפגינים הציתו צמיגים שמולאו בנפט, מתחת לפסלו של לנין, והב־ליחו לפגוע בפסל השיש הגדול. הם ציירו על הפסל סיסמאות בהן נכתב: "השיבו לנו את מדינתנו בחזרה".

דיפלומטים מערביים טוענים כי למרות שהתקרית הוסלה והפסל נוקה מן הכתובות, הרי שסיפור האירוע ממשיך להדהד בבירה בי־מים האחרונים. הם הוסיפו כי קיים מידע נוסף שלא אושר עדיין על מחאות אחרות של סטודנטים בכמה אזורים נוספים ברחבי המדינה.

המקורות הטעימו כי המחאות כעת הן חריפות במיוחד, ועיתויין נבחר בשל כינוס ועידת המפלגה הקומוניסטית, הפותחת מחר את דיוניה בבירה הרומנית.

בינתיים מתבררים פרטים נוספים על עוצמת ההפגנות שהיו בחודש שעבר בעיר בראשוב. על פי המידע כ־15 אלף רומנים נטלו בהן חלק. מהומות אלו היו החריפות ביותר מאז נטלו הקומוניסטים את השלטון ברומניה ב־1947.

• עלפי ידיעות אחרות, שלא אומתו עד כה, סטודנטים ופועלים ערכו בימים האחרונים מספר הפ־גנות בכמה ערים ברומניה, ביניהן בקוארשט וטימישוארה.

הזמר פרנק סינטרה הופתע שלשום לגלות עוגת יום־הולדת רבת־קומות שהובאה אל הבימה במהלך הופעתו ב"באלי גראנד הוטל" באטלנטיק סיטי. סינטרה חגג את יום הולדתו ה־72 בהופעה משותפת עם לייזה מינלי. (תצלום: איי־פי)

הרוזן טולסטוי: דמיאניוק הוא דרייפוס של ישראל

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). הרוזן ניקולאי טולסטוי, שהעיד מטעם ההגנה במשפט דמיאניוק, טוען כי הנאשם הוא לחלוטין חף מפשע, והפך להיות ל"דרייפוס של ישר־אל".

בכתבה המשתרעת על שני עמו־דים ב"סנדיי טלגראף", הוא קורא לשחרור המהיר של הנאשם, ומת־לונן על היחס שלו זכה בבית המשפט, בעיקר מצידו של אב בית הדין, השופט דב לוין. לטענתו לא המידע שהיה ברשותו הוא שעליו קרא השופט תיגר, אלא אישיותו ותולדות חייו.

סוזאן מובארק, רעייתו של נשיא מצרים, ביקרה את הילדים שנפצעו שלשום בהתנגשות האוטובוס והרכבת בצפונית לקהיר. בתאונה נהרגו 64 איש, רובם תלמידי ביה"ס שחזרו מטיול, ונפצעו 67. בתמונה: אשת נשיא מצרים והילד מוחמד נאסר, בן ה־8, בבית החולים הליופוליס. (תצלום: איי־פי)

מנהיג דרום תימן פרסם פסק דין מוות נגד הנשיא הקודם

עדן (איי־פי). מנהיגה הפרו־סובייטי של דרום תימן הודיע על גזר דין מוות לנשיא הקודם עלי נאסר מוחמד, ו־34 מתומכיו.

בין הנידונים לגזרי דין מוות גם השר לבטחון המדינה, מושל המחוז אביאין, מקום הולדתו של מוחמד, שר הפנים והרמטכ"ל.

בראיון שהעניק לעתון המופיע באבו־דאבי, מיד לאחר היוודע גזר הדין בשבת, נשבע מוחמד לנקום בצעדי נגד. הוא הודיע כי הצעד מאיים על בטחונה הלאומי של המדינה. הנשיא, השוהה עם אלפים מתומכיו בגלות באזורי הגבול ההרריים, בשטחה של צפון תימן, נשפט בעוון בגידה בעת הקרבות שהיו בינואר 1986 בין סיעות יר־יבות של מפלגת השלטון.

גזר הדין ניתן על ידי בית הדין הגבוה של המדינה, והוא מציין את סיומם של משפטים רבים שהתנהלו במשך שנה בגבר מי שהשתתפו בקרבות.

במשפטים אלו עמדו לדין הנשיא מוחמד ויותר עם 142 איש נוספים. רבים, ביניהם מוחמד, נשפטו בהעדר־רם. ו־18 מהם נדונו למוות. 16 מתוך ה־98 הנמצאים במאסר בד־רום־תימן נידונו למוות בידיה. לאחרים נפסקו תקופות מאסר בין 5 עד 15 שנים. מועד ההוצאות להורג ומיקומם לא פורסמו.

נשיאה של צפון תימן, עלי עבדאללה סלאח, פנה בקריאה דחופה למנהיגי דרום־תימן לשקול מחדש את החלטתם וקרא להם לדחות את פירסום גזרי הדין — זאת בהצהרה ששודרה ברדיו הממלכתי של צנעה, זמן קצר לפני שפורסם דבר גזר הדין.

ממשלתו של אל־אטאס, שליט דרום־תימן הודיעה מספר פעמים כי תעניק חנינה לכל השוהים בגלות, ואת כצעד של פיוס. היא גם הבהירה כי שיוחררו מן הכלא מאות איש שנמצאו חפים מפשע. אולם למרות זאת המשיכה לנהל את המשפט נגד הנשיא הקודם ותומכיו, שהתנהל מאז דצמבר 1986. לא ני־תנה כל סיבה להחלטה לפרסם את גזרי הדין דווקא עתה.

הנשיא מוחמד הודיע כי הוא ותומכיו יחזרו לשלטון בכוח. הוא העריך כי אנשי כ־40 אלף תומ־כים בגלות, ורמז כי יוכל להשען על תמיכת גורמים רבים אחרים במ־דינות האזור.

עצרת המונית ביום השנה למשטר החירום בפולין

לך ואלנסה: סולידריות ימשיך במאבק על קיומו

ורשה (איי־פי). ארגון סולידריות ימשיך במאבק על זכויותיו וקיומו, אמר אתמול מנהיג תנועת סולידר־יות לך ואלנסה, לאלפי תומכים מריעים בעיר גדאנסק. ואלנסה דיבר בעצרת לציון יום השנה השישי להנהגת המשטר הצבאי בפולין, שהביא בעקבותיו את חיסולו של ארגון סולידריות.

העצרת נערכה מחוץ לכנסיית סנט בריגידאס בגדאנסק. אלפי תומכים מילאו עד אפס מקום את המקום ורבים מהם הניפו כרזות של ארגון סולידריות. בתום הדברים צעדו באי העצרת לעבר העיר העתיקה — מסר בנוראן ליס, חבר בתנועת סולידריות בגדאנסק.

כמה מפגינים נשאו כרזות בהם נדרשה הממשלה לשחרר מן הכלא את חבריהם.

"היה זה מסע ספונטני והוא לא תוכנן מראש", אמר ליס בטלפון. הצועדים התפזרו לאחר שרכב משטרתי חסם את הכביש והחל בב־דיקת זהותם של הנוכחים.

מנהיג פולין, הגנרל ירוזלסקי, הנהיג את חוקי החירום בדצמבר 1981, כצעד במאבקו לדכא את ארגון סולידריות, שנוסד בגדאנסק באוגוסט 1980, לאחר גל רחב של שביתות ברחבי המדינה.

לך ואלנסה ניצב על מדרגות הכנסיה ואמר לאלפי המתכנסים: "סולידריות תמשיך להאבק על קיומה". הקהל שמילא את חצר הכנסיה הגיב בתהלהות "סולידר־יות, סולידריות".

מקורות ספנות:

איראן משתמשת בפגז מסוג חדש להעלות באש מיכליות במפרץ

דובאי (ע"ד). איראן משתמשת בנשק חדש או בפגז מסוג חדש, כדי להעלות באש מיכליות נפט במפרץ, אמרו אתמול מקורות ספנות אזו־ריים.

לדבריהם, סירות התותחים האיר־אניות משתמשות בנשק או בפגזי־תבערה מהסוג החדש, כדי לגרום לדליקות הגדולות שהשתוללו בש־בוע שעבר בשתי מיכליות, וגרמו לטביעתה של אחת מהן. "בעבר גרמו הפגזים שירו האיראנים רק לחורים קטנים באניות ולדליקות קטנות, שאותן הצליחו הצוותים לכבות, בדרך־כלל בלי עזרה מס־פינות־כיבוי", אמר סוכן־ספנות. "אולם מה שפגע ב'נורמן אטלנטיק' וב'פיבוט' גרם לדליקות הרסניות", הוסיף.

דליקת־ענק שהשתוללה על מיכ־לית־הענק הקפריסאית "פיבוט", בת רבע־מיליון הטונות, בעקבות הת־קפה איראנית בשבת שעברה, אילצה את אנשי הצוות לנטוש את המיכלית. והיה צורך בארבע ספי־נות־כיבוי, שעמלו במשך שעות כדי לאתר את הדליקה. העשן נראה עד למרחק של 45 ק"מ מדובאי.

המיכלית "פיבוט" טבעה אחרי דליקה שנמשכה ארבעה ימים. הלה־בות נראו בלילה עד למרחק של 75 ק"מ. ספינות הכיבוי לא יכלו להתקרב למיכלית מחמת חום שהג־יע עד 3,000 מעלות.

נשיא מפעל המטוסים דאסו־ברגה נפגש עם מובארק

נידון שיתוף פעולה צרפתי—מצרי בתחום ייצור מטוסי מיראז' 2000

קהיר (ע"צ). סרז' דאסו, נשיא מפעל המטוסים הצרפתי "דאסו־ברגה", הגיע בשבת בערב לקהיר ונועד אתמול בבוקר עם הנשיא חו־סני מובארק.

בתום פגישה שנמשכה 45 דקות, מסר דאסו לעיתונאים כי השיחה נסבה על יזמת שיתוף פעולה בין החברה הצרפתית לממשלה המצרית, ביחוד בתחום ייצור מטוסי מי־ראז'־2000. בעבר כבר דובר על הרכבת מטוס זה במצרים.

היצרן הצרפתי מסר כי חברת דאסו מוכנה להעשיר למצרים את כל הסיוע האפשרי בתחום הטכנולו־גיה. מצרים קיבלה בין יוני לספטמבר השנה 20 מטוסי מי־ראז'־2000.

הספקה זו הופסקה בראשית השנה בשל פיגור מצרי בפירעון חובות צבאיים. לבסוף סופקו המטו־סים האחרונים בספטמבר השנה, ימים ספורים לאחר שנחתם בקהיר הסכם לדחיית חלק מהחובות המצ־ריים לצרפת.

ראשי צבא מצרים הודיעו כי הם מעוניינים ברכישת 20 מטוסים נוס־פים מדגם זה. גם חברת דאסו־ברגה מעוניינת בעיסקה כזו, שכן מספר ההזמנות המגיעות אליה ירד במידה ניכרת.

אולם קיים מכשול גדול — המי־מון. מצרים עדיין לא השלימה את שיחותיה עם כל נושיה בדבר דחיית פרעון חובות החוץ שלה, וביוני 1988 התחייבה לפרוע חובות נוס־פים.

תלונה על ראש מחלקת ההסברה באו"ם המסרבת להעסיק ישראלים

מאת גלעד דוהן

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). ארגון בני־ברית בקנדה פנה לשר החוץ ג'ו קלארק, בבקשה שיפעל נגד פקידה העומדת בראש מחלקת ההסברה של האו"ם, לאחר שזו סירבה להעסיק במחלקתה ישראלים.

תרז פאקה־סוויני, מנהלת מחלקת המידע הציבורי של האו"ם, נשאלה על־ידי פקיד אמריקאי מדוע אין עובדים ישראלים במחלקתה. היא השיבה שבמחלקה "יש כבר די יהו־דים", ואין זה משנה אם הם מפלש־תינה, מאירופה או ממקום אחר.

ארגון בני ברית ביקש משר החוץ הקנדי להבהיר למנהלת "את ההבדל בין יהודים לישראלים, ואת העוב־דה שפלשתינה היא כיום מדינת ישראל שלקנדה יש יחסים דיפ־לומטיים עם ישראל".

ערכה את העמוד: עדה ארשטיין

בעקבות השמש לדרום אפריקה!

הצטרף לאחד מטיולי אופיר טור.ס המעולים, לדרום אפריקה, 4 שבועות של ביקורים בשמורות טבע וחי, מכרות זהב ויהלומים, ערים תוססות ומרכזי קניות.

היציאה הקרובה: 18/1/88
היציאה מובטחת, הזדרזו!

(טיולים נוספים - 18/4/88; 8/8/88, 24/10/88)

פרטים והרשמה אצל עמוס או אירית באופיר טורס, טל': 03-209777 ואצל סוכן הנסיעות שלך.

אופיר טורס SAA

המכון לפריון העבודה והייצור

השתלמויות למנהלים
בהנחיית פרופ' ארתור גומנברג
אוניברסיטת קליפורניה, לוס אנג'לס

סדנה
יעילות ניהולית ופריון
30 בדצמבר, בין השעות 8.30־17.00
הסדנה מערכת ע"י המכון לקידום יוזמי עבודה והמגמה למדעי ההתנהגות
פרטים והרשמה: 03-338201,338195,331528

יום עיון
תפקיד מח' עו"א בתכנון הארגוני והאסטרטגי
28 בדצמבר 87, בין השעות 8.30־16.30
מוערך ע"י המרכז לעו"א ומערכות מידע ניהולי בשיתוף איגוד מנהלי מערכות עו"א בישראל
פרטים והרשמה: 03-338242, 330071

ערב עיון
שיקולים התנהגותיים בניהול פרוייקטים
31 בדצמבר, בין השעות 14.00־19.00
מוערך ע"י המרכז לעו"א ומערכות מידע ניהולי
פרטים והרשמה: 03-330075, 338235

מכרזים

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ

מכרז לאספקת ריהוט מעבדות/ציוד למעבדות/ציוד אורקולי למעבדות במוסדות חינוך ברשויות המקומיות בישראל
רצ/דמעב/4

1. מתבקשות בזה הצעות לאספקת ריהוט מעבדות/ציוד למעבדות וציוד אורקולי במוסדות חינוך ברשויות המקומיות בישראל.
2. את טפסי המכרז, התכניות המפרטים הטכניים, ניתן לקבל בחברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ, רח' הפטמן 3 ת"א. החל מיום ב' 14.12.87 טל: 03-256350, 03-267212.
תמורת: 150 ש"ח ריהוט מעבדות
75 ש"ח ציוד מעבדה, ו/או ציוד אורקולי למעבדות — טלויזיה, וידאו, מטולים ומקרנים
3. הצעות למכרז יוכנסו לתיבת המכרזים שבמשרדי החברה עד יום ה' 7.1.88 שעה 12.00.
4. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר. כל חלק ממנה או כל הצעה שהיא.

קלמן דינס
מנהל כללי

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת:

- מכרז 256/87 מתקני הרמה הידרואלקטריים
- מכרז 252/87 מחולל אותות מתקפים
- מכרז 255/87 רכיבים אלקטרוניים
- מכרז 231/87 לוחות הדקים
- מכרז 263/87 מכשיר תאודוליט
- מכרז 262/87 מעטפות תקניות
- מכרז 261/87 מעטפות תקניות
- מכרז 264/87 צנורות וקשתות פלסטיק
- מכרז 265/87 מהדק אדמה
- מכרז 266/87 מיצלי קיר
- מכרז 267/87 לוח חלוקה
- מכרז 268/87 כבל חיבור

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אספקאות והסחבים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום, בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7.

פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 3.1.88 שעה 12 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר. או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות בבזקים לא תתקבלנה.

משטרת ישראל

המטה הארצי/אגף האפסנאות

מוזמנות בזה הצעות מחיר לאספקת הטובין ו/או השירותים המפור־טים כדלהלן:

1. מכרז 118/87 — ערכות ציוד ואביזרים מקצועיים לבדיקת חשודי שכרות.
2. המועד האחרון לקבלת ההצעות הוא 7.1.88, שעה 12.00.
3. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות בתל־אביב־יפו, רח' אבן 4, טלפון 03-5124453, בימים א'-ה' 07.30-14.00 ביום ו' 07.30-12.00.

תשקיף

כלל הנפקות לתעשיה בע"מ

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968 כי ביום 14 לדצמבר 1987 פורסם

תשקיף בדבר

הנפקה של

סדרה של אגרות חוב רשומות על שם 1993-2002 (סדרה י') בערך נקוב כולל של 27,000,000 שקל חדש נושאות ריבית בשיעור של 6.5% לשנה, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שיפורסם ביום 15.12.87 בגין חודש נובמבר 1987.

ולורס ניירות ערך בע"מ התחייבה בהתחייבות מוקדמת לרכוש מאת החברה למחרת סגירת רשימת החתימות במכרז, אגרות חוב בערך נקוב של 405,000 ש"ח — בתנאים בהם יונפקו יתר אגרות החוב — ולהעמידן לרשות בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ, החברה בבורסה כדי שתפעל להבטחת מסחר סדיר באגרות החוב כמפורט בסעיף "רישום בבורסה והבטחת מסחר סדיר" בתשקיף. לפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב מהנפקה זו בערך נקוב של 26,595,000 שקלים חדשים.

אגרות החוב מוצעות לציבור במכרז שיערך ביום 24.12.87, במחיר מינימלי של 96% מערכן הנקוב (להלן: "המחיר המינימלי"). התשואה האפקטיבית לפדיון במחיר המינימלי הינה כ־7.2%. מחיר ההנפקה שיקבע במכרז עשוי להיות גבוה מהמחיר המינימלי. אגרות החוב שלא תמכרנה במכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור החל מיום 27.12.87 וכלה ביום 31.1.88, במחיר השווה ל־96% מערכן הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שיצטברו עד ליום התשלום בעד אגרות החוב, כמפורט בפרק א' לתשקיף.

תמורת אגרות החוב תשמש למתן הלוואות לחברות בקבוצת כלל לשם השקעה בפרוייקטים שונים וכהון חוזר (ראה פרק ג' לתשקיף).

> כבטחון לתשלום סכומי הקרן הפרשי הצמדה וריבית של אגרות חוב נתקבלה ערבות כלל (ישראל) בע"מ* לטובת מחזיקי אגרות החוב. כלל (ישראל) בע"מ ערבה לפדיון אגרות החוב מסדרות ג, ד, ה, ו, ז, ח ר"ט' אשר הונפקו ע"י החברה ואשר יתרתן הסולדת ליום 16.9.87 הינה 133,757 אלפי ש"ח, כמו כן ערבה כלל (ישראל) בע"מ לפדיון אגרות חוב מסדרה 11"ד ומסדרה 12"מ ע"ס כולל של 24,000 אלפי ש"ח ערך נקוב אותן עומדת החברה להנפיק עפ"י תשקיף שפורסם בתאריך פירסום תשקיף זה. אין ערבות זו מובטחת בשעבוד שוטף או קבוע ואולם כלל (ישראל) בע"מ התחייבה כי כל עוד לא יפדו כל אגרות החוב המוצעות על פי תשקיף זה לא תיצור היא בעתיד כל שעבודים על רכושה להבטחת כל חוב או התחייבות כלשהי אלא אם תיצור בעת ובעונה אחת שעבודים מאותו סוג ובדרגה שווה, להבטחת התשלומים של סכומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה של אגרות החוב מהנפקה זו, זולת אם הנאמנים יסכימו אחרת.
> תיצור הערבה שעבודים על רכושה לטובת בעלי אגרות החוב מהנפקה זו, כאמור לעיל, תודיע על כך לנאמנים סמוך ליצירתם.
> על אף האמור לעיל תהיה הערבה רשאית לשעבד נכסים שירכשו על ידה בעתיד (להלן "הנכסים האמורים") בשעבודים קבועים ושוטפים בדרגה עדיפה לשעבוד להבטחת אגרות החוב מהנפקה זו, שהיה נוצר אילו נתקיימו התנאים האמורים בפסקה הקודמת אם ההתחייבויות אשר להבטחתן נתנו השעבודים האמורים נוצרו לשם רכישת הנכסים האמורים ו/או להבטחת הלוואות ו/או אשראים שהערבה תקבל, לשם החזרת הלוואות ו/או אשראים שנתקבלו על ידה לשם רכישת הנכסים האמורים.
> הערבה תודיע מראש לנאמנים סמוך לפני יצירת שעבודים קבועים, מיוחדים ושוטפים כאמור לעיל בפסקה זו בדבר כוונתו לרושמם.

הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בקיום פיזור נאות של אגרות החוב המוצעות.

בנק הפועלים בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (מנהלי קונסורציום החותמים להנפקת אגרות החוב על פי תשקיף זה) מתכוונים, כל אחד מהם, להזמין בשלב המכרז של ההנפקה 10% מאגרות החוב המוצעות לציבור. (ראה עמ' א־2 לתשקיף).

היחס בין ההון העצמי (כולל זכויות המיעוט) של הערבה וחברות הבת שלה במאוחד לבין ההתחייבויות ארוכות המועד, הסתכם ליום 30 ביוני 1987 ב־1.59 ש"ח הון עצמי לכל 1 ש"ח של התחייבויות ארוכות מועד.

היחס בין אגרות החוב במחזור של החברה לבין ההון העצמי שלה הינו 1:549 (ראה במבוא לתשקיף).

סך כל עמלות החיתום, ההפצה, הניהול והריכוז של הנפקה זו כשהן מחושבות על בסיס המחיר המינימלי, במכרז וכן הוצאות המשוערות האחרות מסתכם בכ־7.5% מתמורת ההנפקה.

רשימת החתימות לאגרות החוב בשלב המכרז תפתח ביום 24.12.87 בשעה 08.30 ותיסגר בו ביום בשעה 12.30.

רשימת החתימות בשלב ב' תפתח ביום 27.12.87 בשעה 08.30 בבוקר ותסגר ביום 31.1.88 בשעה 12.30 בצהרים או עד היום בו תושלם מכירת כל אגרות החוב המוצעות, המוקדם שביניהם.

בשלב ב' יוצעו אגרות החוב במחיר השווה ל־96% מערכן הנקוב בתוספת ריבית יומית על בסיס של 360 יום בשנה, בשיעור שנתי של 6.5% בגין התקופה המתחילה ביום שלמחרת יום המכרז והמסתיימת ביום התשלום בעד אגרות החוב ובתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן.

הבקשות תוגשנה לחברה באמצעות בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ (להלן: "בטוחה") רח' קרל נטר 8, תל־אביב או באמצעות סניפיה האחרים וכן באמצעות החתמים, סניפי הבנקים וחברי בורסה אחרים (להלן: "המורשים לקבלת בקשות").

עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל בטוחה ואצל המורשים לקבלת בקשות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

הנאמנים: **חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ**
חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ*

הערבה: **כלל (ישראל) בע"מ***

מנהלי הקונסורציום והחתמים: **בנק הפועלים בע"מ***
בנק דיסקונט לישראל בע"מ*

* בעל ענין בחברה המנפיקה.

תאריך התשקיף: 14 בדצמבר 1987

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מהפיכה בסגל הלאומי למיפגש עם שוייץ מחרתיים:

בוני בחוץ, מוטי הוחזר, אבי כהן בא אמש מגלאזגו

אבי חדד, שוערה של שמשון, צורף לנבחרת ● הצוות הישראלי יתכנס מחר לאימון יחיד למשחק עם השוייצרים המגיעים היום

כדורגל

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל ספג אתמול זעזוע שלישי בשבועות האחרונים — אחרי ההפסד באירלנד 5–0 והתיקו עם מלטה 1–1 — אלא שהפעם היה המקור המאמן הלאומי, היוגוסלאבי מילינקו מיהיץ'.

שלושה ימים לפני מיפגש הרעים הבין־ארצי עם שוייץ — מחרתיים בערב באיצטדיון רמת־גן — ביצע המאמן היוגוסלאבי שינויים בלתי שיגרתיים בסגל השחקנים, ושינה את פניו באופן ניכר לעומת הסגל שהתמודד עם מלטה לפני 12 יום.

השינוי הבולט ביותר הוא שחרורו של השוער בוני גינצבורג, אחד מותיקי הנבחרת שנחשב לשוער מס 1 בארץ אחרי האסון שאירע בקיץ לאבי רן ז"ל שניספה בתאונה ימית בכנרת.

במקום גינצבורג זומן אבי חדד, לראשונה בקאריירה שלו, השוער הכשרוני של שמשון תל־אביב. מעניין אם חדד יהיה שוער שני לעופר פביאן, שוער מכבי פתח תקוה שגם כן צורף לסגל רק בשבועות האחרונים, במקומו של אריה אלטר.

המאפיין העיקרי בסגל הנוכחי, זימונם של שלושה שחקנים בעלי ניסיון אירופי: אבי כהן, הבלם הותיק של מכבי תל־אביב שהצטרף בקיץ לאלופת סקוטלנד גלאזגו ריינג'רס הגיע אמש לישראל (ראה ידיעה נפרדת); אתמול הוחזר לסגל מוטי איוניר, קשר מכבי תל־אביב ששב באחרונה מהולנד בה הופיע במועדון רודה מהליגה הראשונה; לכך יש להוסיף כי בשבוע שעבר הוחזר גם משה סיני ששב למועדונו הפועל תל־אביב אחרי תקופה קצרה במועדון הבלגי בוורן. אגב, פניית ההתאחדות לשחרר למישחק גם את אלי אוחנה ורוני רוזנטל המופיעים בליגה הבלגית לא נענתה.

לעומת זאת שוחררו מספר שחקנים שנכללו בקביעות בסגל בתקופה האחרונה, רובם מפאת פציעה. הרשימה כוללת את אלי יאני, אלי כהן (הפועל ת"א), ליאור רוזנטל, יהודה עמר, אלי דריקס, ושלום תקוה.

הסגל הלאומי יתכנס מחר אחר הצהריים למחנה סגור שיכלול אימון בודד באיצטדיון רמת־גן.

רשימת המוזמנים כוללת 16 שחקנים. שוערים: עופר פביאן, אבי חדד. שחקני הגנה: ניר קלינגר, אפריים דווידי, אבי כהן (כ. ים), אבי כהן (גלאזגו), מנשה שמעונוב, יוחנן פרסלני. קשרים והלוצים: אבינעם שכטר, משה סיני, אורי מלמיליאן, דניאל ברייזלובסקי, שחר בראל, משה איינבורג, יגאל מנחם.

תגובות על המהפכה בנבחרת:

בוני: נופיתי לא רק משיקולים מקצועיים

מאת משה הר־געש, סופר "ספורט הארץ"

● בוני גינצבורג: אני מופתע מעיפוי. מי שעקב אחר מהלך העניינים בחודש האחרון, יכול היה להבחין במגמתיות מסויימת. שחרורתי לא רק משיקולים מקצועיים. כיוון שאפילו המאמן מילינקו מיהיץ' היה מרוצה מיכולתי. זכותו של המאמן להחליט כפי שהוא מבין, אך אני עדיין השוער מס' 1 בישראל. אני רוצה לשחק בנבחרת.

● עופר פביאן: אני מופתע מאי זימונו של בוני. יתכן שיהיה לי צ'אנס, ואם ינתן לי אני מקווה להצדיק. כל שחקן מצפה בסתר ליבו להופיע בנבחרת, אך לא חשבתי שזה יהיה כל כך מהר. אם הכוונה להכין שוערים נוספים במקרה שמישהו ייפצע, זה רעיון טוב שצריך לעשותו. איני מעוניין לתת עצות לבוני, הוא מספיק חכם ושוער טוב כדי להסתדר בעצמו.

● מוטי איוניר: העובדה שהזמינו אותי לנבחרת לא מפתיעה אותי. מבחינת השחקנים בארץ ברור שמגיע לי להיות בנבחרת. אני מופתע אולי רק מהעיתוי, כי איני מרוצה מהיכולת שלי מאז חזרתי לישראל. אני שחקן הרבה יותר טוב, אך זו שאלה של עוד שבוע או שבועיים. אני לא צריך להודות לאף אחד על הזימון, מפני שאתרום לנבחרת שאשחק בה.

שפיגלר הודיע לחדשות בטלוויזיה: אני מתפטר

יו"ר בית"ר ירושלים קיבל ההתפטרות ופתח במגעים למינוי מאמן חדש לאלוף הכדורגל

כדורגל

מאת רוני דיאמן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

לאחר יממה של התלבטויות וגישות ממושכות עם הנהלת קבוצת בית"ר ירושלים, החליט אמש המאמן מרדכי שפיגלר להתפטר מתפקידו.

שפיגלר הודיע על החלטתו למחלקת החדשות של הטלוויזיה, דקות ספורות לפני שידור מהדורת "מבט לחדשות", ורק לאחר מכן התקשר למשרדו של יו"ר הנהלת הקבוצה בני נחמיה, כדי להודיע לו באופן רשמי על החלטתו. בני נחמיה הודיע בו במקום, כי הוא מקבל את ההתפטרות ואמש אמור היה לנסוע לתל־אביב, על מנת לפתוח במו"מ מזורז עם מועמדים פוטנציאלים.

היו"ר הכחיש אמנם את הפירסומים לגבי אפשרות מעברם לתפקיד של המאמן הלאומי לשעבר יוסף מירמוביץ', דני נוימן ואליהו עופר, אולם ברור, כי על פי תמונת המצב לא נראים, לפחות בשלב זה, מועמדים אחרים. כמרכזן נודע, כי האפשרות המעשית יותר שהועלתה אמש על ידי גורמים בהנהלה, היא להעדיף את מירמוביץ' לתפקיד מנהל־מקצועי ובמקרה זה דני נוימן יהיה מאמן.

בבית"ר ירושלים עוקבים אחר ההתפתחויות בקבוצת מכבי חיפה וברור, שאם במקרה מאמן חיפה דוד קשטן יסיים שם עבודתו, יהיה פוף למועמד המועדף לאמן את בית"ר.

יצויין, כי שפיגלר נועד אתמול בבוקר משך כשעתיים עם הנהלת הקבוצה, שהותירה בידיו את האופציה להחליט על עתידו בקבוצה.

בין שפיגלר להנהלת הקבוצה תשרה הבנה מלאה בעניין הכספי והוא יקבל את השכר המגיע לו על פי תנאי החוזה.

אבי כהן אמש: יש לנו נבחרת פחות מבינונית

מאת משה הר־געש

אבי כהן, הבלם הותיק של הנבחרת שהצטרף בקיץ לגלאזגו ריינג'רס, אלופת סקוטלנד, העניק אמש שיעור צנוע בכיבתו לעיתונאים שקיבלו פניו. "אומרים שהנבחרת חלשה, הליגה חלשה והכדורגל הישראלי חלש, אך אני שמח שהזמינו אותי לנבחרת. כבוד גדול הוא לייצג את המדינה, ואשמח לעשות זאת בכל עת ובכל הזדמנות".

אבי נראה מצויין, פיזר חיוכים, ענה בכנות לשאלות שהופנו אליו. החל ממצב הנבחרת, השינויים בסגל, איוניר וסיני, תפקיד הקפטן ומיקום מכבי תל־אביב בליגה.

אבי הופתע לשמוע על שחרורו של בוני גינצבורג מהסגל. "מצער אותי מאד שבוני לא בנבחרת. הוא שוער מצויין. אם בוני לא בנבחרת המחליף שלו חייב להיות מטאור. אני שמח מאד שאיוניר וסיני בנבחרת. אך אני מופתע מעט מכך שחזרו. אני יודע שלמוטי היתה אפשרות לעבור לקבוצה אחרת באירופה. סיני כנראה לא ידע בדיוק לקראת מה הוא הולך. אמרתי למשה שיהיה לו קשה, אך כשמגיעים לשם מתברר, כי כל מה שאומרים זה אפס לעומת המציאות. שחקן שיוצא מהארץ לכבוש את אירופה צריך להגיע, אין מלקקים שם דבש. לגבי הצלחות אוחנה ורוזנטל, שחקן התופס מקום בהרכב מועדון אירופי צריך להיות משהו מיוחד במינו. אי אפשר להשוות בין הכדורגל שלנו לכדורגל באירופה".

אבי כהן חילק מלוא החופן מחמאות לאורי מלמיליאן, יורשו בתפקיד קפטן הנבחרת. "אורי הוא אחד השחקנים הגדולים שקמו למדינת ישראל. יש אומרים שאורי הגדול מכולם וכל הכבוד לו, אני לא הוצאתי את עצמי מתפקיד הקפטן ואנסה להנהיג את הנבחרת גם ללא הסרט. אני מקווה שאוצב בתפקיד הטבעי שלי, בלם אחורי, בו התפרסמתי והגעתי להישגים הגדולים ביותר. לא אנסה לשנות את מינוי הקפטן, לא כפיתי את עצמי לתפקיד ואני לא זה שהפסקתי את המינוי".

אבי חיווה דעתו על התוצאות האחרונות של הנבחרת. "לא נעים להפסיד ולא נעים לשחק לא טוב. אני יודע מה המוטיבציה של השחקנים, אך המצב לא טוב. אני רואה שישנה איזו רוחפה קדימה. היערכות חדשה, גם מורלה ודאי שהמצב אינו יותר טוב מכפי שהיה לפני הטורניר ב־1985 בבית האוקיאני בקדם עולמי. אני ניזון רק מהתקשורת ואיני יודע עד כמה הדיווחים מדוייקים. עתה תהיה לי הזדמנות לקבל מידע ישיר. אנחנו נבחרת פחות מבינונית ועלינו להבין שאם לא נזיע ונשקיע יותר מוטיבציה, לא נתקרב למטרה. עלינו להפסיק לחשוב שאנחנו יותר מתוחכמים מאחרים. אין ברירה צריך ללכת למלחמה עם ההומר שיש, אבל אפשר וצריך להפיק ממנו את המכסימום".

אבי מתכונן בשלב זה להמשיך לשחק בסקוטלנד. "כל שחקן רוצה לשחק בהרכב הראשון, הבעיה שלי שאני מגיע תמיד לקבוצה הטובה ביותר. בליברפול למדתי לא להישבר. אם לא אחזיק מעמד אצטרך לחזור לישראל. אשאר תמיד מכביסט, של תל־אביב כמובן. מצער אותי שהם לא ראשונים. לפי ההומר שיש וצוות הניהול החדש היו ציפיות שידורגו במקום גבוה יותר. אך אי אפשר להקים משהו ללא יסודות. זה לוקח זמן, מצריך סבלנות. חבל שאין מבינים זאת".

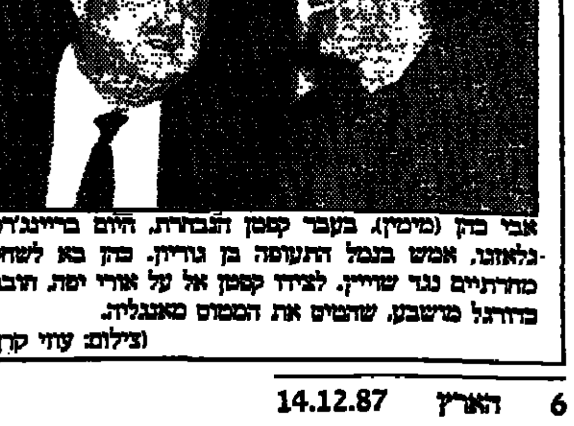

אבי כהן (מימין), בעבר קפטן הנבחרת, היום בריינג'רס גלאזגו, אמש בנמל התעופה בן גוריון. כהן בא לשחק מחרתיים נגד שוייץ. לצידו קפטן אל על אורי יפה, חובב כדורגל מושבע, שהביא את הסמוך מאנגליה.
(צילום: עוזי קרן)

טניס

המאסטרס לזוגות למֶצ'יר ושמיד

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). שישה ימים אחרי שאיוון לנדל זכה בפעם החמישית בתואר המאסטרס בניו־יורק, זכו אתמול בני ארצו מילוסלאב מֶצ'יר ותומאס שמיד במאסטרס לזוגות.

במשחק הגמר הם ניצחו את הצמד האמריקאי המצוין קן פלאק ורוברט סגוסו 6–4, 7–5, 6–7, 6–3, ויתחלקו בפרס הראשון בסך 74 אלף דולאר. בחצי הגמר במוצאי שבת ניצחו הצ'כים בפעם השניה בתוך ארבעה ימים את אלופי אשתקד, סטפאן אֶדברג ואנדרס יאריד משוודיה, 6–3, 6–3, 6–2, 3–6, 6–4.

גביע בין־יבשתי

פורטו ניצחה בהארכה

האלג'יראי מאדֶ'ר כבש את שער הניצחון 2–1 על פֶּניארול

טוקיו (שרות "ספורט הארץ"). אירופה זכתה בפעם השניה בלבד בגביע הבין־יבשתי בכדורגל מאז אומץ ב־1980 ע"י חברת "טויוטה" והוא נערך באיצטדיון האולימפי כאן. בקור של 2 מעלות ועל מגרש מושלג, ניצחה פורטו את פֶניארול 1–2 אחרי הארכה.

"אילו זה לא היה הגמר הבין־יבשתי, אין ספק שהמישחק היה נידחה", אמר טומיסלאב איוויץ', מאמנה של פורטו.

האלופה האירופית הובילה 0–1 שלוש דקות לפני ההפסקה. גומש עט על כדור שנתקע בשלג מול שער פֶניארול ודחקו פנימה. בדקה ה־80 השווה וירה. ואז, 11 דקות לפני סיום ההארכה, בעט האלג'יראי מאדֶ'ר מטווח של 30 מטרים והכדור התגלגל לאיטו לפינת השער. רק 45 אלף צופים חזו במישחק.

מארדונה הבקיע שער נצחון בבעיטת 11 מטר בדקה ה־89

במשחק הליגה בו גברה נאפולי 2–1 על יובנטוס

ליגות אירופה

● איטליה. דייגו מאראדונה היה כוכב ניצחונה של המובילה נאפולי על יובנטוס 2–1. הוא גם זה שהבקיע את שער הניצחון בדקה ה־89 בבעיטת 11 מ'. המארחים מנאפולי הובילו בדקה ה־28 משער של פֶרנאנדו די־נאפולי אבל אנטוניו קאבריני הותיק השוה בדקה ה־79. איאן ראש היה חלש מאד. קודם לכן נקנס ב־4,000 דולאר על התבטאויות שלו בעיתון בריטי.

גם השניה והשלישית בטבלה ניצחו: מילאן 0–1 את רומא וסמפדוריה 2–0 את אסקולי. אבל ניצחונה של מילאן עלול להיפסל אחרי שישמע עירעורם של הרומאים. כאשר עלו הקבוצות לפתיחת המחצית השניה, נזרקו מהיציע שני חזיזים שפגעו בשוער רומא טאנקרדי. הוא נפגע והורד מהמגרש באלונקה. אנצ'לוטי ווירדיס הבקיע את שער הניצחון, 4 דקות לסיום.

אינטר יצאה למישחק החוץ נגד פיורנטינה ללא השוער האלטר זנגה המורחק ואלדו סֶרנה הפצוע אבל ניצחה 1–0 משער של קיוצ'י 6 דקות לסיום.

* תוצאות אחרות: צ'סנה — קומו 3–0, פסקארה — אוולינו 2–0, אמפולי — טורינו 1–0, וֶרונה — פיזה 0–0.

* הצמרת (אחרי 11 מחזורים): נאפולי 19, מילאן 16, סמפדוריה 16, רומא 13.

● אנגליה. נייג'ל קלאף, בנו של מנהל נוטינגהאם בריאן קלאף, הבקיע את השלושער המהיר בכדורגל הבריטי מאז מלחמת העולם השניה. הוא הבקיע בדקות 81, 83 ו־85 (האחרון בבעיטת 11 מ') בניצחון 0–4 על קווינס־פארק ריינג'רס. טומי גיינור הבקיע את השער הראשון בדקה ה־41. ניצחון זה העלה את נוטינגהאם למקום השלישי בטבלה.

השניה, ארסנל, החמיצה הזדמנות לסגור את הפיגור מליברפול, כאשר סיימה 0–0 במישחק חוץ עם מחזיקת הגביע קובנטרי. למארחים היו טענות לשופט, שהתעלם משתי בעיטות 11 מ' לזכותם.

טענות היו גם לטרי ונאבלס, מנהלה החדש של טוטנהאם, שנוצחה במיגרשה ע"י האחרונה בטבלה צ'רלטון אתלטיק. הוא טען שלפני הבקעת השער בדקה ה־82 ע"י דויד קאמבל, נפגע שוערו פארקס ע"י שחקן אחר של צ'רלטון. זה היה מישחק עשירי רצוף של טוטנהאם ללא ניצחון.

* הצמרת אחרי מישחקי אתמול: ליוורפול 44, ארסנל 39, נוטינגהאם 34, אוורטון 33, מנצ'סטר יונייטד 32, קווינס־פארק ריינג'רס 32.

● הולנד. פ.ס.וו. איינדהובן, הקבוצה היחידה באירופה עם מאזן של מאה אחוז בליגה, זכתה אתמול בניצחונה ה־16, 2–1 על הארלם. השניה, איאקס, ניצחה 3–1 בזווֹלה ומפגרת עתה ב־8 נקודות.

● ספרד. ריאל מאדריד מובילה עם יתרון בן 6 נקודות אחרי ניצחון 0–2 על סלטה ויגו. מאדריד הובסה בברצלונה 1–4 בסן־סבסטיאן ע"י ריאל סוסיאדאד. לריאל 25 נקודות, לסוסיאדאד 19, אתלטיקו מאדריד 19.

● שוייץ. המובילה נשאטל ניצחה את בלינזונה 2–1 ולה 31 נקודות. לגראסהופרס, שניצחה 2–1 את סיון, 30 נקודות.

● טורקיה. המובילה בשיקטאש השמיטה נקודה בתיקו 1–1 עם אלטאי. גלאטאסאראי ניצחה 3–1 את דניזליספור. לבשיקטאש 39 נק' ולגלאטאסאראי 36.

בניצוחו של גורן (33) ניצחון נתנייתי בחיפה

אליצור נתניה — מכבי חיפה 102–96 (55–53)

* המצטיין: אור גורן

● קלעו לאליצור נתניה: גורן 33, וייטמן 29, נודרמן 14, לוקס 13, מאלוביק 8 וקרמן 5.

● קלעו למכבי חיפה: ביניון 28, שפע 20, פלאארס 19, דרונברג 13, גודרון 12, אפיר 2, שטיינהאואר 2.

* שפטו ראובן וירוביק ושטוריקס. 2500 צופים. רוממה, חיפה.

אור גורן היה אמש כוכב נצחון אליצור נתניה על מכבי חיפה. גורן צלף היטב, בעיקר במחצית הראשונה, בה צבר 23 נקודות. הוא קלע 7 סלים של 3 נקודות וידע להוביל את קבוצתו בדקות רבות עד לנצחון 102–96, לאחר 55–53 במחצית.

אין ספק שסיפור המשחק התרחש בין הדקות ה־30 ל־34. מכבי חיפה הוליך 67–78 והיה בתנופה. אולם אז כאילו נעצר ושחקני נתניה קלעו 21 נקודות רצופות לעומת 2 של חיפה והפכו פיגור של 11 נקודות ליתרון משמעותי. למרות שהנתנייתים כבר הוליכו 80–88 ו־91–95, דקה ו־17 שניות לסיום, עוד נשאר המתח כשמודרון קלע סל של 3 נקודות, צימצם ל־95–94, ואז היה נודרסון בגדולתו וקלע את הנקודות המכריעות. נתניה הגדילה ל־99–94, חיפה צימצמה ל־99–96, אבל לא הצליחה למנוע ניצחון נתנייתי 96–102.

במחצית הראשונה היו הנתנייתים טובים בהרבה מהחיפאים. הם הוליכו 4–13, 18–33 אבל חיפה צימצמה לפני המחצית ל־55–53. הודות ליכולת טובה של ביניון ודרונברג. גם אחרי ההפסקה המשיכה חיפה בתנופה עד לדקה ה־30. אז נעצרו החיפאים והנתנייתים צלפו ניצחון.
אברהם ציבין

הטבלה הלאומית בכדורסל

1.	מכבי ת"א	9	749–866	18
2.	הפועל ת"א	10	830–925	17
3.	הפועל חולון	9	731–807	16
4.	אלי. נתניה	10	863–872	16
5.	גליל עליון	10	833–883	16
6.	מכבי ר"ג	9	812–784	15
7.	מכבי חיפה	10	934–919	14
8.	אלי. רמלה	9	780–755	13
9.	הפועל חיפה	9	732–789	12
10.	הפועל ים	9	812–774	11
11.	בית"ר ת"א	9	838–788	11
12.	מכבי נתניה	9	817–670	9

אדלר התפטר מרמלה

האמריקאים מאיימים לא להופיע הערב בליגה בגלל חוב כספי ● היו"ר: אם לא יופיעו שיחזרו הביתה

כדורסל

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

עדיין לא ברור אם אליצור נווה דוד רמלה יופיע הערב למישחק הליגה בכדורסל מול מכבי תל־אביב. מאמן הקבוצה יעקב אדלר הודיע אתמול על התפטרותו. עוזר המאמן יעקב אבגאלי מאיים גם הוא להתפטר, עוד לפני המישחק מול מכבי. שלושת כדורסלני הקבוצה פורסט מקנה, הרמן ובכסטר וסטיב פלאק הודיעו שלא יופיעו למישחק, אם לא ישולם חובם הכספי. גם שאר כדורסלני הקבוצה הצטרפו לאיום ובישיבה שהיתה אתמול תבעו מהנהלת הקבוצה להתפטר בגלל מחדלים ניהוליים.

במשך כל השבוע שעבר לא התנהלו אימוני הקבוצה בצורה סדירה, בגלל בעיות כספיות של השחקנים. בעיקבות ההתפתחויות בקבוצה החליט המאמן יעקב אדלר לא להופיע לאימון בסוף השבוע. אתמול לא הופיע לאימון פעם נוספת, והודיע על התפטרות: "הדרך שבה הקבוצה הולכת כעת מוליכה לאבדון. במצב כזה איני רוצה להמשיך", אמר אדלר. המאמן התנה את שובו לקבוצה בכך שכל הבעיות המינהליות יפתרו.

יו"ר הקבוצה חיים דבש הגיב אמש על האירועים: "לא ידועה לי התפטרותו של המאמן. לא קיבלתי ממנו מכתב התפטרות. לגבי השחקנים האמריקאים של הקבוצה, הודעתי להם שאם הם לא מופיעים למישחק הערב, הם יכולים לארוז את המיזוודות ולחזור לארה"ב".

הערב בליגה: ארל נגד מכבי

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

ארל וויליאמס מול מכבי תל־אביב ביד אליהו. על הנייר, המאבק המרתק של מישחקי ההמשך של המחזור העשירי, אך בגלל הבעיות האחרונות באליצור נוה דוד רמלה עדיין לא ברור באיזה הרכב תופיע קבוצתו של ארל למישחק (הערב ביד אליהו, 20.00). אם תופיע הקבוצה בהרכבה המלא, ינסה בוודאי ארל להוכיח לאנשי מכבי תל־אביב שגם עכשיו הוא אחד מהשחקנים הבולטים בליגה.

מישחק חשוב ומרתק יהיה בהיכל מלחה בירושלים. הפועל ירושלים עם 2 נצחונות בלבד יארח את המפתיע של הליגה מכבי ר"ג עם 6 ניצחונות רצופים.

בחולון יארח הפועל חולון, שפניו לעבר הצמרת, את בית"ר תל־אביב שהחל להראות סימני התאוששות בשבועות האחרונים. מכבי נתניה יארח את הפועל חיפה. שעת פתיחת המישחקים: 20.00

עיסקת חליפין ללא תקדים

סמפסון והאריס לוורירורס ★ קארול ופלויד ליוסטון

אֶן.בי.אֵי.

ניו־יורק (א־פי). עיסקת חליפין ענקית נערכה אתמול בליגה המקצוענית כאשר גולדן־סטייט ווריורס רכשה את ראלף סמפסון וסטיב האריס מיוסטון רוקטס והעבירה במקומם את ג'ו־בארי קארול ואֶריק "סליפי" פלויד.

לפני פירסום העיסקה, נוצחו שתי הקבוצות. הווריורס 127–93 ע"י יוטה ג'אז והרוקטס 112–103 ע"י שיקאגו בולס. מייקל ג'ורדן לא רק שקלע 44 נקודות לבולס (18 ברבע האחרון) אלא הוסיף 9 אסיסטים, 5 חטיפות כדור ו־5 חסימות. צ'ארלס אוקלי קלע 19 נקודות, קטף 16 ריבאונדים וגרם לכך שסמפסון, במישחקו האחרון במדי יוסטון, קלע רק נקודה אחת ברבע האחרון.

אחרי ניצחון על בוסטון והפסד לניו־יורק, גברה דנוור על פילדלפיה 131–121. ג'יי וינסנט קלע 33 נקודות לדנוור וצ'ארלס בארקלי 28 נקודות לפילדלפיה.

* תוצאות אחרות: פורטלנד — אינדיאנה 108–101, דטרויט — ניו־יורק 124–96, וושינגטון — ניו ג'רזי 122–107, סקרמנטו — פיניקס 129–110, סיאטל — לוס אנג'לס קליפרס 116–95.

נבחרת העתודה

סגל המישנה יתאמן היום למיפגש עם עתודאי שוייץ

מאת אילן מיש
סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת העתודה של ישראל בכדורגל יתכנס היום באיצטדיון רמת־גן, לאימון מסכם לפני מישחק הרעים, מחר בכפר־סבא, עם הנבחרת המקבילה של שוייץ.

קודם האימון, ישוחח המאמן הלאומי מילינקו מיהיץ' עם השחקנים. הפנים חדשות בנבחרת: קשר מכבי תל־אביב ארז לולו, שנחשב מבוגר עבור נבחרת העתודה בגלל שבעה ימים ולכן זומן כאחד משני השחקנים שמעל גיל 21, כפי שמתיר התקנון. השני הוא השוער יעקב בלדב. אפשר שבתום האימון ימסור מיהיץ' את ההרכב הפותח.

נבחרת העתודה של שוייץ תגיע היום אחר־הצהריים לארץ, בצוותא עם נבחרתה הלאומית ותקיים בערב אימון באיצטדיון רמת־גן. בחודש מאי האחרון ניפגשו שתי הנבחרות בעיר צוג שבשוויץ, וישראל נוצחה 3–1. את השער הבקיע דוד גורדנה, הנמנה גם על הסגל הנוכחי.

שחיה

2 שיאים עולמיים בבריכה קצרה

מונטה־קארלו (א־פי). שני שיאים עולמיים הוצבו כאן בתחרות גביע אירופה בשחיה בבריכות קצרות (25 מ').

הגברים של ברית המועצות שחו 4×100 מ' חופשי ב־3:15.07 ד' והנשים המזרח־גרמניות קבעו באותו מישחה 3:38.77 ד'. הגברים הסובייטים צברו בסיכום הכללי 249 נקודות והקדימו את המזרח־גרמנים עם 200 נק'. בין הנשים ניצחו המזרח־גרמניות עם 280 נקודות לפני הולנד 213 ומערב־גרמניה 212.

גביע אירופה

הובנטוד הגיעה

מאת סופר "ספורט הארץ"

הובנטוד באדלונה, יריבת הפועל גליל עליון בגביע אירופה למחזיקות גביע, הגיעה אתמול לארץ. הקבוצה יצאה לירושלים ומשם תמשיך היום לגליל. הקבוצה תתאכסן בטבריה, ובערב תצא לאימון בגליל. הקבוצה הספרדית הודיעה לאנשי גליל עליון שתסדיר בעצמה את סידורי הלינה. כשיגיע הגליל לספרד יתבקש לערוך לבדו את כל הסידורים המתאימים.

● הפועל תל־אביב הגיע אמש, בשעת ערב מאוחרת, לספליט, יוגוסלביה, שם יתמודד מחר מול יוגופלסטיקה ספליט. שחקני הפועל, לא הספיקו לערוך אמש אימון, אך היום מתוכננים להם שני אימונים.

הניחוש הנכון

אב לחמישה זכה ב־700 אלף שקל

השקיע 4.50 ש"ח בטופס רגיל בן 10 טורים

מאת סופר "ספורט הארץ"

ראובן צולקר, תושב אצבע הגליל, עובד משרד החינוך, אב לחמישה ילדים, זכה יחיד בפרס הגדול בטוטו, 700.000 שקלים, אחרי שניחש את תוצאות כל 14 משחקי השבת.

צולקר משתתף קבוע בטוטו ואת הטור הזוכה מילא בטופס רגיל בן 10 טורים, שמחירו 4.50 שקלים.

16 משתתפים ניחשו 13 משחקים ויקבלו 16,038 שקלים. 239 מנחשי 12 יקבלו 1,073. 2384 ניחשו 11 ויקבלו 107 שקלים ו־15,770 משתתפים ניחשו 10 תוצאות ויקבלו 16 שקלים.

המינימום המובטח לפרס הראשון בשבוע הבא הוא 700.000 שקלים ולכלל הפרסים 1.500.000 שקלים.

כדוריד

הפועל רמת־גן לראש הטבלה

הפועל רמת־גן עלה אמש לראש טבלת הליגה הלאומית. הוא הביס במישחק השלמה 34–20 את הפועל נוקיים, לאחר שהוליך במחצית 18–9. המישחק היה בקיבוץ רמת־הכובש.
יוסף חבס

מערכת הבטחון במאמץ קדחתני

(סוף מעמוד 1)

בתדריך לכתבים המסקרים את אזור יהודה ושומרון, אמר אתמול מקור צבאי בכיר כי הוא חושש ממצב שבו הציבור על שכבותיו השונות יחוש שאין לו עוד מה להפסיד, וייצא לרחובות. המקור אמר כי מצב כזה בהחלט יתכן בעתיד, ולכן יש לפעול בכל האפשר להימנע מפגיעה בתושבים שלווים.

מסיתים מתוך המחנה

המקור התייחס לתקריות שהיו במחנה הפליטים בלאטה ביום שישי, שבמהלכן נהרגו שלושה תושבים מקומיים — אשה בת 57, צעירה בת 19 וילד בן 13 — ותשעה נפצעו. הוא אמר כי תחקיר העלה שהירי של כוח משמר הגבול בתקרית זו היה ככל הנראה בלתי־נמנע, אך התקרית עצמה לא היתה צריכה להתרחש. לדבריו, יש להפיק לקחים מהתקרית. "אם הגענו לכך, אנחנו צריכים להיות יותר בסדר. כדי לא להגיע למצב כזה", אמר המקור. עם זאת הוא הסביר כי יש להטיל את מירב האחריות למצב שנוצר בבלאטה על "מסיתים בתוך המחנה. השולחים ילדים ונשים לרחובות, ועומדים מאחוריהם ולא לפניהם".

עוד ציין המקור כי יש נכונות בצה"ל להוציא את כוחות הצבא ומשמר הגבול ממוקדים שבהם שורר שקט במשך תקופה ניכרת. הוא אמר שיש מגמה לשכלל את אמצעי פיזור ההפגנות המשמשים את כוחות הביטחון בגדה. ובמסגרת זו כבר אושרה רכישת מיכליות המצויידות במיכלי־מים, כמו אלו שברשות משטרת ישראל. המקור חזר והדגיש כי נוקטים מירב האמצעים כדי למנוע פגיעה בנפש. "אין כוונה לפגוע באף אחד. אנו מצטערים על כל נפגע, ואיננו מנסים ליטול את החוק בידיים", אמר המקור.

התפרעויות מצומצמות

התפרעויות בגדה המערבית היו מצומצמות אתמול בהשוואה לאלו של סוף השבוע, והתרכזו בעיקר במחנות הפליטים:

● במחנה בלאטה התחדש העוצר בשעות הבוקר, שעות אחדות לאחר הסרתו, בעקבות תקריות של ידויי אבנים.

● עוצר הוטל גם על מחנה הפליטים עין בית־אלמא שליד שכם, בעקבות תקריות דומות. תקריות של הבערת צמיגים והנחת מחסומי אבנים על כבישים היו גם במחנה הפליטים ג'ילזון, צפונית לרמאללה, ובמחנה הפליטים קלנדיה, מצפון לירושלים.

● בתקרית שאירעה ליד המכללה האיסלאמית בחברון, נפצעו שני צעירים ערבים, לאחר שאוטובוס ישראלי שנסע מבאר־שבע לירושלים הותקף באבנים. שלושה חיילים שישבו באוטובוס נשרטו משברי זכוכית, חבריהם ולקו אחרי מידי האבנים. במהלך המרדף ירו החיילים על אחד מהנמלטים, שנפצע באורח בינוני מהיריות. צעירה אחרת שברה את רגלה בעת מנוסתה.

● שביתת מסחר כללית השתררה בעיר שכם. לאות אבל ומחאה על הפגיעות בתושבי מחנה הפליטים בלאטה הסמוך. אנשי המינהל האזרחי קראו לסוחרים לפתוח את חנויותיהם, אך לא נענו, והותכו מנעולים של כמה בתי עסק באמצעי הרתעה. גם ברמאללה היו כמעט כל בתי העסק מוגפים, ובמזרח־ירושלים השתררה שביתת מסחר חלקית.

● נדב שרגאי, מוסר "הארץ" מוסר כי בקבוק תבערה נזרק אתמול סמוך לשעה 18.30 על אוטובוס אגד בקו 23 שנסע ברח' סלאח אדדין בירושלים. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. שני בקבוקי תבערה נזרקו אמש סמוך לשעה 20.30 אל חצר הקונסוליה האמריקאית שבמזרח־ירושלים. גם שם לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

הפרות סדר ברצועה

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, קרא אתמול לכל תושבי רצועת עזה לחדול מהפרות הסדר ולהימנע משפיכת־דמים. אתמול נמשכו הפרות הסדר ברצועת עזה. ובמהלכן נפצעו שלושה מאנשי כוחות הביטחון: שני חיילי צה"ל שמעון פרידה שנפגע בעינו ואבישי שרמן; ושוטר משמר הגבול אהרון סגל, שנפגע מאבן שהושלכה לעברו. כל הפצועים הועברו לבית החולים ברזילי באשקלון. משם נמסר כי מצבו של אחד החיילים בינוני, וכי השניים האחרים שוחררו לבתיהם.

משעות הבוקר היו הפרות סדר. הבערות צמיגים ותלמידים לא הלכו לבתי הספר. מאות צעירים הקימו מחסומים ברפיח ובחאן־יונס, וידו אבנים על כוחות הביטחון. צה"ל השתמש בגז מדמיע, בכדורי־גומי ובירי לעבר המפגינים. עלפי דיווחים נפצעו 10 עד 12 ערבים. דובר צה"ל בפיקוד הדרום מסר אמש כי נפצעו ארבעה ערבים. אחד מהם פצוע קשה בחזהו. הדובר ציין כי מדובר בפצועים נוספים ממכות — וזה לא נכלל בסטטיסטיקה.

מקורות ערביים מסרו כי כוחות הביטחון נכנסו לבית החולים "שיפא" בעזה ועצרו חשודים בהפרות סדר, תוך שימוש בכוח. עוד מסרו המקורות הערביים כי מספר חיילים לקחו מכונית ערבית, התחפשו לסטודנטים וניסו להיכנס למחנה הפליטים נוסירת, אך גורשו באבנים.

לא יוצאים לישראל

מקורות צבאיים העריכו אתמול כי הפרות הסדר ברצועה ימשכו עוד מספר ימים. על מחנה הפליטים ג'יבליה עדיין שורר הסגר.

60 אלף מפועלי הרצועה, העובדים דרך קבע בישראל, אינם יוצאים זה היום השלישי לעבודתם, הדבר גורם נזק חמור למפעלים, מוסדות ציבור, מושבים וקיבוצים המעסיקים אותם.

המתנחלים: להקים 2 ישובים

ראשי המתנחלים ברצועת עזה דורשים מראש הממשלה, יצחק שמיר, לקיים את הבטחתו ולהקים מיד שני ישובים נוספים ברצועת עזה — פאת שדה ודוגית.

פרשנות צבאית

(סוף מעמוד 1)

תוקפים את כוחות צה"ל בתוך שטחי לבנון. סוריה מנעה בעד הארגונים הפלשתינאיים הנמצאים תחת שליטתה לפעול מגבולה ולתקוף מטרות ישראליות. ודמשק הקפידה, כידוע, בהסכמי הפסקת האש והפרדת הכוחות אחרי מלחמת יום הכיפורים שלא להתיר פעולות אלימות משטחה ומעבר גורמים מזויינים את הגבול. ואכן, מאז הפסקת האש מנע הצבא הסורי פעולות כאלה ברמת הגולן.

גנרל טלאס הצהיר על מעורבותה של סוריה בתקיפה על ישראל בעת נאום שנשא במכללה האוירית. ידוע כי חיל האויר הסורי אינו בעל מוראל גבוה בכל הקשור להתעמת לוויות עם חיל האויר הישראלי. מומחים אומרים כי יתכן שטלאס ביקש להעלות את המוראל של שומעיו בהודיעו כי דמשק תומכת בפעולות האוירית של ארגון ג'יבריל. העובדה שהיתה זו התקפה על מחנה צבאי ולא על אזרחים הקלה ודאי עליו.

אפילו מדובר בהצהרה רברבנית, וגם אם ג'יבריל פעל על דעת עצמו, יש בדברים של שר ההגנה הסורי התגרות חמורה ביותר המחייבת את ישראל להגיב בדרך כלשהי. ישראל אינה מחפשת אחרי עימות צבאי עם סוריה. מאידך ברור שתעשה הכל על מנת למנוע ולשבש פעולות טרור משטחה. אם יתברר כי הסורים עומדים מאחורי התקפות טרור אלה, מפגן של דבר שההתנגשות תהיה בלתי נמנעת — והאשמה תיפול על דמשק בלבד.

נהגי שרים

(סוף מעמוד 1)

נהגיהם הקבועים של סגן ראש הממשלה דוד לוי, השר יצחק מודעי, שר החקלאות אריק נחמקין והשר ללא תיק יוסף שפירא אינם ממלאים עתה את תפקידם כנהגי השרים, בשל שלילת רשיונות הנהיגה שהוטלה עליהם על ידי בית משפט לתעבורה, לתקופות הנעות עד מספר חודשים.

בשבועות הקרובים יישפט נהג של שר נוסף לפני בית משפט לתעבורה בגין עבירת מהירות. עקב שלילת רשיונם של נהגי השרים, והאיסור שחל עליהם לנהוג, הוקצו לשרים נהגים מחליפים, מתוך מאגר הנהגים של משרדי הממשלה.

גורמים ממשלתיים מתחו אתמול ביקורת על שרי הממשלה המאזינים בישיבות הממשלה, מדי יום א', לסקירת שר התחבורה על תאונות הדרכים בשבוע החולף, ואולם מתירים לנהגיהם לעבור על המהירות המותרת. הם ציינו כי קרו בעבר מספר מקרים שבהם עברו נהגי השרים את המהירות המותרת, כששרים ישבו לצידם.

אחד מנהגי השרים אמר כי לרוב השרים סדר יום עמוס ביותר, ועקב שיבושים בלוח הזמנים, עליהם למהר ולהגיע בזמן למקומות השונים, והדבר מוטל בסופו של דבר על הנהג, אשר גם אם הוא רוצה שלא לעבור על החוק, עליו להביא את השר בזמן ליעדו.

טלוויזיה

(סוף מעמוד 1)

הקצרה עם העובדי שימשה הטלוויזיה כבמה להסתה, ואילו בראיון עם הקצין, "הושם צה"ל על ספסל הנאשמים". עם זאת, שיבח פורת את אומץ ליבו של צוות הטלוויזיה שצילם בעזה את הכתבה ששודרה ב"יומן" בערב שבת.

בישיבת הבוקר של מחלקת החדשות, האשימה עורכת היומן, יעל חן, את מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, ואת מנהל החדשות, יאיר שטרן, בצנזורה פוליטית על כתבתו של אורי גולדשטיין ב"יומן". השניים, שצפו בכתבה טרם שידורה, הוציאו ממנה קטעים בהם אמרו תושבים מקומיים, בין השאר, כי צה"ל רוצח ילדים בכוונה. בפורום החדשות, הגנו יבין ושטרן על הסיקור בטלוויזיה, וטענו גם כי הטלוויזיה היתה מתונה יותר מכלי התקשורת האחרים.

חרות

(סוף מעמוד 1)

מדיניות העידוד הגדול, של אירגוני החבלה ביהודה שומרון ועזה. "התבטאויות ראשי העבודה לאחרונה, משרים אודיה של פתרון ראושי, המלבנים את התסיסה הגוברת ביו"ש. השקט והביטחון ישוגו, רק כאשר יהיה ברור. שמדיניות הליכוד, היא שתקבע את עתיד יהודה שומרון ועזה", נאמר בהודעת תנועת החרות.

במפלגת העבודה הגיבו אמש בחריפות רבה על הודעתם של ראשי תנועת החרות. במפלגה טענו אתמול כי הסיסמאות שמפריחים ראשי הליכוד לא יכסו על העובדה שמדיניותו המשלת כל נסיון לקדם את המו"מ לשלום. היא זו שמביאה להקשחה אצל תושבי השטחים. "על הליכוד להבין כי רק מו"מ תוך נכונות לוותר על איזורי צפופי אוכלוסיה ערבית, יובילו לפתרון האמיתי. חבל שהליכוד במקום לדבר על העיקר ממשיך בנסיונות הסתה שלו, שרק מגבירים את הקיטוב בעם", נאמר בהודעת התגובה של מפלגת העבודה.

בנק לאומי

(סוף מעמוד 1)

כם. הצעה אחרת היתה שראש חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות יהיה מוסמך לפתוח את ההסכם. העובדים דחו את ההצעה, ודרשו שרק ועד העובדים של בל"ל יהיה רשאי לפתוח את ההסכם. לכך התנגדה ההנהלה, שהציעה שהסכם השכר ייחתם רק ל־87'. העובדים דחו את ההצעה ופתחו בעיצומים.

לסופר "הארץ" נודעו פרטים על הסכם השכר שהושג בין ההנהלה לבין העובדים: העובדים היו אמורים לקבל עבור '87 תוספת שכר של 7%, תוספת נוספת של 13% הנובעת מבונוס והמורכב משתי משכורות ועוד 4% בגין קידומים בדרגה ביחד תוספת של 24%.

מחישובים שנערכו בבנק לאומי עולה ששכרם של העובדים בנובמבר '87, אם הסכם השכר היה נכנס לפועל היה מורכב כדלקמן: 1,000 העובדים הזוטרים של הבנק היו מקבלים שכר ברוטו של 1,042 שקל בלא בונוס, וממוצע השכר שלהם היה מגיע ל־1,273 שקל. אלף העובדים הבכירים היו מקבלים שכר שבין 4,553 שקל ל־7,068 שקל. ממוצע השכר של עובדים אלה היה מגיע ל־5,040 שקל. עוד מתברר מהחישובים שמחצית מהעובדים היו משתכרים 2,160 שקל.

זגוגיות מנופצות בבלאטה

(סוף מעמוד 1)

התחננתי שיפסיקו, אבל הם רק המשיכו להכות אותי. הם דיברו עיברית שורשית, והבחנתי שהם היו דרוזים".

דודתו הקשישה, אמאנה עבדאללה אל־קשתה, סיפרה: "אחד מהם הצמיד את קנה הרובה שלו לחזה שלי, התחיל לחקור אותי איפה הילדים. כשביקשתי רחמים, ואמרתי שאין ילדים בבית, הוא קילל אותי קללות איומות. קרא לי 'שרמוטה', הדרך את הרובה שלו מולי. כשהם סיימו את החיפוש שלהם, ירו שני רימוני גז מדמיע בתוך הבית, והסתלקו. המחנק היה נורא, וחשבתי שאני הולכת למות. אני בת 70. ראיתי פה בריטים, ירדנים, וגם יהודים. אף אחד לא התייחס אלינו כך".

חסמתי אותם בגופי

בבית משפחת צבאח מנופצים כל החלונות בקירות החיצוניים. "ניסו להתפרץ אלינו הביתה, אבל חסמתי אותם בגופי" אמרה אום־מוחמד צבאח. "אחד מהם, שהרכיב מסיכת גז, הכניס בכוח את קנה הרובה שלו לפרצוף שלי. פרץ פנימה ומייד יצא. אחר כך ירו רימוני גז מדמיע לתוך הבית", היא אומרת ומציגה גיגית מים שבה צפים שני רימוני גז. "קיללו אותנו, וגידפו בכל כינויי הגנאי השפלים ביותר. ירד לי המון דם מהפה. כשהובילו אותי לרופא, הם ירו עלי כדורי גומי". בפניה ניכרים סימני פציעה. ועל גופה מספר חבורות.

מחוץ לקבוצת הבתים האלה חונות שתי מכוניות, שכל זגוגיותיהן מנופצות. "הם לקחו אבנים גדולות וניפצו אותן, והשתמשו גם בקתות הרובים שלהם והאלות שהיו בידיהם", מספרים בני משפחות צבאח ואבו־רקייה, שלדבריהם חזו בכל הנעשה. לדבריהם, כל התקריות התרחשו ביום שישי אחר הצהריים, כשהמחנה היה תחת עוצר, עקב התקריות שבהן נהרגו שלושה מתושבי המחנה ותשעה אחרים נפצעו מאש חיילי מג"ב.

היו להם כומתות ירוקות

בבית משפחת סערי, מצביעה הבת כיפאיה (24) על שלוש זגוגיות מנופצות. באחת מהן נראה נקב קטן, כנראה זה הגרם מיידוי כדור. "הם ירו, זרקו אבנים והשתוללו", היא מספרת. "היו להם כומתות ירוקות. אני יודעת שאלה שוטרי משמר הגבול דרוזים".

סופר "הארץ" מציין כי חזיונות אלה נראו בשלושה בתים שאליהם נכנס באורח אקראי, וכי התושבים במקום העידו כי ידוע להם שגם בבתים אחרים נעשו מעשים דומים.

הטענות נבדקות היטב

דובר צה"ל בירושלים מסר אמש בתגובה כי אלוף פיקוד המרכז, עמרם מיצנע, חזר והדגיש באוזני כוחות צה"ל ומשמר הגבול במחנה הפליטים בלאטה, כי יש להימנע מפגיעות בלתי־מוצדקות ברכוש, בגופם וברכושם של התושבים במחנה בלאטה.

מקור צבאי בכיר ביותר מסר אתמול בתגובה לטענות של תושבים מקומיים על התנהגות אנשי משמר הגבול. כי טענות כאלה אכן הועלו באוזני שלטונות הביטחון, חלקן בפי "אנשים רציניים", כהגדרתו, וכי טענות אלה נבדקות היטב. "אני בטוח שהטענות בחלקן מוגזמות", אמר המקור הבכיר ביותר. "אך אני מתייחס אליהן בחומרה, ונעשה כל שביכולתנו כדי שהן לא יישנו". המקור ציין כי אחת המטרות שבהכנסת כוחות מוגברים של משמר הגבול לבלאטה היתה להציב שם כוח קבוע, ולא כוחות מתחלפים שאינם מכירים את התושבים. ושהתושבים אינם מכירים אותם. "הם גם יודעים לטפל בקשיחות ובתקיפות רבה יותר", אמר המקור. "יש דאגה שבמפינות כאלה או אחרות יהיו התנהגות לא מתאימה (של אנשי מג"ב). אני שמעתי את הטענות ואעשה הכל כדי שגם התנהגות מג"ב תהיה ללא סימני שאלה", אמר המקור הצבאי הבכיר.

ההסתדרות: עיסקת חבילה

(סוף מעמוד 1)

לנאי האשראי בחו"ל על בסיס שעורי ריבית רגישים לשינויים בשווקים בינלאומיים.

הועדה המרכזת של ההסתדרות תמכה אתמול את ידיה על הצעת ישראל קיסר לתמוך בהמשך מגמת היציבות במשק תוך שמירה על מצב התעסוקה ותנופת הפיתוח. עם זאת הדגישה הועדה את התנגדותה לפיחות אך הביעה עם זאת את תמיכה בצעדים שיבטיחו פתרון סביר לבעיית היצוא לשוק הדולרי ללא פיחות ומבלי לפגוע בתעסוקה.

הועדה המרכזת חזרה על התנגדותה להטיל תשלומים על הציבור עבור שירותי חינוך ובריאות והיא מתנגדת לבטל את מס היסף על בעלי הכנסות גבוהות ותובעת לקיים גם בעתיד את הסכם תוספת היוקר בתכונתו הנוכחית. דב פלג, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי ואחראי בתוקף תפקידו על קופת חולים הזהיר מפני קיצוצים בתקציב המדינה שיהיה בהם כדי לפגוע בהקצאת 2 מיליארד ש"ח לתקציב קופת חולים. מזכיר הסתדרות המורים צבאי. ולבר לא כלל תוספת שכר גם אם הדבר יגרום לעליה באינפלציה.

כלכלני ההסתדרות עורכים ב[illegible] הצעת תקציב המדינה אגוי ביליי. הצעות להורדה נוספת של אינפלציה לשיעורים כ[illegible] לאומים [illegible] האוצר מנסה לזכות בגמישות [illegible] יבת בתחום התקציב על [illegible] צמצום פעולות הממשלה [illegible] כאזרחים בתחום הרווחה [illegible] והחינוך. שמאי מזהיר [illegible] של שבירה על ואיזון תקציבי עלולה לגרום [illegible] וגם אי יציבות משקית.

בתעשיה האווירית יהיו 3 חטיבות במקום 5 כעת: בדק, יצור והנדסה

על פי תוכנית הארגון מחדש יוקמו מפעלים חדשים: לכלים לארמאיישים, להשבחת מטוסים, לשירותי הנדסה ולמטוסים אורחיים ● בתקציב ל־88' מתוכנן עוד קיצוץ בכוח האדם — בנוסף על 3,000 של הלביא ● 2000 כבר פרשו מרצון במסגרת הלביא

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעשיה

הנהלת התעשיה האווירית דנה אתמול בתוכנית הארגון מחדש. מדובר בצמצום של חמשת החטיבות, כנראה לשלוש בלבד: בדק, ייצור והנדסה. במקביל, יוקמו מפעלים חדשים. בין השאר, מדובר במפעלים לכלים לארמאיישים, לי השבחת מטוסים, לשירותי הנדסה ולמטוסים אורחיים.

תוכנית הארגון מחדש אמורה להיות מוצגת מחרתיים בפני ועדת אסטרטגיה של מועצת המנהלים.

בישיבת ההנהלה אתמול נדונה גם מסגרת התקציב החדשה לשנת 1988, ועקרונותיה. התקציב החדש, יגרור קיצוץ במספר העובדים, בנוסף על 3,000 אשר נגרעו ממצבת כוח־האדם של התעשיה האווירית, כתוצאה מסגירת פרוייקט ה"לביא". בין השאר, יהיה צורך בקיצוצם של עוד 50% מאנשי המטה אשר נגרעו במסגרת סגירת פרוייקט ה"לביא".

עדיין מועסקים 700 לא־קבועים בתעשיה האווירית. עדיין מועסקים 700 עובדים לא־קבועים, אף שבתהליך סגירת פרוייקט ה"לביא" פוטרו כמספר הזה עובדים ארעיים, ויותר מאלפיים עובדים קבועים, כלולים ברשימת המועמדים לפיטורים או לפרישה מתוך הסכמה הדדית.

אתמול הגיע ל־2,050 מספר העובדים שעזבו או הביעו הסכמתם לפרוש מתוך הסכמה הדדית מתעשיה האווירית, בשל סגירת "הלביא".

אתמול נפגשה נציגות העובדים עם מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, והעלתה לפניו את השגותיה לגבי תהליך הפיטורים. על־פי עמדתו של מזכיר ארגון עובדי התעשיה האווירית, יעקב שפי, לא מוצו עדיין תהליכי הפרישה מתוך הסכמה הדדית. לדבריו, מתוך 700 העובדים הארעיים שעדיין נותרו בתעשיה האווירית מפני רצונה של ההנהלה, ניתן לשמר כ־30% על חשבון העובדים הקבועים, הכלולים בתוכנית הפיטורים או הפרישה מתוך הסכמה הדדית.

לדברי שפי, למספר זה יש להוסיף כמאה עובדים קבועים שאינם כלולים ברשימת המועמדים לפיטורים ואינם עונים על התנאים לפרישה מתוך הסכמה הדדית, אולם הביעו את רצונם לעזוב כמיצוים מוגדלים.

מזכיר ארגון עובדי התעשיה האווירית מוסיף ואומר, כי יש גם צורך להגדיל את מספרם של העובדים אשר נכללו במסגרת הפרישה המוקדמת. מספר זה הגיע ל־370 עובדים, לפחות שהמספר המתוכנן נקבע ל־400 עובדים. אולם המסגרת התקציבית לנושא זה מיצתה עצמה הסתיימה.

לדברי שפי, יש להעמיד סכום נוסף, כדי להמשיך ולכלול במסגרת זו מספר רחב של עובדים.

צופים קשיים בגיבוש רשימת המפוטרים

המישנה למזכיר ארגון העובדים, שאול עציון צופה קשיים ועימות עם ההנהלה במשא־ומתן על גיבוש רשימה סופית של מפוטרים, שתהיה מוסכמת על דעת שני הצדדים. לדבריו, יגיש הוועד רשימה משלו של עובדים אשר יש לכלול ברשימת המפוטרים, כנגד רשימת העובדים של ההנהלה.

להערכת יו"ר ועד העובדים, ניסים כהן, לא יהיה מנוס מקיפוח צעירים מעשיים מצד העובדים במקרה של חילוקי־דעות עם ההנהלה. לדבריו, אין בדעת העובדים לוותר על קיומם של צעדי מחאה והפגנות, במקרה של עימות עם ההנהלה לגבי גודל העובדים אשר סירבו לעזוב מרצונם החופשי ורפים על המועמדים לפיטורים.

מהתעשיה האווירית נמסר אתמול בתגובה, כי מבלי להתייחס למספר העובדים שאינם קבועים אשר לא נכללו בתוכנית הפיטורים או הפרישה מתוך הסכמה הדדית, מדובר בעובדים המהווים את מאגר כוח האדם הפוטנציאלי של התעשיה האווירית. גריעת עובדים ממאגר זה תעמיק עוד יותר את הפגיעה באולמנו האנושי של המאגר העתידי של התעשיה האווירית. לא ידוע לתעשיה האווירית על עובדים המבקשים לעזוב, שאינם כלולים בתוכנית הפרישה מתוך הסכמה הדדית ושעונים על הקריטריונים.

התנגדות להכללתם של עובדים נוספים בתוכנית הפרישה המוקדמת, על־ידי שינוי התנאים שנקבעו לכך מראש, באה מצד משרדי האוצר והביטחון ולא התעשיה האווירית.

חברי הדירקטוריון שיבחו בישיבתם האחרונה את מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, על השקט והסדר שבהם בוצעה תוכנית עזיבתם מתוך הסכמה הדדית של כאלפיים עובדים, נאמר בתגובת התעשיה האווירית.

פוטרו 3 טייסי־ניסוי

שלושה טייסי־ניסוי פוטרו בתעשיה האווירית ויעזבו את אגף מבצעי האוויר בסוף החודש, בשל סגירת פרוייקט "הלביא". עם טייס־ניסוי רביעי מתקיימות שיחות מתקדמות על פרישתו.

להערכת גורם מוסמך בתעשיה האווירית, יגיע מספר הטייסים שייאלצו לעזוב את עבודתם בשל סגירת הפרוייקט, לכפול מגה שש עד שבעה.

טייסי־הניסוי שפוטרו לא היו קשורים ישירות לתוכנית ה"לביא", אך עם הפסקת תוכניות ניסויי־הטיסה במתכונת המקורית, התבטל הצורך בשילובם של מספר טייסים נוסף בתוכנית. טייסי־הניסוי הנותרים יוכלו עתה להתפנות לביצוע טיסות־הניסוי של המטוסים האחרים בהם ממשיכה התעשיה האווירית לטפל.

2500 כבר פרעו משכנתאות לזכאים — תמורת הנחות

קיבלו 70 מיליון שקל ● ההנחות – עד 40% מיתרת ההלוואה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"

כ־2,500 בני אדם ניצלו מבצע של משרד האוצר והבנקים למשכנתאות והחזירו הלוואות שקיבלו. כך מתברר מסיכומים חלקיים של הבנקים למשכנתאות.

במסגרת המבצע אפשרו הבנקים לזכאי משרד הבינוי והשיכון, שלוו כספים לתקופות עד 20 שנה, להחזיר את ההלוואה בהנחה עד 40% מיתרת ההלוואה. בדרך זו קיווה האוצר לספוג כספים מהציבור.

במבצע, שיסתיים בסוף דצמבר, הוחזר לבנקים למשכנתאות כ־70 מיליון שקל. לדברי חיים ברזני, המשנה למנכ"ל בנק טפחות, יתרות ההלוואות של הבנקים למשכנתאות לזכאים מסתכמות בכ־4 מיליארד דולר.

לדעתו, על משרד האוצר ומשרד הבינוי לעשות מבצעים כאלה גם בעתיד מאחר שהמשתכנים חייבים לבנקים למשכנתאות כ־6.5 מיליארד ש"ח. בשנה הבאה יהיה מיחזור חובות גדול, ואם יורמו לקופת האוצר רק 5% מהכספים — פירוש הדבר שיגיעו אליו כ־300 מיליון ש"ח ויקלו עליו.

מספר שוטרי התנועה בכבישים הבין־עירוניים יגדל בעשרות

מאת ראובן שפירא

במאמץ נוסף להילחם בריבוי תאונות־הדרכים הקטלניות, החליטה המשטרה להפעיל מחודש הבא תגבורת פריסה חדשה של סיירי־התנועה בכבישים הבין־עירוניים.

ההחלטה נתקבלה אתמול בסיום דיון שנערך בגמל הפיקוד הבכיר של המשטרה, בראשות המפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס. על־פי התוכנית, יחוזקו יחידות התנועה המחוזיות של המשטרה במחוזות ובמצפים.

עד היום הופעלו ביחידות אלה כ־150 סיירים המצויידים בעשרות כלי־רכב ואופנועים. על־פי התוכנית החדשה, יגדל מספר הסיירים בכבישים הבין־עירוניים בכמה עשרות, עקב התארגנות והתייעלות.

חשודים שגנבו 32 רימונים מבסיס צה"ל — ומכרו אותם

המשטרה: 2 החשודים מטירת הכרמל גם זרקו רימונים אל מונית הונה ואל מועדון סנוקר בעיירה ● החשודים מכחישים כל קשר

מאת נורית בתגא

מעצרם של רחמים שלמה (37), מטירת הכרמל, ואורי אנקווה (38), החשודים כי פרצו בחודש נובמבר למחסן תחמושת בבסיס צבאי בצפון וגנבו ממנו 32 רימוני רסס, הוארך בשמונה ימים.

השנים חשודים בהחזקת הרימונים והמכירתם. כמו כן הם חשודים כי ב־18 בנובמבר זרקו רימון אל מונית הונה, וב־11 בדצמבר — אל מועדון סנוקר בטירת הכרמל.

המשטרה ביקשה להאריך את מעצרם בחמישה עשר יום משום שלדבריה קיים חשש לשיבוש החקירה. המשטרה הושרת כי זריקת הרימון במועדון הסנוקר קשורה לפרשת סחיטת כספים מבעלי תחנת טלוויזיה במקום.

שלמה רחמים טען בבית המשפט כי העלילו עליו. אורי אנקווה טען כי אין לו קשר לעניין והכחיש את דבר מכירת הרימונים.

השופט התורן כמאל חיר קבע כי לאור החומר שהגיש לו המשטרה יש להאריך את מעצר החשודים.

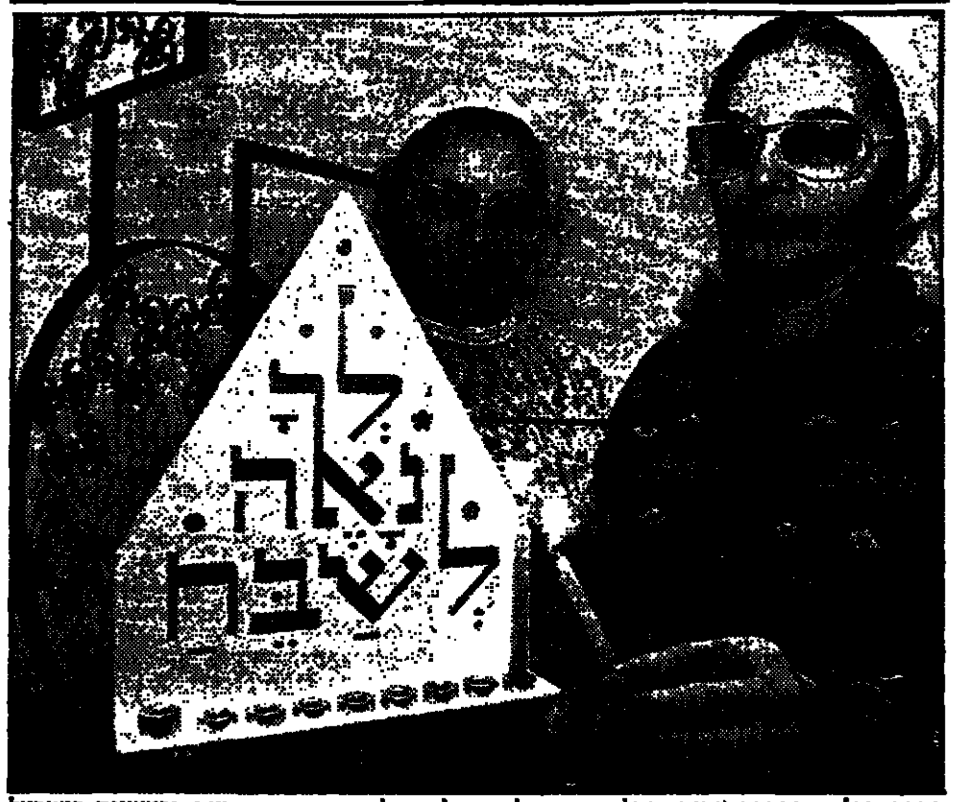

אידה גדול — בחברת אחותה אילנה — בחלוקה סמלית של נרות חנוכה בטעם הראשונה בישראל (צילום: יפפא/ישראל סימיונסקי)

ח"כ יצחק ארצי, מתנועת המרכז דורש ממבקר המדינה לבדוק:

"תנועת 'אל המעיין' פתחה 290 סניפים מאז החלה ש"ס לשלוט בכספי משרד הפנים"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חבר ועדת הכספים, ח"כ יצחק ארצי, מתנועת המרכז, דורש ממבקר המדינה לבדוק את תהליך העברתם של כספים רבים מרשויות המקומיות ממשרד הפנים לתנועת "אל המעיין", המקורבת לש"ס.

הוא אמר, כי מאז החלה ש"ס לשלוט במשרד־הפנים, גדלה תנועת "אל המעיין" והקימה לא פחות מ־290 סניפים ברחבי הארץ.

הוא הוסיף לבדוק, האם לא נעשו העברות כספים באמצעות משרדי הפנים הרשויות המקומיות לפרודות ש"ס.

3 בתי־כנסת נבנים בלי רשיון במקום אחד בר"ג

מאת א. קרן

עיריית רמת־גן תנקוט אמצעים נגד בניית שלושה בתי־כנסת בלא רשיון. כך אמר אתמול ראש העיריה, אורי עמית.

שלושת בתי־הכנסת נבנים באותה סביבה — פינת רחובות הרא"ה והרדנס — שבה ממוקם גם מועדון של "בני־עקיבא". תושבי הסביבה זועמים על הקמת בתי הכנסת במקום. לדבריהם, צומת הרחובות האמור הוא צומת התנועה העיקרי בין דרום העיר לצפונה, והקמת בתי הכנסת עלולה לגרום סכנות־שבת.

ראש עיריית רמת־גן אמר כי לא נתן רישיון להקמת בתי הכנסת במקום, והודיע כי אגף הפיקוח של העיריה יטפל בבעיה.

טכנאי הרנטגן ב"שיבא" פותחים הבוקר בשביתה

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ"

כ־40 טכנאי הרנטגן בבית־החולים שיבא בתל־השומר פותחים הבוקר בשביתה כללית, עד להודעה חדשה. הטכנאים מוחים על שחיקה בשכרם, ועל מחסור בתקנים שגורם ללחץ עבודה.

במכוני הרנטגן בבית־החולים יישאר מוקד 5 — 6 טכנאים המשרתים בצה"ל.

יו"ר ועד טכנאי הרנטגן, נעים רמתי, אמר ל"הארץ" כי כל עוד רמת השכר היתה סבירה, "בלעו" הטכנאים את גלגלת המחסור בתקנים, שהיא חריפה בתל־השומר, לעומת בתי־חולים אחרים. אך לנוכח השחיקה בשכרם של הטכנאים מתחת לשכר המינימום, אין העובדים מוכנים להמשיך לעבוד.

רמתי הוסיף ואמר כי טכנאי הרנטגן הציגו את בעיותיהם לפני ועדת המעקב של הסתדרות ההאחדה, העוסקת בבחינת מצב שכרם של העובדים הפארה־רפואיים במערכת הבריאות.

יותר מ־200 חלו השנה בארץ בקדחת מלטה

מאת עדנה ארידור

בעשרת החודשים הראשונים של 1987 כמעט שלש מספר החולים במחלה הזיהומית קדחת מלטה (ברוצלוזיס), לעומת התקופה המקבילה אשתקד. 208 חלו במחלה בינואר־אוקטובר השנה, לעומת 78 בתקופה המקבילה ב־1986.

בבית־החולים מאיר בכפר־סבא אושפזו השנה למעלה מ־40 חולים, לעומת מספרים בודדים אשתקד.

קדחת מלטה היא מחלה זיהומית הנובעת מאכילת מוצרי חלב צאן נגועים. סימני המחלה, הקשה לאבחון, כוללים חום גבוה, כאבי גב ודלקת־פרקים. בשלב מתקדם עלולה המחלה לגרום לדלקת פנים־הלב ולדלקת קרום־המוח.

תערוכת משחקים מחשבים וחידושים לדור הצעיר

דור 2000

גני התערוכה 19-22 דצמבר 87
(חופשת חנוכה)

נותרו מקומות בודדים למציגים

נושאי התערוכה (רשימה חלקית):
משחקים - חשיבה, יצירה ואלקטרוניים
מחשבים - ביתיים, שפות, משחקים ותכנות
מוסיקה - נגינה, תקליטים וקלטות
ספורט, צילום, בריאות, ספרות ומתנות
אמצעי הוראה

צלצל מיד והבטח מקומך!

03-225238, 03-343511, 03-340102
המפיק: אגן הפקות בע"מ בלוך 39 ת"א

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה לרפואה
ביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה
מרכז לאוטנברג לאימונולוגיה
מזמין את הציבור

לסדרת ההרצאות לשנת תשמ"ח באימונולוגיה ובחקר הסרטן

שנוסדה על ידי פרנק לאוטנברג מארה"ב
לזכרו של הרב שי שכנאי ז"ל
על הנושא:
A MOLECULAR BIOLOGIST'S VIEW OF THE IMMUNE SYSTEM
שתינתן על ידי
ד"ר דוד בלטימור
חתן פרס נובל ברפואה, 1975

הרצאה ראשונה ביום שני 21.12.87
Strategic Considerations; Gene Rearrangement,
הרצאה שניה ביום שלישי 22.12.87
Transcriptional Control
הרצאה שלישית ביום רביעי 23.12.87
Lymphoid-Specific Cell Transformation

ההרצאות תתקיימנה באולם הרצאות ה', קומת קרקע בביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה, בעין כרם, בשעה 1.30 אחה"צ.

הודעה

1. מוצע בזה למכירה מפעל פעיל לייצור בוכנות, הנמצא באזור התעשיה המערבי של בית שמש, והכולל:

א. מכונות וציוד לייצור בוכנות למנועים של כלי רכב.
ב. מלאי בוכנות מוגמרות, בוכנות בתהליך עבודה, טבעות, פינים וחומרי גלם שונים.
ג. זכות לקבלת חכירה לדורות מאת מינהל מקרקעי ישראל, לגבי קרקע בשטח של כ־9,000 מ"ר, באזור התעשיה המערבי של בית שמש, אשר טרם נרשמה בלשכת רשם המקרקעין.
על המגרש הנ"ל קיים מבנה תעשייתי ומבנה שרותים בשטח כולל של כ־2,140 מ"ר שבו נמצא המפעל הנ"ל.
אספקת כח החשמל היא בסדר גודל של כ־600 אמפר.
ד. ריהוט וציוד משרדי.

2. לקבלת פרטים על המפעל וכן לקביעת מועד לביקור, יש לפנות למר יוסי הר ציון, טל' 03-991348 בשעות 19.00-21.00.
3. הצעות לרכישת המפעל הנ"ל יש להגיש לחתום בכתב עד ליום 31.12.87 בצירוף ערבות בנקאית אוטונומית, לפקודת החתום, בסכום של 5% מהמחיר המוצע, והסכום זה יהיה צמוד לשער הדולר היציג כלפי השקל. תוקף הערבות יהא עד ליום 28.2.88.
4. למחיר המוצע יתווסף מס ערך מוסף.
5. החתום לא ישא בתשלום דמי תיווך.
6. החתום אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.

החתום יהא רשאי לנהל מו"מ עם מציעים שונים לפי שיקול דעתו. המכירה הסופית תעשה בבית המשפט ובכפוף לאישורו ולהוראותיו.

א. וולובסקי, עו"ד
כונס נכסים ומנהל של
קינג בוכנות (1976) בע"מ
בכונס נכסים
רח' בלפור מס' 48, ת"א

ממלאים פיהם שבחים ל"טייסט אוף סצ'ואן"

"הספאר ריבס... טעמם המעולה... הזכיר יותר בשר כבש מעודן מאשר את טעמו המתוק של הספאר־ריבס השיגרתי"
"סופשבוע" – מעריב

"זג האמגון החמוץ מתוק... היה רך ביותר, עטוף היטב במעטה בצק..." השרימפס היו מוצקים ועסיסיים כראוי, לא רכים מדי ולא מיובשים מדי ושחו היטב בשפע של ירקות וברוטב טעים..."
"זמנים מודרנים" – ידיעות אחרונות

"הבצקיות, כעשרים סוגים שונים, הוגשו לשולחן בסלסלות מרים ומהוו בפה עד כי לא נדע כי באו אל קירבנו".
זאב ענר, עולם האשה

"טעמם המקורי של מרכיבי האוכל נשמר, והתוצאה הסופית מעודנת ביותר"
"סופשבוע" – מעריב

בקיצור "הכל היה לעילא ולעילא"
זאב ענר, עולם האשה

טייסט אוף סצ'ואן Chinese Restaurant
תל־אביב, מרמורק 10, טל. 03-225007, 227424

TASTE OF SZE-CHUAN

כפר שמריהו – מרכז מסחרי, טל. 052-70448, 547722

תשקיף

כלל הנפקות לתעשיה בע"מ

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968 כי ביום 14 לדצמבר 1987 פורסם

תשקיף בדבר

הנפקה של

750,000 אגרות חוב (סדרה 11"ד) בערך נקוב כולל של 12,000,000 ש"ח רשומות על שם עומדות לפרעון ביום 15.12.97 נושאות ריבית בשיעור של 4% בגין כל תקופת אגרות החוב. קרן אגרות החוב והריבית בגינה צמודות לשער היציג של הדולר של ארה"ב ולשינויים שיחולו בשער המרק הגרמני ביחס לשער הדולר באופן שהערך המתואם של אגרת חוב מסדרה זו יעלה כאשר המרק יפוחת לעומת הדולר ולהיפך, ירד כאשר המרק יתוסף לעומת הדולר. הכל כמפורט בפרק א' לתשקיף (להלן: "אג"ח 11"ד").

ביחד עם

750,000 אגרות חוב (סדרה 12"מ) בערך נקוב כולל של 12,000,000 ש"ח רשומות על שם עומדות לפרעון ביום 15.12.97 נושאות ריבית בשיעור של 4% בגין כל תקופת אגרות החוב. קרן אגרות החוב והריבית בגינה צמודות לשער היציג של הדולר ולשינויים שיחולו בשער המרק הגרמני ביחס לשער הדולר של ארה"ב באופן שהערך המתואם של אגרת חוב מסדרה זו ירד כאשר יפוחת לעומת הדולר ולהיפך, יעלה כאשר המרק יתוסף לעומת הדולר. הכל כמפורט בפרק א' לתשקיף (להלן: "אג"ח 12"מ").

אג"ח 11"ד ואג"ח 12"מ מוצעות לציבור ב־750,000 יחידות כאשר כל יחידה כוללת 1 אג"ח 11"ד בערך נקוב של 16 ש"ח ו־1 אג"ח 12"מ בערך נקוב של 16 ש"ח. מחיר הרכישה ליחידה הינו סכום בשקלים השווה לסך של 20 דולר בהתאם לשער היציג שיפורסם בגין יום הגשת הבקשה לרכישה.

ולורס ניירות ערך בע"מ התחייבה בהתחייבות מוקדמת לרכוש מאת החברה ביום האחרון בו תהיה רשימת החתימות פתוחה 11,250 יחידות בתנאים בהם יונפקו היחידות לציבור, ולהעמידן לרשות בנק הפועלים בע"מ כדי שיפעל להבטחת מסחר סדיר באגרות החוב כמפורט בפרק א' לתשקיף. לפיכך מוצעות לציבור 738,750 יחידות.

כלל (ישראל) בע"מ התחייבה כי תרכוש במישרין או באמצעות חברה/ות שבשליטתה המלאה הישירה כל כמות של אגרות חוב מסדרה 11"ד ו/או מסדרה 12"מ אשר תוצע לה על ידי המחזיקים באגרות החוב בימי הרכש (כל 5 לחודש פברואר, אפריל, יוני, אוגוסט, אוקטובר ודצמבר של כל שנה החל מיום 5.4.88) כמפורט בפרק א' לתשקיף.

כבטוחה לתשלום סכומי הקרן, הפרשי ההצמדה והריבית של אגרות החוב נתקבלה ערבות כלל (ישראל) בע"מ לטובת מחזיקי אגרות החוב. כלל (ישראל) בע"מ ערבה לפדיון אגרות החוב מסדרות ג,ד,ה,ו,ז,ח, ר"ט אשר הונפקו ע"י החברה ואשר יתרתן הכוללת ליום 16.9.87 הינה 133,757 אלפי ש"ח, כמו כן ערבה כלל (ישראל) בע"מ לפדיון אגרות חוב סדרה י' ע"ס 27,000 אלפי ש"ח אותן עומדת החברה להנפיק עפ"י תשקיף שפורסם בתאריך פרסום תשקיף זה. אין ערבות זו מובטחות בשעבוד שוטף או קבוע ואולם כלל (ישראל) בע"מ התחייבה כי כל עוד לא יפדו כל אגרות החוב המוצעות על פי תשקיף זה לא תיצור היא בעתיד כל שעבודים על רכושה להבטחת כל חוב או התחייבות כלשהי אלא אם תיצור בעת ובעונה אחת שעבודים מאותו סוג ובדרגה שווה, להבטחת התשלומים של סכומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה של אגרות החוב מהנפקה זו, זולת אם הנאמנים יסכימו אחרת.
תיצור הערבה שעבודים על רכושה לטובת בעלי אגרות החוב מהנפקה זו, כאמור לעיל, תודיע על כך לנאמנים סמוך ליצירתם.
על אף האמור לעיל תהיה הערבה רשאית לשעבד נכסים שירכשו על ידה בעתיד (להלן: "הנכסים האמורים") בשעבודים קבועים ושוטפים בדרגה שווה או עדיפה לשעבוד להבטחת אגרות החוב מהנפקה זו, שהיה נוצר אילו נתקיימו התנאים האמורים בפיסקה הקודמת אם ההתחייבויות אשר להבטחתן נתנו השעבודים האמורים נוצרו לשם רכישת הנכסים האמורים ו/או להבטחת הלוואות ו/או אשראי הערבה תקבל, לשם החזרת הלוואות ו/או אשראי שנתקבלו על ידה לשם רכישת הנכסים האמורים.
הערבה תודיע מראש לנאמנים סמוך לפני יצירת שעבודים, קבועים, מיוחדים או שוטפים, כאמור לעיל, בפסקה זו, בדבר כוונתה לרושמם.

אגרות החוב ניתנות לפדיון מוקדם על פי החלטת החברה החל מתום 4 שנים ממועד פרסום תשקיף זה באופן כמפורט בפרק א' לתשקיף.
היחס בין ההון העצמי (כולל זכויות המיעוט) של הערבה וחברות הבת שלה במאוחד לבין ההתחייבויות ארוכות המועד, הסתכם ליום 30.6.87 ב־1.59 ש"ח הון עצמי לכל 1 ש"ח של התחייבויות ארוכות מועד.
היחס בין אגרות החוב במחזור של החברה לבין ההון העצמי שלה הינו 1:549 (ראה המבוא בתשקיף).
סך כל עמלות החיתום ההפצה והניהול והוצאות ההנפקה האחרות לא יעלה על 3% מתמורת ההנפקה.
רשימת החתימות ליחידות המוצעות לציבור תהיה פתוחה בכל יום עסקים בין השעות 08.30 ועד ל־11.30, החל מיום 21.12.87 ועד ליום 11.1.88 או עד למועד בו תושלם מכירת כל היחידות המוצעות, המוקדם מבין המועדים. על המזמינים להגיש את בקשותיהם לבטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ (להלן: "בטוחה"), רח' קרל נטר 8, תל־אביב או בכל סניפיה האחרים וכן באמצעות סניפי הבנקים וחברי הבורסה האחרים (להלן: "המורשים לקבלת בקשות") לא יאוחר מהשעה 11.00, ועל המורשים לקבלת בקשות להעביר את הבקשות לידי בטוחה לא יאוחר מהשעה 11.30.
בקשה אשר תגיע לידי בטוחה לאחר השעה 11.30 יראו אותה כאילו הוגשה ביום העסקים הראשון שלאחר יום הגשתה.
עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל בטוחה ואצל המורשים לקבלת בקשות.
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

החתמים: **בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ***
כללית ניירות ערך בע"מ*
הערבה: **כלל (ישראל) בע"מ***
הנאמנים: **חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ**
חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ*

תאריך התשקיף: 14 בדצמבר 1987

* בעל ענין בחברה המנפיקה.

مكذا من الأصل

חדשות כלכלה

שמיר: ההצבעה בממשלה על תקציב המדינה לשנת 1988 — בשבוע הבא

שרון אתמול בממשלה: לא אצביע בעד — משום שאין בהצעת התקציב פתרון לשחיקת רווחיות היצוא ● קצב: הקיצוצים במשרדים החברתיים לא הועילו לתוכנית הכלכלית ● שריר: דווקא משום שעכשיו יש תיירות־שיא — הגיע הזמן לתת עדיפות לענף זה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה תמשיך בישיבתה הבאה לדון בהצעת תקציב המדינה לשנת 88'.

עקב היעדרם של כמה שרים, ורצונם של אחרים להשתתף בדיון, הודיע ראש־הממשלה כי ההצבעה תתקיים בשבוע הבא. לפני ישיבת הממשלה, החליטו שרי המערך להתנגד לתקציב — אילו הובא לדיון אתמול — ולהדחיש את דחיית ההצבעה על התקציב לשבוע הבא.

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, הודיע בישיבת הממשלה כי אינו מתכוון להצביע בעד הצעת התקציב, מאחר שאינה כוללת פתרון לבעיות מהותיות, כגון השחיקה ברווחיות היצוא, והשקעה קטנה מדי במחקר הפיתוח. "הצעתי בכוון מנוגדות בממשלה שבועות ארוכים, ועד היום לא התקיים דיון בכך", קבל אתמול שרון בממשלה.

שרון הוסיף ואמר כי הריבית הריאלית במשק גבוהה, ואין בהצעת התקציב פתרון לבעיית החקלאות המתמוטטת. הוא הוד הציע להעניק סיוע מיידי ליישובי קו־העימות וציין כי בהצעת התקציב אין תשובות לבעיות לאומיות כמו התיישבות, עליה ומניעת ירידה.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, תבע להעביר את גביית המס האחיד לביטוח הלאומי, דבר שיוסיף 60 מיליון ש"ח. הוא אמר כי הקיצוצים במשרדים החברתיים לא הועילו לתוכנית הכלכלית. מיסוי קיצבאות הילדים הוא עיוות כלכלי וחברתי והוא גם גורם לסירבול מנהלי. הוא הביע חשש שמתוך 30 אלף דורשי עבודה חדשים שיצטרפו מדי חודש בשנת 88', למעגל דורשי העבודה כ־3,000—2,000 מהם לא ימצאו תעסוקה והאבטלה תגדל בתחום.

שר התיירות והמשפטים אברהם שריר אמר, כי הגיעה השעה לתת לתיירות את העדיפות הראויה לה. התיירות יכולה לקרב אותנו במהירות לעצמאות כלכלית ולשיפור מאזן־התשלומים. דווקא בתקופה שהיא שנת שיא בתיירות, יש לעשות מאמץ מיוחד לחיזוק הענף הזה.

השר שריר הביע דאגה לנוכח מצב בתי־המשפט. הפגע בקיומו של שלטון חוק תקין. הוא תבע תוספת תקציב למשרד המשפטים.

השר יגאל הורביץ אמר, כי ממשלת האחדות הלאומית עשתה צעד חשוב שעצרה האינפלציה וזו היתה הזמנות לא חוזרת להקטין את המיגזר הציבורי, אך הממשלה לא ניצלה זאת. "עשינו מעשה נורא בכך שגבהנו ריבית בת 100%, שפגעה קשות בכל המיגזר היצרני העסקי, וגרמה לבעיות למושבים ולקיבוצים.

שר האנרגיה, משה שחל, אמר כי התקציב אינו מהווה נקודת מפנה ואינו נגזר מתוכנית לטווח ארוך. התעשיה להבטיח תהליך צמיחה מתמשך של המשק, כפי שמחבר ביצוע, התקציב אמנם אמור להבטיח את יציבות המשק, אך אין בכך כדי להתמודד עם הבעיות הקרדינליות המבניות של המשק.

התוכנית שמציע האוצר סובלת מפגמים, מאחר שלא ברור מתי יבוצעו השינויים והסרה תוכנית סללת לביצוע רפורמה במבני הענפי של המשק לשם הקטנת המעורבות הממשלתית. הוא רואה בחומרה את ההצעה לגבות תשלומים בגין שירותים במערכת הבריאות ולהנהיג שכר לימוד מרוכז בבתי־הספר התיכוניים.

שר המשטרה, חיים בר־לב, אמר כי הוא חושב שיש להקצות 100—200 מיליון ש"ח על חשבון הקטנת הרזרבה המתוכננת, או מכספי הכנסות המדינה, כדי לסייע לכמה תחומים שבהם המדינה הגיעה אל מתחת לקו האדום, כמו בריאות, חינוך, רווחה ומשטרה. סכום זה לא יפגע בתוכנית הכלכלית ובמשק.

בר־לב תבע להפשיר 600 תקנים למשטרת ישראל, שהוקפאו בשנת התקציב האחרונה, כדי למלא את צרכי המשטרה במגזר המיעוטים, ובמלחמה בתאונות־הדרכים ובסמים, וכן הקמת כוח עתודה במשטרה לטיפול בנושאי הסדר הציבורי. הוא גם דרש תוספת של 200 תקנים לשירות בתי־הסוהר, לצורך מעבר למשמרות עבודה בנות 24 שעות.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, דרשה מהאוצר תוספת תקציב של 23 מיליון ש"ח לשנת התקציב השוטפת, להמשך הפעלתם של בתי־החולים הממשלתיים.

הדרישה נובעת מהעובדה כי האוצר מחל לקופות־חולים הקטנות חובות בסך 22 מיליון ש"ח למשרד הבריאות בעבור אשפוז מבוטחיהן. השרה דרשה להכניס תוספת תקציב זו לבסיס התקציב בשנה הבאה.

דובר משרד־הבריאות מסר, כי 23 מיליון הדולרים דרושים למימון אביזרים לניתוחים, תרופות, מימון הסכמי־שכר, חומרים לריפוי בעיסוק בבתי־חולים גריאטריים ועוד.

בבתי־החולים הממשלתיים מסרו למשרד־הבריאות כי הם נאלצים לדחות ניתוחים אורטופדיים לשנת התקציב הבאה בשל חוסר תקציב למימון אביזרים.

בבתי־החולים הללו להשתמש במלאי התרופות לשעת חירום בשל חוסר תקציב לרכישת תרופות.

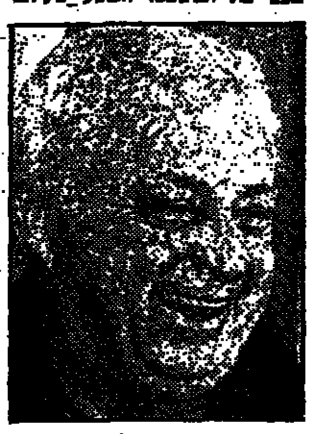
שרון: לתת ליצוא

קצב: לתת לרווחה

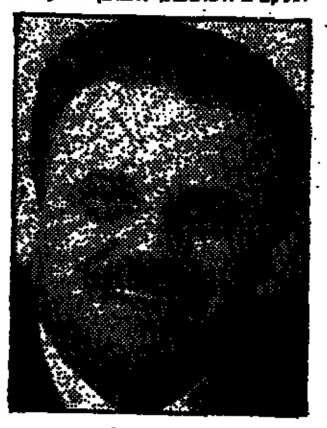
שריר: לתת לתיירות

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 14/12/87

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית — לקוחות: מסחריים	ריבית חודשית — לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.9%	0.95%
"הלוואת ענק" — הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.95%	0.95%
הלוואה דולרית*	1—12 חודשים	1.5%	1.6%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.6%	2.8%
	6 חודשים	2.7%	2.9%
	9 חודשים	2.9%	3.1%
	12 חודשים	3%	3.2%

* הריבית קבועה ואינה כוללת הפרשי שערים או שינויים בשער.
פרטים ונוספים מכשירי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

תחזית: ההסכם עם השוק המשותף יגדיל הכנסות יצואני הפרחים מישראל

— בכ־7.5 מיליון דולר לשנה ● במשרד החקלאות צופים: ההסכם יאושר בתוך יומיים — שלושה ● לפיו יושוו המכסים על תוצרת חקלאית מישראל לאלה של ספרד, ויופחתו בהדרגה במשך 7 שנים

מאת אבי בנאור

אישור הפרוטוקולים של ההסכמים שנחתמו בין מועצת השוק האירופי המשותף לבין ישראל על הפחתת המכסים על היצוא החקלאי לשוק, עיכבו להכניס לייצואני הפרחים מישראל עד 7.5 מיליון דולר בשנה.

ראשי משרד החקלאות צופים כי האישור יתקבל בתוך יומיים — שלושה. עקב ההסכמים ישווה תחילה המכסים על התוצרת החקלאית מישראל לאלה של ספרד, ויופחתו בהדרגה, 7 שנים, עד שיבוטלו לחלוטין.

משווקי הפרחים מישראל באירופה נדרשים כעת לשלם 17% מכס, לעומת 12% בלבד על הפרחים מספרד. בעבר הושלו מכסים זהים גם על הפרחים מספרד. אך לאחר שהצטרפה לשוק, הופחתו בשנתיים שחלפו בכ־2.3% לשנה.

הלל מינץ, מנכ"ל מועצת הפרחים, מסר שאם אכן יאושרו הפרוטוקולים עם ישראל, תזכה גם ישראל בהפחתה דומה, והכנסותיה מיצוא הפרחים יגדלו בכ־7.5 מיליון דולר בשנה.

ענף גידול הפרחים בישראל התאושש בשנתיים שחלפו, השנה גבר הביקוש בשוקי אירופה ועלו המחירים. גם ירידת שער הדולר מסייעת לייצואני הפרחים.

מתחילת העונה, לפני כחודשיים, עד לשבוע שעבר, שיווקה ישראל כ־24 מיליון פרחים באירופה תחת המותג המסחרי "כרמל", ועוד כ־50 מיליון שווקו באמצעות בורסות הפרחים בגרמניה והולנד.

תפוקת התעשיה באפריל—יוני — ב־2% פחות מבינואר—מארס

כלכלני התעשיה: ההאטה בפעילות תגבר ● נמשך השפל בענפי המתכת והאלקטרוניקה, והתעסוקה בענפים הביטחוניים יורדת

מאת צבי זרחיה

ב־8 החודשים הראשונים של השנה, גדלה תפוקת התעשיה בשיעור ריאלי של 6.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בעיקר גבר ייצור מוצרי הצריכה לשוק המקומי.

בקבוצת המתכת והאלקטרוניקה נמשך השפל, וגם הירידה בתעסוקה בענפים הביטחוניים נמשכה.

הגיאות בפעילות התעשייתית שחלה במחצית השניה של שנת 86', הגיעה לשיא ברבע הראשון של 87', אך מאז היא מתמתנת בהדרגה. רמת הייצור התעשייתי בחודשים שחלפו (בניכוי עונתי) דומה לזו שבחודשים הקודמים, הנמוכה בכ־2% מברבע הראשון של השנה.

כלכלני המרכז לתכנון תעשייתי במשרד התעשיה והמסחר צופים כי האטת הפעילות תימשך, ואף תגבר בחודשים הקרובים.

עוד קובעים כלכלני משרד התעשיה כי ב־11 החודשים הראשונים של השנה, גדל היצוא התעשייתי, בלי יהלומים, בשיעור נומינלי של 16%, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. נראה ששיעור זה גבוה מהמגמה הרב־שנתית. סבורים ששיעור הגידול הריאלי ביצוא התעשייתי, בלי יהלומים, בכל שנת 87', יסתכם בכ־5% בלבד.

ד"ר שמעון רביד — מנהל אגף הבקרה בקונצרן כור

— מועמד אפשרי להחליף את ישעיהו גביש בתפקיד מנכ"ל הקונצרן ב־89'

מאת יונתן שרמן

ד"ר שמעון רביד, מנכ"ל חברת העובדים, יצטרף בעוד כמה חודשים להנהלת "כור", וימונה למנהל אגף הבקרה במקומו של יוסף (ג'ו) לוי, שיפרוש מהקונצרן.

גורם בכיר בחברת העובדים מסר כי מינוי זה אמור לחזק את הצד האירגוני של "כור". לדברי אותו גורם, מינויו של רביד נועד גם לכוון את כישוריו כמועמד אפשרי להחליף את ישעיהו גביש, מנכ"ל "כור".

מנהלת "כור" רק אושר כי רביד ימונה לתפקיד בהנהלה.

גביש מתכנן לפרוש מ"כור" ב־1989 לאחר השלמת תוכנית ההבראה המבוצעת על־ידו כיום. יצוין, כי ההחלטה על מינוי רביד היא תולדה של קואליציה בין גביש ובין שבח אופיר, ראש אגף הכספים של "כור", אשר יחדיו מהווים את מרכז הכוח העיקרי של הקונצרן.

עוד נודע, כי לאחרונה היו חילוקי דיעות בין גביש ובין ג'ו לוי ובעקבות חילוקי דיעות אלה הוחלט על מינויו של רביד לתפקיד מנהל אגף הבקרה במקומו של לוי.

כזכור, סיימה "כור" את המחצית הראשונה של השנה בהפסד של 57 מיליון דולר, אשר נבע בעיקר מהפסדים בכמה ממפעלי הקונצרן ובהן "סולתם", "תדיראן", "כור־מתכת" "אליאנס" ו"תגל". נראה שהקונצרן יסיים את 1987 בהפסד של 100 מיליון דולר.

נמרודי לראשי "הכשרת היישוב": כל עיסקה מהותית — רק באישורי

נמרודי רכש 43% מהון המניות ושילם 19.75 מיליון דולר אך מניות אלה כמעט אינן מקנות לו זכויות הצבעה ● באחרונה נודע לו שהחברה מתכננת למכור קרקעות ונכסים

מאת אריה לביא

מועצת המנהלים של חברת "הכשרת היישוב" אמורה להתכנס הבוקר לישיבה מיוחדת על־פי דרישתו של איש־העסקים יעקב נמרודי, המבקש למנוע מהחברה לבצע עסקות מהותיות בלא הסכמתו. נמרודי דרש את כינוס הישיבה באמצעות פרקליטו, עו"ד ח"כ אהוד אולמרט.

נמרודי רכש לפני כחודשיים הוד־43% ממניות ההון של "הכשרת היישוב". הוא שילם 19.75 מיליון דולר, אך המניות שרכש כמעט אינן מקנות לו זכויות הצבעה. לפיכך הוזל נמרודי במגעים עם הסוכנות היהודית, שבידיה מניות השליטה, כדי לרכוש ממנה את המניות תמורת כ־7 מיליון דולר. המגעים הללו טרם הסתיימו ולא ברור אם ומתי עסקה זו תצא אל הפועל. לפיכך, נמרודי מחזיק בחבילה של כמחצית מניות החברה בלא שתהיה לו כל השפעה עליה. המניות שרכש אף אינן מקנות לו זכויות במינוי נציגים למועצת המנהלים של החברה.

באחרונה נודע לנמרודי, ש"הכשרת היישוב" מבקשת למכור חלק מרכושה, על מנת לשפר את מצב נזילותה. בין התנהלו מגעים למכירת קרקעות בהרצליה, סמוך למלון השרון, שכבר נמכר על ידי, וכן מספר נכסים באילת. נמרודי מבקש למנוע את ביצוע העסקות האלה בלא הסכמתו, והוא שיגר באמצעות פרקליטו, ח"כ אהוד אולמרט, מכתב לחברה בו דרש לכנס את ישיבת מועצת מנהלים כדי לדון בתביעותיו.

בחברת "הכשרת היישוב" סבור שאין מקום להיענות לתביעתו לכנס את הדירקטוריון, אך החלט — כנראה, על בסיס של יעוץ משפטי — לכנס בכל זאת את הדירקטוריון.

מרבית חברי מועצת המנהלים מונו על־ידי הסוכנות, והם יצטרכו לפעול על בסיס הנחיות שיקבלו מהנהלת הסוכנות, ביחס לתביעותיו של נמרודי.

ח"כ אולמרט שוהה כעת בחו"ל ולא ניתן להשיג תגובתו.

9 חברות תעופה זרות הסכימו להגדיל תפוסת הטיסות לארץ לרגל שנת ה־40 — שש מסרבות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

שש חברות־תעופה סדירות זרות סירבו להגדיל את תפוסתן בטיסות לישראל לקראת אירועי שנת ה־40 למדינה. לעומתן, עשר חברות־תעופה, בהן אל־על, יגדילו את התפוסה בשבועיים בין 10%—15% מסר אמש שר־התחבורה, חיים קורפו, בכינוס־עיתונאים במלון "קרלטון" בתל־אביב לציון מלאת 10 שנות פעילות של חברת־התעופה "סאן דור", חברת־הבת של אל־על.

קורפו אמר כי אם ייענו גם חברות־התעופה האחרות להגדלת התפוסה, לא יהיה צורך בהתקנת תקנות שכר מיוחדות לשנת ה־40. תקנות אלה נועדו להקל הבאת תיירים ארצה לאירועים אלה.

מנכ"ל אל־על קרא לחברות השכר של ישראל, סאן־דור וארקיע, להגדיל ב־50% את היקף תנועת הנוסעים לישראל. לדבריו, השעה חברת אל־על פועלה בהקצאת מטוסים ושעות־טיסה למטרה זו.

מנכ"ל סאן־דור, שמואל מתתיהו, גילה כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה, הגיע הרווח של החברה ל־2.4 מיליון דולר, בקירוב. בשנה הבאה צפויה תרומת סאן־דור לאל־על להגיע ל־4 מיליון דולר.

קו חדש של "מוניות אוויר" מצפון הארץ לאילת ייפתח השבוע

מאת זוהר בלומנקרנץ

שרות תעופה חדש, "מוניות אוויר", וטיסות שכר, בין צפון הארץ לאילת, תפתח השבוע חברת התעופה "סנונית".

מחר תקיים החברה טיסות נסיון, ובהן תטיס הורים וילדים בשמי הארץ. להפעלת השרות הביאה החברה לישראל מטוס חדש מדגם "טווין־אוטר", מתוצרת "דה־הבילאנד" קנדה. במטוס החדש — 20 מושבים.

על־פי התוכנית, יתבצעו הטיסות בצפון הארץ בלבד, הן ייצאו, ככל הנראה, ממגידו. בעל החברה, יונתן גבע, אף נועד בנושא זה עם מנכ"ל חברת התעופה "ארקיע", יוסף רוזן, לבדוק אפשרות לשיתוף פעולה.

החברה מבקשת להתחרות עם חברת "ארקיע", אולם אינה מעוניינת ליצור עימות חזיתי איתה, דוגמת העימות החריף שנוצר בזמנו בין חברת "ארקיע" לחברת "שחף". חברת "סנונית" תפעל רק מאזור הצפון. החברה מתכננת גם לבצע טיסות־שכר לקפריסין.

מפעל בחיפה תובע פיצויים מצבא ארה"ב על הפרת חוזה

התביעה — על 6 מיליון דולר — גם נגד יצרן אמריקאי שבלחצו הוקפא החוזה ● מנכ"ל מפעל "ש. חנני": עמדנו בכל דרישות המכרז; הצבא האמריקאי הוא שלא עמד בלוח התשלומים

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

מפעל מתכת חיפאי, "ש. חנני בע"מ", תובע 6 מיליון דולר מצבא ארה"ב ומיצרן אמריקאי, בטענה שגרמו הפרת חוזה עמו. התביעה הוגשה לפני כמה ימים בבית־המשפט הפדראלי בוואשינגטון, באמצעות משרד הפרקליטים ביד־נבוים רשות', בבירה האמריקאית.

מנכ"ל המפעל, איתן חנני, מסר ל"הארץ" כי התביעה הוגשה לאחר שבינואר השנה הקפיא בית־משפט פדראלי חוזה שנחתם לפני כשנה עם הצבא האמריקאי, לאספקת כ־300 אלף בתי־מימיה ממתכת בכ־800 אלף דולר.

על־פי דיווח ב"וואשינגטון פוסט" וב"הארץ", הקפיא בית־המשפט האמריקאי את החוזה הרכש בטענה שהמפעל הישראלי "לא עמד בלוח הזמנים לייצור ואספקת המוצר לצבא האמריקאי, וכן לא עמד באיכות". איתן חנני מסר בתגובה, כי החוזה הוקפא לבקשת חברה אמריקאית מתחרה, שהפסידה בשעתה במכרז של הצבא האמריקאי שבו זכתה "ש. חנני".

לדבריו, הציא בית־המשפט, במעמד צד אחד בלבד (של התובעים), המורה לנתבע — הצבא האמריקאי — להקפיא את החוזה עם היצרן הישראלי, עד לבירור התביעה בבית־המשפט. הצבא האמריקאי, טוען חנני, מעכב מאז ינואר, את הגשת תשובתו לתביעה, והדבר התפרש כהסכמה בשתיקה לתביעה.

מסע אנטי־ישראלי

בתביעתו טוען חנני, כי עמד בכל דרישות המכרז, לרבות דרישות האיכות ולוחות־הזמנים, הצבא האמריקאי הוא שלא עמד, לטענת היצרן הישראלי, בלוח התשלומים. עוד ציין היצרן הישראלי, כי "נפל קורבן למסע אנטי־יהודי ואנטי־ישראלי", שמנהל נגדו מפעל מתחרה בארה"ב. הוא הדגיש, כי באחרונה "יותר ויותר ספקים ישראליים לצבא האמריקאי עומדים במצב דומה, שחוזים עמם מוקפאים בשל תביעות שמגישים מתחרים אמריקאים הקובלים על כשרות המכרזים שבהם זכו יצרנים ישראליים".

איגוד האופים והמאפיות בצפון — הורשעו בקרטל

הפסיקו בשנת 84' לייצר חלות רגילות ואפו חלות משופרות במחיר גבוה יותר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בית משפט השלום בחיפה הרשיע השבוע את איגוד האופים, ו־5 מאפיות, בעשיית הסדר כובל ובהפעלתו, בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים.

האיגוד והמאפיות — "מאפיה מרחובית הגליל העליון", "מאפיית דוד רוביץ", "מאפיית אחדות — חיפה", "מאפיית יפסוף" ו"מאפיית אורנים" — נדונו, כל אחד, לקנס של 1,700 ש"ח, וכן הוטל עליהם להתחייב לשמור על כללי התנהגות עסקית, שתבטיח תחרות בענף.

כתב האישום הוגש לאחר חקירה שניהל הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשיה והמסחר בעניין התארגנות המאפיות בצפון בשנת 84' להפסיק לייצר חלות רגילות ולאפות חלות משופרות במחיר גבוה יותר. פעולה זו היתה עבירה על חוק ההגבלים העיסקיים.

"אראקום" ביטלה תוכנית להתמזג עם חברה בארה"ב

מאת יונתן שרמן

חברת "אראקום" החליטה שלא להתמזג עם חברת־המחשבים האמריקאית "אבטאר" מבוסטון.

מוטי גורה, מנהל "אראקום", החליט — לאחר 6 חודשי משא־ומתן — לבטל את תוכנית המיזוג ולהמשיך בפעולה העצמאית של "אראקום".

גורה נימק את החלטתו זו בכך, של"אראקום" נגרם נזק בחודשים האחרונים עקב אי־השלמת תוכנית המיזוג, ובכך שהתוכניות העתידיות של "אראקום" הן לייצר מוצרי תקשורת למחשבים הגדולים של יבמ ואין בכוונתה להתרכז בתחומי הפעולה של "אבטאר" לייצור מדפסות וממירים למחשבים.

גורה החליט עוד כי "אראקום" תמשיך בפיתוח עסקיה באמצעות גיוס כספים מבעלי מניותיה.

"אראקום" מייצרת מוצרי תקשורת מתוחכמים, במיוחד בתחום תקשורת המחשבים, שהוקמה באמצעות קבוצת עובדים לשעבר מ"פיבוטניקס". המפעל שלה נמצא ביקנעם.

יש פתרון לבעיית הפקקים בגוש דן

מרום נוה
10 דקות נסיעה ללא פקקי תנועה, למרכזי הבילוי, העסקים והקניות של תל־אביב.
מרום נוה
רובע מתוכנן מהיסוד לאיכות חיים מושלמת.
מרום נוה
מרכז מסחרי פונדני ובריכת שחיה מחוממת ומקורה.
לבחירתך
דירות בנות 3, 4, 5 חדרים ופנטהאוזים לכניסה מיידית.

משרד מכירות ודירה לדוגמא: רחוב תרצה, פינת שדרות ירושלים 74 רמת־גן.
טל. 03-777137 בימים א'-ה' 11.00-13.00, 16.00-18.00.

מרום נוה
רמת־גן
נוה חברת בנין בע"מ
חברת בת של החברה לנכסים ולבנין בע"מ.

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.
מקבוצת "השמירה"
30 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!
בחקירות בינלאומיות
איתור אנשים ורכוש
בדיקת מעמד כלכלי
בדיקות גרפולוגיה
תל־אביב, רח' אנגל 8
טל. (03) 621975, 623084

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך מבוגרים
הועדה המארגנת
מתכבדים להודיע על
כנס חנוכה
הכ"ז שיתקיים ביום שני ל' בכסלו (ו' דחנוכה) התשמ"ח 21.12.87 במרכז הקונגרסים בכפר המכביה בשעות 9:00 — 16:00.
בתכנית:
שירה בציבור — ד"ר דן רונן
ברכות — ח"כ מאיר שטרית
ד"ר אברהם צביון — מנהל האגף
חוה יערי — מפקחת
"אנו נושאים לפידים" — תנועת האגף
הרצאות — פרופ' שלמה אבינרי — מגילת העצמאות — ביטוי לתרבות פוליטית
פרופ' מנשה הראל — מודיעין, דרך נשאת עם
ראיונות — העתונאי איתן דנציג
תכניות אמנותיות —
הזמרת חוה אלברשטיין
להקת הפולקלור מאבו־סנאן
הופעות של מורים ותלמידים
הרמת כוסית והרקדה, בהנחיית יהודה עמנואל
מנחי הכנס — אילה קינצלר־קלימי
משה אזורואן

קומת משרדים
644 מ"ר
להשכרה וגם למכירה
בבית יכין אבן גבירול 18
לברר פרטים להתקשר בשעות מ־18.00 — 16.00
03-424167, 03-410306

Lotus®
1 2 3 GAASH® 1 2 3
גירסה חדשה לתוכנת GAASH
1. הקשת טקסט בעברית במקרו.
2. אין צורך בהכנסת דיסקט בזמן הפעלה.
3. הצגה והדפסת טבלאות.
4. הפעלת תוכנית ה־GAASH עם קובץ הגדרות (set) משתנה.
5. driver נוסף למסך AT&T הקיים במחשבי Olivetti
משווק לוטוס בישראל
גאש שרותי תוכנה בע"מ
רח' ארבע ארצות 15, ת"א 62486
טל: 234976, 03-237055

נהנו מטבעול וזכו בגדול
בריא לאכול טבעול, ובריא לנסוע מדי פעם לטיול בחו"ל.
והזוכים הפעם ב־3 טיסות זוגיות לאירופה:
★ זהר ניצן מבאר־שבע
★ רחל זק"ש מירושלים
★ דינה רטושניק מתל־אביב
לאלפי חברי מועדון טבעול - תודה על השתתפותכם במבצע.
בקרוב ישלח אליכם עלון "בריאות לאכול" ובו פרטים על המבצעים הבריאים הבאים של טבעול.
ומי שלא הספיק להצטרף למועדון טבעול עדיין יכול! פנו לת.ד. 7105 ת"א, מיקוד 61070, צרפו פרטים וכתובת, ציינו: עבור מועדון לקוחות טבעול, ותמשיכו להנות ממעדני טבעול. בתיאבון!
בריאות לאכול
טבעול
מעדני בריאות מן הצומח.

הארץ

יום ב' כ"ג בכסלו תשמ"ח
14 בדצמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 מיקוד 61001 5121212 פקס' 810012 — ,טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב מרדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודה, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתבייר
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

אין רגיעה ללא הסדר

בין אם נראה במאורעות האחרונים בשטחים מרי אזרחי, ובין אם נגדיר אותם "רק" כמהומות — אין ספק שהתחוללה הידרדרות נוספת ביחסים שבין תושבי השטחים לבין השלטון הישראלי. קרוב לוודאי שבימים הקרובים תהיה רגיעה במצב החיים ברצועת עזה ובמחנות הפליטים באזור שכם, ברמאללה ובהר חברון יחזור לתיקונו; ואולם תהיה זאת הפוגה זמנית כלבד. לא רק חריפות העימותים בין תושבי השטחים לבין השלטון הישראלי גדלה והולכת, אלא גם תכיפותם. יודעי־דבר כבר נוקבים במועד להסלמה הבאה: לקראת האחד בינואר (תאריך יסודו של אל־פתח), שאז עלולות לעמוד באיום גם חגיגות המולד המסורתיות, המתנהלות זה 20 שנה בשלווה יחסית, בחסותה של ישראל.

עדיין יש רבים — בציבור וגם בין מנהיגיו — הטוענים ואולי גם מאמינים כי במשך הזמן יתרגלו תושבי השטחים לשלטון הישראלי ויחדלו לתסוס ולהתסיס נגדו. 20 שנות ניסיון מר — שבהן הופעלו כל השיטות האפשריות: מקל נועם, מקל חובלים ותערובות שונות של שניהם — לא הספיקו לשכנעם שאין סיכוי לכך. אדרבא, עם הזמן העובר, מתעצמת איבתם של תושבי השטחים (בעיקר בני הדור הצעיר) לישראל, מעמיקה שנאתם לשלטון הישראלי וגדלה שאיפתם להשתחרר ממנו. זה תהליך בלתי־נמנע, שאין להשיבו. העובדה שהאיבה הפעילה מופגנת בתאריכים הנראים לנו מלאכותיים, או נקשרת באירועים חריגים כמו תאונת־דרכים המקבלת פירוש מסולף, טפלה למהות הבעיה; הבעיה במהותה היא — ניסיון חסר־סיכוי לכפות על חברה בעלת תודעה לאומית, שלטון שהיא רואה כזר.

הדרך היחידה להביא להפסקת העימות היא דרך ההסדר המדיני, שבו יובאו בחשבון שאיפותיהם וזכויותיהם הלגיטימיות של תושבי השטחים. אין בזה פתרון־קסם מיידי למהומות וגם במשך המשא והמתן — שיהיה ממושך ומייגע — עלולים אנו לעמוד בפני הצורך להשליט סדר בשטחים. אבל מרגע שיופעל מחדש התהליך המדיני, נדע כי אנו נתונים בתוואי שסופו (אם גם הרחוק) הסדר של שלום; בניגוד למצב הנוכחי שבו אין שום סיכוי להשגת רגיעה של קבע.

צה"ל חייב לשמור על הסדר והביטחון בערים, במחנות הפליטים ובנתיבי התחבורה בשטחים. זו זכותו וגם חובתו של שלטון בשטח כבוש. עליו לעשות זאת ביעילות, תוך נקיטת כל האמצעים שימנעו אבידות בנפש. אבל אי־אפשר לצפות כי צה"ל יוכל לפתור את בעיית היסוד, שהיא בעיה פוליטית. זו משימה לפוליטיקאים המייצגים את הציבור.

עד שהציבור ומנהיגיו לא יבינו את הקשר ההדוק בין הסדר מוסכם עם שכנינו בבעיית השטחים, לבין מה שמתרחש בשטחים בימים אלה ועתיד להישנות ואולי אף להחמיר בעתיד — לא תרד הבעיה מסדר־היום הלאומי שלנו.

פסגות כתהליך

אמריקאים וסובייטים גילו גם הם את מילת הקסם: תהליך. בלי להסכים מראש על תכנים

מאת אברהם שוייצר

וואשינגטון

שורות אלו נכתבות למחרת סיום מפגש הפסגה. התמונות בטלוויזיה האמריקאית כבר הספיקו להראות את גורבצ'וב מתנשק במחוה ברלין עם הנוער, ואת מזכיר המדינה שולץ כשהוא יורד לאיטו מן המטוס אשר הביא אותו לבריסל, לישיבת דיווח לשרי החוץ של ברית נאט"ו. כלי התקשורת האמריקאיים כבר הספיקו לערוך, תוך שהם מרחבים את כל המימדים בזירה הפוליטיים של ארה"ב, סיכום ראשון, והסיכום הוא שתי מלים: ככה ככה. אומנם, החוזה על הטילים לטווח בינוני נחתם כדין, ויש תזוזה בלשונית לעבר קיצוץ כוחות גרעיניים וקונוונציונליים. אך לא חלה התקדמות ראויה לשמה בשני הנושאים האחרים: סכסוכים אזוריים (אפגניסטן, המפרץ הפרסי, אנגולה, ניקרגואה וכו') ועל אחת כמה וכמה אין תזוזה במה שמכונה זכויות האדם.

בקבלת הפנים החמוצה למוצא אשמים, כך גורסים הפרשנים, רייגן וגורבצ'וב כאחד: הם עוררו ציפיות גדולות מדי, ברומזם על האפשרות כי במהלך שלושת הימים של המפגש יהיו מה שמכונה כאן "הבקעות", כלומר התקדמות מהותית בתחומים הנ"ל, שיהיה אפשר לכללן בהודעה המשותפת המכילה את הסיכום הרשמי. אף על פי כן לא היה שום פרשן ראוי לשמו, שלדעתו היתה כאן הרדבעת מהומעת לגמרי; רובם, גם המפקפקים ביותר שבהם, מדברים על שיפור ההבנה בין שתי מעצמות העל.

הבנה אין פירושה הסכמה

הם אינם מתכוונים להבנה על פי פירושה כהסכמה. אדרבה, הובהר לאמריקאים, גם למי שלא ידע זאת מקודם, כי בריה"מ איננה אמריקה במהדורה עניה יותר, אלא יצור אימפריאלי השונה בעצם מהותו מארה"ב. הדברים אמורים בראש ובראשונה במי שכונה כאן המנהיג הסובייטי המודרני ביותר — כלומר בעל הזיצניות האמריקאית ביותר — שראתה וואשינגטון מימיה. גורבאצ'וב הרשים אותם מעבר לכל מידה לא כמעט בשל נכונותו לעצור שיירת מכוניות שבה נסע, לצאת לרחוב ולאחוז בידיהם של עוברים ושבים שעמדו בשוליים — ממש כמו פוליטיקאי מקומי.

משחזו אותו מקרוב, ראו לנגד עיניהם פוליטיקאי וכוחן הנוטה להגשמות: גלוי, תקיף אך מסביר פנים. ואולם אותו איש עצמו התגלה כמי שבא מרחוק בכל הקשור לאמונות ולהשקפות; כמי שמכנס מסיבת עיתונאים אך מנצל את המעמד להרצאה ארוכה, מייגעת, חוזרת על עצמה, עם מינימום שאלות ותשובות, כלומר מינימום של דרישות. התגלתה כאן הרוח הסובייטית האותנטית, שנשבה מן המסיבה — לא רק, או בעיקר, בקודות נוספת ליצר הדברנות המאריכה המאפיינת את הצמרת הסובייטית — אלא כהפגנת האמונה כי בארצו של גורבצ'וב יש אחד שמדבר, ורבים — היושבים כתלמידים מנושמעים ומאזינים לתורה בנוסח הקרמלין.

והבנן, השוני המהותי. כמו כן הומחש כי מעל התהום, המפרידה בין המדינות וצמרותיהן, יש סיכוי לעשיית עסקים, כלומר קודותן ספציפי — ואת יש לומר בהדגשה — במה שנוגע לארה"ב ולבריה"מ במישרין. גורבצ'וב הבהיר למארחיו כי אין ברעתו לוותר על הזכות הבלעדית לקבוע את הליכות ארצו בענייניה הפנימיים. אך הוא מוכן גם מוכן להאיט את מירוץ החימוש, על פי הסכם, בלוח זמנים קבוע, ולצמצם כוחות ומלאי נשק שכתם מאיימות שתי מעצמות העל האחת על חברתה אפילו אם הצמצום איננו בהכרח סימטרי. במובן זה שיכבע גורבצ'וב כי תוכו כברו: הוא בא לעשות להאטת מירוץ החימוש, והוא מוכן להתמיד בעיסוק זה, על אף הסיבוכים יותר המכשולים — כמו העמידה האמריקאית על מימוש תוכנית מלחמת הכוכבים — שלא יקלו על מציאת פתרון מקובל על הכל.

אין זה משנה, מן הבחינה הזאת, כי שיקולים טקטיים נראים לעין הביאו אותו לנהל מו"מ עם נשיא אמריקאי שהוא גם נך, גם מוכה, גם קרב לתום כהונתו. אותם שיקולים טקטיים עצמם הכתיבו לגורבצ'וב שלא למהר ולהתקדם, אלא לעמוד על ביקור גומלין של הנשיא רייגן במוסקווה, אשר בו יעשו השניים, מן הסתם, צעדים נוספים להאטת המירוץ. כלומר, היעדר ההבקעות בתחום זה בוואשינגטון אינו מצביע על סוף התהליך, אלא להיפך — על המשכו בקצב המתאים בעצם לרייגן ולגורבצ'וב כאחד: לשניהם יש בעיות עם הנצים של ארצם.

שיבה למרכז הזירה

יהיו עוד הזדמנויות לשוב ולדוש במה שהתרחש במפגש הפסגה בוואשינגטון אם לא מטעם אחר, אזי מכיוון שהוא מסמן מפנה במדיניות הבינלאומית. לאחר שנים ארוכות של משיכת חבל בשוליים, וע"י שליחים, מוחזר למרכז הזירה המאמץ הישיר להסדיר את מאזן הכוח בין שני השחקנים הראשיים, ארה"ב ובריה"מ. לגבי אופי המאמץ, חשוב להבין את הראשון בין כללי המשחק, היינו — שהוא מוציא מן הכלל שימוש בכוח: גורבצ'וב חזר פעמים אחדות והדגיש כלל זה. אשר ליחסי הכוחות הבסיסיים, על אף המפגן המרשים באמת של כשרונות פוליטיים מגוונים שהציג, לא הוא אלא רייגן (ומי שירש את מקומו) הוא בעל הכוח העדיף. מעידה על כך, קודם כל, העובדה כי החוזה שנחתם מבוסס על תפיסה אמריקאית משנת 1981, וכי החידוש הראשי, בכמות הנשק והתורות פיקוח צמוד, תואם את התביעות האמריקאיות.

אומנם, שתי המעצמות נאנקות תחת העומס שמירוץ החימוש מטיל על שכמן. אך המשק האמריקאי לא רק חזק יותר, מיסודו, מן הסובייטי, אלא הוא יכול גם להתקיים ללא רפורמה הנוגעת באושיות המשטר. מה שאין כן בבריה"מ: עתיד משקה ועימו עתיד הפרסטרויקה, שעימה קם ונופל גורבצ'וב, מותנים — במובן המילולי המובהק ביותר — בריסון ההתמודדות עם ארה"ב.

לפחות אמריקאי אחד, מזכיר המדינה שולץ, מעריך נכונה את העובדה המרכזית הזאת במשוואת העוצמה של שתי הגדולות. הוא לא היסס לומר דברים ברורים בנידון באחד מעשרות הראיונות שליוו את הוועידה. אמריקאים רבים חוזרים ומדברים על הצורך הרוסי הבעייתי קבועני להיראות שווים לארה"ב כפשוטה, קביעה זו היא עדות ליהירותה של מעצמה שהורגלה להיות מספר אחד. אך יש מאחוריה אמת, הנשענת על עובדות מוצקות והיא איננה נסתרת ע"י החששות האמריקאיים מפני תרמית סובייטית או ע"י הקינות, הבאות בעיקר מן המחנה השמרני, כי אי אפשר לסמוך על מוסקווה. במובן זה, פסגה זו, כעוד פסגה שבדרך, לא תשנה את עובדת היסוד הפסיכופתולוגית ביחסי שתי המעצמות: הבכירה שבשתיהן פוחדת מניצול תמימותה ואילו הזוטרה (הכל מובן במונחים יחסיים), חשה עצמה מושפלת מכוח היותה מספר שניים. [illegible] להסתגל לעובדה ששתיהן סוחבות על גבן את ההסטוריה הזאת.

בסוגריים / עוזי בנזימן

תסביך רדיפה

אריאל שרון

אריק שרון מצטייר שוב בעיני עצמו ובעיני "מקורביו" כקורבן. הנה, הוא מבקש לעשות מעשה טוב, ציוני, פטריוטי: להתיישב ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים — וכל מרעין בישין נגזו. חיים בר־לב ומרי קולק חוברי כנסת מהשמאל ומספר עיתונאים — כולם מתנגדים לכוונתו להתגורר בירושלים. ועל מה הם מעזים לחלוק? — על הצורך להקצות כוחות מספיקים כדי להגן על ביתו ועל האישי וביטחון בני משפחתו. יש להם מצח נחושה כזה דווקא לו, למי שחילץ את עם ישראל ממצוקות צבאיות קשות, למי שביטחון המדינה היה תמיד בראש מעייניו.

כיצד אני יודע שכך חש שרון? משום שכבר היינו בסיפור הזה. בינואר 1980 ניהלה ועדת הכספים של הכנסת ויכוח על תקציב שיש להקצות כדי להבטיח את חוותו של אריק שרון. גם אז קמו משיגים על צדקת ההוצאה. היו שטענו שהחווה היא נכס פרטי של שרון והמדינה אינה צריכה לשאת בהוצאות שמירתה, ואילו חסידיו של שרון השמיעו אז את הטענות המגויות לעיל.

חצי שנה לאחר אותו דיון פירסם אורי דן, עיתונאי שהגיע לרמה של הזדהות סימביוטית עם שרון, ידיעה שעל־פיה נלכדה חולית מחבלים שהתכוונה להתנקש בחיי שרון בחוותו. על־פי אותה ידיעה, ביססה חולית המתנקשים את תוכניותיה על הפרסומים בעיתונות הישראלית בעניין סדרי הביטחון בחווה.

ללמדנו לאילו סכנות מטיל עצמו שרון לטובת עם ישראל.

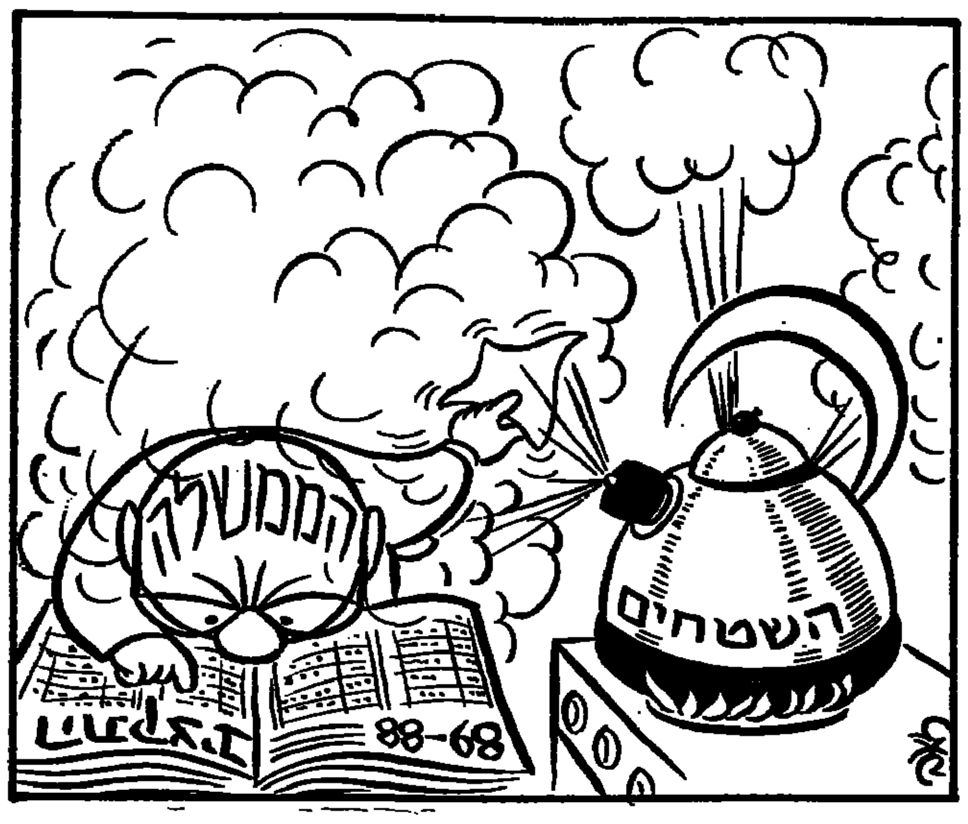

כור — הבראה או התמוטטות (ב')

למרות הכל, השכר עולה

מאת נחמיה שטרסלר ויונתן שרמן

המפסידים של "כור"

חברה	פעילות	מכירות '86	רווח או (הפסד) ב־1986	רווח או (הפסד) במחצית 1987
תדיראן	אלקטרוניקה	660	12.0	(4.4)
תגל	גומי	16	(2.8)	(4.3)
אליאנס	צמיגים	86	(4.5)	(4.7) 9 חוד'
שמן ועץ הזית	שמנים	98	(0.4)	(4.6)
מגה	נעליים	14	(3.1)	הפסד
כור מתכת	מוצרי מתכת	57	(7.1)	הפסד
יוכל גד	בנייה טרומית	36	(1.3)	הפסד
מפעלי הפלדה	ברזל לבניין	57	(1.6)	לא נמסר
סולתם	מוצרי נשק	58	(6.2)	(25.0) כל השנה
כור סחר	חברת הסחר	670	(5.0)	לא נמסר
גולדפרוסט	מזון קפוא	11	(0.6)	(2.0)

בשנה החולפת ספגה כור שתי מהלומות: צמצום הרכישות ממשרד הביטחון וירידת רווחיות היצוא לארצות הברית. אך למרות זאת, ולמרות ההפסדים הגבוהים שתציג השנה, עלה השכר הריאלי בכור ב־1987 כאילו דבר לא קרה, כאילו "עסקים כרגיל". התוצאה היא שכיום יש להתחיל באופן חד יותר, כדי "להביא הביתה" מאות מיליוני שקלים שיחליפו את ההלוואות היקרות, וכדי להוריד את הוצאות השכר והתנאים הסוציאליים.

ישעיהו גביש מבין שאין לו ברירה אחרת, ואמנם כור סגרה השנה חמש חברות והיא מנסה בעצם ימים אלה למכור מפעל נוסף, מפעל האצות באילת. המפעלים שנסגרו הם "שניצקי" למיכון חקלאי ברמלה, "אלכור" למיחזור אלומיניום בכפר סבא, "קלריטי" למיקרואלקטרוניקה, "כרם אופטוניקה" למוצרים ביטחוניים בדימונה וקו הגלשנים של "דוטופלסט" בירושלים.

אך לא די בכך. כדי להגיע להבראה לא יהיה לקונצרן מנוס ממכירת חברות רווחיות כמו חלקה של כור בשק, מכירת חברות נוספות כמו "סולתם", והגדלת ההון העצמי באמצעות הנפקת מניות בבורסה, כמו במקרה של תדיראן.

בקונצרן אין תחושה של בהילות. לא מכבר רצתה עדיין כור לרכוש את פיאט ב־12 מיליון דולר; לא מכבר סירבה להצעתה של "כללי" שתציגה פתרון לגולדפרוסט המפסידה. עם זאת, מרכזת תוכנית העבודה של הקונצרן ל־1988 על שנה קשה במיוחד בעבור "כור".

מדברים על קיצוץ כוח האדם ב־2,000 עד 3,000 איש. חלק גדול מהפיטורים ייעשו ב"תדיראן", שבה קיימים כיום שלושה מוקדי הפסד גדולים. אפשר שפיטורים בתדיראן ב־800 עובדים. פיטורים יבוצעו גם ב"סולתם", ב"כור מתכת", ב"כור סחר" ובכל שאר הפעילויות של הקונצרן שבהן קיימים עדיין מוקדים בלתי רווחיים.

המוקדים הבעייתיים מתפרסים לאורך ולרוחב, בכל תחום פעילות:

● קבוצת "כור מתכת". קבוצה זו הפסידה בשנה שעברה, לפי ההשוואות הפנימיים של "כור", סכום אדיר של 45 מיליון דולר — בלי להתחשב בתיאומי מס. ראש הקבוצה בעבר, יצחק בן דב, הודח מתפקידו בגלל קשיי הקבוצה ומשום שגביש לא האמין כי בן דב יצליח להבריא את "כור מתכת".

קבוצה זו סובלת מקשיים במרבית מפעליה — היא בנתה מפעל מתוחכם בקריית שמונה לעיבוד שבבי אשר יועד לייצור מוצרים ל"לביא", מפעל שנותר עתה ללא תעסוקה. מפעל "מרכבים" בפתח תקווה סובל מהפסדים בגלל הזמנות קטנות מדי להרכבת אוטובוסים. מפעלי הארמטורות סבלו מרמה גבוהה מדי של הוצאות ועובדים. מפעל "יוכל גד" לבנייה טרומית נותר ללא תעסוקה כמעט כשנזנחה שיטת בנייה זו.

יעקב בירותי, ראש הקבוצה החדש, פעל בימים אלה לצמצום משמעותי של הקבוצה — מאות עובדים פוטרו, "יוכל גד" הועבר לחברת בנייה, מפעל "מרכבים" מוזג עם פעילות חברת "שניצקי" לייצור ציוד חקלאי, מפעלי הארמטורות השונים ימוזגו למפעל אחד וכך ייעשה גם למפעלי ההנדסה.

● סולתם. המפעל נאבק על קיומו זה שלוש שנים. גביש רוזה שוב ושוב בתקופה זו את ההחלטה שלא היה מנוס ממנה, על צמצום משמעותי בהיקף הפעילות. החברה מסתמכת בעיקר על ציוד צבאי, ושוק זה הצטמק בשיעורים משמעותיים בגלל קשייהן הכלכליים של המדינות המתפתחות. חברה זו תסיים את השנה בהפסד של 25 מיליון דולר.

● תדיראן. היתה בעבר אחד הבסיסים הכלכליים היציבים ביותר של "כור", וזו גם הסיבה שהיא התנהלה ללא כל התערבות של ראשי "כור". כיום הקבוצה מפסידה בגלל הקפאת שער השקל ביחס לדולר, ובגלל כמה מפעלים ופרויקטים מפסידים. "תדיראן" תעבור בחודשים הקרובים התייעלות נוספת, אשר תכלול סגירת פרויקטים ופיטורי עובדים.

● קבוצת הגומי. "אליאנס" ממשיכה להפסיד כספים, ולמרות כל מאמצי הייעול, ההפסדים אלה גדלים והגיעו לסכום של 4.7 מיליוני דולר בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בהשוואה ל־4.3 מיליוני דולר בכל שנת '86. במפעל זה חל משבר מתמשך, בגלל מערכת יחסי עבודה מעורערת, שלא איפשרה לחברה להקטין את מספר עובדיה. המפעל סבל גם מתוכנית השקעה גרועה שהקשתה על יכולתו להראות רווחים.

חברת "תגל", הפועלת בשלושה אתרים, צברה הפסדי ענק בהשוואה להיקף מכירותיה. במחצית הראשונה של השנה הפסידה "תגל" 4.2 מיליוני דולר, בעוד מכירותיה באותה תקופה הגיעו לרמה של 6.4 מיליוני דולר בלבד. החברה המייצרת מוצרי גומי, בין השאר לכלי רכב משוריינים, עוברת לסגור את שני מפעליה בראשון־לציון ובבתניה ולצמצם את היקף המפעל בעכו, כדי להקטין את הפסדיה. גם קו ייצור הגלשנים של "דוטופלסט" בירושלים צבר הפסדים של מיליוני דולרים וכעת נסגר.

● מפעלי השמנים. סבלו בחצי השנה האחרונה מהקפאת המחירים ומהבעיה הנצחית שלהם — עודף במספר עובדים וחוסר יעילות. במשך שנים התיישן הציוד במפעלים הללו ומספר העובדים היה גבוה בכמאתיים לפחות מהנדרש. הפסדיהם במחצית הראשונה של שנת '87 הגיעו לקרוב ל־5 מיליוני דולר, וכעת הוחלט על מיזוג "שמן" ו"עץ הזית" לחברה אחת.

● "גולדפרוסט". מפעל זה מקבוצת האגרו־תעשייה צבר הפסד של כשני מיליוני דולר.

● "מגה". צבר בשנה שעברה הפסד של 6.5 מיליוני דולר ובמחצית שנה זו עדיין מפסיד, אם כי פחות.

● "כור סחר חוץ". הפסידה בשנה שעברה סכום של כעשרה מיליוני דולרים (כאשר בנתון זה נכללים גם הפסדים ביצוא של כמה חברות "כור" שפעלו מחוץ למסגרת "כור סחר"). ההפסד נוצר עקב מבנה גדול יחסית וכמה נציגויות בלתי רווחיות. כיום נערכת "כור סחר" לצמצום משמעותי בכוח האדם ולביטול פעילויות בלתי רווחיות.

בד בבד עם הטיפול במוקדים אלה ובמפעלים אחרים, המצויים בהיקפים קטנים יותר, מתכוונת כור להרחיב את פעילותה בתחומים חדשים, כמו כניסה לסלולריה בבבלים באמצעות חברת "כורטב" או העמקת הפעילות בתחום הדלק באמצעות חברת "סונול".

השאלה היא, אם תוכנית ההבראה של הקונצרן אכן תצא לפועל ואם ההסתדרות וועדי העובדים יאפשרו לקונצרן לפטר אלפי עובדים ולסגור מפעלים בשנת בחירות.

קרית שמונה "הכבושה"

אמצעי התקשורת המצריים — הממלכתיים והאופוזיציוניים — מצעידים את יחסי ישראל־מצרים בנתיב העוינות

מאת עודד זראי

קהיר

מטוס חברת התעופה הלאומית "אל־על" הוא אולי המוצר־שירות הישראלי היחיד בהיקפו ובתוודיו המסמל למצרי את השלום בפועל עם ישראל. "אל־על" מזכירה גם לאלפי הנוסעים ממדינות ערב את עובדת קיומו של השלום בין מצרים לישראל. [illegible] מכריזים כאן באולם היציאה הראשי של [illegible] לאומי, על הגעתו ויציאתו של מטוס "אל־על". בעבר נמנע כל מגע בין המטוס הישראלי לבין אביזר כלשהו של חברת התעופה הלאומית המצרית "איג'יפטאייר", לרבות הסולם להורדתם והעלאתם של הנוסעים.

כיום אין מקפידים על כך, וכאשר מגיע בטיסת "אל־על" 443 אחד מחברי הכנסת הערביים ממתין לו ליד כבש המטוס הישראלי מיניבוס של "איג'יפטאייר". בקהיר גם מתנוסס דגל הלאום על בניין משרדים גבוה בקצה גשר האוניברסיטה, מצר אל־ג'יזה. אך כדי להבחין בו יש צורך להרים ראש כדי 90 מעלות.

שאר האמצעים המזכירים כאן את ישראל הם התקשורת. האורח המצרי מן השורה שאינו פוקד את נמל התעופה בשעת טיסת "אל־על", ניזון בלעדית מאמצעי התקשורת המצריים האוסרים כאן, המספקים מידע על השלום ובעיקר על אופי הפרטנר לאותו שלום. פקידים ואנשי ממשל מצריים נוהגים להעיר, כי לעיתוני האופוזיציה התוקפים את ישראל יש ציבור קוראים מוגבל, וכי הדבר אינו משקף את המציאות. אולם ההתקפות על ישראל והניסיון לשוות לה אופי שלילי ואף מעבר לכך, הן מנת חלקה של העיתונות האופוזיציונית והממלכתית כאחד, זה זמן רב.

[illegible] בנובמבר 1977 מביקור בירושלים, ניתן כיום לא רק מהעיתונות האופוזיציונית הממלכתית המצרית, אלא גם משיחות "פלשתינה" בדיון "קול־עוגב" ומהפיתוח הערבית רבת־התפוצה הנראה אף במצרים או בלבנון, מחזיקה משרדים אוריים בקהיר, ומשתרת למכירה כאן.

עיתונאים מצריים בקהיר מספרים לקורא המצרי באחד משבועוני היוקרה האלה, "אל־יותר־אמון", במסגרת כתבת תחקיר במלאות עשר שנים לביקור סאדאת, כי השלום הקר הוא בתהליך הקפאה. עוד נאמר, כי סגן ראש הממשלה ושר ההגנה הגנרל אבו גזאלה דחה שלוש הזמנות רשמיות לבקר בישראל. במקביל, לא זו בלבד שמצרים סרבה להזמין את ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר לביקור, אלא דחתה בקשה לביקור נוסף של שר החוץ שמעון פרס.

מצרים, שלא ציינה את יום השנה העשירי ליוזמת השלום של סאדאת, הזהירה לראש הממשלה לשעבר מסטפה חליל לצאת לישראל רק לאחר שוועידת הפיסגה הערבית אבן אישרה את ההחלטה על חידוש היחסים עם מצרים. לאחר מכן נזקק חליל לפרסום־הבהרה בשבועון הממלכתי "אל־מצאור", כי עמדותיו והצהרותיו בעת ביקורו בישראל, עולות בקנה אחד עם האינטרס הלאומי המצרי העליון. חליל [illegible] לעמוד בראש אגודה לידידות מצרית־ישראלית.

עוד מספרים לצעיר המצרי, כי השגרירות הישראלית שהשתלטה על הקומות העליונות, ה־18 וה־19, של בניין המשרדים שבו היא שוכנת, היא למעשה "מוקד ריגול מסוכן". אפשר "להבחין" בכך הדרות לג'ונגל אמצעי המכ"ם הציתות האלקטרוניים ואמצעי השידור הקולטה הנודדים כל מעטה, נוסף על 30 האנטנות המנופות כל אפשרות להתעקות אחר פעילותה של השגרירות. תרמית עוד יותר שחורה משווים למרכז האקדמי הישראלי כאן, "המפיץ תעמולה מרעלת". מאז הקמתו ב־1982, פעל המרכז הישראלי במשימות "איסוף המודיעין" נגד החברה המצרית והעולם הערבי, כל זאת במסוה של מוקדים אקדמיים. ד"ר אסמר רביע, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת קהיר, מרחיק לכת ומאשים את "המשקיע האמריקאי הסוחר היהודי" במזימה לפירוקה של מצרים והקמת מדינות עדתיות בה.

סברי אבו אל־מג'ד, אחד העורכים המצריים הבכירים ומי שנמנה עם העיתונות הממלכתית, אומר בשבועון הממלכתי, או הלאומי, כפי שמכונה כאן "אל־מצאור", כי הסברגים היהודיים לפני כ־100 שנים "ביצעו פשע היסטורי", כאשר [illegible] בפלשתין להקים בה את ישראל. ב"פשע" זה יש לתלות את הקהל־ מלחמות שפרצו ב־100 השנים האחרונות ואשר "עוד יפרצו" — אם לא תיאות ישראל לקבל את נוסחת אש"ף לכינון "מדינה דמוקרטית־חילונית בפלשתין".

הגנרל מוחמד פאוזי, מי שהיה שר המלחמה ואשר בנה מחדש את הצבא המצרי לאחר מלחמת ששת הימים, גורס כי אין מנוס מהשבת הברית בין מצרים לסוריה, כצעד ראשון בתהליך לביטול הסכמי קמפ דייוויד והחזרת אסטרטגיית העימות עם ישראל במקום אסטרטגיית ההשלמה, המסכנת את הביטחון הלאומי המצרי, ואשר אותה כפה לדבריו סאדאת במעשה רמייה. מחמוד ריאד, מי שהיה שנים רבות מזכ"ל הליגה הערבית ומוותיקי שירות החוץ המצרי, אשר עוד באחרונה ביקר בקירים בעולם הערבי, גורס כי כיום הגיע בסיס משותף לחידוש הברית בין מצרים לסוריה. גם עלי סברי ששימש סגן נשיא ואיבראהים כאמל ששימש שר חוץ בראשית יוזמת סאדאת, גורסים כי יש לבטל את הסכמי קמפ דייוויד, במסגרת עשייה ערבית משותפת.

התייחסות אמצעי התקשורת המצריים ל"ליל הגלשנים" בהענות שבחים על "גיבורי הגליל" ושמחה לאיד, משלימה את התמונה המצטיירת בפני הצעיר המצרי. נראה כי הנושא חורג מהמסגרת של עיתונות חופשית, כאשר כופרים לא רק בהסכם שאושר על־ידי העם המצרי באמצעות מועצת העם, אלא גם בקיומה של מדינה שמצרים הכירה בה וכרתה עמה חוזה שלום. לא ייתכן שיספרו לקורא המצרי כי קריית שמונה נמצאת ב"פלשתין הכבושה". זו בושה, בלשון המעטה. אולם, אפשר שזהו רק פרט קטן במכלול. מכל מקום ברור, כי ברוח זו מצעידים את יחסי מצרים־ישראל בנתיב העוינות.

גיבוש מודיעין השדה

מאת ראובן פדהצור

"אין ספק כי נשק מונחה־מדויק הוא פתרון מצוין לתקיפת כוחות האויב בעומק שטחו, אך לא יהיה לנשק כזה שום ערך אם לא יסופקו למפעיליו נתונים מדויקים על המטרות שהוא מיועד לפגוע בהן". כך כותב יואבים הירין, העומד בראש מחלקת ההצטיידות והמחקר של נאט"ו, בגיליון אוגוסט של כתב־העת שמפרסם גוף זה. אף שהדיון מתייחס לזירה האירופית, נוגעת לדבריו השלכה ישירה גם על הדוקטרינה החדשה שמטפח המטכ"ל. דברים אלה מדגישים את אחת הבעיות הבאמת המעסיקות את אגף המודיעין של צה"ל — "מודיעין־השדה".

בכל מלחמות ישראל חזרה ונשנתה בעיה דומה, במידות חריפות שונות: במקרים לא־מעטים לא הגיעו בזמן, אל הכוחות הלוחמים, נתוני המודיעין על האויב העומד מולם. אף שלא־פעם נמצאו נתונים אלה בידי הדרגים הבכירים במפקדות — היחידות בקו־המגע לא נהנו מהם.

אם בעבר פגע היעדרו של מודיעין־השדה ביעילות הלחימה של צה"ל, וגרם עלייה במספר הנפגעים, הנה בשדה־הקרב העתידי הוא עלול להפוך לגורם קריטי. יתרונם של אמצעי־הלחימה המונחים־המדוייקים — כותב הירין — הוא ביכולתם לפגוע בדייקנות במערכות־הנשק של האויב, בעומק השטח. יתרון זה יאבד אם לא יוזרמו לכוחות המפעילים אמצעים אלה, נתוני המודיעין על היערכותם של כוחות האויב ב"זמן אמיתי". בהיעדר נתונים אלה, לא יוכלו כלי־הנשק המדויקים "לרכוש מטרות" ולבצע את משימתם.

[illegible]

יותר משיש כאן בעיה טכנית, דרושה תפנית מחשבתית בהתייחסות לעניין המודיעין. הכלים הטכנולוגיים המתקדמים לאיסוף מידע בשדה־הקרב נתונים בידי המודיעין; ויש להניח כי אלה שעדיין חסרים יגיעו בעתיד. להערכת מומחי באמ"ן, מה שנחוץ הוא שינוי מהותי בדרך החשיבה בתחום מודיעין השדה.

שני אחוזי הבכירים של מודיעין השדה, האיסוף וההערכה, מעוררים את רוב תשומת־הלב של צמרת אגף המודיעין. ראש אמ"ן, המשמש בתפקיד "המעריך הלאומי", מקדיש את רוב זמנו ומרצו לעיסוק בתחום העיקרי של המודיעין: התרעה בפני מלחמה. גם קציניו הבכירים של אמ"ן רואים במודיעין השדה תחום בעל חשיבות פחותה במכלול עיסוקיהם.

על ההתייחסות למודיעין־השדה אפשר ללמוד מהעובדה שהמופקד על התחום כולו הוא קצין בדרגת אלוף־משנה, ראש מחלקת מודיעין־שדה. ובאמ"ן, יש לזכור, מלבד האלוף העומד בראש האגף, יש גם קצינים בדרגת תת־אלוף.

כל עוד תוכנית־הפעולה המבצעית של צה"ל התבססה בעיקרה על לוחמת השריון הקלסית, היה אפשר לספוג את המחיר של כישלונות מודיעין־השדה. שונים יהיו פני הדברים כאשר תיושם תורת הלחימה החדשה, המשלבת את השימוש בכלי־ לחמת צה"ל. מחיר היעדרו של מודיעין־השדה במקרה כזה, עלול להיות גבוה מאוד.

אין להסיק מדברים אלה כי הבעיה מתמקדת אך ורק בהעברת המידע בערוצים השונים מהמפקדות אל הכוחות בחזית. מניתוח שדה הקרב העתידי עולה כי המודיעין בצבאות העולם יעמוד בפני בעיה לא־פשוטה של איסוף. הכוונה היא לאיסוף המיועד לגיבוש תמונת־מצב־מודיעין עדכנית ומדויקת. בשדה הקרב יופעלו אמצעים רבים, מתוחכמים ומגוונים, שמטרתם לסכל את יכולת "ההודיה האיסופית". כן יופעלו אמצעים אלקטרוניים לשיבוש ערוצי השליטה של אמצעי האיסוף השונים ויופעלו אמצעי הסוואה מול מערכות הקשר.

בקובץ מאמרים מעולה, "מודיעין וביטחון לאומי", בהוצאת "מערכות", כותב אלוף־משנה (מיל') מרדכי כץ, כי משימת גיבוש מודיעין־השדה תהיה בעתיד "מסובכת עוד יותר ותדרוש אמצעים טכנולוגיים ומערכות מסובכות. הדרישות, הן לצורך איסוף המידע והן לצורך עיבודו והפצתו; וכן איזונן שיטות ארגון וניהול מתקדמות, וכוח אדם בעל מיומנות מקצועית ואישית גבוהה".

בהמשך, מתאר כץ את הבעיה המרכזית של זירמת המודיעין בעת מלחמה: "ההתפתחות הרבה שחלה ביישום פיתוחי הטכנולוגיה בתחומים שונים של איסוף מידע הדרוש ללחימה, פותחת אופקים חדשים בתחום ביצועיהן של מערכות האיסוף, אולם בעוד שברמות הגבוהות הולכות וגבוהות אפשרויות שונות להבטחת אוטונומיה מודיעינית, על־ידי כיסוי איסופי תלת־ממדי של זירת הלחימה, עדיין קיים פער יסודי במערכות כאלה בדרגים הנמוכים, התלויים ברמה מסוימת בכל הקשור למידע על מבחני העניינות שלהם".

הפקעת התחום מאמ"ן

להערכתי, אחד הפתרונות האפשריים לבעיית מודיעין־השדה, או לפחות לשיפור המצב הנוכחי, היא הפקעת תחום זה מאמ"ן והכפפתו למפח"ש, כמו שחילות־השדה כפופים תחת מטריית המפח"ש. יש, לדעתי, היגיון בפעולת הגוף האמור לספק את המודיעין ללוחמת חילות אלה באותה מסגרת. מה גם שחלק גדול מפעילותם של אנשי המודיעין העוסקים במודיעין־השדה מתבצע על־ידי קצינים המוצבים בשטח, במסגרת חילות־השדה, ותחת פיקודם של מפקדי שדה — הקמב"צים.

כקציני־חיל ראשיים אחרים במפח"ש, יהיה במסגרת זו גם קצין מודיעין ראשי (קמנ"ר), שיהיה אחראי על מודיעין־השדה לכוחות היבשה. היום אחראי הקמב"ר, הכפוף לראש אמ"ן, והנושא דרגת תת־אלוף, בין השאר גם על המינהלות של אגף המודיעין.

השמרנות הבסיסית הטבועה במסדרים צבאיים, ההתנגדות הצפויה של אמ"ן להפקעת תחום עיסוק השייך לה, עומדים כמובן למכשול בפני רעיון השינוי הארגוני הזה. גם מסיבה זו, ההצעה תיתקל, ככל הנראה, בהתנגדות נמרצת בצה"ל, ובעיקר באגף המודיעין.

לא תמיד הכל נגמר בשלום

מאת נורית אמיתי

האסון שאירע בשבוע שעבר בגן ילדים ברמת גן, מיקד את תשומת הלב למחדלי הבטיחות בגני ילדים ובפעוטונים ● למשל, אין תקן למתקני משחקים, אין חובה להתקין טלפון לחצני־מצוקה

"את יודעת שהילד שלך נחנק מהקשה של הלחם? במזל הגיע אבא של אחד הילדים שהוא רופא והציל אותו. הוא כבר היה כחול אבל הכל בסדר. ביקשו שלא נגיד לכם. אבל לא היה לי מצפון להסתיר ממך". זה היה נוסח שיחת טלפון שקיבלו הורים המזוכים של ילד בן שנתיים מצפון הארץ, המבקר בפעוטון. מי שגילתה להורים את שהתרחש באותו יום בגן, היתה אחת המטפלות העובדות במקום. באותו יום כשהו הורים הגיעו לגן לקחת את בנם, הוא נראה מנומנם, אך הגננת לא סיפרה להם דבר חצי דבר על מה שקרה. בלילה, לאחר שיחת הטלפון לקחו ההורים את הילד לחדר המיון בבית חולים. לאחר צילומים ובדיקות התברר שהכל בסדר והם שבו הביתה רגועים. למחרת הם באו למנהלת המוסד והטיחו בה דברי ביקורת. מנהלת המוסד דחתה את דברי ההורים. "תגידו תודה שהכל נגמר בשלום", אמרה להם.

הכל אמנם נגמר בשלום. אך לא תמיד זה כך. יש מקרים המסתיימים בפציעה או בפגיעה אחרת — עניינים שבדרך כלל אינם מגיעים לאמצעי התקשורת, ויש אסון כמו זה שאירע בשבוע שעבר בגן ילדים ברמת גן. באסון זה נפטרה ילדה בת ארבע וחצי לאחר שנחנקה בין סולמי סולם משחקים.

הורים רבים החלו לשאול שאלות כמו למשל: האם די בשני מבוגרים להשגיח על 35 ילדים? האם חלוקת העבודה בין עובדות הגן יכולה להתבצע תוך פיקוח מקיף ואחראי על הילדים? האם ניתן לנהל מוסד שילדים קטנים שוהים בו ללא טלפון או לחצני־מצוקה? ובכלל, האם אין מקום לשוב ולבדוק, לאחר הממצאים שיובאו לעיונו של מנכ"ל משרד החינוך בעוד כשבועיים, את נושא הבטיחות כולו בגני הילדים?

כיום יושבת ועדת חקירה הבודקת את הנסיבות שהביאו למותה של הילדה בת הארבע וחצי בגן הילדים ברמת גן. המקרה זיעזע רבים והיה לשיחת היום, בעיקר בין הורים ועובדי גני הילדים. "הרגשה קשה", אמרה ביום חמישי שלאחר המקרה גננת ותיקה בגוש דן. "האירוע הזה הוריד את האווירה המר טלת עלינו. זהו ביש מזל".

המלצות במקום תקנים

האמנם רק ביש מזל? מתברר שאסון כזה אפשר היה למנוע בקלות בכמה תנאים. למשל, תקן למתקני המשחק בחצרות גני הילדים. העובדות: אין תקן כזה. כבר ארבע שנים שהנושא נמצא בטיפול. אף הוקמה ועדה משותפת למכון התקנים ומשרד החינוך, שהסיקה מסקנות אבל תקן עדיין אין, אומר שי גריש, מנהל המחלקה לטיפול בתלמיד והממונה הארצי על בטיחות במשרד החינוך.

אין נקבעה, אם כן, כשירותם של המתקנים כיום "ביניתים מסתפקים בהמלצות לקניית מתקנים ושאת בהתאם להוראות הקיימות בחוזר מנכ"ל משרד החינוך", אומר גריש ומאשר כי אמנם אירעו תקלות גר פניות לילדים בגנים, אך לא ידועים לו מקרים שהסתיימו במוות.

בעיה נוספת שמזכיר גריש קשורה בפיקוח על גני הילדים. נושא זה מתחלק בין כמה גורמים ולא הכל נתון לפיקוחו הישיר של משרד החינוך. החינוך היסודי והקדם־יסודי הוא באחריות הרשויות המקומיות שבהן ממוקם המוסד החינוכי. אי לכך האחראים לנושאי הבטיחות הם הרשויות המקומיות. אלה קובעות את סוג הציוד וממנות אותו. "אנחנו יכולים רק להמליץ". מעונות הילדים והגנים הפרטיים, מוסיף הממונה על הבטיחות במשרד החינוך, מפוקחים על־ידי ארגוני הנשים ומשרד העבודה והרווחה. המלצות משרד החינוך הן בגדר המלצות בלבד, קובע גריש.

סולם המשחקים בגן הילדים ברמת־גן (צילום: יוסי צבקר)

גם הוא להחלטת הרשות המקומית. בירושלים, לדוגמה, חייבו את גני הילדים, כשאר מוסדות החינוך בעיר, בהתקנת טלפונים מסיבות ביטחוניות והדבר בוצע.

באשר למקרה ברמת גן, מציין גריש: "זהו מקרה חריג ולא זכור לי מקרה מוות דומה לזה. הגננות הן ציבור אחראי, אך חייבים לרענן את זיכרונן בכללי העזרה ראשונה והבטיחות".

שאלות, שאלות

הנה השאלות ששואלים הורים ועדיין אין להן מענה:

1. מדוע אין חובת שמירה בגני ילדים? הגם שההוראה בנידון בוטלה, האם אין מקום לחדשה?
2. מדוע אין מציבים כוח עזר בגני ילדים, נוסף על הגננת והסייעת שבמקום?
3. מדוע אין מחייבים בחוק התקנת טלפונים או לחלופין לחצני־מצוקה בגני ילדים?
4. מדוע אין כופים על עובדי הגן חובת ריענון לימודי עזרה ראשונה?
5. מדוע אין חובת הצבת מבוגר כחלק מהוראות מנכ"ל משרד החינוך, ליד מתקני המשחק הדינמיים?
6. מדוע אין חובה לקרוא להורים כאשר הילד חש ברע או נפצע?
7. קביעת גורם שיאפשר ויבקר את נושאי הבטיחות בגני הילדים לסוגיהם ולזרמיהם השונים.

כיום פועלים בישראל 6,300 גני חובה. באשר לביקורת הבטיחות בהם, הרי מעשית, טוען גריש, היא יכולה להתבצע אחת לשלוש שנים. במקרים שמתגלות חריגות, מוגש דו"ח לביצוע הטעון תיקון והרשות המקומית חייבת בביצוע. אם התיקון אינו מבוצע, מסביר גריש, רשאים במשרד החינוך להמליץ על סגירת הגן. לדידו חייבים להתקין בגני ילדים, כמו בבתי ספר, טלפון או לחצני־מצוקה. הבעיה, הוא מסביר, שמשרד החינוך "אינו יכול" לבוא בדרישה כזאת מכיוון שהנושא נתון

במוחה עין של מבוגר

ד"ר רינה מיכלוביץ, מנהלת האגף לחינוך קדם־יסודי במשרד החינוך, מציינת כי מבני גן הילדים עוברים ביקורת של ועדה מטעם משרד החינוך והגורמים הקשורים בכך. ועדה כזאת מאשרת את תוכניות הבנייה. "לא אומר שהכל אידיאלי ושכל הגנים וחצרותיהם תקניים — לעתים מתפשרים. בכלל, המטרה היא להגיע למבנים שיהיו תקניים עד כמה שניתן", מציינת המפקחת ומסבירה, כי במקרים שבהם חצר הגן בעייתית מבחינת צורתה, הרי שמתדרכים את הגננות בהתאם.

מתקני המשחק, מסבירה ד"ר מיכלוביץ, צריכים להיות מוצבים בטווח עין של מבוגר. "ואסור להוציא ילדים לחצר הגן ללא מבוגר: גננת או עוזרת גננת". האם שני אנשים יכולים לפקח על 35 ילדים? "כוחו מבנה הגן", מסבירה ד"ר מיכלוביץ ומציינת כי אין זה קל אך אפשרי, בפרט אם ארגון הגן מבוצע כיאות. ומה על טלפונים בגני הילדים: תשובתה של ד"ר מיכלוביץ היא תשובה ישראלית אופיינית כשמבקשים להסביר מחדל: אין תקציב. אבל, היא מוסיפה, בימים אלה מתנהל דיון על הצבת לחצני־מצוקה בגני הילדים. מעניין מה עוד צריך לקרות כדי שהדיון יסתיים.

ד"ר מיכלוביץ טוענת, כי קיימות הנחיות פדגוגיות לגננות כיצד לסייע לילדים במשחקים ליד מתקני המשחק. "לצערנו הרב קרה אסון, אך בדרך כלל לא קורים אסונות כאלה, וציבור ההורים יכול להיות סמוך ובטוח באשר לתשומת הלב לילדיהם".

איפה הילד?

הדברים המרגיעים של מנהלת האגף לחינוך קדם־יסודי אינם עומדים תמיד במבחן המציאות, וזאת בלי להתייחס למקרה של רמת גן, המצוי כאמור בבדיקה. אני עצמי הכרתי כשני ילדים שהצליחו לצאת מגן ילדים ורק בנס לא נפגעו בתאונת דרכים. הגננת והסייעת לא ידעו להשיב. מדובר בילדים בני פחות משנתיים. לפני כשנתיים טיפלתי באירוע באזור השרון שם נמצא ילד כבן שנתיים על־ידי עוברת אורח. זו נטלה את הילד לתחנת משטרה בעיר ולשם הגיעו גם הורי הילד. העניין הסתיים בשקט. גם מגן הילדים ביקשו שלא לגרום, באמצעות הסיפור בעיתון, לטרדות בקרב הורים.

תושבת גוש דן סיפרה לנו על חויה מאוד לא נעימה שעברה עליה. "הגעתי בצהריים לגן כדי לקחת את בני הביתה ולא מצאתי אותו. שאלתי את הגננת איפה הילד והיא אפילו לא טרחה לקום ולעזור לי להפשו. יצאתי מהגן בוכה לעבר הבית. שכנה שהלכה במקום סיפרה לי כי ראתה את הבן משחק בפינת המשחקים בגן הציבורי. אכן כך היה. מבירור שעשיתי הסתבר כי עמד בכניסה לגן, ובת של שכנים, ילדה בת שש, עברה במקום ואספה אותו. אף אחד מהמבוגרים בגן אפילו לא הרגיש בחסרונו". גם מקרה זה הושתק.

שוחחנו עם מפקח המחוז של משרד החינוך יצחק שטיין, שמינה את ועדת החקירה האמורה להגיש את ממצאיה בעוד שבועיים. שטיין מטפל גם בתלונות הורים ועוד תיהם באשר לפעילויות ותלונות על אודות גננות ועובדי גני ילדים באזור. "הדברים מטופלים ואם יש צורך יוצאות הוראות בנדון", מסביר שטיין. באשר לטלפונים הוא אומר: "הייתי שקט יותר אם בגנים היו מתקנים טלפונים או לכל הפחות לחצני־מצוקה למשטרה, מכבי האש ומגן דוד אדום". גם מנהל מחוז תל אביב מסביר, כי במקרים שילדים נפגעים בגני ילדים קיים הסדר עם קופת חולים באשר לטיפול בהם.

מקרי מוות בגני ילדים

למרות דברי הנציגים הרשמיים מתברר, שהיו עוד מקרי מוות ואסונות בגני ילדים:

16.6.81 — שלמה אמבוי ז"ל נחנק למוות במעון ילדים בפתח תקווה. מטפלת ששהתה עם הילדים עזבה את החדר שבו היה הפעוט לכמה דקות. כששבה, מצאה את התינוק תלוי על רגלית הלול כשהחוט שהיה קשור למוצץ על צווארו. הפעוט הועבר במצב קשה לבית החולים "השרון" בפתח תקווה ושם נקבע מותו.

28.10.86 — פעוט בן שנתיים וחצי משכונת גילה בירושלים מת מחנק כתוצאה מבליעת קלמנטינה. שלמה לאחר שקולפה, היה זה במעון בשכונה. ביום רביעי שעבר נמצאה ללא רוח חיים ילדה שהותה, לדברי המשפחה, בריאה לחלוטין. סיבת המוות נבדקות עדיין.

היו גם מקרים של כמעט אסון:

24.4.84 — מנוף ממנוע הידרדר למעון ילדים. הוא נעצר בגדר המעון ובנס לא נפגעו הילדים ששהו בו.

לפני כשנה וחצי נחבל קשות ילד בגן דתי בכפר סבא. הוא נפל לבור ספיגה שנפער בשולי הגן. צוות מגן דוד אדום ומכבי האש חילצוהו.

1.12.87 — עץ קרס בגן ילדים בקריית אתא שבו שהו בחצר 20 ילדים. בנס לא היו נפגעים.

9.12.87 — ילדה נתקעה בגן ילדים בראשון לציון וניצלה הודות לצוות שקיבלה ממגן דוד אדום.

אחד הפסודרים המלהיבים ביותר הנראים בין המיטות בימים גשומים אלה שייך ל"באגג" הנישא עליו המסכי מכוניות בשלל צבעים. סייני "באגג", העשויים מבדים אקריליים, מעוצבים בידי מאגי הבורוביצקי (כתבה שולמית קיסרי)

יפן וישראל באגרטל אחד

בחנות ובשוק

היפנים מרבים כידוע אל כל העולם בפרחים. נכון יותר בסידורות או שזירות פרחים מיוחדות, הקרויות "איקבנה". שיטת האיקבנה, סידור הפרחים המסוגננת המסורתית, התפשטה כבר בעולם. אולם המרכז הוא עדיין יפן, שבה קיימים בתי־ספר מיוחדים, ברמה גבוהה, שהמפורסם בהם הוא סוגטסו בטוקיו. ממוסד זה הגיע אלינו אורח, שיגאו סוגה, בהזמנת המועצה לישראל יפה, כדי לתת כאן סידרת הרצאות והדגמות בנושא האיקבנה.

הראשונה נערכה במוזיאון ישראל, בנוכחות רעיית הנשיא, אורה הרצוג, שהיא הנשיאה הבינלאומית של המועצה לישראל יפה. האורח הוצג על־ידי רעיית השגריר היפני בישראל, גומי צוצומי, שבירכה את המועצה כשהיא לבושה בתלבושת מסורתית, ושיבחה את יופיה של ירושלים (היא הגיעה הנה לפני שמונה חודשים). המשלבת, היסי מוריה עם העידן הגדש.

מאות פעילות המועצה לישראל יפה חזו במשך שעה בעבודתו של האורח שיגאו סוגה, שהוא גם מרצה בתחום האיקבנה באוניברסיטת לונדון. בידיים זריזות, ומיומנות הוא הכין כל אחת מהמגוון הסידורים בתוך דקות, כשהוא מקצץ כאן בענף אחד, שם בעלי ורד ופה מקצר רגליה של גרברה משגעת.

המיוחד בהדגמה של האורח היה, שלא התמקד באיקבנה המסורתית על כל כלליה, אלא שילב מרכיבים מודרניים, כגון ענפים יבשים ומולבנים שונים שהביא עמו מארצו, אך הוכיח עד כמה ניתן להפליא לעשות גם בפרחים ישראליים, מהם המיועדים ליצוא בלבד ומהם המצויים בכל חנות פרחים וגינה פרטית. הגיבסנית, ענפי הברוש, הכלניות ואלת המסטיק עם הפרי פרחו תחת ידיו מרהיב. המאפיין בעבודתו הוא שילוב של חי עם יבש, בעיקר ענפים יבשים שונים שהביא עמו, אשר לדבריו המטרה היא לתת להם חיים מחדש, על־ידי שילובם בפרחים וצמחים חיים. שיטה זו מתאימה גם לבית יפני מודרני שאינו דבק תמיד באיקבנה המסורתית, שיש לה כללים קבועים.

הצמחים היבשים הם דמויי אטריות ספגטי, הנותנים את המראה הסופי לשזירות שלו. הכלים שהוא משתמש בהם שונים בצורתם, רובם שטוחים, אך הוא הציג גם סדרות בכדים מצריים עתיקים, שהשאילה להדגמה דניאלה שמיר, יו"ר המועצה לישראל יפה בירושלים, או כלי צר וארוך, עתיק, שהביא עמו מביתו והכין בו סידרה מעניינת לכבוד אורה הרצוג. האירוע נפתח בדברי ברכה של רינה זמיר, שהדגישה כי האורח הוא ממומחי האיקבנה הגדולים בעולם. הפרחים נתרמו על־ידי יוסי גיל, מנהל בית הספר לאיקבנה בישראל. (מרים גורן)

שימו שמן

מבחר ענק של חנוכיות בסגנון קלאסי ומודרני מוצעים לקראת החג בהנחה של 20% ברשת חנויות "זוהיה". הבלעדית שבידיה זו חנוכיות פרי עיצובה של האמנית אילנה היימן, העשויות מפלטי הדסכויים, מצופים בגוונים של צבעי האדמה. מחירי החנוכיות נעים בין 49 ו־120 שקל. כמו־כן ניתן להשיג ברשת מלאי נרות מתוצרת צרפת, ולהרכיב בכל יום חנוכיה אחרת. המבחר כולל נרות צבעים, נרות בעלי 50 שעות בעירה [illegible]

[illegible] באזור ים המלח בחנוכה, ולמי שאינו פוסח על אתר קומראן עם המערות שבהן נתגלו בזמנו המגילות הגנוזות, מוצעות, בחנות המזכרות שבפונדק קומראן חנוכיות אמנותיות מבוססות ריקועה במוטיבים מיוחדים להם, מחירן נע בין 18־20 שקל, הגדולות — 50־100 שקל. מלבד החנוכיות ניתן לרכוש במקום כלי זכוכית חבות, כלי קרמיקה, ריקועי נחושת ועוד.

ענגת עשן אדומה

חברת "כ.צ.מ." מייבאת תיק "ג'יימס בונד" הפולט ענגת עשן אדומה במקרה של גניבת התיק על תוכנו. התיק מחובר לנושאו באמצעות רצועה המחוברת לניצרה וזו מפעילה את מנגנון ההגנה של התיק. חטיפת התיק משחררת את הניצרה ועל ידי כך נפלט העשן האדום. מחיר התיק לצרכן — כ־300 שקל. ניתן להשיגו בחברה, טל. 03/9250250.

סוליות מצוירות

חברת "סימור" האיטלקית לנעלים מציגה את מוצריה לשוק הישראלי. עשרות דגמים של נעלי ספורט, מגפי ספורט, נעלי ספורט אלגנט למבוגרים, נעלי ילדים עם רישוד פרווה וסוליות מצוירות ועוד מציעה החברה לצרכן הישראלי, והכל בשיטות ייצור מתקדמות, הכוללות הזרקת של פי.וי.סי. פוליאוריתן וכן הדבקות עם תפירה ידנית. מחיר מגפיים לילדים נע בין 30 ל־50 שקל, מחיר נעלי ספורט למבוגרים נע בין 60 ל־110 שקל.

לזכור מכבים ולזכור ניצחונות

מאת לאה קיטל

לפנינו מתכונים אחדים לחנוכה, שיעזרו לנו להעביר את החג בנעימים. הפעם, בצד הסופגניות המתוקות, גם סופגניות בטעם אחר, פיקנטי. אז נתעלם מחוקי הדיאטה ונרוה אותם לשמונה ימים תמימים. חג אורים שמח!

משקה שוקולד בסגנון צרפתי (12 מנות)

החומרים: 1 כוס ברנדי, 1 כוס ליקר קקאו, 1 מיכל שמנת מתוקה או שמנת עמידה לקצפת, קורט קינמון. להגשה: גביעים על רגל.

אופן ההכנה: מערבבים יחד היטב את כל החומרים במשך 3—4 דקות. יוצקים לתוך גביעים ומגישים.

סופגניות עוף פיקנטיות (כ־30 יחידות)

החומרים: 1/2 ליטר מים, 100 גרם מרגרינה, 1/2 כפית מלח, קורט פלפל לבן, 21/2 כוסות קמח תופח, 6 ביצים, 200 גרם שאריות בשר עוף מבושל וקצוץ או כבד עוף צלוי וחתוך לחתיכות, 100 גרם פטריות חתוכות (רצוי טריות), 150 גרם שקדים חלוטים וקלופים וחתוכים לאורכם, שמן לטיגון עמוק.

אופן ההכנה: מחממים בסיר מים ומרגרינה. כשהמרגרינה נמסה מוסיפים מלח, פלפל וקמח תוך כדי בחישה, עד שהתערובת נפרדת מדפנות הסיר. מסירים מהאש ומוסיפים תוך בחישה חזקה את יתר החומרים לפי הסדר (אפשר לעשות פעולה זו גם במקצפייה). מחממים בסיר שמן עמוק. בעזרת כף מכניסים את הסופגניות לתוך השמן החם. מטגנים עד לגוון זהבהב. מוציאים ומניחים על מגבת־נייר לספיגת השומן. מגישים חם, כמנה, או כמנה ראשונה, בצירוף רוטב בשר או רוטב לבן.

סופגניות ללא שמרים (30—35 יחידות)

החומרים לבצק: 4 כוסות קמח תופח, 1 שקית אבקת־אפיה, 1 כוס סוכר, 4 כפות שמן, 2 ביצים, גרידת לימון, קורט מלח, שמן לטיגון עמוק.

למלית: רסק תפוחי עץ, אינסטנט פודינג וניל, קרם שוקולד, ריבה.

לקישוט: אבקת סוכר, סירופ שוקולד.

אופן ההכנה: לשים בצק גמיש מכל חומרי הבצק. מניחים בצד למשך כשעה. מרדדים את הבצק לעלה בעובי 1 ס"מ. קורצים ממנו עיגולים בעזרת כוס. מחממים בסיר שמן עמוק וכשהוא חם דיו מטגנים את הסופגניות עד לגוון זהוב־זהב. מוציאים ומניחים על גבי מגבת נייר. ממלאים באחד מסוגי המלית ומצפים באבקת סוכר או בסירופ שוקולד.

סופגניות שמרים (כ־20 יחידות)

החומרים: שלוש וחצי כוסות קמח, 7 כפות סוכר, 30 גרם שמרים, קורט מלח, 11/4 כוסות בירה לבנה (בטמפרטורת החדר), 5 חלמונים, 125 גרם חמאה או מרגרינה רכה, 1 כף תמצית וניל או רום, 1 כף גרידת לימון, שמן לטיגון עמוק.

למלית: ריבה, רסק תפוחים.

לקישוט: אבקת סוכר.

אופן ההכנה: שמים בקערה קמח, יוצרים גומה ומניחים בתוכה סוכר, שמרים, מלח ומוזגים מכמות הבירה. מתחילים ללוש לבצק, מוסיפים את החלמונים ומעבדים לבצק אחיד. מתפיחים למשך כ־10 דקות. מוסיפים את יתרת הבירה, חמאה, תמצית וניל וגרידת לימון. לשים במשך כחמש דקות ומניחים בצד להתפחה במשך כשעה.

בעזרת ידיים לחות צרים כדורי בצק במשקל 50 גרם הכדור ומניחים על משטח מקומח להתפחה למשך כרבע שעה.

מטגנים את הסופגניות בשמן עמוק חם עד לקבלת גוון זהוב־זהב יפה. מוציאים ומניחים על גבי מגבת נייר. מזריקים פנימה ריבה או רסק תפוחים ומקשטים באבקת סוכר.

הערה: במקום להכין כדורי בצק, יש אפשרות לרדד את הבצק על גבי משטח מקומח היטב. קורצים עיגולים בעזרת כוס ומטגנים בשמן חם.

האחות הטובה ביותר

מאת סופרת "הארץ"

מועדון ראשון של ערביות — מועדון טירה־טייבה שבמשולש — הצטרף באחרונה לאיגוד הארצי של מועדוני הסורופטימיסט בישראל, המציין בימים אלה 30 שנה להיווסדו. [illegible] ארגוני הסורופטימיסט הבינלאומיים מתפרשים על־פני חמש יבשות עם כ־850 מועדונים ועם למעלה מ־100 אלף חברות. בדומה למועדוני הרוטארי, מורכב כל מועדון באשר הוא מנציגה אחת של מקצוע. סורופטימיסט פירושה — האחות האופטימאלית, כלומר — הטובה ביותר לייצג את מקצועה במועדון.

התנועה נולדה לפני כ־70 שנה, במגמה להדגיש את מעמד האשה במקצוע, הישגיה ותעמדה בו. יחד עם זאת מהווה עקרון האחווה והידידות יסוד עיקרי לתנועה, ומכאן הקשרים ההדוקים במישור הארצי ובעיקר במישור הבינלאומי. משום כך גם ניתן לארגון מעמד של ארגון מוכר באומות המאוחדות.

להגיגות 30 שנה לאיגוד הישראלי כבר נרשמו עשרות חברות בעלות מקצועות שונים מארצות רבות, שהביעו רצונן לחוג יחד עם הישראליות את החג. האורחות מחו"ל ישהו בארץ שבוע ימים וישתתפו בכל האירועים לציון 30 שנות האיגוד בארץ.

[illegible] זונטה־אינטרנשיונל, פרט למסיבות הארוחות, יתקיים בכפר סבא. שם, יפתח על־ידי החברות המקומיות מרכז לטיפול בילדים. בפתיחת מועדון טירה־טייבה רואה התנועה העולמית, כמו הארצית, הגשמה מעשית של רעיון האחווה שהוא מיסודות הסורופטימיסם.

החברות הערביות שמצטרפות חורשים לתנועה הארצית מייצגות מקצועות מגוונים. יש ביניהן אחות, מורה, גננת, רופאה, עובדת סוציאלית, חקלאית, לבורנטית, מרכזת שי"ל וכו'.

הפעילות הערה של החברות הערביות זכה לתמיכה נלהבת של הגברים, הרואים כבוד בכך שנשותיהם משתייכות לארגון בינלאומי שהוא א־פוליטי מובהק.

כותבים לנו

עם עובדות אין מתווכחים

קראתי את מכתבו של ולדימיר בילובר ("חוג בית", 2.12), המנסה לסתור באסטרולוגיה. עם עובדות אין צורך להתווכח, והייתי מציע לו לקרוא את ספרי "לא ייאמן כי יסופר", שראה אור באחרונה. במבוא הוא יוכל למצוא הרבה תשובות המעסיקות לא רק אותו. כמו־כן יוכל לקרוא שם את דעתו של אחד מגדולי האסטרופיסיקאים בעולם, פרופ' ייבגני לוריץ, על האסטרולוגיה. הוא יוכל גם לקרוא שם על המקרים הבלתי־שגרתיים, שנצפו מראש, בניגוד לדעתם של מומחים. נושא שלא פירטתי אותו מספיק הוא מתחום הגניקולוגיה: 70 נשים שלא יכלו להרות שנים רבות הן כיום אמהות מאושרות, משום שניצלו את התאריכים המיוחדים שיעצתי להן מבחינה אסטרולוגית. גם במאה ה־12 כבר היו ידועות שבע פלאנטות בעלות עוצמה רבה על חיינו, והן השפיעו על דורות שלמים, אך קשה היה אז לצפות דברים באותו דיוק כפי שניתן לעשות זאת כיום. כשם ששולחן בעל שלוש רגליים אינו כה יציב כשולחן בן ארבע רגליים. גם כיום, אין אנו מתיימרים להיות 100%. אך גם 60%—70% של צפייה משפרים ללא הכר את כושר השיפוט שלנו לגבי ההתרחשויות.

הרצל ליפשיץ
תל־אביב

ויצו תל־אביב
שד' דוד המלך 38
שוק חנוכה
גלריה לתמונות, אמנויות מקסיקו
בחסות הגב' הלנה גלזר
ס/יו"ר ויצו ישראל, ויו"ר איסוף כספים
הפתיחה החגיגית במוצאי־שבת 15.12.87 מהשעה 6.30 בערב; ביום ראשון 20.12.87 משעה 10.00 בבוקר עד 20.00; וביום שני 21.12.87 מ־9.00 בבוקר עד 15.00
* לבוש אופנתי לכל המשפחה מהארץ ומחו"ל
* מתנות לחג — עבודות יד, ביתן הספר, צעצועים, קוסמטיקה, מוצרים לבית, עציצים ועוד.
* בית קפה, ארוחות צהרים וערב — [illegible]
הכניסה חפשית

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מחוז תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' חפ/1141 י"ב — הגדלת מס' יח"ד פירדי ושטח הבניה המותר ומגרש שבסם הר גבל שטח הבניה ל־300 מ"ר במסגרת תכנית חפ/1141ב'".
המטרה שינוי לתכניות הבאות: חפ/1141 ב' — חיפה, עיר גנים, הדר הכרמל — דניה.
הודעה על הפקדת שני התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3448 תשמ"ז, עמוד 1581.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

מחוז תכנון מקומי "הגליל המזרחי"
הודעה על הכנת תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965, כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הגליל המזרחי" שבטבריה, החליטה על הכנת תכנית מתאר ליסוד המעלה.
ואלה השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
גושים בשלמות: 13983, 13984, 13988, 13990—13996.
גוש 13052 חלק מחלקה 1.
גוש 13053 חלק מחלקה 4.
גוש 13643 חלקות 1, 6, 8, 9.
גוש 13987 חלקות 1, 40, 42, 74.
השטח המוגדר כשטח בנוי בגוש 13643.

סמיר ע. חן — יו"ר הועדה
י"ז בכסלו תשמ"ח (8 בדצמבר 1987)

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בנ/87/910

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר מאיר כלימי הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן: הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 172 חלקה 8 ברחוב נתאי הארבלי בירושלים והיינו הקלה בקו בנין צדדי וחזיתי מותר בשעור של 40 ס"מ.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבעיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כהילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון לבניה

בית מוסדות המסחר
מכרז

1. בית מוסדות המסחר, מבקש בזאת הצעות מחיר, מקבלנים לעבודות בנין ופתוח, לביצוע שינויים ועבודות פיתוח, בככר בצומת הרחובות החשמונאים/קרליבך.
2. את טופסי ההצעה, תכניות מפרטים וכו' ניתן לקבל במשרד אדריכל רוזנפלד, דרך השלום 29 גבעתיים, טל' 323522 תמורת 200 ש"ח בתוספת מע"מ.
3. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בגובה 10% מסכום הצעתו, אשור על היותו קבלן רשום בסווג ובהיקף המתאים לפרוייקט הנדון ואשור על נהול ספרים היותו עוסק מורשה.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד האדריכל רוזנפלד.
5. מועד אחרון להגשת הצעות 24.12.87.
6. אין הנהלת בית מוסדות המסחר מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים.

דחפון
[illegible]
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מיטק
מרכז ישומי טכנולוגיות מידע בניהול
ליד המרכז הישראלי לניהול
החלה ההרשמה
לתחרות הארצית בנהול תשמ"ח
קבלת החלטות עיסקיות בעזרת המחשב האישי
ינואר - אפריל 1988
כמו בשנים שעברו
מקנה התחרות למשתתף התנסות בניהול פירמה ברמה בכירה, הבנה בתהליך קבלת החלטות, תחושת הישג אישי וצוותי, רכישת מיומנות בקבלת החלטות בסיוע כלים ממוחשבים ו...פרסים.
אבל השנה
★ הפרס הראשון הוא יבמ PS/2
★★ יתקיימו סדנאות להכרת המשחק עוד לפני התחרות!!
★★★ יפתחו 3 מסלולים לבחירתכם:
* מסלול פרוס — במגכם החופשי
* מסלול מזורז — מתחילים בבית, גומרים במרתון
* מסלול מהיר — יומים במלון השרון
ובנוסף פרסי תוכנה מתנת "איכות", "לרגו", "עורק" ו"רשף"
עתונות מקצועית מתנת "מירב".
לכל אחד מחברי הצוות הזוכה!
טלפן למיט"מ, טל. 03-257202 לקבלת פרטים ותשקיף מפורט
בחסות בנק דיסקונט יבם ישראל עיתון הארץ
המרכז הישראלי לניהול

אנשים ומחשבים
מרכז ההדרכה

קורס מחולל יישומים
dBASE III +
נפתח ביום ד' 16.12.87

קורס מחולל יישומים
מאג'יק 2
דצמבר 22-24

לפרטים, נא לפנות עוד היום
למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים
טל. 287560, 03-295148

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי כרמיאל
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 5387 שינוי לתכנית מתאר מס' 424 — מכללה בינלאומית, כרמיאל. ההודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3342 מיום כ"ז באייר התשמ"ו (5.6.86) עמוד 2206 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלק מגושים: 18984, 18986, 18987.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: הקמת מכללה בינלאומית של "אורט" המהווה תחנת מרכזית ומר קמעית לחבל המרע בכרמיאל והאיזור.
השינוי האמור כצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט הצבעוני אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל בעיריית כרמיאל, ולכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

ו' בכסלו התשמ"ח
27.11.1987

קבלת מודעות
ללוח העיר
03 - 735588 - 9

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל — מחוז חיפה
ערים, חברה לפיתוח עירוני בע"מ
מועצה מקומית רכסים

בנה ביתך — ברכסים

מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם ערים, חברה לפיתוח עירוני, ומועצה מקומית רכסים מציעים בזה 42 מגרשים לבניה 60 יח"ד כמפורט:
– 24 מגרשים לבניה חד משפחתיים.
– 18 מגרשים לבניית 36 יח"ד דו משפחתיות בקיר משותף.
ההרשמה לתוכנית תתקיים במשרדי המועצה המקומית רכסים, בימים א'-ה' בין השעות 08.00 — 12.00.
ההרשמה תחל ביום ראשון 20.12.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום רביעי 20.01.88 שעה 12.00.
פרטים נוספים, והפרוספקט מפורט ניתן לקבל במועצה המקומית ברכסים.

מינהל מקרקעי ישראל — מחוז מרכז
המועצה המקומית בני עי"ש

"בנה-ביתך" — בבני עי"ש
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה-ביתך" שפורסמה בחודש אפריל 1983, נותרו 3 מגרשים לבניה חד משפחתית.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח — מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תחל ביום ד' 23.12.87 בשעה 10.00, במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, דרך פתח תקווה 88, תל אביב.
ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה שתיערך הגרלה בין הנוכחים — במקום. יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם, זוכה", במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת המצוינת לעיל.
בעת ההרשמה — יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואשר כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ-23.3.88.

מינהל מקרקעי ישראל — מחוז ירושלים
עיריית אשדוד
החברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ

"בנה-ביתך" — באשדוד
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה-ביתך" שפורסמה בעבר, נותרו 3 מגרשים לבניה חד משפחתית.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח — מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תחל ביום ה' 24.12.87 בשעה 11.00, בחברה לפתוח אשדוד בע"מ, רחוב נחל הבשור 15, אשדוד.
ביום ובשעה הנקובים כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין הנוכחים — במקום. יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם, זוכה". במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12.
בעת ההרשמה — יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואשר כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי החב' הנ"א ובמינהל מקרקעי ישראל, בכי תובות הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ-1.2.88.

מינהל מקרקעי ישראל — מחוז הצפון
המועצה המקומית מנחמיה
שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
משרד הבינוי והשיכון — המינהל לבניה מחוז הצפון

"בנה-ביתך" במנחמיה
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה-ביתך" שפורסמה בחודש דצמבר 1983, נותרו 21 מגרשים לבניה חד משפחתית.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח — מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תחל ביום ה' 24.12.87 בשעה 10.00, במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, קרית הממשלה, נצרת עלית.
ביום ובשעה הנקובים כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין הנוכחים — במקום. יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם, זוכה".
בעת ההרשמה — יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואשר כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ-05.02.88.

מינהל מקרקעי ישראל — מחוז ירושלים
המועצה המקומית בית שמש

"בנה-ביתך" בבית שמש שכ' זבוטינסקי
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה-ביתך" שפורסמה בעבר, נותרו 33 חצאי מגרשים דו משפחתיים לבניה דו-משפחתית בקיר משותף.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח — מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה והתקיים במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, ההרשמה תחל ביום ד' 23.12.87 בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים כתחילת המגרשים תיערך הגרלה בין הנוכחים — במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם, זוכה". במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה — יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואשר כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ-3.3.88.

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בלון הריבית המתנפח (א')

סיפור האשראי

בנק ישראל חושש מההשפעה על המדד

מאת שמשון אריליך

לפני כמה שבועות נתבשרנו כי שר האוצר הליברלי, סגנו — איש המערך, ונגיד בנק ישראל, צירפו את הבנקאות לרשימת עצמים וגור-מים במשק — כמו ההסתדרות הציבורית, החשמל, המים, החקלאות, הרשויות המקומיות — שביכולתם ללחוץ על האוצר ובנק ישראל להקציב ולהורים להם כספים כדי שימנעו מהעלאת מחירים.

כיצד? פשוט מאד. הבנקים הי-עוברים ודך שגרה על ההוראות בעניין סכומי האשראי שמותר להם לתת לציבור, חרגו פעם נוספת ממגבלות האשראי המותרות להם, חריגות הקרויות בלשון העגה המקצועית "גרעונות נזילות". נזי-לות הוא למעשה שם אחר להיקף האשראי שבנק בודד יכול להעניק לציבור והוא מחושב כשיעור מסויים מן האמצעים העומדים לרשותו. בנק שחורג מהיקף האשראי שמותר לו להעניק, על פי ההוראות, משלם על החריגה קנסות נכבדים לבנק יש-ראל. אולם מכיוון שהאשראי הוא הסחורה שהבנק סוחר בה, מתפרנס ממנה — ועליה הוא אמור להרוויח את הפרש, בין הריבית שהוא גובה מלקוחו ובין הריבית שהוא משלם למי שמעמיד לרשותו את הכסף — עיקר דאגתו ומאמציו מופנים, כמו אצל כל סוחר, למכור מה שיותר, כלומר לתת מה שיותר אשראי.

כמו כל סוחר, מוכר לעתים הבנק סחורה שאין לו, ואולי אף במחירי הפסד, ובלבד שלא להשיב ריקם פני לקוח. וכמו כל סוחר שמוכר סחורה שהיתה תגות ידו אף לא היתה לו רשות למכורה, הוא מנסה לכסות את עצמו ולהשיג סחורה נוספת.

את הסחורה — הכסף, קונה הבנק או מגייס, בטווח הקצר, ממספר מקורות: מפקדונות שמפקיד אצלו הציבור, מעודפי כספים בבנקים אחרים, מהלוואות מבנק ישראל ומ-מימוש נכסים פיננסיים והכוונה בעיקר לפקדונות שהבנק הפקיד באוצר ולאגרות-חוב שהבנק קנה מהאוצר במישרין או בעקיפין. אם זה המצב, ואכן זה המצב שנוצר בשבועות האחרונים, לא נותר לבנק השרוי בגרעונות נזילות אלא לפנות לאוצר ולבנק ישראל שיעמידו לרשותו את האמצעים החסרים, אם: לשלם את קנסות הנזילות, אם: לשלם ריבית גדולה הולכת ל-מפקידים..

מחול השדים

גיוס פקדונות נוספים מהציבור בסכומים גדולים הידועים כ"ג'מבו", או קבלת הלוואות לזמן קצר מבנקים אחרים, נעשים ע"י תשלומי ריבית גבוהים מן המקובל לבעלי הפקדונות הגדולים או לבנקים האחרים. גיוס פקדונות ממשי אפשרי רק אם לבנקים האחרים יש עודפי נזילות. אם בנק אחד יעלה את הריבית למפקידים והמפקידים ימשכו פקדונות מבנקים אחרים תכניס משיכה זו את הבנקים האחרים לגרעונות נזילות משלהם והם יגיבו בהעלאת הריבית שהם יהיו מוכנים או מוכרחים לשלם למפקידים. קל וחומר שבמצב של גרעונות נזילות אין הבנק יכול להלוות כספים לרעהו.

הצד השוה הוא שלבנק הבודד, בכל המהלכים האלה, עלות הסחורה — הכסף, מתייקרת, והרווחיות של הבנק נפגעת אלא אם יצליח לגלגל עלות נוספת זו על לקוחותיו, הלווים, ע"י העלאת המחיר — הריבית שהוא גובה מהם.

אולם כאשר כל אחד מהבנקים במערכת מנסה לגייס מהציבור כסף נוסף שבטווח הקצר איננו בידי הציבור, תיווצר בדירה יומית של פקדונות השייכים לעתירי הממון, מבנק אחד למשנהו, כדי לנצל את הספיראלה העולה של שערי הריבית שיצרו הבנקים עצמם.

לוותיקים שבנו נזכיר שכבר היינו בהצגת מחול שדים דומה. גם קראו לכך "הגדלת האמצעים העומדים לרשות הבנקים על ידי גיוס הון נוסף מהציבור", כלומר מכירת מניות נוספות של הבנקים לציבור הרחב. בתחילתו נראה העניין זכיה והיה אף מי שטען כי רכישת מניות על ידי הציבור היא חיסכון וחיסכון לפי התיאוריות הכלכליות שווה להשקעה והמשק הישראלי הרי נזקק תמיד להון השקעה, ואם גיוס הון ההשקעה מבוצע בידי המוסד הפיננסי המנפיק המסוכה — מה טוב.

אולם יכולתם של הבנקים למכור את סחורתם — האשראי, ללווים, המשיכה לגדול, ואיתה גם הצורך למכור מניות נוספות לציבור. הציבור בכל העולם קונה מניות של עסק רווחי המחלק את רווחיו, בדרך כלל, בצורת דיווידנדים. אבל דיווי-דנדים, לפי החוק, אפשר לחלק רק מרווחים. ברצונם של מנהלי הבנקים לא עלה כלל לחלק רווחים של ממש לרוכשי המניות מקרב הציבור. הם מצאו פטנט אחר. הם הקדישו מההתחלה — בידיעת בנק ישראל והאוצר, את רווחי הבנק שבוויסותם, ולאחר מכן חלק ניכר מאמצעי הבנק, וכשאלה לא הספיקו אף לוו בחו"ל — לשם העלאת מחיר המנייה של הבנק שבוויסותם. בבורסה.

כל זאת כדי ליצור אצל רוכשי מניותיהם את האשליה שהערך הריאלי של מניותיהם, ויכולתם להלוק בעתיד רווחים של ממש, גדלים והולכים. ה"תרגיל" היה פשוט בתכלית. בכל פעם שהציבור הזיל למכור את מניות הבנק, משום שמחירן לא עלה מספיק מהר, קנה הבנק מהציבור בחזרה את מניותיו במחיר שעלה על המחיר. שבו מכר לו אותן לראשונה. לבנק שנקט מהלך כזה לא היתה עוד דרך נסיגה, בעיקר אם רצה להמשיך להנפיק מניות לציבור. מובן מאליו שכספים שהוקדשו לקנייה חוזרת של מניות שהונפקו לא יכלו לשמש למתן אשראי שהוא מקור הרווח של הבנק.

כל עוד היו האמצעים שהבנק גייס מהנפקות חדשות, גדולים מהאמצעים שהוקדשו להעלאת מחיר מניותיו בשוק, נותרו בידיו כספים שהיה יכול להלוותם ללקוחותיו וה-משחק היה סביר מבחינתו... אולם את ה"פטנט" הכיר לא רק בנק אחד. כאשר כל הבנקים שיחקו באותו משחק נוצר מצב שהמערכת ה-בנקאית הקדישה יותר ויותר אמצעים כדי שהציבור בעל הכספים יחזיק במניותיה ויהיה מוכן, ולא לתקופה קצרה, לרכוש מניות נוספות.

פתרון הוויכוח

הימים היו ימי אריליך, הורביץ וארידור, שבהם השתוללה האינפ-לציה והעלייה של הצריכה ה-ציבורית והפרטית, ימים שבהם מי שלא לווה כסף מהבנק והוציאו מיד היה טיפש. הציבור הישראלי לא היה טיפש. כל אחד לחץ על הבנק שלו לקבל עוד הלוואה ועוד משיכת יתר. הבנקים, שאמצעיהם למתן אשראי גדלו, עם התפתחות תהליך ויסות המניות, לא נרתעו מ-להמשיך להעלות את מחיר המניות בבורסה ובלבד שלא להשיב ריקם פני לקוח תאב אשראי. זאת אף אם עצם מתן האשראי לא היה כדאי מבחינתם, כלומר גרם להם הפסד שוטף, והסיכון שבאי-החזרתו הרקיע שחקים.

על גרעונות נזילות יש כזכור לשלם קנסות כבדים לבנק ישראל. קנסות אלו ניתן היה בסופו של דבר "לגלגל" על הלקוחות, בצורה של העלאת הריבית ללווים, אך רק חלקית. "גילגול" מלוא הקנסות היה מביא כבר אז לפשיטות רגל של מפעלים וחברות ולאבטלה, דברים שהנגידים של אותם ימים, גפני ומנ-דלבאום, לא רצו בהם.

עם זאת, תשלום הקנסות בסוד הגורל הנורמי, על פי גודל גרעונות הנזילות, היה מביא ל-התמוטטות הבנקים. "הפתרון" היה שהאוצר ובעיקר בנק ישראל יע-מידו, ממקורותיהם, אמצעים כספים נוספים לרשות הבנקים, אמצעים שיקטינו את גרעונות הנזילות של הבנקים ובכך את קנסותיהם מחד, ושיקטינו את הלחץ עליהם להעלות את הריבית ללוויהם מאידך. ה-תוצאה היתה הרחבה של הכמות הכוללת של האשראי במשק.

הגדלת האשראי אפשרה, כמובן, את המשך גידול הצריכה והביאה לדלדול יתרות מטבע-החוץ. אולם גם ליכולת של האוצר ולרצון בנק ישראל להרחיב את האשראי מ-מקורותיהם ולספק מטבע חוץ של המשק להמשך הצריכה יש גבול. לעומת זאת, לתיאבון של הבנקים להגדיל את האשראי ולווסת את מחיר מניותיהם בבורסה לא היה גבול. ואז התירו לבנקים ללוות מטבע חוץ כדי לאפשר את המשך ויסות המניות, יצירת שקלים, הר-חבת האשראי והוצאת הדולרים שהבנקים קיבלו בהלוואה לתשלום עבור היבוא הגואה. את המשך הסי-פור יכול משלם המסים לקרוא בדו"ח ועדת בייסקי, במאזני אל-על, צים, סולל-בונה, אלסינט, פיט, הקיבוצים, המושבים, ארגוני-הקנייה שלהם, קופת-חולים ועוד, רבים ולא טובים.

הסיפור של ימינו כמעט זהה. הדמויות הפועלות התחלפו אמנם. לשר האוצר מונה נסים, לסגנו אמוראי ולנגיד בנק-ישראל ברנו. הבנקים מרחיבים את האשראי, הציבור צורך והמשק מוציא יותר ויותר מטבע-חוץ על צריכה גוברת והולכת. הבנקים נקלעים לגרעונות נזילות ומתחרים ביניהם על משיכת כספים לפקדונות ג'מבו מתוך כמות נתונה של אמצעים כספים המצויים בידי הציבור, תוך כדי העלאת הריבית שהם מוכנים לשלם לו, כלומר ירידה דרסטית ברווחיות השוטפת שהושגה בעמל כה רב.

על כיסוי הפסדי העבר אין איש מדבר. האוצר ובנק ישראל, שלא למדו כנראה שום דבר מהעבר, מעמידים לרשות הבנקים כבעבר אמצעים נוספים שיאפשרו המשך החגיגה. אבל יש שוני, בסיפור של ימינו, או — החידוש שאותו הביאו כעת בנק ישראל והאוצר לעניין. אם, בעבר, האוצר ובנק ישראל, מסיבות שונות, נרתעו מללחוץ על הבנקים להפעיל את המכשיר ה-אמור לרסן את ביקוש הציבור לאשראי, קרי: העלאת הריבית ללווים, הרי עתה נוספה סיבה נוספת — פחדו של בנק ישראל מפני השפעת העלאת ריבית הווכה על מדד יוקר המחייה.

פחד זה, כפי שיודעים היטב מנהלי הבנקים של היום, שהם מנהלי האוצר ובנק ישראל בעבר הקרוב, וכפי שיודעים היטב נציגי ענפים וארגונים משקיים אחרים, הוא אמצעי שכנוע מיידי ויעיל מאד. החידוש הוא, איפוא, לא בצורת הרחבת האשראי במשק אלא ביעילות האמצעים העומדים לרשות המעוניינים העיקריים בהרחבתו, הלוא הם הבנקים.

הטור שלי / נתן דונביץ

כבודו, זיכרו לברכה

הוא ישב על כס המשפט, מאחורי דלפק-עץ מורם מעל ראשי הצדדים, הנאשם והקהל. ישב עטוף בגלימתו השחורה, גלימת המשפט. ראש לבן, פנים עגולים, שאינם מסגירים לעולם את מחשבותיו או את רגשו-תיו. מעולם לא הרים את קולו. היה אומר דברו בקול נמוך, במידה מספקת שיישמע, אך לא השתלט ולא התנשא. לא היה לו צורך בכך. באולמו יכולת לשמוע זבוב במעופו. היתה בישיבתו על כס המשפט הדרת-כבוד רבה. הוא היה התגלמות הכבוד, שהכל רוחשו לו.

פרקליטים, גם הוותיקים והגדו-לים שבהם, היו פונים אליו, כאל כל שופט, בקידומת "כבודו". אלא שבאולם זה לא היתה זו שבלונה או מליצה. התכוונו לכך באמת. כמו נוצרה המלה למענו. או כדל"ת אמו-תיו. תמיד דיברו עליו כעל סמל ההגינות במשפט. נאשמים, מן המלוכלכים והגרועים בעולם הפשע, היו מנמיכים קולם, כדברם אליו. לא מפחד. כלפי שופטים אחרים, פושעים נרגזים, היו מרימים קול, ואפילו מגדפים. אצל כבודו, גם אם היה נאשם, בסערת רגשותיו, מרים לרגע את קולו, היתה הצעקה כמו קופאת באוויר, נעצרת באיבה. הבין שהגזים.

את המחמאה הגדולה מכולן שמעתי, באקראי, מפי אחד הפושעים היותר-כוטליים, שעמד לדין אצלו, ועוד באשמת רצח. לפתע, בשעה שכבודו היה מכתיב למתמחה אימרה כלשהי לפרטיכל, בשמע הנאשם לוחש לפרקליטו, במקונן: "ואללה, למה לא היה לי אבא כזה", והוא לא היה רחמן, כבודו.

ביזוי הכבוד

מעולם, אבל מעולם, לא התמרדו אסירים-שפטים נגד גזרתם, לאחר שכבודו ושני עמיתיו שלחו אותם לכלא. פעם ופעמיים פרצו מהומות בכלא רמלה. אסירים התקוממו, לבד מזהים בבית-עויינה, תבעו להביא אליהם שופט בכיר. שלחו אותם לכלא. צעקו "זה שלח אותנו לשם בדינים. לא עשינו. חפים מפשע". מעולם לא מחו נגד החלטת הרכב של כבודו.

רק פעם אחת, סח לי כעבור שנים, עמד על סף צער שלא היה כדוגמתו: האיש הזה, סמל השלווה, ירתח מזעם. עמד לפניו פרקליט צעיר, "חוצפן, גס ומתנשא", פרץ לדבריו של השופט, הגיב בלעג, וקומם עליו את בית המשפט. "עמדתי לזרוק אותו מבית המשפט". כבודו לא הרים קולו, לא גילה שמץ של ריגשה על פניו, כשסיפר. החזיק בידו ספל תה, והספל לא רעד. אבל, הוא זכר את האירוע, עשרים שנה לאחר שאירע. כי היה כל כך חריג. לא השבתי שאיגנה, אבל שאלתי מי היה אותו פרקליט. כבודו השיב בשתי מלים, השם הפרטי ושם המשפחה, של אותו פרקליט. לימים, נעשה האיש דמות מפורסמת מאד בפוליטיקה הישראלית. עדיין מתנשא.

בית-המשפט היה חייו. בשעת בוקר מוקדמת היה יוצא מביתו בשדרות רוטשילד, לבוש חליפה כחולה-כהה, ומגבעת כחולה לראשו. צווארון חולצתו צח ועניבתו שחורה, מעונבת כרבעי. בידו תיק-עור. כך נראה תמיד, מתנהל לאיטו בשדרה, ופונה אחר כך לעבר בית המשפט. לפני שנים, היו מסיעים את השו-פטים שגרו בסביבה במונית, אבל בשנים האחרונות היה מעדיף ללכת ברגל, ונראה כמו מכונס ומצונף במחשבותיו. גוף מלא, קצת כבד, אך לעולם לא כפוף. אינני יודע איזה ניחוח יש לכבוד, אבל הניחוח הזה נדף ממנו למרחוק. כבוד שרוחש לו הזולת. בכל מקום.

פרקליטים שצלבו את דרכו, בהתקרבו להיכל המשפט, היו קדים לעברו קידה קלה, מהוססת. אך אמיתית. לא ג'סטה חיצונית. כמו מתוך אינסטינקט.

בהירות במקום מליצות

היו לו אינסטינקטים מפותחים להפליא. הם שהדריכו אותו במשפט. שאלתי אותו, לפני כשנה, למי הוא מאמין יותר: למי שדבריו סדורים ורהוטים, או לזה שמגמגם קמעה, אינו בטוח, תוהה בו. השיב, כשמלתו הראשונה כמעט דבוקה למלת השאלה האחרונה: "לזה שעומד בטוח על דוכן העדים". השבתי לו, בינמת ההתנצלות הראויה, שקראתי כי דווקא העד שאינו בטוח בכה שראה ושמע הוא המהימן. "לעולם לא. מי שיודע מה הוא אומר, והדברים אמת, אינו חושש, אינו מתבלבל". כך השיב נחרצות, עדיין באותה נימה של קול שאינו משתנה.

אינני יודע, וגם אינני מיומן לפסוק, אם את אותה מידה של בקיאות, רגישות והבנה, גילה במש-פטים של עסקות מסחריות או פינג-סיות מסובכות. הוא גם לא ישב בדין כדי לכתוב פסק-דין מלומד עד כדי כך, שהמלומדות תעיב על העניין עצמו. כבודו שפט את עמו. זה המשפט שחיפשתי, מתחילת טור זה. "שפט את עמו".

הוא אהב לשפוט, אם אני מתרשם נכון. בהגיעו לגיל שבו היה עליו להיפרד מכס המשפט ולצאת בגימ-לאות, היה לאדם אחר. נפרדו ממנו בהדרת הערכה, ללא מלה רעה אחת. נפרדו מכל מה שסימל, ודידו פרקליטים ושופטים, גם כאלה שהאגו שלהם מנופח בכמה מספרים, מיותרים, כי כמותו היה רק אחד.

ערכו לו בבית-הפרקליט מסיבת פרידה, שיבחו, הללו וקילסו. היה בנאומים צער על הפרידה, צער אמיתי. לא כמו במקרים של כמה שופטים אחרים, שכאשר פרשו, אמרו פרקליטים זה לזה "חבל שלא הקדים לפרוש".

ימים אחדים לפני שמת, יצא לרחוב, בחליפתו הכחולה. זו היתה גדולה עליו מאד. הפעם, גדול היה הרווח שבין הצווארון לצוואר. העניבה לא יכלה לסגור את הפער. פניו היו שדופים, נפולים, צל של עצמו. הכל ידעו את מחלתו. פגשתי אותו, פגישה אחרונה, נבוך כלשהו מן הפגישה. הערתי: "שמעתי שאתה קצת חולה בזמן האחרון". הרים לעברי עיניים ליאות והפטיר: "הייתי חולה".

לא ידע את האמת, או שלא רצה שידעו אותה האחרים. נשמר מן המלה. אמר מלה טובה, כדרכו, ועשה דרכו, בצעדים כבדים, איטיים וכושלים, עד לבית הקרוב. שם נעלם. לתמיד.

השופט מקס קנת, זיכרו לברכה. כבוד השופט מקס קנת.

טיול חנוכה היסטורי

עמק איילון ואתרי המכבים

מאת אלי אלעד

עמק איילון, שבמשך אלפי שנות היסטוריה עברו בו צבאות והתנהלו בו קרבות רבים, שימש בימה לאחד הקרבות המפורסמים של יהודה המכבי — קרב אמאוס. ימי חנוכה מהווים עיתוי מוצלח לשוב ולבקר בעמק על מכלול אתריו ואפשרויות הטיול הנוחות שהוא מציע. לגיבוש הצעת הטיול סייע יוסי שפניר, מנהל בית-ספר שדה של החברה להגנת הטבע בעופרה.

לעמק איילון ניתן להגיע דרך "הכביש הראשי" של העמק כיום — משמרת לטרון, ולעצור באתר ההנצחה של השריון, המצוי בשולי המצודה. לשם כך יש לסגת ממסעף לטרון לכיוון מערב-לימינה ולבאים מכוון תל-אביב, ואחרי כמה מאות מטרים, דרך עפר ימינה תוביל אל השטח בו נראים כבר שלדי כלי שר-יון וטנקים ממלחמת השחרור ועד ימינו, ולצידם שלטי הסבר. בבניין המשטרה, שקרב רב הוקם סביבו ב-1948, אמור להיבנות מוזיאון ההנצחה של השריון.

ממשטרת לטרון יש לשוב לכביש ולפנות ימינה (מערבה) ובמסעף הראשון שמאלה לכיוון מנזר השת-קנים. כדאי לבקר במבנה המרשים מאד בעיצובו ובמיקומו הנפלא, לסייר בגן של המנזר, ולמי שמבקש לרכוש מיינותיו המפורסמים — יינות לטרון מעשה ידיהם של הנ-זירים, גם זה ניתן. מהמנזר, ניתן לטפס לראש הגבעה, בין העצים הנישאים, אל שרידי המצודה הצ-לבנית — לטרו והשבלייה. בראש הגבעה גם שרידים של תעלות ובונקר אחד ממלחמת השחרור. אלה שימשו את הלגיון הירדני ב-1948. אגב, בתוך שטח המנזר שכן בעבר "מלון המכבים", שהוקם בשנות הששים של המאה שעברה ושרת את הנוסעים בדרך לירושלים עד תחילת המאה.

ממנזר השתקנים שבים למחלף לטרון, עוברים מתחתיו בדרך ל-פארק איילון ומעלה בית חורון. בדרך לפארק אפשר לעצור ליד שרידי הכנסייה הביזנטית של אמ-אוס. במקום נערכו חפירות ארכיאו-לוגיות בין 1875—1882 על-ידי האב גלימונ, וב-1924—1928 חפרו במ-קום האבות וינסן ואבל מהמכון הצרפתי לארכיאולוגיה בירושלים.

כדאי לסייר בשרידים של הכנסיה הביזנטית, עליה נבנתה בתקופה הצ-לבנית כנסייה חדשה יותר, הכוללת שלושה אפסיסים (גומחה הפונה למזרח, כיוון התפילה), אגן טבילה ופסיפסים. הבניין הלבן הבולט מעט מעל השרידים הוא "ביתנורס", המשמש את המכון הצרפתי לחקר הארכיאולוגיה. הבית כונה גם "בית האו"ם" לאחר ששימש את אנשי האו"ם עד 1967.

לפני הפנייה ימינה אל הכניסה לפארק איילון (שמו הרשמי: פארק קנדה) ניתן להבחין במבנה נמוך ולידו שלט: בית מרחץ. בתקופה הרומאית היה כאן בית מרחץ, שנשמר כמעט בשלמותו, אשר ניזון ממי המעיינות החמים שנבעו ב-מקום.

למגיעים לפארק איילון מוצע לפנות בכניסה ימינה לדרך עפר, ובה יש לנסוע במצוקת הקק"ל עד למבנה כיפתי עשוי אבני שיזר אבנר ג'יבאלי. מכאן תצפית יפה לכיוון עמק איילון. אם תהיה ראות טובה ניתן לראות את ראש מגדל שלום. באשר לאיזור הקרב של יהודה המכבי המדובר בקרב השלישי שלו נגד הצבא הסלוקי, שבו הפתיע את המצביאים היוונים — תלמי, ניקנור וגורגיאס.

נתיב הקרבות של המכבים מוביל מפארק איילון מזרחה (ימינה), לכיוון היישוב מבוא חורון. בדרך עוברים סמוך לישוב החדש חש-מונאים, שאחריו מגיעים לצומת שילת. בפנייה ימינה מתחיל מעלה בית חורון תחתון ועליון (הכפרים בית עור אלתחתא ובית עור אל-פוקא), בהם נערך הקרב השני של יהודה המכבי נגד סירון ואנשיו. ממשיך הכביש לכיוון גבעת זאב באזור ירושלים ודרך רמות.

במסלול השני, שניתן לכנותו כ"מסלול המסורתי" פונים שמאלה בצומת שילת. אחרי כ-5 ק"מ מגיעים לאתר "המסורתי" של קברות המכבים. סמוך למגרש החנייה מבחינים בשתי שורות קברי-פיר מלבניים. אלה הם בורות מלבניים, שעומקם כ-2 מ', ובתוכם תיתם שתי גומחות. בורות אלה נקראים בפי הערבים "קובור אל יהוד" — קברי היהודים. בשל שם זה זיהו כאן את "קברי המכבים" עוד במאה הקודמת. המחקר הארכיאו-לוגי הוכיח שאלה הם קברים מן התקופה הרומית, אחרי ימיהם של המכבים.

על-פי המסורת הנהוגה אצלנו מזה עשרות שנים נוהגים המוני בית ישראל, לבוא לכאן בימים שלפני חג החנוכה. בחנוכה תרס"ט (דצמבר 1908), יצאו לכאן תלמידי גימנסיה הרצליה ומאז נוהגים להגיע הנה בימי החנוכה תלמידים מכל הארץ. גם את לפיד המכביה מדליקים כאן. המסורת העממית, מסתבר, חזקה מן האמת ההיסטורית.

כאן המקום לציין כי מאז ימיו של אוזביוס, שהיה מראשי הכנסיה בקיסריה במאה הרביעית, מזהים את מודיעים עם כפר אל-מידיה הסמוך. את "קברי המכבים" שהיו במודיעים, כמסופר בספר חשמונאים, מחפשים באתרים שונים סביב הכפר. אבו סביוס כותב "מודיעים, כפר אצל לוד, משם היו המכבים, אשר גם את מצבותם מראים עד היום".

מצפון ל"קברי המכבים" אנדרטה לזכרם של הנופלים במלחמות ישראל בעת הגנתם על איזור זה. שמות הנופלים ושמות הקרבות שנתחוללו כאן חרוטים עליה. הקוקים על הקירות מסביב. מאתר ההנצחה ממשיך שביל המוביל אל "קבר שייך ע'רבאווי". במלחמת השחרור היה כאן משלט 219. סיפור הקרב שהתנהל מתגזה בשלט הגדם המוצב במ-קום. "קבר השייך" הוא מבנה מוסלמי שהוקם על שרידי מבנה גדול מן התקופה הביזנטית. יש הסבורים כי כאן ולא באל-מידיה היה אתר הקבורה הגדול של החש-מונאים, אותה "מצבה" שמציין אוזב-ביוס, שהכרה מופיע בדמות מבנה גדול המצויר במפת הפסיפס של מידבא. מטבעות מן התקופה החש-מונאית שנמצאו במקום מחזקים זי-הוי זה.

אחר אומר, שיש הסבורים ששם היה מקומה של מודיעין המכבית, הינו הגבעה הכיפתית הקרויה תל אדראס, השוכנת מדרום לכפר מי-דיא. נסיון הזיהוי של מודיעין עם תל אדראס מסתמך על הדמיון שבשם הכפר הסמוך לתל מידיא, ועל מציאתם של חרסים מהתקופה ההלניסטית באתר ואזכרתו במק-קורות קדומים.

מומלץ להמשיך קילומטרים אח-דים אחרי קברות המכבים עד שלט המכוון אל האתר המרשים שטיפח כאן החוקר נוגה הראובני — "נאות קדומים".

משפט / ד"ר זאב סגל

גבול החסינות העניינית של ח"כים

החלטת היועץ המשפטי לממשלה לבקש את הסרת חסינותו של הח"כ כהנא לשם העמדתו לדין בגין הסתה לגזענות, מעוררת את שאלת גבול החסינות של חברי הכנסת בפעי-לותם הציבורית. החסינות המוענקת לחברי הכנסת על-פי הדין הקיים היא, אולי, החסינה ביותר בעולם הדמוקרטי. חוק חסינות חברי ה-כנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951, מעניק להם חסינות כפולה: עניינית ודיונית. החסינות הדיונית מונעת את העמדתו לדין של חבר הכנסת בשל אשמה כלשהי, אפילו אין לה דבר עם מילוי התפקיד הציבורי, זאת בטרם נטלה הכנסת את החסינות.

החסינות העניינית היא חסינות מהותית, "מקצועית", והיא מוחלטת, כך שגם הכנסת עצמה אינה מוסמכת ליטול אותה. חסינות זו משתרעת על דברים שאמר חבר הכנסת, ועל מעשים שעשה, "במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו כחבר כנסת".

בכל המקרים שארעו עד עתה — עשרה במספר — נטלה מליאת הכנסת את חסינותם של חבריה, לצורך העמדתם לדין פלילי, רק במקרים שבהם היה ברור שאין למעשה שעשו כל קשר לתפקידם הציבורי (למשל: לקיחת שוחד). בכל מקרה אחר, שיסודו היה בתפקידו הציבורי של חבר הכנסת, ההנחה היתה שאין ליטול ממנו את חסינותו העניינית, תהא חומרת המעשה אשר תהא.

כך, למשל, לא פנה היועץ המש-פטי לממשלה לכנסת לשם נטילת חסינותו של הח"כ יהודה חשאי, גם לאחר שזה הטיח האשמות שוא בשר יצחק מודעי. בחוות דעתו (מספטמבר 1982) הבהיר היועץ דאז, יצחק זמיר, כי על דברי חבר הכנסת (שנאמרו במסגרת שאילתא) חלה החסינות העניינית המוחלטת, מכיוון שנאמרו "במסגרת מילוי התפקיד הציבורי" או "למען מילוי התפקיד הציבורי".

כך ברור שגבול החסינות הע-ניינית הוא רחב ביותר, וזאת באשר עבודת הכנסת קיימת על דברים ומעשים ש"למען מילוי התפקיד", מרחיבה את תחומה אף על המקרים שאין לכלול אותם בגדר "מילוי התפקיד הציבורי". הביטוי "במילוי התפקיד" הוא, בי-סודו, ביטוי אובייקטיווי, והוא לכשעצמו ניתן להגדרה מצמצמת. אלא שהביטוי "למען מילוי ה-תפקיד" הוא ביטוי סובייקטיווי, ולאורו די בכך שחבר הכנסת סובר שמעשהו היה מחוייב בגין תפקידו הציבורי.

על מתן פירוש סובייקטיווי מוחלט לביטוי "למען מילוי ה-תפקיד" ניתן, לדעתי, לחלוק, שהרי יתכן מצב אבסורדי שבו יוכל חבר הכנסת לטעון שהבנתו את תפקידו חייבה אותו ליטול שוחד לשם מימון פעולותיו הציבוריות. אולם היסוד הסובייקטיווי של החסינות העניינית, הביא לסברה המבוססת שלפיה כמעט כל דעה בעניין ציבורי של חבר כנסת נראית כדעה שהושמעה במילוי תפקידו הציבורי.

ב-1980 פירסם היועץ המשפטי דאז, יצחק זמיר, הנחייה בשאלת "גבול החסינות העניינית", ובה הביע את הדעה שלפיה יש גבול לחסינות העניינית. המבחן, שהציע פרופסור זמיר, היה צר ולפיו "דברים שמטרתם חיסול מדינת ישראל או המשטר הדמוקרטי במדינה זו, אינם יכולים להיחשב כדברים שנאמרו למען מילוי תפקידו של חבר הכנסת, שכן תפקידו של חבר הכנסת מניח את קיום המדינה ואת המשטר הדמוקרטי, שהם בסיס לקיומה של המדינה, מכיון שחבר הכנסת הפועל כדי לשמש בסיס זה, אין לומר עליו שהוא פועל למען מילוי תפקידו כחבר הכנסת".

על-פי גישה זו סברתי כי היועץ המשפטי יכול להעמיד למבחן את חסינותם העניינית של חברי הכנסת, ולפנות לכנסת לשם נטילת חסינותו של הח"כ כהנא לצורך העמדתו לדין בגין הסתה לגזענות, וכן לפעול לנטילת החסינות של חברי כנסת שפעלו בניגוד לחוק האוסר מפגשים עם ממלאי תפקידים באש"ף ("הארץ", 18.6.87).

באוקטובר 1987 נתן בית-המשפט העליון את החלטתו בעתירת הח"כ מיעארי, שלפיה בוטלה החלטת הכנסת ליטול את חסינותו של העותר מפני מעצר וחיפוש, ושלפיה הוגבלה זכותו בהתחשבות לחופש התנועה (בג"צ 620/85). ההחלטה לא עסקה בשאלת נטילת חסינותו של ח"כ לצורך העמדתו לדין הפלילי, אך גישת השופטים שהת-ייחסו לנקודה הזאת, חיזקה את ההשקפה שאכן יש גבול לחסינות העניינית של חברי הכנסת.

נשיא בית-המשפט העליון, הש-ופט מאיר שמגר, היה מוכן להקיש לעניינו מהוראת חוק יסוד הכנסת (כפי שתוקן ב-1985), לפיה לא תאושר רשימת מועמדים בבחירות אם מטרותיה שוללות את קיום המדינה, או את אופייה הדמוקרטי, או שיש בהן הסתה לגזענות. לפי גישת השופט שמגר ניתן, לכאורה, לומר כי כוונת המחוקק היתה לא רק לאסור פעילות כזו לפני הב-חירות, אלא שהסעיף נועד להציב גם עיקרון לפעילות שאחרי הב-חירות, ומכאן שפעילות כזאת לא תוכל להיחשב כפעילות "למען מי-לוי התפקיד כחבר כנסת".

השופט שמגר לא הכריע בשאלת גבול החסינות, השאירה ב"צריך עיון". אך גישתו יוצרת פתח להסרת "המעטה" שאותו "יבקשו ליצור בעזרת סעיף 1(א) לחוק החסינות" (הקובע את החסינות העניינית — ז.ס.). השופטת מרים בן-פורת, המשנה לנשיא, ראתה אף היא גבול לחסינות העניינית, ולפי גישתה לא תחול החסינות המהותית על פעולת חבר כנסת שיש בה השתתפות פעילה בניגוד שעיקרו הבעת אי-נאמנות למדינה, הזדהות עם אוי-ביה. פעילות כזאת, כדעת השופטת בן-פורת, אינה יכולה להיחשב כפעילות "למען מילוי תפקידו של ח"כ". על-פי עצם גישה זו, המציבה גבול לחסינות העניינית, נפתח פתח להרחבתה, למשל, על דברים או מעשים שיש בהם משום התרסה תחת יסודות הדמוקרטיה.

על רקע כל זאת ניתן לראות את החלטתו של היועץ המשפטי ל-ממשלה, יוסף חריש, לפנות לכנסת לשם נטילת חסינותו של הח"כ מאיר כהנא, לשם העמדתו לדין בגין הסתה לגזענות, בעקבות מכתבי נאצה ששלח לאזרחים ערבים, שבהם הציע להם לעזוב את הארץ. מעשהו מהווה, לכאורה, עבירה כנגד תיקון לחוק העונשין, שאותו קיבלה הכנסת באוגוסט 1986, ואשר קבע את העבירה של הסתה לגזענות.

עבירה כזאת מהווה רמיסה של ערכי המשטר הדמוקרטי של מדינת ישראל, כפי שהוגדרו בהכרזת העצ-מאות וכפי שהוארו בפסיקת בית-המשפט העליון. על כן נפתח הפתח לכנסת להחליט על נטילת חסינותו של הח"כ כהנא, כדי שיהיה ניתן להעמידו לדין פלילי. החלטתו של יוסף חריש לפנות לכנסת בעניין זה היא החלטה חשובה לשם שמירת אופייה הדמוקרטי של מדינת יש-ראל, ויש להביה ולקוות, שהכנסת תאפשר את העמדתו של כהנא לדין.

ברית"מ: ריקוד הפרסטרויקה

מאת ג'ק קרול
Newsweek
מיוחד ל"הארץ"

מוסקווה

"מעולם לא חלמתי שאקרא ואראה את הדברים שאני רואה כיום", כך לדברי סטאן, סטודנט בן 22 לשפות מזרחיות המתגורר בלנינגראד. ההתרגשות בקולו מי-למדת בבירור שדבר מה מפתיע מתרחש בתחום האמנויות בברית-המועצות. סטאן יכול לקרוא רו-מאנים כמו "ילדי ארבאט" של אנטולי ריבאקוב, המתאר את זוועות עידן סטאלין. הוא יכול לצפות בת-כנית טלוויזיה בשם "הקומה ה-12", בה קובלים צעירים על עוולות בחברה ומתעמתים עם פקידים בכי-פות שלא ניתן היה להעלות על הדעת כי ישמעו כמותן לפני שנ-תיים. הוא יכול לצפות בסרטו של טנגיז אבולדזה — "חרטה", סרט זעם וסמבוק, התוקף את הדור הקודם על שקיבל את פשעי סטאלין והעניק להם רציונאלי-זציה. הוא יכול לראות תערוכות אמנות הקוברות את "הריאליזם הסוציאליסטי" המקודש מתחת ל-עריפה של יצירות אבסטרקטיות. הוא יכול להאזין ללהקות רוק כבד שרק לפני מספר שנים היתה הופעתן מזעיקה את המיליציה. יותר מבכל תחום אחר בברית-המועצות, אלה האמנויות המתנוססות כעת בשר-יצה במסגרת הגלסנוסט והפראסטרויקה. לדידו של אנדריי וזנסנסקי, המשורר האחראי במידה רבה ל-שניים מהאירועים המשמעותיים ביותר של הפראסטרויקה — תע-רוכת מארק שאגאל הנערכת במו-זיאון פושקין במוסקווה ופירסומו הקרוב של "ד"ר ז'יוואגו" שמזמן רב נאסר להוציאו לאור — מה שמתרחש כעת באמנויות הינו בגדר "מהפיכה". הוא אומר: "קשה להאמין למה שקורה כאן בימים אלה. כאשר שמעתי על שאגאל ופסטרנק, אפילו אני התקשיתי להאמין".

כשלושים השנים הראשונות של המאה העשרים היתה האמנות הסובייטית אולי המתקדמת ביותר בעולם. ציירים כמו מאלביץ' וקאנ-דינסקי, משוררים כמאיאקובסקי, מנ-דלשטאם ופסטרנאק, סופרים כ-באבל ובולגאקוב, בימאי תיאטרון כמייערהולד, בימאי קולנוע כמו איזנשטיין, ומוסיקאים כשוסטקוביץ' ופרוקו-פייב, ייצגו זרימה חסרת תקדים של גאוניות ותנופה אמנותית. כאשר יצא סטאלין למתקפה חזיתית על אמנים סובייטיים באמצעות צנזורה, מעצר ומוות, הוא חיסל את המכלול המרהיב הזה. נראה שגורבצ'וב מבין שהוא זקוק למוחות חופשיים של אמנים כדי לסייע להרים רעיונות חדשים לחברה מעלת הזולה כארצו. התוצאות עד כה הן חסרות תקדים. בעשורים האחרונים ערקו למערב רקדנים סובייטיים גדולים, כמו נורייב, באריישניקוב ומאקאר-ובה. כיום כוכבים חדשים כמו אבגדים לאפה בן ה-24 מהבולשוי בלט, רוקדים בשמחה את מה שניתן לכנות "ריקוד הפראסטרויקה". "אני חנו הדור החדש", הוא אומר בהימה עיניינית, "רק עכשיו חזרנו ממסע הופעות בקנדה. כולם היו שם מופת-עים על שאף אחד לא עקב אחרינו. ויקרנו את היצירות הקלאסיות בס-גנון חדש. אני חבר בלהקה הטובה ביותר בעולם. אין לי שום סיבה לעזוב למקום כלשהו". ואולג וינוגראדוב, מנהל בלט קירוב בלנינגרד, לקח לאחרונה את ה-להקה האגדית שלו לסיור הופעות ראשון מזה 22 שנה בארצות-הברית. "היותי הראשון שהמשיך כוריאוגר-פים מהמערב ואני אמשיך לעשות זאת", הוא אומר ומוסיף — "אי אפשר להקיף את קירוב במסך ברזל תרבותי".

פורטרטים ונהרי אידיאליזציה

אותו המגמות הפרדוכסליות בי-ותר באמנות הסובייטית הוא איליה גלאזונוב. גלאזונוב בן ה-57 נהנה מפופולריות רבה, אך השמאל והימין כאחד בקרב האינטלקטואלים מתייחסים בבוז לפורטרטים שלו ההודרים אידיאליזציה סנטימנטלית. בדירת הסטודיו היפה שלו במוס-קווה, מוקף באוסף איקונות ישנים מרהימים, גלאזונוב (שהוריו מתו כרעב בלנינגרד במצור הגרמני במלחמת העולם השנייה, ואשתו, על פי השמועה, התאבדה) תוקף גם את אמני הממסד הסובייטי וגם את האוונגארד שפרץ לאחרונה. גל-אזונוב שהואשם בכל דבר, החל באנטישמיות וכלה בהיותו סוכן הק-ג'ב, מכנה את שאגאל "אמן יהודי טוב", מתאר את האמנות המודרנית כ"שטנית" ומוקיע את איגוד האמנים על שסירב להתיר לו להציג בתערוכה את יצירתו "המסתורין של המאה העשרים". יצירה זו בגודל שלושה על ששה מטר, מלאה וד-חוסה באיקונות של זמננו, כולל לנין, סטאלין, טרוצקי, צ'רלי צ'פ-לין, הזיפישיות, קנדי, לואיס אר-מסטרונג וחשפנית בלונדית. "האר-שימו את התמונה הזו גם בסטאליניזם וגם בטרוצקיזם", אומר גלאזונוב. "אבל באותה מידה היית יכול לומר שהיא קפיטליסטית או צ'פ-ליניסטית. אני לא יכול להציג את התמונה הגדולה שלי. פירוש הדבר שבשבילי אין גלסנוסט".

המשמעות של גלסנוסט היא מתן חופש פעולה גם לאמן הגדול, בימאי הסרטים סרגיי פאראג'נוב. יוצרן של יצירות מופת מהוללות כמו "צללי אבותינו הנשכחים" ו"צבע הרימונים". הבימאי בן ה-63 ישב בכלא שלוש פעמים מאז 1947, והיה אסור שמונה שנים בהאשמות שונות, כולל לאומנות אוקראינית, הומוסקסואליות והחזקת מטבע זר. "אני בטוח על שהייתי בכלא תחת שלושה שליטים שונים", הוא אומר. "סטאלין, ברז'נייב וצ'רנייננקו". ל-אחר שיחרורו האחרון ב-1983 חזר פאראג'נוב לעבוד והפיק את "האגדה של מבצר סוראם", אותה השלים ב-1986. פשעו האמיתי היה אינדיווידואליזם חסר הפשרות שלו. בסרטיו הוא מעלה את תרבויותיהם של מיעוטים לאומיים בברית-המוע-צות בשילוב עם סגנון קסום בעל עוצמה מיתית. בביתו השוכן ברובע העוני של טביליסי, מולך פא-ראג'נוב על פמליה תוססת של ידי-דים, שכנים וחברים לעבודה והוא מתנשא מעליהם כמין שילוב של הלוס ויסמן, אורסון ואלס וד' פלסטאף. אף כי סבל יותר מכל בימאי סרטים החי כיום מידי המשטר, נוזף פאראג'נוב על ידידו המנוח אנדריי טארקובסקי שהגיב על הדיכוי האמנותי בעבודה מחוץ לברית-המועצות. "טארקובסקי היה טאוץ'", הוא אומר, "אבל אסור היה לו לבגוד ברוסיה. הרי אסרו על הקרנתם של 12 מהסרטים שלי ואף פעם לא ניסיתי לעזוב את ארצי". פטריוטיות מטאפיסית זו היא ה-מעניקה לאמנים סובייטיים את עוצמתם כיוצרים בעלי רגישות לאומית. כזה שמיכאיל גורבצ'וב רוצה לרתום כוח זה לעגלתו. כולו עוצרת הביורוקרטיה בת 50 השנה ויותר של האמנות שאינה רוצה להחזיר את השלטון לאמנים". "סטאליניזם הוא גוף מת", אומר וז-נסנסקי. "אבל הדיעיונות שבנתנו עדיין איתם מתים". נראה שגורל האמנות הסובייטית יהיה המדד הבדוק ביותר והזמין ביותר למידת הכנות וההצלחה של "החשיבה החדשה" בנוסח גורבצ'וב.

אם המחקר יפה אך היישום קשה
אינפומרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה
דרך חיפה 13 תל-אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.
מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות ונתונים לביצוע.

صورة عن الاصل

כלכלה ועסקים

הנפקת גלי נדחתה

החברה הוערכה בשווי 40 מ' דולר לצורך הנפקה בארה"ב

מאת יונתן שרמן

חברת "גלי" הוערכה בשווי של 40 מיליון דולר על־ידי החתמים האמריקאיים לצורך ביצוע הנפקה בארה"ב. הערכה זו נעשתה בספטמבר על־ידי חברת הברוקרים "גרונטל", שביצעה גם את ההנפקה של "כרמל מכלים" בארה"ב, לאחר בדיקה מקפת של החברה.

החתמים האמריקאים העריכו כי גלי תוכל לגייס 8 עד 10 מיליון דולר בהנפקת מניות בבורסה שמעבר לדלפק בארה"ב, בתמורה ל־... ממניותיה.

גבי אורון, מנכ"ל קבוצת גלי, מסר ל"הארץ" כי בעקבות המשבר בוול־סטריט, הוקפאה בשלב זה התוכנית לגייס כספים בניו־יורק. אורון ציין כי כעת בוחנת גלי את האפשרות לגייס כספים בבורסה בתל־אביב, בהנפקה אחת או בשתי הנפקות של 12.5% כל אחת, אך הנטיה היא לדחות את הביצוע בשלב זה.

אורון מציין כי לדעתו ניתן להשיג מחירים גבוהים יותר עבור מניות החברה בניו־יורק, ולכן הוא מוכן להתאזר בסבלנות עד שהתנאים יבשילו להנפקה כזו.

גלי תסיים את שנת 1987 עם היקף מכירות של 38 מיליון דולר ורווחיות גבוהה ביותר שידעה מעודה.

10.6 מיליון שקל שולמו עבור קרקע ברמת־אביב

חברה שזהותה אינה ידועה עדיין, המיוצגת על־ידי עו"ד יצחק פרידמן, זכתה במכרז מקרקעי ישראל לקניית קרקע ברמת־אביב לבניית 84 יחידות דיור. המכרז של מינהל מקרקעי ישראל למכירת הקרקע לבניית היחידות עורר תסיסה בין חברות הבניה כאשר חברות רבות ובכללן "שיכון־עובדים" ו"אזורים" הגישו אותו.

החברות הללו טענו שמחיר המינימום שנקבע, 8.32 מיליון שקל (יותר מ־60 אלף דולר לדירה), אינו כולל מס־ערך־מוסף ומעודד את עליית מחירי הדירות. למרות הטענות כלפי המכרז, השתתפו בו חמש חברות בניה גדולות שהציעו מיגוון רחב של מחירים: "יובל גד" שבבעלות "כור" הציעה 8.6 מיליון שקל, "אפריקה ישראל" הציעה 9.2 מיליון שקל, "א. יצחקי" — 9.25 מיליון שקל, "אלרם" — 9.67 מיליון שקל; החברה שזהותה לא ידועה, שיוצגה על־ידי עו"ד פרידמן, הציעה 10.6 מיליון שקל — מחיר הגבוה ב־27% ממחיר המינימום.

11 דולר למ"ר משרדים ברחוב דיזנגוף

חברת "קריירה" לשירותי כוח אדם שכרה משרדים ברחוב דיזנגוף 158 פינת שד' בן־גוריון בתל אביב. החברה שכרה 170 מ"ר בקומה הראשונה בבניין, והיא משלמת 11 דולר למ"ר, מחיר הנמוך בהתחשב במיקום הבית. שכר הדירה הנמוך הוסבר בחוזה הארוך שהושג לתקופה של חמש שנים, וכן בכך שדמי השכירות הוצמדו לתקופה של חמש

עסקי נדל"ן / אריה לביא

אקרשטיין השכירה 60 אחוז מהבניין

חברת "אקרשטיין" השכירה עד כה כ־60% מבית אקרשטיין שהיא בונה בצומת אכדיה בהרצליה. בניית הבית, מספר שבועות לפני הסיום, הופסקה לפני כ־10 ימים בעקבות צו של הוועדה המחוזית לבינוי ערים, וכעת מתנהלים דיונים שיאפשרו את סיום הבניה.

הבנין, בשטח של 5,300 מ"ר, נבנה בהשקעה של כשישה מיליון דולר. רוב חוזי השכירות שנחתמו עד כה הם לפי 14 דולר למ"ר, כאשר השוכרים מתחייבים לשלם 3.5–3 דולר נוספים כדמי אחזקה. דמי האחזקה בבניין זה הם גבוהים מהמקובל, עקב השאיפה לשמור על רמת תחזוקה גבוהה.

להלן אחדים מחוזי השכירות שנחתמו עד כה:

● צבא ארה"ב (חיל האוויר האמריקאי) שכרו 500 מ"ר לצורך יחידות העוסקות בביקורת טיב של מוצרים המיוצרים בתעשיה הישראלית. משרדי הצבא האמריקאי שוכנים כעת בבניין מגדלור, ומשרדי חיל האויר בבית אסיה.

● חברת ס.פ. רהיטים שכרה 420 מ"ר.

● שולמית אקרשטיין, רעיתו של בעל השליטה בחברה, גיורא אקרשטיין, הגיעה להסכם לשכירת 800 מ"ר לצורך הקמת מכון לבריאות הגוף. ההסכם עם אקרשטיין חייב הערכות של שמאים לגבי שווי הנכס, בהיותה בעלת עניין בחברה.

אירני רכש משרדים לצרכי השכרה

איש העסקים אברהם אירני, השותף בחברה המרכזית לניירות ערך ופעיל בשוק האפור, קנה באחרונה שני נכסים ברמת־גן, במטרה להשכירם. הנכס הראשון הוא חנות ברחוב ביאליק 60 בשטח של 300 מ"ר עם 40 מ"ר גלריה. לבניין מקומות חניה. הוא מבקש להשכיר נכס זה ב־9,800 דולר לחודש בתוספת מע"מ.

בנוסף לכך רכש את משרדי חברת "הפיקס" ברחוב ביאליק פינת רחוב המעגל, העוברים כעת למקום סמוך. שטח משרדים אלה מגיע ל־84 מ"ר, ואירני מבקש 1200 דולר שהם 15 דולר למ"ר.

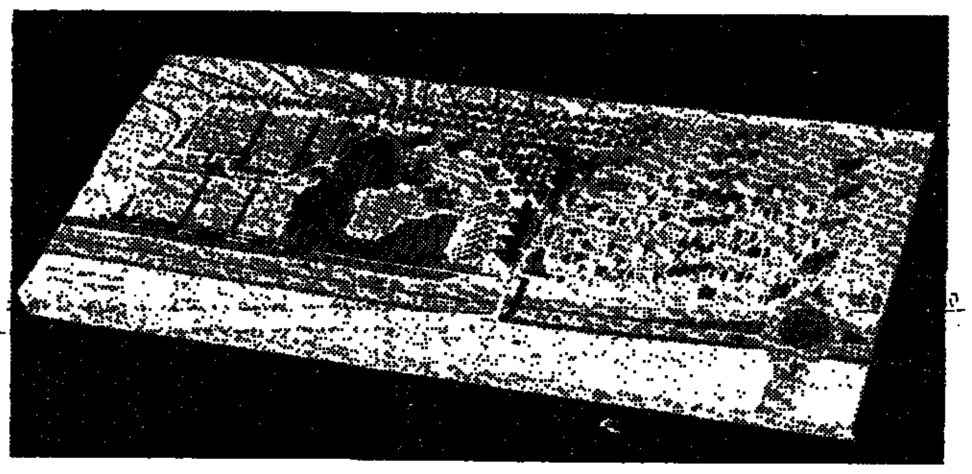

חברת "אמפל" תשקיע בשיתוף עם חברת "מונק" כשלושה מיליון דולר בהקמת קאנטרי־קלאב חדש בבאר־שבע. הפרוייקט, המוצג כאן, יוקם על שטח של 36 דונם ויכלול מרכז בריאות, שלוש בריכות שחיה, שמונה מגרשי טניס ומגרשי ספורט.

ספנות והספקה תרכוש את מניות יפאורה המוחזקות ע"י מחסני ערובה

מאת יונתן שרמן

"ספנות והספקה" תרכוש את כל המניות של "יפאורה", המוחזקות בידי מחסני ערובה, במסגרת תהליך לפישוט החזקות החברה לישראל בחברות־הבנות, על־פי דרישת הבורסה.

המדובר הוא בחבילת מניות של כ־3 אחוזים, אשר יחד עם רכישת מניות מכמה בעלי מניות קטנים, תביא את "ספנות והספקה" לשליטה על חבילה של כ־26 אחוזים ממניות "יפאורה".

העיסקה תתבצע לפי שווי של 5.9 מיליוני דולר, כפי שהוערכה החברה על־ידי בורר חיצוני. הבורר, קלמן פריסשטיין, מונה לתפקידו במסגרת ההסדר לרכישת מניות "יפאורה" מכמה בעלי מניות קטנים.

חברה אחרת של החברה לישראל, החברה לקידור, מחזיקה ביתרת המניות ב"יפאורה", למעט כ־3 אחוזים שנותרו בידי בעלי מניות קטנים. ומכאן ששתי החברות, החברה לקידור ו"ספנות והספקה", מחזיקות יחדיו כ־97 אחוזים ממניות "יפאורה".

יצוין כי "ספנות והספקה" מחזיקה ב־26 אחוזים ממניות החברה לקידור.

"ספנות והספקה" מתכוונת לנסות ולרכוש את יתרת 3 האחוזים של מניות "יפאורה" המוחזקות בידי בעלי מניות פרטיים, בתנאים שבהם בוצעו העסקות הקודמות. הווה אומר, שווי שוק של 5.9 מיליוני דולר.

כי"ל מתכוונת לחדור לתחום חדש: ייצור חומרי גלם לפרמצבטיקה

רפי איתן: שוק חומרי הגלם הפרמצבטיים הוא שוק יצוא אדיר והוא יכול לשמש בסיס לצמיחה עתידית של הקונצרן

מאת יונתן שרמן

"כימיקלים לישראל" מתכוונת לגוון את פעילותה ולחדור גם לתחום של ייצור מוצרי חומרי גלם לתעשיית הפרמצבטיקה — כך מסר ל"הארץ" רפי איתן, יו"ר כי"ל.

איתן מציין, כי כי"ל פעילה כיום בתחום זה באמצעות ייצור מוצרים בחברות "פריקלאס", קבוצת הברום, ו"בולינוי" שבגרמניה — אך הכוונה היא לבסס תחום זה ולהפכו לתחום פעילות מהותי בעבור החברה.

איתן ציין, כי אחת האופציות הנשקלות היא רכישת חברה העוסקת בתחום זה בחו"ל המיכתה לבסיס ייצורי בשביל כי"ל.

לדברי איתן, שוק חומרי הגלם הפרמצבטיים הוא שוק יצוא אדיר, ששוויו עשרות מיליארדי דולר בשנה והוא יכול לשמש בסיס חשוב לצמיחה עתידית של הקונצרן.

יצוין, כי תוכנית זו מהווה חלק מתוכנית כוללת יותר של "כימיקלים לישראל" להיהפך מיצרנית של חומרי גלם בסיסיים לספקית של חומרים מתוחכמים יותר ובעלי ערך מוסף גבוה יותר. הכוונה היא להסב בעיקר את חברת "מוספים בנגב" מחברה המפיקה ומוכרת מוצבים לחברה המוכרת מוצרים מתקדמים יותר, באמצעות החברות האחרות של כי"ל. כך, למשל, קבוצת הברום תייצר מוצרי־המשך מאשלג המופק על־ידי מפעלי ים המלח.

פוגז תשקיע בשיפור הבטיחות

במתקני החברה בהם התגלו מפגעים בטיחותיים

מאת יהודה שרוני

"פוגז" עומדת לבצע תוכנית השקעה של מיליוני שקלים בשיפור הבטיחות במתקני החברה, שבהם התגלו מפגעים בטיחותיים, בבדיקות שנערכו על־ידי צוותי מומחים. פוגז מיישמת בזאת החלטה של דירקטוריון החברה שהתקבלה לא מכבר.

על־פי התוכנית, תשקיע פוגז במתקן המילוי בפי גלילות מיליון דולר. ההשקעה נסמכת על "דו"ח קליר" שהוזמן במיוחד על־ידי פוגז לגלות נקודות תורפה בתחזוקה של מתקן גלילות. ההשקעה תהיה בצנרת, בהחלפת. פתוח גיים ובניית תשתית לכיבוי־אש. בשקלת האפשרות להקמת חומת מגן, שתסוכך על מתקני המילוי מפני אפשרות לפיגועים חבלניים.

החברה, יחד עם חברות הגז האחרות, עומדת ליישם דו"ח מיוחד שהוכן על־ידי ד"ר נתן ארד, מנכ"ל משרד האנרגיה, לגבי נושא הבטיחות במתקן המילוי בקריית־אתא. דו"ח ארד הצביע על ליקויי בטיחות חמורים, שעתה יש כוונה ליישם בהשקעה של 1.5 מיליון דולר.

פוגז גם תבצע עבודות בטיחותיות במתקני החברה בבאר־שבע — לאחר שהגיעו תלונות לגבי קיומם של מפגעים בטיחותיים חמורים באזור. במתקן החברה בבאר־שבע יוקמו בעיקר מתקנים חדשים לכיבוי־אש, ואפשר שייבנה קיר מגן.

אמנון בן־עמרם, יו"ר דירקטוריון החברה, מסר כי גם בעתיד תמשיך החברה להשקיע בשיפור הבטיחות במתקניה, על־מנת לשפר את רווחת הצרכן. זאב אשכנזי, מנכ"ל החברה, מקווה כי לאור חשיבות הנושא, מינהל הדלק יתרום את חלקו בתוך בנית ההשקעות.

העורך: נחמיה שטרסלר

חשש משיבושים ביצוא רכז הדרים

מאת יונתן שרמן

צפויים שיבושים ביצוא רכז ההדרים בתחילת 1988, עקב מחסור בחביות פלדה המשמשות להובלת הרכז לחו"ל, מעריך גדעון חסדאי, מנכ"ל "פקר פלדה".

לדבריו, העלייה התלולה במחירי הפלדה בעולם (מחיר הפלדה עלה בכ־50 אחוזים) גרמה לירידה בכמות הפלדה המיובאת לארץ, ומשום כך גם כמות החביות החדשות המיוצרות בישראל קטנה. חסדאי מעריך, כי יצרני הרכז יחלו לחוש במחסור בתחילת שנה הבאה והבעיה תחריף במיוחד לקראת חודש מרס.

בעיה זו חמורה במיוחד השנה, מכיוון שברזיל, יצרנית הרכז הגדולה בעולם, תקטין השנה את יצואה לשוקי העולם ותביא בכך לעליית מחיר הרכז בשוק העולמי. היצואנים הישראליים נהנים מעליית מחירים זו, ולכן עליהם להיערך כבר עתה למנוע את המחסור הצפוי בחביות פלדה בנפח של 200 ליטר, אומרים חוגים בענף.

שוק חביות הפלדה המשמש להובלת רכז הדרים מקיף כ־700 אלף חביות חדשות ומחודשות והיקפו הכספי כ־15 מיליון דולר. הוא נשלט על־ידי שני יצרנים — "פקר פלדה" ומפעל "פחמס", שבבעלות קיבוץ עין הורש.

פינת המס / נחום פריידקס, רואה חשבון

צפויות פעולות־אכיפה מוגברות לקראת סוף השנה

בדצמבר ובינואר צפויה פעילות מוגברת של רשויות המס במספר תחומים חשובים. בימים אלה מבוצעות פעולות אכיפה נרחבות לגבי גביית חובות המס מכל הסוגים, ובעיקר ניכויים־במקור לסוגיו השונים, שלא שולמו במועדם. בנוסף לצורך לגבות את המגיע עוד לפני תום השנה, נוספה השנה מטרה נוספת מפורשת של שינוי בנורמות המקובלות על חלק מציבור משלמי־המס לפיהם ניתן לשלם ניכויים גם בפיגור מסוים. נציבות מס הכנסה החליטה לשנות נוהג זה ולכן נושאות הפעולות המבוצעות החודש אופי ענישתי מובהק. מאחר ופעולות הגבייה מבוצעות לעתים לאחר התראה קצרה, רצוי שמי שמקבל בימים אלה הודעה על חוב מסים יתייחס אליה מיידית. גם אם נראה לנישום שההודעה אינה נכונה או אינה מעודכנת, רצוי שיבדוק מה היא יתרת־החשבון כפי שהיא רשומה במחשב מנהל ההכנסות ולא להסתמך רק על רישומיו ומסמכיו. זה כולל, כמובן, נתונים המתייחסים לתיק הניכויים ולחשבון מס ערך מוסף. כל זאת למניעת הפתעות בלתי נעימות היות ובמקרים רבים בעבר בוצעו עיקולים ופעולות אחרות על יסוד רישומים בלתי נכונים ובלתי־מעודכנים.

בסוף דצמבר ובמשך חודש ינואר תיערך ביקורת מוגברת בעסקים לצרכי אימות עריכת מפקד המצאי. באותה הזדמנות יבדקו גם קופות ורישום התקבולים. החל מהאמור בינואר יוטלו קנסות מנהליים גם על עברות של אי־רישום תקבול. קנסות מנהליים מוטלים בנוסף לקנסות רגילים וסנקציות אחרות כמו פסילת ספרי החשבונות, עריכת שומות לפי מיטב השפיטה וכיוצא באלה.

עד עכשיו נהגו שלטונות המס להגיש משפטים על עברות כאלה, אך המשפט נמשך בדרך כלל זמן רב ומטבע הדברים לא ניתן היה להגיש משפטים באופן המוני. החל מיולי השנה הופעל המכשיר החדש של קנסות מנהליים (תוך מתן ברירת משפט לנישום) על שורת עברות טכניות, בעיקר על פיגור בהגשת הדו"חות למיניהם ועל פיגור בתשלומי המסים לסוגיהם. החל מינואר יורחבו הקנסות האמורים על עברות נוספות, ומי שלא ירשום תקבול בקופה רושמת, בקבלה או בתיעוד אחר כמתחייב מהוראות ניהול ספרים יחויב כמעט אוטומטית בקנס מנהלי בסכום קבוע של אלפיים שקל, זאת ללא הבדל מה גובה התקבול שלא נרשם. ייתכן בהחלט, שקנס בסכום המצוין יוטל על אי־רישום הכנסה של שקלים בודדים. בעברות חוזרות מאותו סוג מוכפל הקנס, ובעבירה שלישית יגיע סכומו לששת אלפים שקל. בידי שלטונות המס הברירה לא להטיל קנס מנהלי ולהגיש משפט פלילי במקומו. ואמנם משפטים מסוג זה יוגשו גם בעתיד במקרים חמורים ובעברות חוזרות.

הרשות לניירות ערך התירה גיוס הון לאלקול

בתנאי שתפרסם תשקיף מתוקן

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות־ערך התירה בשבוע שעבר לחברת "אלקול" להמשיך את תוכניתה לגיוס מיליון דולר מבעלי מניותיה, ובלבד שתפרסם תשקיף הנפקה מתוקן. הדרישה לתשקיף מתוקן הועברה לאחר שאלקול הודיעה לרשות כי היא מנהלת משאומתן עם קבוצת משקיעים בארה"ב, למכירת נכסי הייצור של החברה. סיבה נוספת לדרישה לתשקיף מתוקן היא החלטת הנהלת החברה להפחית את תוספת המימוש על כתבי האופציה מ־1.93 שקל ל־1 שקל.

רואה חשבון נוסף סקר את דו"חות מבני תעשייה

מאת יהודה שרוני

רואה החשבון יגאל ברייטמן קיבל 10,000 דולר כדי לסקור את הדו"חות הכספיים של מבני תעשייה, לשנה שהסתיימה במרס 1987, כך נודע ל"הארץ".

דרישת סיקור הדו"חות הועברה על־ידי הרשות לניירות ערך, מאחר שלטענת הרשות, בדו"חות הרווח והפסד של מבני תעשייה הופיעו ארבעה נתוני רווח שונים.

יש לציין כי למבני תעשייה יש כבר רואה חשבון המבקר באופן שוטף את הדו"חות הכספיים של החברה, וצירופו של ברייטמן התפרש כפגיעה במעמדו של רואה החשבון הקבוע. באחד משלבי המשא ומתן עם הרשות נשקלה האפשרות לצרף את ברייטמן כרואה חשבון נוסף של מבני תעשייה, ולצורך העניין הוא התבקש לצרף את חתימתו על מאזני החברה.

ואולם אפשרות זו הוסרה ברגע האחרון, עובדה שחסכה לחברה שכר טירחה נוסף בסך 20 אלף דולר (כפי שדרש ברייטמן). מליאת הרשות לניירות ערך החליטה בשבוע שעבר כי ועדה בת שלושה חברים תבדוק את כל הכרוך בהנפקה של מבני תעשייה, ותחליט אם לאשרה או לדחותה.

חברות הביטוח ידרשו לייקר ביטוח רכב חובה

מאת אריה לביא

חברות הביטוח ידרשו לייקר את תעריפי ביטוח הרכב חובה כבר בראשית 1988. בחברות הביטוח מבקשים לייקר את התעריפים בשיעור של כ־15%, ומסתמכים על הבטחה שניתנה על־ידי המפקח על הביטוח, שלפיה ניתן יהיה להתחיל את המו"מ בעניין העלאת התעריפים בראשית 1988.

החברות כבר החלו בהכנות למו"מ להעלאת תעריפי הביטוח.

בית המשפט

צבי הראל

עיריית חולון תובעת את חברת ריכרד לוי

עיריית חולון הגישה בשבוע שעבר תביעה בסדר־דין מקוצר בסך 64 אלף ש"ח נגד חברת ריכרד לוי מחולון, חברה למוצרי בשר. העירייה טוענת כי הנתבעת מסרבת לשלם לה מיסי עירייה עבור נכסיה ברחוב ההסתדרות, והנתבעת לא נענתה לדרישתה.

המדינה תובעת 1.2 מיליון שקל משלום הלוי

מדינת ישראל (אגף המכס והבלו) תובעת 1.2 מיליון ש"ח משלום הלוי, לשעבר הבעלים והמנהלים של חברת "המגדר". בתביעה נטען בין היתר כי הנתבע חתם על כתבי ערבות, שלפיהם הוא ערב לתשלום החוב של המכס. עוד נטען כי הניסיון לפרוע את החוב מכונס הנכסים נכשל.

איש עסקים!

מידע על חברות חדשות עם רישומן במאגר מסווג לפרסים "שירותי המפעיל" 02-811555 פקסימיליה 02-811552

ריבית של 3.7% לחודש

מאת נחמיה שטרסלר

מאתמול עומדת ריבית החח"ד על רמה של 3.7% לחודש, בהנחה שמדד דצמבר יעמוד על 1%. מדובר כאן בריבית ריאלית של כ־2.7% לחודש, שזו ריבית גבוהה ביותר.

להלן דרך חישוב הריבית, באחוזים:

אשראי במסגרת

פריים־רייט	1.25
עמלת הקצאה	0.80
תוספת סיכון ממוצעת	1.50
סה"כ עלות לאשראי במסגרת	3.55

אשראי בחריגה

פריים רייט	1.25
תוספת סיכון ממוצעת	1.50
תוספת חריגה	1.25
סה"כ עלות לאשראי בחריגה	4.00

התוצאה: עלות ממוצעת של 3.7% לחודש

הסברים:

● עמלת ההקצאה היא 6.4% לשנה, אך היא משולמת מראש בתחילת כל רבעון, על כל כמות האשראי, לכן עלותה 0.8% לחודש, בממוצע.

● תוספת הסיכון נעה בין 0.5% ל־2.0%, הממוצע המשוקלל הוא 1.5%.

● הסטטיסטיקה הבנקאית מלמדת שב־67% מהזמן נעשה שימוש באשראי מסגרת, הכניסה לחריגה היא ב־33% מהזמן, ולפיכך השיקלול מגיע ל־3.7%.

בנק ישראל

הצעת מכר במכרז מילווה קצר מועד ל־91 יום

ביום ג' ה־15 בדצמבר 1987 (ערך יום ד' - 16 בדצמבר 1987) יציע בנק ישראל סדרת מילווה קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז, לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במכרז (מיליוני ש"ח)	התשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0338	10	17.5	16.3.88	91

בקשות לרכישת הסדרה הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא עלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

תשואת המכרז תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים עפ"י הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.

ב. הזמנות בתשואות המכרז יסופקו במלואן, אולם אם עלה כל הסכום המבוקש בתשואת המכרז על הסכום המוצע למכירה בניכוי הסכום שסופק בסעיף א' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים כאמור, באופן יחסי.

ג. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא יסופקו.

הסדרה נסחרת בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד התשמ"ז - 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

אילן וקסלר
תווך והשקעות בנדל"ן
03-259796 ,03-217432

אגרת גלויה אל שר הבינוי והשיכון,
במקום המכתבים שאינם נענים על־ידו ממילא

משרד השיכון והבינוי מתעלם מהתחייבויותיו וחובותיו!!!

המשרד מתעלם במשך שנים מחוסר יכולתם של בעלי הבתים מלתחזק כיאות את הבתים המוגנים ובכך אחראי הוא להתבלותם והתפוררותם.

★ חוק הגנת הדייר גורם לכך שבעלי־הבתים חסרי־אונים והדיירים אדישים למצב המבנים המתבלים ומתפוררים.

★ איזה שירותי ניקיון ותאורה אפשר לקיים בבית, ב־1.78 שקל לחדר לחודש!! וגם סכומים זעומים אלה נמנע שר השיכון והבינוי מלעדכן, **למרות התחייבותו בבג"צ (376/82) לעשות כן מידי 6 חודשים.**

★ איזה שיפוצים ותיקונים כדי להבטיח את תקינותו של המבנה יכול בעל־בית מוגן לבצע, עם דמי שכירות של ־.10 שקלים לחדר לחודש!!!

★ שר הבינוי והשיכון, החוסם כל יוזמה לתיקון החוק, יצטרך לדאוג לאלפי דיירים, מפנוי בתים מוגנים מסוכנים המטים לנפול, כפי שעשה עם כמה עשרות דיירים בבית־שמש, כל עוד אינו מטפל בפתרון הבעייה.

אגודת הבונים להשכרה,
ת.ד. 2245 רמת־גן

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

13.12.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.51	1.58	1.5429	1.5621	1.51	1.58	1.5429	1.5621	1.51	1.58	1.5429	1.5623	1.5525	-0.0138
1 לישט"ש	2.77	2.89	2.8328	2.8680	2.78	2.91	2.8312	2.8665	2.78	2.92	2.8342	2.8699	2.8540	0.0284
1 מארק גרמני	0.93	0.97	0.9454	0.9572	0.93	0.97	0.9465	0.9584	0.93	0.97	0.9471	0.9590	0.9523	0.0092
1 פרנק צרפתי	.27	0.29	0.2786	0.2820	0.27	0.29	0.2789	0.2824	0.27	0.29	0.2784	0.2819	0.2804	0.0022
1 גולדן הולנדי	0.82	0.86	0.8421	0.8526	0.83	0.87	0.8413	0.8518	0.82	0.86	0.8407	0.8512	0.8465	0.0082
1 פרנק שווייצרי	1.14	1.19	1.1636	1.1781	1.14	1.20	1.1618	1.1763	1.14	1.19	1.1604	1.1750	1.1691	0.0153
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2606	0.2639	0.25	0.27	0.2605	0.2638	0.25	0.27	0.2603	0.2636	0.2621	0.0016
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2428	0.2458	0.24	0.25	0.2430	0.2460	0.23	0.25	0.2429	0.2460	0.2445	0.0010
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2456	0.2487	0.24	0.25	0.2454	0.2485	0.24	0.25	0.2455	0.2486	0.2471	0.0023
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3840	0.3888	0.38	0.40	0.3844	0.3892	0.37	0.40	0.3842	0.3891	0.3871	0.0082
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.1814	1.1961	1.16	1.22	1.1825	1.1973	1.16	1.22	1.1827	1.1976	1.1899	-0.0089
1 דולר אוסטרלי	1.03	1.13	1.0973	1.1110	1.06	1.14	1.0983	1.1120	1.07	1.14	1.0996	1.1134	1.1048	0.0053
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7923	0.8021	0.48	0.80	0.7936	0.8035	0.50	0.70	-0.7925	0.8025	0.7982	0.0001
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4517	0.4573	–	–	0.4525	0.4581	–	–	0.4519	0.4576	0.4546	0.0038
10 שילינג אוסטריים	1.32	1.38	1.3438	1.3605	1.32	1.38	1.3443	1.3610	1.32	1.38	1.3436	1.3605	1.3532	0.0128
1000 לירטות איטלקיות	1.25	1.32	1.2841	1.3001	1.26	1.34	1.2825	1.2985	1.26	1.35	1.2830	1.2991	1.2893	0.0093
100 יינים יפאניים	1.18	1.23	1.2021	1.2171	1.18	1.24	1.2009	1.2158	1.18	1.23	1.2002	1.2153	1.2082	0.0225

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם –
יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

ELAL אל על

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים בע"מ

עכשיו הזמן להתגונן מפני ביחות

אפשרי

עתידית

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות — שקל/שער יצ"ג

"עתידית" שוק: — ביצוע עיסקות ביום ג', בשערים אחידים, הנקבעים בפיקוח ועדה ציבורית, והמבטאים את כוחות השוק.

"עתידית" רציף: — ביצוע מיידי של העיסקות, בכל יום עסקים בשבוע, בשערים שנקבעים בהסכמה בין הלקוח והבנק.

ביצוע אפשרי במטבעות שונים

פרטים במרכז "עתידית" 03-629407, ובכל סניפי הבנק.

בנק המזרחי

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

נמשכת השחיקה

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בהמשך מגמת שערי המניות החופשיות בבורסה, תוך צמצום נוסף בהיקף המחזורים. מגמה זו לא הפתיעה, אלא העצמה שכה. דווקא ביום שבו פורסמה החלטת הבנקים הגדולים להפחית את ריבית ההוגה על פקדונות שקליים, קיבלה השחיקה תאוצה נוספת. הבורסה למעשה אינה מעניינת כיום את את ציבור המשקיעים והדבר בא לידי ביטוי בפדיונות (אמנם קטנים) בקרנות הנאמנות. כשקרנות אינן צוברות כספים, הן משתוקות ביניהן כנוסח של "מכור לי ואמכור לך", תופעה שהחלה כבר בשבוע שעבר. הזיצעים שהורמו לניירות הערך הנסחרים במסגרת המשתנים נקלטו בעיקר באמצעות קרנות בנק הפועלים (המפעלים הפטרוכימיים) ו"ביטוחוה" (ניירות הערך המוחזים עם קונצרן כלל), תגובות הדיפשות יחסית נרשמו כרגיל במניות הנסחרים במסגרת "הרשימה המקבילה". בבורסה אין יודעים לומר מתי יגיע המפנה, וכך מעריכים כי אם יבוא, הוא ייראה רק בתום חודש דצמבר. מחזור המסחר במניות החופשיות היה אתמול נמוך במיוחד והסתכם ב־6.2 מיליון שקל.

נטייה לירידות בדולריות

נטייה לירידות שערים נרשמה אתמול באפיקי ההשקעה הדולריים, ובכלל זה בבנקאיות שבהסדר. הסוחרים קלטו את ההיצעים בירידות מתונות, ובמחזור של 2.9 מיליון שקל.

	תשואה שנתית דולרית ב־%	
	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	12.36	9.00
הפועלים ש	12.18	9.19
אי.די.בי. רג	11.99	9.08
דיסקונט א	12.43	9.23
המזרחי ש	12.23	9.66

מעילות חריגה בעלית

מחזור המסחר במניות עלית היה אתמול גדול מהרגיל, והסתכם ב־255 אלף שקל. יש לציין, כי מניית עלית, כמו חלק מן ה"כבדות" האחרות, נשחקה בשבועות האחרונים בצורה חדה (בין השאר עקב ידיעות על ירידה ברווחיות). מכירות למניה הוזרמו בין השאר על ידי "לאומי פיא", אבל ההיצעים נקלטו באמצעות חברת הברוקרים "הראשון את לביא". בין המניות דלות הסחירות ניתן לציין את העלייה החריגה בשיעור של 15 אחוז במניות סוקו.

ירידות באג"ח הדולריות

שערי אגרות החוב הדולריות נטו אתמול בדרך כלל לרדת, אך במדידות נרשמה מגמה מעורבת. עם נטייה לעליות שערים. בנק ישראל יגייס היום 25 מיליון שקל באמצעות סדרות אג"ח נוספת. מחזור המסחר במק"ם ירד בצורה תלולה והסתכם ב־2.4 מיליון שקל.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	121.00	-0.55
כללי ללא בנקים	120.38	-0.89
מדד אג"ח כללי	122.81	+0.08
אג"ח צמוד מדד	123.12	+0.20
אג"ח צמוד מט"ח	118.81	-1.01

הודעות בורסה

● קונצשטיין הפסידה במחצית השנה, שהסתיימה בספטמבר, 750 אלף שקל לעומת הפסד של 202 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.
● ויטלטר קיבלה משלושה לקוחות בגרמניה הזמנות בהיקף של 1.5 מיליון מארק גרמני.
● פז השקעות מסרה, כי בדירקטורין לא התקבלה החלטה על אפשרות לגיוס הון בבורסה.
● זבולון הגולר התפטר מתפקידו כדירקטור וחצוני בתבל.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יהירה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5524.88	5447.94	-5.35	-0.10
אבוקה	472.24	463.00	-2.37	-0.51
אגוז	258.43	253.61	-1.03	-0.40
אגם	102.36	100.39	0.16	0.16
אדיר	1728.09	1694.16	-2.41	-0.14
אדום	2409.17	2362.58	-22.34	-0.94
אופיר	2063.46	2024.07	1.83	0.09
אור	429.58	420.58	-0.67	-0.16
אוריון	140.68	137.95	-0.08	-0.06
אורייל	286.89	284.88	-0.11	-0.04
אורן	815.80	800.12	-0.16	-0.02
אייל	5184.43	5089.30	-9.17	-0.18
אירים	5482.96	5363.05	-11.15	-0.21
איתן	777.11	761.79	-0.11	-0.01
אלון	634.56	621.76	0.11	0.02
אלמוג	686.59	673.15	0.98	0.15
אנליסט	101.30	98.94	-0.31	-0.31
ארז	346.96	340.27	-2.15	-0.63
אש	161.62	158.13	-1.50	-0.94
אשל	186.62	183.01	0.51	0.28
אתגר	98.69	96.81	-0.77	-0.79
אתרת	255.04	252.60	0.01	0.00
בדולח	2283.82	2240.26	-24.35	-1.08
ברוש	542.15	531.73	-1.17	-0.22
ברק	507.38	479.43	-20.70	-4.14
ברקת	308.68	307.26	-0.10	-0.03
גביש	1570.22	1540.53	-5.76	-0.37
גבע	112.09	110.43	-0.06	-0.05
גורן	452.28	443.78	0.31	0.07
גיא	101.96	100.45	-0.10	-0.10
גיל	3457.20	3390.51	-6.56	-0.19
גלית	637.18	629.69	-0.20	-0.03
דוברון	371.37	367.81	-2.17	-0.59
דוכיפת	514.15	504.14	-0.80	-0.16
דולב	245.45	240.46	-0.44	-0.18
דורון	1555.00	1525.17	2.54	0.17
דותן	266.56	261.44	-0.21	-0.08
דליה	604.12	593.96	-0.49	-0.08
דרור	352.56	346.20	-1.18	-0.34
דקל	407.00	399.38	-2.94	-0.73
הדס	400.29	396.54	-0.05	-0.01
הילה	410.51	406.72	-0.01	-0.00
ורד	556.79	547.51	-0.32	-0.06
זהבית	2658.09	2593.36	-21.07	-0.81
זוהר	107.26	105.67	-0.06	-0.06
זיו	132.74	130.80	-0.13	-0.10
זמיר	506.77	497.03	-3.11	-0.62
חוחית	158.97	156.84	-1.20	-0.76
חליפין	141.54	140.93	0.15	0.11
חלמיש	214.41	213.50	0.34	0.16
חן	148.62	148.03	0.13	0.09
טופז	1465.82	1434.62	-5.75	-0.40
טל	6486.05	6404.33	-10.16	-0.16
יובל	458.07	449.25	0.50	0.11
יהלום	2401.41	2355.79	-21.93	-0.92
יסודות	399.08	395.89	-0.83	-0.21
יערה	455.19	445.37	0.24	0.05
כוכב	340.03	333.46	-2.10	-0.63
כחל	134.13	131.51	-0.05	-0.04
כלנית	665.63	654.40	-0.81	-0.12
כספית	260.16	258.95	-0.08	-0.03
כרמל	148.21	145.89	-0.42	-0.29
כתר	1222.79	1205.38	-5.51	-0.46
להב	4967.52	4871.33	-8.51	-0.17
למשקיע	126.33	124.87	0.08	0.06
לפיד	392.22	384.57	-2.26	-0.58
לקט	1877.83	1839.85	-22.75	-1.22
לשם	367.52	366.02	0.52	0.14
מבחר	1344.35	1318.73	1.65	0.13
מבטח	3906.88	3872.53	10.55	0.27
מגד	250.47	246.90	-2.05	-0.82
מגן	3740.27	3706.71	-1.49	-0.04
מור	1865.00	1775.17	-14.55	-0.81
מורן	888.06	879.68	-3.10	-0.35
מטה	25723.10	25331.92	-55.77	-0.22
מימד	1020.23	1000.73	1.39	0.14
מעוף	4703.23	4613.60	-22.55	-0.49
מעיין	766.33	752.11	1.44	0.19
מקשה	374.88	373.34	0.88	0.24
מרגלית	1378.50	1351.72	-10.80	-0.79
מרווח	123.22	122.74	0.05	0.04
מרום	1335.42	1310.53	1.54	0.12
נוגה	146.26	144.14	-0.43	-0.30
נמיר	308.02	306.75	-2.24	-0.72
נמע	500.71	493.03	-2.50	-0.50
נילי	152.67	150.46	-1.10	-0.73
סביון	684.19	672.49	-1.37	-0.20
סגולה	138.70	135.97	-0.30	-0.22
סלע	365.23	363.70	0.69	0.19
סמנית	530.40	520.00	0.67	0.13
סער	402.08	394.52	-1.04	-0.26
ספיר	176.16	176.14	0.11	0.06
עפיף	382.70	375.49	-1.37	-0.36
עירית	791.76	788.79	-4.17	-0.53
עידן	486.64	479.57	-0.48	-0.10
ענבר	1245.70	1219.85	-3.50	-0.29
ענת	2580.49	2560.64	-11.12	-0.43
עפרוני	496.46	489.84	0.68	0.14
ערמון	133.88	131.39	0.01	0.01
פיא	1681.28	1648.95	-10.59	-0.64
צבר	558.33	547.35	-1.97	-0.36
צופית	490.21	480.59	-3.19	-0.66
צוק	124.18	124.18	0.13	0.10
צמיד	1111.52	1089.12	-0.87	-0.08
צמרות	543.90	536.14	-1.88	-0.35
צפרות	1885.10	1849.00	-5.38	-0.29
קלע	2298.32	2264.33	-14.44	-0.63
קשת	104.04	102.04	0.04	0.04
רונית	19252.66	19098.66	-69.13	-0.36
רימון	132.05	131.85	0.08	0.06
רקפת	874.12	858.73	-3.35	-0.39
רשף	417.15	408.70	-1.82	-0.44
שבים	452.36	443.61	0.59	0.13
שחם	338.26	336.07	-2.12	-0.63
שחף	102.23	100.27	0.06	0.06
שירה	458.80	455.57	-0.83	-0.18
שמיר	405.48	397.62	0.30	0.08
שנהב	772.99	761.96	-6.27	-0.82
שקד	834.69	814.92	-5.12	-0.62
שקף	186.93	183.31	0.50	0.27
תאנה	257.83	255.48	-0.92	-0.36
תדהר	549.55	546.81	-2.94	-0.53
תירוש	541.22	534.89	0.35	0.07
תנופה	102.67	101.97	-0.03	-0.03
תפוז	244.94	240.26	0.40	0.17
תפוח	196.56	195.21	0.19	0.10
תרשיש	1495.79	1467.02	1.37	0.09
תשרי	533.28	527.79	0.48	0.09

שערי אגרות החוב

שחר 4.25%

סדרה	שער	שינוי בנק
4101	393.8	+2.2
4102	156.6	+0.5
4103	150.4	+0.5
4104	145.6	+0.4
4301	145.6	+0.4
4302	138.8	+0.4
4303	137.9	+0.5
4304	135.8	+0.2
4105	121.5	+0.2
4106	118.4	+0.2
4107	114.8	+0.1
4108	112.7	--
4109	113	--
4110	111.7	--
4201	140.7	+0.3
4204	131.1	+0.3
4205	128.7	+0.3
4206	126.9	+2
4207	126.6	+2.1
4208	125	+2.1
4209	122.3	+2
4210	119.2	+2
4211	115.7	+2
4212	112.3	-1.8
4213	112.7	-1.7

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	42305	+260
3602	39006	+241
3603	36281	+230
3604	32540	+133
3605	29696	+124
3606	27970	+119
3607	25865	+31
3608	24958	+36
3609	23763	+34
3610	21504	-101
3611	20768	-103
3612	20159	-108
3613	19001	-37
3614	18262	-37
3615	16792	+24
3616	15958	-450
3617	14556	-38
3618	13795	-32
3619	12852	+16
3620	12553	+17
3621	11690	-30
3622	10605	+15
3623	10000	+176
3624	9437	+188
3625	8639	+64
3626	8012	+60
3627	7435	+56
3628	6802	+9
3629	6375	+8
3630	6029	+8
3631	5587	+57
3632	5566	+56
3633	5071	+53
3634	4427	+14
3635	4188	+14
3636	4034	+13
3637	3883	+9
3638	3542	+8
3639	3244	+8
3640	2653	--
3641	2300	--
3642	2079	+16
3643	1805	+14
3644	1658	+4
3645	1477	+3

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1205	+1
3702	920.5	-15.9
3703	819.2	-6.5
3704	701.6	-7.4
3751	581.7	--
3752	149.7	+0.4
3753	143.7	+0.4
3901	138	-1
3902	131.4	-1
3903	130.5	-1
3904	128.4	-1.2
3754	133.7	+0.1
3755	128.8	+0.1
3756	124.3	+0.1
3757	122	+0.1
3758	119.7	+0.2
3759	119.4	+0.3
3760	117.8	+0.3
3761	115.2	+0.2
3762	112.2	+0.2
3763	108.8	+0.2
3764	106.8	--
3765	107.4	+0.2
3766	106.1	+0.2
3791	109.3	-0.6
3792	107.2	-0.8
3826	134.6	+1.4
3827	132.1	+1.4
3828	127.5	+1.3
3829	125.1	+1.3
3830	121.7	+0.6
3831	121.3	+0.5
3832	119.7	+0.6
3833	117.1	+0.5
3834	114.1	+0.6

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3505	169900	--
3521	169000	--
3522	165100	--
3523	154300	--
3524	154100	--
3525	150970	--
3526	150667	--
3527	147575	--
3528	144800	--
3529	143700	--
3530	140100	--
3531	139600	--
3532	135600	--
3533	135850	-550
3534	127500	--
3535	128400	--
3536	127700	--
3537	127600	--
3538	119800	--
3539	120450	--
3540	119810	+90
3541	113800	--
3542	115700	--
3543	109700	+100
3544	116600	--
3545	113700	--
3546	114000	--
3547	115300	--
3548	113109	--
3549	107250	+100
3550	107900	-100
3551	106700	--
3552	98270	--
3553	98050	--
3554	98011	--
3555	99200	+1200
3556	93500	--
3557	93700	-500
3558	93300	--
3559	89850	--
3560	86000	--
3561	84800	--
3571	84300	--
3572	85400	+200
3573	85400	--
3574	78300	--
3575	77982	+104
3576	77811	+104
3579	71915	+96
3577	77926	-190
3578	72025	-178
3580	66606	-374
3581	68625	-360
3582	55966	-351
3583	52298	+62
3584	51939	+70
3585	49306	+66
3586	44743	+59
3588	44720	+59
3589	40836	+54
3587	45115	+59
3591	41166	+53
3592	41131	+54
3593	41078	+54
3590	40711	+145
3595	38841	+142
3594	38978	+52

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	165100	--
2002	164850	--
2003	159500	+100
2004	160600	+100
2005	150400	--
2006	151000	+100
2007	148000	+100
2008	146008	--
2009	148000	+100
2010	147700	--
2011	144500	--
2012	143400	--
2013	144500	--
2014	141600	+100
2015	142458	--
2016	142100	--
2017	137700	--
2018	137600	-300
2019	137500	--
2020	134100	--
2021	133900	--
2022	126553	--
2023	125900	--
2024	118400	--
2025	118700	--
2026	118400	--
2027	113300	--
2028	114500	--
2029	107000	--
2030	113230	--
2031	108800	--
2032	110700	--
2033	102600	--
2034	103300	--
2035	94000	--
2036	94500	--
2037	89916	--
2038	89400	-500
2039	88300	--
2040	87300	--
2041	82000	--
2051	84000	--
2052	85307	-2638
2053	78307	+96
2055	72483	+89
2054	77301	+2214
2056	71915	+2155
2057	70628	+71
2059	64491	+65
2058	70314	+41
2060	65426	+39
2061	46364	-1229
2062	42436	-1164
2063	40598	-1157

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יהד	155.1	+1.8

רימון

סדרה	שער	שינוי
7006	188.9	-5.1
7007	175	-5.7
7008	166.2	-5.5
7009	163.7	-1.4
7010	153.3	-3.5
7011	146	-1.4
7012	140.9	-1.4
7013	132.6	-4
7014	116.4	-2.6
7015	98.4	-1.8
7016	97.6	-1.8
7017	96.8	-1.8
7018	96.6	-1.8
7019	97	-1.9
7020	96.8	-1.9
7021	95.9	-1.8
7201	95.1	-1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13385	+274
6102	8007	-106
6103	7030	-124
6104	6507	-81
6105	6174	-75
6106	5964	-91
6107	5745	-88
6108	4133	-107
6109	3940	-104
6110	3872	-103
6111	3263	+37
6112	3169	+37
6113	2116	-19
6151	805.4	-14.9
6152	771.9	-14.4
6153	666.6	-17.4
6154	655.1	-17.1
6155	426.4	-7.9
6156	348.9	-1.4
6157	267.4	+5.4
6158	252.9	+5.1
6159	211	+2
6160	192.9	-3.8
6161	186.7	-3.7
6162	169.4	-2.7
6163	157	-3.6
6164	151.2	-3.4
6165	142.2	-2.9
6166	135	-2.7
6167	131.6	-2.6
6168	129.3	-2.6
6169	121.1	-2.8
6170	114.3	-2.4
6171	83.3	-0.2
6172	82.3	-0.1
6801	89	-3.3

100% מט"ח

	שער	שינוי
אל אופ	1549	--
אלביט	233	-6
אלתא	1184	--
אלסינט	2400	+60
טאיטקס	1067	-6
תדר 84	108.4	--
תדר 85	391	--
חב הים	263.3	-0.7
ציים הם	186.3	+1
כור	175.6	+3.1
כלל	463	--
מבט ר	196.9	--
מבט ב	274.9	--
מבט י	307	--
רן	143	+1.5
כיל בנ	188	--
תישים	265.8	+2.8

מדד/מט"ח

	שער	שינוי
בל.ת.	149.4	--
דים הש	154.2	+0.1
כור	144	--
כלל	187.1	--
מב דים	150.2	+0.1
מבטא מז	147.3	+0.4
מבטא מז	143.7	--
מבטא מז	131.1	--
לאומי	158.5	+0.1

שרות חדש לחברי דיינרס קלוב ולמינויי Memo

Memo SERVICES LTD

המחלקה החדשה של Memo מאפשרת לך מהיום, בשיחת טלפון אחת לשלוח לחברים, קרובים או שותפים לעסקים הנמצאים בחו"ל, חבילות שי ממיטב תוצרת הארץ. החבילה תימסר, בצרוף ברכתך, לכתובת המבוקשת.

עדיין ניתן לשנה החדשה

הפתע אותם בחו"ל... ובביתם!

חבילות שי כחול לבן לכל כתובת בחו"ל:

■ יינות מובחרים (גולן) ■ פרי הדר ■ מעדנים

צגו... 052-555215; 574736

בחסות דיינרס קלוב ישראל בע"מ

שערי המניות 13.12.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אגוד ש	22400	1	-400	-2.6	-6
המסחר 0.1	1550	722	+29	+1.9	+684
המסחר א 0.5	848	1069	+5	+0.4	+625
כללי לא בהסדר	14800	18			-3
מ.י.ב.ה 0.5	8215	698			-178

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	101750	385			-95
אידיבי ב 100.0	101450	1	-300	-0.3	-2
אידיבי בב א	611200	1			-1
אגוד 0.1	75850	185			+54
דיסקונט ב	130780	26			+31
דיסקונט א	129401	335			+176
דיסקונט שה ב	15165	2	-40	-0.3	-66
המזרחי ש	41800	365			-302
המזרחי ב	41800	21	-30	-0.1	-21
הפועלים מבכ	91500	1.5	+3980	+4.5	+1.5
הפועלים ש	69030	847			+379
הפועלים ב	69005	113			-113
כללי א 1.0	175000	49	-1000	-0.6	-44
כללי שה 7	8448	15			-15
כללי 0.1	45800	860			-656
כללי שה 11	16355	284			-204
מימון המר 1.0	58200	22	+500	+0.9	+22
מימון המר 5.0	28850	2	-1000	-3.4	-2

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	123000	107			+142
אידיבי ב 100.0	122210 לנ				-1
אידיבי בב א	740370 לנ				
אגוד 1 ש"ח	91908	10	+99	+0.1	+91
דיסקונט ב'	156420 לנ				-3
דיסקונט א'	156600	8	+100	+0.1	+92
מזרחי ש'	50110	135			+382
מזרחי ב'	50100 לנ				+300
הפועלים ש'	85413	268			+232
הפועלים ב'	82600	8			+492
כללי א'	210500	1			-3
כ"ל מניק	53180	449			+148

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	25300	30			
לאומשכ' ש	8558	7	-50	-0.6	-43
לאומשכ' ב	8610 שנ				
כרמל ש	—		הפסקת מסחר		—
כרמל שה 1	—		הפסקת מסחר		—
פת משכ ש	2310	216			-16
משכן ב ש	3440	150	+20	+0.6	+827
עצמאות 0.1	20200	10			-21
טפחות מבכ ש	22450	35	-250	-1.1	-35
טפחות רג ש	28000				-4
טפחות שה 1	—		הפסקת מסחר		—
טפחות שה 2	5415	150	+5	+0.1	+380
יעמר 1.0	2511	101			-101
יעמר 5.0	1640	201 בה	-25	-1.5	-310
מיב 1.0	8299	2			-77

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
שלמן אפ	825	3342	+45	+0.6	+3086
החקלאות מבכ א	318000 לנ				
החקלאות מבכ ב	213000 לנ				
לאומי תעש' א ש	12301	53	+1		+62

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
תעשיות אבנ	112	3960			-9310
אמפל ש	6500 שנ				
אלגר ש	1130	1243	-25	-2.2	-1243
גחלת 1.0	1040 שנ				
גחלת אפ	735 שנ				
גחלת אבנ	105	8500			
דנבאר 1.0	487		+7	+1.5	+150
דנבאר 5.0	416 בה	234	-4	-1	-180
חברה לישראל 5.0	3700	603			+134

חקלאות

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2870 שנ				
מטעי הדר 0.5	2099		-10	-0.5	-482
מהדרין 0.1	6500	142	-120	-1.9	-142
מהדרין אפ'	3910 שנ				
נכסי הדרים 1.0	1677	400	-15	-0.9	-200
פריאור 0.5	2450	27	-50	-2	-53

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
דובק מב ש	3500	110			
דובק מב ב	3350	45			+45
אלכל 1.0	360	440			-140
אלכל 5.0	300 שנ				
אלכל אבנ	104	5000			
שמשו בירה 1.0	33580	9	-100	-0.3	-9
שמשו בירה 5.0	27400	172	-500	-1.8	-46
יטבתה 1.0	965		+25	+2.7	+650

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
ארגו מר 1 ש	500	1200			+395
ארגו אפ	285	700	-1	-0.4	-700
ארגו אבנ	104	1120	-3	-2.8	-1120
אופים 1.0	545	282			-206
אתא 1.0	398	1800	+5	+1.3	+3022
אתא 5.0	294	2188	+3	+1	+2145

ביטוח

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
איילון	123	8023	-5	-0.4	-10023
איתן	132	400	-2	-1.5	-400
אריה 0.1	1560	1649			-444
אריה א 0.5	1090	7508	+10	+0.9	+6827

מסחר

שם החברה	השער אתמול	המחזור	השינוי ש"ח	השינוי ב־%	הצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	768	251			-251
אינטר גאמא 5 ש	562	2500	-5	-0.5	-2759

שערים בין־בנקאיים

צהריים, 10.12.1987 באירופה

מכירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל־1 שטרלינג	1.8035/1.8040
מרקים גרמניים	ל־1 ארה"ב	1.6610/1.6620
גולדנים הולנדיים	"	1.8683/1.8693
פרנקים שווייצריים	"	1.3565/1.3575
פרנקים בלגיים	"	34.78/34.80
פרנקים צרפתיים	"	5.6280/5.6310
לירטות איטלקיות	"	1223.00/1224.00
ינים יפאניים	"	132.00/132.10
$ ארצות הברית	לש.ד.ר.	1.3338/1.3343

שער הזהב $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג 484.50

מכירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	מ"ג/$	פ"ש/$
1 ח'	1.8033/1.8039	1.3514/1.3529	1.6547/1.6559
3 ח'	1.8007/1.8016	1.3424/1.3439	1.6431/1.6444
6 ח'	1.7972/1.7982	1.3287/1.3307	1.6271/1.6286

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שף רנאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות. ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

صكنا من الاجل

صورة عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

המשתמטים והפחדנים

הודאתו של ראש הממשלה מר שמיר בקיום התופעה של איגבנות חיילים לסכן חייהם עבור מדינת ישראל, היא כישלון צורב של שלטון שהסתאב עד שנעשה לנוא אפילו במרכז העצבים של חיינו — בצה"ל. בחירת המקום להצהרת מר שמיר — בישיבת "חוזרים בתשובה" — מהמוסדות המנפקים רבבות משתמטים מצה"ל. המשמעות הד־רצופית של הביקור מלמדת על הצביעות המופגנת של הנהגת המדינה, הפועלת ברמיזות לתמיכה פוליטית של הציבור החרדי ששנאת המדינה היא לחם חוקו, תוך כדי תשלום מכישפתיים להשתמטות מצה"ל הנאמרת בשפה רפה בלבד.

הישיבות החרדיות מהוות כיום עיר־מקלט לקהל עצום ורב של משתמטים מגיוס לצה"ל בתואנת דת, שמספרם מגיע לפי נתוני הח"כ אמנון רובינשטיין ל־54,000 איש, שהם כ־5% מחייבי הגיוס. כלומר, אחד מתוך עשרים בנים יהודיים בגיל הגיוס מצא מקלט ב"אוהלה של תורה", שם עתותיו בידו להסית נגד המדינה, נגד הגיוס לצבא, לי־דות אבנים ולעודד מבצעי בריונות נגד כל החולק על רעתו. יתרה מזאת, כיום מסתופפים בין כותלי הישיבות המוסדות התורניים כ־75 אלף תלמידים, כלומר, קיימת עתודה מיידית של 20 אלף משתמ־טים ודאיים משירות בצה"ל.

כל עוד אין ממשלת ישראל מגייסת לצבא את כל אלפי הפראזי־טים היושבים בישיבות למיניהם, איני רואה שום סיבה מדוע שאמכים לשלוח את בני להגן על המדינה במקומם.

שושנה כהן
תל־אביב

האופרה — ע"ש אדיס דה פיליפ

כאשר אפרטצ'יקים מנהלים את חיינו, טבעי שרגולים כבחום גולדמן לא זוכים אף לרחוב על שמם בתל־אביב.

אך מדוע להתלונן כאשר יהושע ברקן זכה ואילו משה רבנו לא זכה לרחוב בת"א? אכן טבעי שלאיש המגומגם מעשרת הדברות אין שורה לה בת"א.

היתה לנו אופרה אשר נאבקה על קיומה והתמידה במשך שלושים וחמש שנים בזכות אישיותה הדגולה של א. דה פיליפ המנוחה ובעלה, שכונה אבן זהר. האופרה היתה מוסד חלוצי מבודגה ראשונה. עובדיה קבלו משכורות רזוק רק אחת לכמה חודשים, ומעולם לא השביתו המוסד. האופרה נסגרה תוך התעדכנות שהמוסד החדש אשר יקום יישא את שמה של א. דה פיליפ.

שוב נתגלגל העניין לידי עסקנים למיניהם. האופרה "הישראלית" החדשה, משודיה בעיריית ת"א, ותמהני מדוע אין מי להם מתכבד להגשים התחייבות הממשלה לזכרה של דה פיליפ.

ד"ר דן שיפרים
גני־יהודה

אי־כיבוד אב ואם — חטא הלכתי

בירחון החרדי "אור תורה" לחודש כסלו, פוסק הרב הגאון הראשל"צ הרב עובדיה יוסף, ש"החוזרים בתשובה" אינם חייבים בכיבוד אב ואם אם אלה "מפריעים ומצרים לבניהם שהתקרבו לדרך האמת".

איני בא להתווכח עם הרב הגאון מהי "אמת", האם דרכו דרך אמת, האם דרך הדת דרך אמת היא, אבל בא אני להתווכח עמו על פסיקת הלכה זו שקבע, והרשות המפורשת שנתן ל"חוזרים בתשובה" לזלזל ולבזות את הוריהם, ולחלק מהם אף להתעמר בהם. פסיקה זו נוגדת את רוח ההלכה, ובוודאי נוגדת את הדיבר הרביעי בתורה. התורה לא התנתה את החיוב הבלתי מתפשר "כבד את אביך ואת אמך" בשום תנאי.

הכמיה והאמיתיים של ההלכה אף החמירו את התייחסותם לצו אנושי זה בקובעם, שחייב בן לכבד את אביו גם אם זה האחרון רשע ובעל עבירות הוא (שלחן ערוך קמ"ג/ט), או כנאמר בירושלמי פאה/א/א: "גדול כבוד אב ואם שהזהיר בו הקב"ה יותר מכבודו": הזהיר — לאכיפת הצו ולא לביזויו!

קל מאד לכבד הורים, כבני־אדם בכלל, בתנאים ניגודיים, על מי מבר־חות. קשה יותר לכבד הורים בתנאי מצוקה, נוכח ניגוד רעיוני או אי הסכמה אחרת. צו התורה — הקדושה לעובדיה יוסף — אשר בה בוחר ה"חוזרים בתשובה" מרצונם הטוב, לא בא להנעים את דרכם של ההול־כים בדרך הנינוחה ממילא.

חטא אנושי וחברתי גדול חטא הרב הגאון בהתירו את דמם של להורים רבים מאד של "חוזרים בתשובה", ובכך הציב עצמו מחוץ ליהדות, מחוץ למסגרת המנהיגים שעלינו להתחשב בדעתם ומחוץ למסורת החוק החברתי החל עלינו.

משה שפירא
רמת־גן

השופט אסף ועונשי ימי הביניים

במאמרו "הצי נחמה" (9.12.87) מוציא ישראל שחק לעג על המנוח הרב שמחה אסף, שהיה שופט בית־המשפט העליון, כאילו ספרו "ה עונשין אחרי חתימת התלמוד" נכתב "במטרה מפורשת כדי שסוגי הענישה המפורטים בו ישמשו במ־דינה היהודית העתידה לקום".

אמנם הופיע הספר בסדרת "ה ספריה המשפטית" שמטרתה היתה, לדברי הד"ר יהודה יונוביץ', "ל החיות את המשפט העברי ולחדשו ולי־צור את הגשר שיאחד את הישן עם החדש". אבל הרב אסף אינו מרמז בשום מקום שמטרתו בספרו הוא לחדש את העונשין שהיו נהו־גים בקהילות ישראל בימי־הביניים (אם כי לי נראה שיכולים אנו ללמוד גם מהם, למשל לעניין החלפת עונשי מאסר בעונשי ממון ובעונשי כבוד). נהפוך הוא: הרב אסף נמנה תמיד עם המתנגדים התקיפים לעונש מוות, אם בדרך סקילה ואם בדרך אחרת.

חיים כהן
ירושלים

כולם בלב אחד

יתרון האיכות של צה"ל הוא השאיפה של קרן לב"י:
חיילים אשר לא קיבלו השכלה בסיסית בטרם גיוסם -- זוכים לסיכוי נוסף במיתקני הלימוד המיוחדים בצה"ל.
לב"י משקיעה בציוד הצלה ובמיתקנים רפואיים, לטיפול בחיילים נפגעים ובפצועים.
לב"י מממנת מחקר, פיתוח וייצור של אמצעי לחימה מתוחכמים, להתעצמותו של צה"ל.
כל אלה הן הפעולות של לב"י. כל אלה הן המטרות שלך.

קח את לבך-3 ה"יל תורם לב והתרומה ללב"י היא התרומה שלך.

לב"י למען בטחון ישראל

לכבוד קרן לב"י
תל-אביב רח' ארניא 17, הקריה מיקוד 64734
במענה לפניתכם אנו מעלים תרומה בסך ______ ש"ח (במילים) ______
☐ מצ"ב המחאה מספר ______ משוכה על בנק ______
☐ מצ"ב העתק הודעת זכוי מבנק ______ סניף ______
שם התורם וחתימתו ______ טלפון ______
התרומה על שם ______ כתובת ______

קבלה על הסכום תשלח בהקדם.
תרומה לקרן לב"י מוכרת לצרכי מס.
תרומתך מועברת במלואה וישירות למטרות הקרן ללא ניכוי הוצאות.

משקפי קריאה / הדה בושס

הנבלים והטובים

איתן הבר — "היום תפרוץ מלחמה", זכרונותיו של תת־אלוף ישראל ליאור, המזכיר הצבאי של ראשי הממשלה לוי אשכול וגולדה מאיר, הוצאת עידנים 356 עמ'

מספרים של האנשים, להם חלק ממשי בהחלטות הגורליות במלחמת ששת הימים ובמלחמת יום הכי־פורים, שקבעו את פרצופה ועתידה של ישראל, הולך ופוחת. לעומת זאת, מספר הגרסאות למלחמות אלה הולך וגדל, עד שצריך להיות מומחה כדי להבחין בין מידע חדש לבין מידע שונה לאינטרפרטציה שונה. נראה כי מרבית הספרים המחקרים עדיין נכתבים על־ידי עמדתם של הכותבים הנקבעת לפי מעורבותם הרגשית־אישית והפולי־טית, ולפי מה שעשו ופעלו בימי מלחמות אלה. ישראל ליאור הוא אחד האנשים שהיו שם. בחדרי החדרים המסוגרים, בהם התחוללו הדרמות הלאומיות והאישיות. תא"ל ליאור היה במשך שמונה שנים (משנת 66' ועד ל־74') מזכיר צבאי לראשי הממשלה לוי אשכול וגולדה מאיר, ולפי עדותו ידע "רגעים קודרים ושעות יפות". חשוב מכל — הוא היה עד ראייה ושמיעה: "שותף לעצב ולשמחה, למתח רב ולהתפר־קות שלאחריו". אולי גם משום שהיה אדם מופנם ונוצר סוד, התרצה רק בשנת 79' לכתוב ספר. כתיבתו היתה איטית, והפסיקה עם מותו בשנת 81'. עד אז הספיק להקליט חלק מן הסיפורים, לאסוף מסמכים רבים, ומן הספר עצמו נכתבו רק כמה עשרות עמודים. בשלב מסויים התערב איתן הבר במלאכתו של ליאור. הוא ליווה את כתיבת הספר, ולאחר התלבטויות והתייעצויות הח־ליט להמשיך בעצמו את כתיבתו בג־וף ראשון. אולם הוא פונה אל הקורא ומבקש לזכור ש"העובדות הן של ליאור". הסגנון והניסוח שלו בלבד, ומוסיף שלדעתו "העובדות הן הקובעות, ולא הסגנון".

אבל אצל הקורא עשויים ל־התעורר סימני שאלה, שהרי כותב הספר לא היה עד ראייה ושמיעה לאירועים, ומרבית פרקי הספר נכ־תבו, כאמור לאחר מותו של ליאור. השאלה המרכזית, אם כן, איפה נגמר ליאור, והיכן נכנס איתן הבר לתמונה, ובאיזו מידה מסתתר איתן הבר — כיום יועצו של שר הבטחון יצחק רבין — מאחורי ליאור?

קשה לי לנסח תשובות ברורות חד־משמעיות על שאלות אלה, ואני מתייחסת אל הדברים הכתובים כאל עדות־ראייה של ליאור — מעין יומן אישי שעבר עריכה מדוקדקת — אולי פה ושם מכוונת. כך גם יש להבין את הרגשים של ליאור כתוצאה של עדיפויות, אהבות ושנאות אישיות לאישים שעבר במ־חיצתם, והתנגדותו לאישים אחרים. אם כי הוא מעיד על עצמו שלא היה חבר בתנועת העבודה, בשל השירות הצבאי הממושך שלו, אבל גם אומר שהיו לו השקפות פוליטיות ברורות, שלא הסתיר אותן, ובמאבק בין דוד בן־גוריון ללוי אשכול, נטה כאיש פרטי, לצידו של אשכול. ישראל ליאור מצטייר גם כמי שלא הלך בגדולות, והיה נפעם מן התפקיד שהוטל עליו, על אף שלא התלהב לקבלו. ואכן, לאחר עשרים וארבע שנים בשירות הצבאי, ללא כל הכנה מראש נכנס למערבולת הפוליטית — "לעולם אחר, זר ומוזר" בעיניו. ו"המעבר היה חד וחריף, ואפילו מבה־היל מעט". אבל הוא מודה שבמדינת ישראל לא היה רגע משעמם, ופרשה רדפה פרשה.

דמותו כפי שהיא מצטיירת מספר זה, היא של אדם תמים ולא מתוחכם, ישר דרך, צנוע, שממעט לדבר על עבודתו ונוצר סודות רבים. על דרך ראייתו את הדברים הייחודיים יכול להעיד היומן האישי שניהל בימי המסע הגורלי בשנת 68' של ראש הממשלה לוי אשכול לארה"ב. המכונה בספר "ימי מבחן, שעות גורל". בו הוא מביא פרטים שוליים ביותר לצד אירועים מהותיים וחשובים. הוא רושם הכל, ומביא את הדברים בדייקנות מפתיעה, בכלל פרטי לבוש והצגות תיאטרון.

ליאור כותב: "לפעמים תהיתי במשך השנים איזה חלק תופסים היחסים הבינ־אישיים בעיצוב ה מדיניות ובגורלה של מדינת ישראל. במשך הזמן למדתי, שחלק גדול, אולי גדול מדי, מן ההחלטות הגדולות נקבע לפי סימפאטיות ואנ־טיפאטיות אישיות, והיה מקום רב להצטער על כך". ובמקום אחר הוא מספר על היחסים העכורים בין אישי הממשלה לבין עצמם, לבין הפקידים הבכירים וראשי צה"ל במשרד הבטחון, ואלה "היו ימים רבים של כאב גם לי אישית, כאשר נדמה היה לי, שיד איש באחיו, הכל להומים בכלל; לא פעם הפתעתי מיצר ההרס העצמי הרב. הויכוחים האישיים אכלו כל חלקה טובה". (לעדות הוא מביא את הויכוח הנוקב בין איסר הראל למאיר עמית, ואת המאבק על משרת הרמטכ"ל בין עזר ויצמן לחיים בר־לב).

דיין ואשכול — התמודדות בצמרת

אבל ההתמודדות הדרמטית ב יותר, העומדת במרכזו של הספר, והמובאת לפרטי־פרטיה, דנה ביר־יבות הסמויה והגלויה בין לוי אשכול למשה דיין, ש"יצרה מצבים קשים מנשוא בין ראש הממשלה ושר הבטחון". בתקופת מלחמת ששת הימים, ולאחריה. והוא כותב "איני מוכן לחתום על כך, שלא נפגע כך או אחרת, בתבנית המדינית לאחר שוך הקרבות".

אהדתו של ליאור נתונה כולה ללוי אשכול, "איש חביב ובעיקר אדם", "מעין סבא של מדינה, איש טוב ומיטיב, שנחן בחכמת חיים תבסיון ותשים תדיים". לפיו, היריבות הגרה בין אשכול לדיין "הפכה בתקופות מסויימות לבלתי נסבלת לחלוטין". ליאור מגלה מה היה יחסו של אשכול לאישים בצמרת כשמעון פרס, יצחק רבין, אבא אבן, גולדה מאיר, מנחם בגין ואחרים. בתמונה הקבוצתית אי אפשר לשכוח את מרים אשכול, ומן הדברים המעטים יחסית שליאור מקדיש לה.

את יחסו של אשכול לדיין הוא מכנה "יחס מורכב ומסובך, יחס של כבוד ויראה מסוייגת לאיש ש בחוגי־יהודים כינה אותו אבו־ג'ילדה". אבל הדרמה המרכזית ההתחוללה ערב מלחמת ששת הימים, ובימי המלחמה ולאחריה, שתחילתה בפרק המכונה "הפיכה ללא שפיכת דמים". ליאור מתאר בפרטי פרטים את האווירה ששררה אז במשרד ראש הממשלה, את ההתמודדות בצמרת, את האישים השונים שלקחו חלק בהפיכה זאת המאבק בין אשכול לדיין — המופיע בתפקיד הנבל — האיש "שרצה לעשות היס־טוריה, ולהיכנס להיסטוריה". דיין הוא ש"הכתיב את הטון בדיונים", על־פי דרכו "להחליט שלא ל החליט" (בקשר לכיבוש העיר העתיקה). ליאור כותב על התנהלות הפרטיזנית של דיין, עם כיבוש הכותל, שהעמידה את אשכול בצל. הוא מתאר כיצד דיין "גנב את התהילה, והותיר לאשכול תפקיד של שותק־משנה". ושיאה של הדרמה, אולי בהחלטה על כיבוש רמת הגולן: "התרחשויות שיש ללמוד ולספר מהן על דרכו של משה דיין". "ועד היום", מוסיף ליאור, "אין לי הסבר למה שעשה ולמה שלא עשה". ליאור גם מרווח על דיונים בקשר לגדה המערבית, שנסתיימו ללא תוצאות, ולדעתו "ההדים של דיון זה מתגלגלים עד היום. מה שלא הוחלט באותו דיון, לא הוחלט גם בדיונים אחרים. הדברים שאמר אשכול אז, על רצועת עזה שתקועה לנו כעצם בגרון, יפים גם לגבי הגדה ה מערבית. העצם עדיין בגרון".

כאב לו ביותר שאשכול נותר בצל לאחר הניצחון, והוא האמין בכל ליבו שנעשה לו עוול משווע, מפני שלמ־עשה "האיש עמד בלחצים שאין דומה להם מבית ומחוץ, והרת מתפקידו הוצב בו אי־אמון, שעה שמשה דיין ישב על תקן של אליל. השתלט על הנעשה וגם יצר אווירה בלתי אפשרית. אבל העם והעולם נשאו אותו על כפיים". ועדיין אין בליבו ספק ש"ההיסטוריה, כאשר תשפוט, תאיר פניה לאשכול, שהניע את גלגלי אותם ימים". ואולי זו הסיבה לכך שליאור התרצה לכתוב ספר, במטרה לסייע להיסטוריה.

מרבית פרקי הספר מוקדשים כאמור למלחמת ששת הימים. מלחמת יום הכיפורים משמשת רק כאקורד סיום. אהדתו של ליאור נתונה לגולדה מאיר. הוא רואה בה אשה חזקה, שסמכה, אולי במידה מוגזמת, על אנשי הצבא — על דוד דיין.

ספרו של ליאור מצטרף לספרים רבים אחרים, שישמשו גם הם בבוא היום את ההיסטוריונים. כלול בו חומר בעל חשיבות. אבל חייבים גם לדעת כיצד לעשות בחומר זה שי־מוש נכון. גם בספרי ההיסטוריה הרי אין גרסה אחת, ולא אמת אחת לגבי אירועים גורליים, והנבלים והטובים מחליפים אף הם תפקידים.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ב' 14.12
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
מירל'ה אפרת: בתיאטרון
באר שבע: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
חבלי משיח — בקאמרי
אהבה מאוחרת — בית חיפה

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

עידית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 19.12.87 ב־11.00

מוספשבת

בהשתתפות:

- **אל"מ (מיל.) אלי גבע** — צה"ל, משמעת וליל הגילשונים
- **ניסים זוילי** — ראש המחלקה להתיישבות כפרית בסוכנות
- **יעקב אגמון** — על חגיגות ה־40 למדינה.
- **רות אלמוג** — על סיפרה החדש "שורשי אויר".
- הרביעיה הקולית — "קו 4": **גילה חסיד, רינה שסקין, צבי שרף וגדעון אפרתי.**
- **אריק לביא** על תוכניתו החדשה — "כל החלומות". ליד הפסנתר **עידן סוחובולסקי.**
- הזמרת **טל אמיר** עם המלחין **סשה ארגוב.**

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.- ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

האירוע באדיבות
כתר בית היוצר לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

הארץ ממליץ

מגדל הדבורים (ת"א, חיפה) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבחורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השח־קנים", "מסע לקיתירה").

המשמרה (ת"א) — משפחה איטל־קית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה ד"אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדיה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, י־רושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבמאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונ־פורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסתדרות רופאים בתמקים רופאים מ־6 בערב עד לשעות ה־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 825333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300

שח"ן - שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531 מוקד לילה - 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב: מוקד יום - 218820, 218898 מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד
שח"ן — שירות רפואי לקט (ת"א) שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שח"ן — שירות רפואי לקט (חיפה) בימי חול בשעות 19־24, בימי שישי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד הכשביר) טלפון: 294869, 03—285822 המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות חגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

קשב לבית — שרות סיעודי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איתורית 7549111 1588
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418711
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ במוקם "מעגלים"
שח"ן - שירות רפואי נייד
א' רוה 11.00־13.00
ב' רד' 16.00־18.00
טל: 220051
רח' מאנו 13 תל־אביב
יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילך 226027 24 עד ביממה להורים, בימים ב'. ה' מ־17.00־20.00 222752
ירושלים - 248358
חיפה חוזרה — 229488
הגליל המערבי — 04־922222
קו אל"י - העמותה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00־20.00
אגם לשירותי אדם - חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות טלפוני לחולי לב

330848
תורנות מרקחות בחולון — ראשון ת"א 611011, 246363, 239952
ראשון ירושלים 226335
ראשון חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב חיפה — (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים ביקור חולים — (פנימית, נשים)
חיפה ע"ב — (ילדים, אורטופדיה, א.א.ג., עיניים)
שערי צדק — (כירורגיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב הבימה דיזנגוף 17 288465
קופ"ח כללית אוסישקין 7 232583
ירושלים פרמאת החמסה המ"ב 28 523191
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אהרון הפייר 52 889155
עין יהב 2 884854
בת ים מאור הכיכר 20 583360
רמת גן יהלום קריניצי 63 721968
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 31 611123
פתח תקוה אסותא הברון הירש 21
הקריות הדגן מסחר מדייקין 715136
רחובות קופ"ח כללית בני משה 452381
חדרה יפה הנשיא 66 322122

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00.
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00־19.00 רח' המגנים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—584504 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

☐ 08.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
☐ 08.05 שעת כושר
☐ 08.15 אזרחות. השוק הפתוח
☐ 08.40 ראשית הקריאה
☐ 09.00 אנגלית ה'
☐ 09.20 השכן פשוט ד'. חוקות
☐ 10.10 אנגלית ד'
☐ 10.30 רגע עם דודלי (כ)
☐ 11.00 ערבית מדוברת ד'־ה'
☐ 11.15 אנגלית ז'
☐ 11.30 ארץ מולדת
☐ 12.00 אנגלית ח'
☐ 12.25 תלמוד (כ)
☐ 13.00 גאוגרפיה כללית ז'־ט'
☐ 13.30 אנגלית י"א—י"ב
☐ 13.45 צרפתית. העשרה
☐ 14.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
☐ 14.05 מבט. מתן הזהות
☐ 14.35 קסים קסם. בחוק הטבע
☐ 15.00 קשר משפחתי. בעיות אכילה
☐ 15.40 שעת כושר
☐ 15.50 דפי מידע טלטקסט
☐ 16.00 האודיסיה. פרק 7

כללית

☐ 17.00 ערב חדש
☐ 17.30 רוביכשת לי. סדרה
☐ 17.55 הופה היי. סדרת בידור
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) סקירת תכניות השבוע
☐ 18.35 (ע) ספורט. אירועי ספורט
☐ 19.30 (ע) חדשות
☐ 20.00 כותרות מבט
☐ 20.02 הצבון והדרום. סדרה
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 תשדירי שירות
☐ 21.35 מלך הכיתה. סדרה משעשעת
☐ 22.00 זה הזמן. תכנית אירוח
☐ 22.50 פקר סרום. סדרת מתח
☐ 23.45 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

☐ 18.30 החתול שמיל
☐ 19.00 קוקס
☐ 19.30 סדרת מוסיקה תיעודית
☐ 20.00 לקט שירים עבריים
☐ 20.30 תקציר משפט דמיאניוק

ירדן ערוץ 6

☐ 18.00 סדרת טבע
☐ 19.00 חדשות בצרפתית
☐ 19.15 מגאזין ספורט
☐ 19.30 חדשות בעברית
☐ 19.45 לקראת שנות האלפיים
☐ 20.00 חדשות בערבית
☐ 20.30 קיט ואלי (קומי)
☐ 21.00 תקשורת
☐ 21.15 פלקון קרסט 22.00 חדשות באנגלית
☐ 22.20 רצח בבהדסה (דראמה)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.30 חיים אחרים (סדרה)
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 התעמלות
☐ 15.00 ילדי החבובות
☐ 15.30 סופר־בוק (מצויר)
☐ 16.00 שובבי הסלעים (לילדים)
☐ 16.30 סרט. "צחוק בכר" עם ארטר ברנן
☐ 18.00 ימים מאושרים (קומי)
☐ 18.30 לורן ושירלי (קומי)
☐ 19.00 חדשות
☐ 20.00 מאגנום (בלש)
☐ 21.00 פוטבול (לוס־אנג'לס־סיטאל)
☐ 23.00 מועדון 700
☐ 23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר
☐ 07.09 בתנועה בנגינה
☐ 09.00 קונצרט בוקר
☐ 11.57 קונת השבוע. משירי יעקב
☐ 12.00 מן הסרטייה
☐ 13.05 בתאוה נינוחה
☐ 15.00 הסברה מוסיקלית
☐ 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו
☐ 18.00 דגש על הביצוע
☐ 19.00 בין הכבים
☐ 20.05 אינטרלוד. רפני מוסיקלי
☐ 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
☐ 22.30 פעם ועוד
☐ 23.00 מופתי יצירות

רשת א'

☐ 22.05 לכל אדם כוכב

רשת ב'

☐ 18.06 שירים עבריים
☐ 18.45 היום בספורט
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 דין וחשבון. החוק והמשפט
☐ 20.05 סולם המוזיקה
☐ 22.05 קפה ראשון. חזרבים מגוונים
☐ 00.05 יומן חצות
☐ 00.15 באו ועוד

רשת ג'

☐ 18.06 היה היה
☐ 20.05 קו ההנעולה
☐ 21.05 קצת אחרת. עם מתוקים
☐ 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

☐ 18.05 מבק"ם לסבתא
☐ 19.05 שירים מכאן. שירים עבריים
☐ 20.05 קלאסי כאן
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת
☐ 22.05 על הדשא ועל הבימוש
☐ 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
☐ 23.56 שיחת חצות
☐ 00.05 ציפורי לילה. עם יאיר לפיד
☐ 03.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
☐ 05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידורי צה"ל 2

☐ 19.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר
☐ 20.05 צער וחצי. ריווחים ושירים ממשתקי הלינה בכרמל
☐ 22.05 הפסקת עשר. עם מיכל ניב
☐ 23.05 קול הבא'או הזה

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רגע של עברית קלה
08.05 תנ"ך עם בני הבריל
09.05 סלודיין. שירות מידע
10.05 שייקור. מתולות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מקורב ים תיכוני
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 ששים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף בכ'. עם אהוד מנור

13.05 בוקי היום. חדשות ומוסיקה
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 בהיצמוק. הוי והחסור
15.05 שירים ושיעורים
15.55 קראטי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 רגעיקסם

רשת ג'

06.04 בוזרה לאושר. להיטים
07.07 שירי בסוקר־בוקר
09.05 מה כבר תשמע עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שמירה איסטר
11.05 שבעים מי יודע שירי שבעת השבעים
12.05 אהבה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר הברכה
15.05 הרש, חריש הסיוחר
16.05 הגבה יזמית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 א'להבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נכון לעכשיו
13.05 דווקא יומי
13.55 40 לאותה. סיפור היום בתנ"ח
14.05 מגישה יזמית. עם יצחק בר־נר
15.05 שירים לתנ. עם ארז טל
16.05 ארבע אחר־הצהריים (ימים ג'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 צר
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבא'או הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — שגעון בהלל 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — הנבלים מאיסטר 5, 7.30, 9.45
בית לסין — מתה גבוה 11.15
בן יהודה — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — לאבד הבתולים בסיקוטה 4.30, 7.15, 9.30
בית ציוני אמריקה — תנין 4.30, 7.30, 9.30
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 11.00, 15.00, 3.00, 5.00, שם הורד 7.15, 9.45
דקל — מילבורדן 7.00, 9.30
דרייב אין — מלתעות 4 7.15, 9.30 סקס 12.00
הוד — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — מחלון הוד המיטות 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — מכאל לאקס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — הליוור בשחור 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11.00, 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 5 — הזנות מעבר לפינה 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — מגדל הדבורים 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 2 — המשמרה 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 3 — זקוף ת'אוזן 2.00, 5.00, 7.40, נרדמי הזמן 9.50
לב 4 — טמפופו 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — שואה, חלק ב' 6.00
החזית הישראלית — רסטי גייטס 9.50
סינמטק ישראלי — המכורים לזהב 7.00, הרוצחים 9.45
סינמה 1 — מטר לרגל שפנים
סינמה 2 — מש' המלוכלכים 5, 7.15, 9.30
סיון — הניצוץ 5.00, 7.15, 9.40
פאר — יופיו של הקסם 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, סט בטרם הגילי הנער 11.30 בלילה
צפון המשודש — סגן 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — מלך ליום אחד 7.30, 9.40
תכלת — נבי 4.45, 7.15, 9.40
תל־אביב — מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.40
מוקש (רמת־אביב) — נשק קטלני 9.00

בת־ים

אורדים — מי הנערה הזו 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.30

נתניה

מגדיר — במבי 5, הזנות מעבר לפינה 7, 9.15
שרון — קינג קונג 2 5, אבא גנוב 7, 9.15
דוד — האלמנה השחורה 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.00
אורנה — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
אורגע — המפרצת מסן פרנסיסקו 4.00, 7.00, 9.00
בית אגרון — האלים משתוללים 4.30
הבנאה 6.30, ילדים הדרים לאלוהים 8.00
מעורון ארוחת בוקר 10.00
כפיר — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — שגעון בהלל 7.00, 9.15
סינמטק 2 — שאלה של זמן 7.00, קאוס 9.15
רון — הנבלים מאיסטר 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — מגנון 7.00, 9.30, ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — זקוף ת'אוזן 7.00, 9.15

רמת גן

ארמון — הציור 7.30, 9.50
אורדע — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנבלים מאיסטר 5.00, 7.30, 9.45
הדר — שגעון בהלל 4.30, 7.15, 9.30
לילי — עוץ לי גוץ לי 4.30, יופיו של הקסם 7.15, 9.30
רב גן 1 — מחלון הוד המיטות 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — הליווך בשחור 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — האלמנה השחורה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.30, 9.50
שביט — הבלתי משוחדים 7.00, 9.30

עפולה

היכל התרבות — לו היית כאן 9.00
מועדון — מי הנערה הזו 9.00

חדרה

חדרה — אני התובבה 5.00, 9.15
חוף — מעקב הושבי 7.00, 9.15

חולון

מתנ"ס קריית שרת — קרפת עץ 7.30, סיפור הפרוהה 9.00, 4.00
מגדל — מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — הנבלים מאיסטר 7.30, 9.30
ארמון — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — מכאל לאקס 7.15, 9.30
הדר — ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — המכשפות מאיסטוויק 7.15, 9.30

הרצליה

מלון דניאל — לו היית כאן 7.15, 9.30
דוד — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
צ'יפל — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — המכשפות מאיסטוויק 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — מגדל הדבורים 4.30, 9.15
אמפיתיאטרון — מלון לצעירים 4.30, 7, 9.15
בית העם — טרוף לחום 9.15
חן — ז'אן דה פלורט 4.30, 9.00
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — מלתעות 2 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
קרן אור החודש — מותו של סוכן 4.30, 6.30, 9.00
פאר — הנבלים מאיסטר 4.30, 9.00
רון — אבא גנוב 4.30, 6.45, 9.00
רב גת 1 — הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רב גת 2 — מחלון הוד המיטות 4.30, 6.45, 9.15
אורות — אבא גנוב 5.00, 7.00, 9.15
כפיר — הנבלים מאיסטר 7.00, 9.15
סביון — מי הנערה הזו 7.00, 9.15
ציון — שם הורד 6.45, 9.15
סינמטק — האחות קיין 7.00, עבר לאהבה 9.30
שביט — באטמן 7.00, 9.15
הדקל — אני התובבה 9.15

באר שבע

חן — המלתעות 2 4.30, 7.00, 9.30

טבריה

יד שמרית — אבא גנוב 4.00, 7.00, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — הבוקש 7.00

קריית אונו

כוכבת — בלוז לנושא הגודל 7.00, 9.30
מתנ"ס קריית אונו — סוד ההצלחה 4.30, 9.00

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג.רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7, 9.30

כפר סבא

חן — המכשפות מאיסטוויק 7.00, 9.15
קפל — הבלתי משוחדים 7.00, 9.30

עכו

אורדנובה — הבלתי משוחדים 9.30

רמת־השרון

כוכב — המכל האהבה הבאה 7.00, 9.30

צפת

בית אחן — קרוקודיל דנדי 7.30

פתח־תקוה

היכל 1 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 308/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: במפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במועדים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. באר שבע	62/87	300	הקמת רמזורים בשני צמתים עירוניים: יהודה הלוי — מצדה ודרך שמשון — משחררים עבודות תחזוקת רמזורים	1.1.87	טל' 057—83121 פנימי 379, 365 יח' התקשורת	מ. זילברמן
ע. קרית שמונה	15/87	500	מרכז פיס קהילתי (הארכה)	15.1.88	מזכיר העיר טל' 06—741241	פ. עזרן
ע. ראשון לציון	31/87	500	בניית אולם ספורט בבי"ס רוזן ותכנון וביצוע (הארכה)	30.12.87	אגף ההנדסה רח' הרצל 3 ראשל"צ טל' 994111	מ. ניצן
מ.מ. כפר מנדא	5/87	500	הנחת קו ביוב פנימיים (הארכה)	31.12.87	מזכירות המועצה טל' 06—555730	מ.ע. אלהיגא
מ.א. דרום השרון	9/87	200	הקמת מגרש טניס בקיבוץ אייל (תיקון טעות)	4.1.87	מזכירות המועצה טל' 052—448125	א. לוי
מ.א. חוף הכרמל	3/87		מכירת אוטובוס ליילנד ש.י. 1974	25.12.87	טופלר אריה טל' 04—842031	מ. פלש
מ.א. מעלה יוסף	11/87		מכירת משאית אשפה וולוו כולל דחסן ש.י. 1979	28.12.87	מזכירות המועצה טל' 04—807671	י. יעקב
מ.א. שפיר			עבודות ניקיון ואחזקה בישיבת "אור־עציון" במרכז־שפירא	1.1.88	אלי בוקוביץ טל' 08—582201	מ. אבוחצירא

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ־8.00 עד 20.00

הלוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר

עד 60 יום אשראי

03—738707
03—735588—9
לבעלי כרטיסי אשראי